Poslovno poročilo Cankarjevega doma za leto 2020

cankarjev dom

Ljubljana, februar 2021

Poslovno poročilo Cankarjevega doma za leto 2020

SPLOŠNI PODATKI O CANKARJEVEM DOMU

Naziv: Cankarjev dom, kulturni in kongresni center
Sedež: Ljubljana
Naslov: Prešernova cesta 10, 1000 Ljubljana
Matična številka: 5099471000
Ident. št. za DDV in davčna številka: SI 27164136
Šifra proračunskega uporabnika: 35777, določeni proračunski uporabnik
Šifra dejavnosti: 90.040
Številka vpisa v sodni register: 10149200
T 01 24 17 100
S http://www.cd-cc.si
E info@cd-cc.si

Cankarjev dom je javni zavod, ki ga je Vlada Republike Slovenije ustanovila kot osrednji slovenski kulturni center z namenom izvajanja kulturnega in umetniškega programa ter kongresne dejavnosti. S svojim programom zagotavlja pogoje za razvoj in predstavljanje različnih umetniških praks, spodbujanje in razvijanje ustvarjalnosti, bogatenje kulturnega življenja, spodbujanje humanističnih in družbenih vrednot ter multikulturnega sodelovanja. Svoje poslanstvo uresničuje prek lastne produkcije in postprodukcije ter sodelovanja z javnimi zavodi, nevladnimi organizacijami, stanovskimi združenji, pravnimi osebami zasebnega prava in samozaposlenimi ustvarjalci, ki delujejo na področju kulture. Z delovanjem pomembno prispeva k dostopnosti kulture najširšemu krogu obiskovalcev iz Slovenije in tujine, s programsko usmerjenostjo v svet pa utrjuje mednarodno sodelovanje[1].

Delovanje je sofinancirano iz proračunskih virov (javna služba), z nejavnimi prihodki javne službe in s prihodki dejavnosti na trgu.

ORGANI CANKARJEVEGA DOMA

Generalna direktorica: Uršula Cetinski

Svet:
Alma Čauševič, Aleš Čerin (predsednik), Barbara Drnač, Mensur Hodžić, mag. Bojan Kurež, Aleš Novak in Andraž Pöschl

Strokovni svet:
Red. prof. Boštjan Botas Kenda, izr. član prof. dr. Milček Komelj, izr. prof. mag. Žanina Mirčevska, Mateja Peric, izr. prof. Marko Vatovec, Barbara Rogelj (predsednica) in Urška Sever

[1] Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Cankarjev dom, kulturni in kongresni center (Uradni list RS, št. 103/13, 70/17)

POSLOVNO POROČILO 2020 4

Zakonske in druge pravne podlage za delovanje 4
Organi zavoda 5
Nagovor generalne direktorice 6
Poudarki poslovanja v letu 2020 8

POSLOVANJE V LETU 2020 9

Strateške usmeritve in plan za leto 2020 9
Izvajalci javnega kulturnega programa v letu 2020 12
Pokrovitelji in darovalci javnega kulturnega programa 13
Kadrovsko poročilo 14
Tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi 23
Kazalci in kazalniki uspešnosti poslovanja 31
Investicije, investicijsko vzdrževanje in nakupi opreme 36
Skrb za kulturno dediščino 42
Trajnostni razvoj 43
Finančno poslovanje in primerjave z osnovami 43

DEJAVNOSTI CD 52

KULTURNO-UM,ETNIŠKI PROGRAM (JAVNA SLUŽBA) 52

1. RESNA GLASBA, OPERA 52
1.1 Simfonična glasba 52
1.2 Glasbeno-scenska dela 56
1.3 Vokalna glasba 57
1.4 Komorna glasba 57
1.5 Sodobna glasba 58

2. DRUGA GLASBA 59
2.1 Glasbe sveta 59
2.2 Jazz in Cankarjevi torki 61
2.3 Popularna glasba 69

3. UPRIZORITVENE UMETNOSTI (GLEDALIŠČE IN PLES) 72
3.1 Slovenske gledališke koprodukcije 73
3.2 Gledališka gostovanja iz Slovenije 75
3.3 Gledališka gostovanja iz tujine 77
3.4 Plesne koprodukcije 77
3.5 Plesna gostovanja iz Slovenije 78
3.6 Plesna gostovanja iz tujine 79
3.7 Folklora 81

4. FILMSKI PROGRAM 81
4.1 Filmski festivali 81
4.2 Filmski cikli 83

4.3 Filmi v distribuciji 83
4.4 Izredne projekcije, drugo 84

5. KULTURNO-VZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM 84
5.1 Kulturna vzgoja 86
5.2 Ustvarjalnost mladih 90
5.3 Humanistika 91
5.4 Literatura 93

6. RAZSTAVNI PROGRAM 94
6.1 Razstave v galeriji CD in v dvorani Duše Počkaj 95
6.2 Razstave v večnamenskih prostorih CD 96
6.3 Fotografske razstave v Mali galeriji 100

KONGRESNO-KOMERCIALNI PROGRAM (DEJAVNOST NA TRGU) 102

PRILOGA: Seznam prireditev in število obiskovalcev kulturno-umetniškega programa 2020 113

POSLOVNO POROČILO 2020

Zakonske in druge pravne podlage za delovanje

- Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Cankarjev dom, kulturni in kongresni center[2] (Uradni list RS, št. 103/13 s spremembami)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (ZUJIK-UPB1, Uradni list RS, št. 77/07 s spremembami)
- Zakon o javnih financah (ZJF-UPB4, Uradni list RS, št. 11/11 s spremembami)
- Zakon o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2020 in 2021 (ZIPRS2021, Uradni list RS, št. 75/19 s spremembami)
- Zakon o javnih uslužbencih (ZJU-UPB2, Uradni list RS, št. 32/06 s spremembami)
- Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS-UPB13, Uradni list RS, št. 108/09 s spremembami)
- Zakon o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2020 in 2021 ter izredni uskladitvi pokojnin (ZUPPJS2021, Uradni list RS, št. 75/19 in 139/20)
- Zakon o zavodih (ZZ; Uradni list RS, št. 12/91 s spremembami)
- Zakon o interventnih ukrepih za zajezitev epidemije COVID-19 in omilitev njenih posledic za državljane in gospodarstvo (ZIUZEOP, Uradni list RS, št. 49/20, 61/20, 152/20– ZZUOOP in 175/20– ZIUOPDVE)
- Zakon o interventnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic epidemije COVID-19 (ZIUOOPE, Uradni list RS, št. 80/20, 152/20– ZZUOOP, 175/20– ZIUOPDVE in 203/20– ZIUPOPDVE)
- Zakon o interventnih ukrepih za pripravo na drugi val COVID-19 (ZIUPDV, Uradni list RS, št. 98/20 in 152/20– ZZUOOP)
- Zakon o začasnih ukrepih za omilitev in odpravo posledic COVID-19 (ZZUOOP, Uradni list RS, št. 152/20 in 175/20 – ZIUOPDVE)
- Zakon o interventnih ukrepih za omilitev posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUOPDVE, Uradni list RS, št. 175/20 in 203/20– ZIUPOPDVE)
- Zakon o interventnih ukrepih za pomoč pri omilitvi posledic drugega vala epidemije COVID-19 (ZIUPOPDVE, Uradni list RS, št. 203/20)
- Drugi predpisi, sprejeti za preprečevanje širjenja bolezni covid-19, ki vplivajo na poslovanje Cankarjevega doma[3]
- Kolektivna pogodba za javni sektor (KPJS, Uradni list RS, št. 57/08 s spremembami)
- Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 18/91 s spremembami)
- Kolektivna pogodba za kulturne dejavnosti v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 45/94 s spremembami)
- Kolektivna pogodba Cankarjevega doma, kulturnega in kongresnega centra (januar 1998 s spremembami)
- Strateški načrt Cankarjevega doma za obdobje 2020–2024[4]
- Neposredni poziv direktorjem javnih zavodov s področja kulture k predložitvi predloga programa dela in finančnega načrta za leto 2020 (št. 6110-475/2019/1, 7. 10. 2019)
- Pogodbi med Ministrstvom za kulturo (MK) in Cankarjevim domom o prenosu osnovnih sredstva v uporabo in upravljanje (št. 3340-14-000030 – Park Sveta Evrope (PSE) in št. 3340-17-000023 – objekt Cankarjevega doma z zemljiščem)
- Odločba MK o financiranju javne službe v letu 2020 (št. 6110-491/2019/3, 18. 12. 2019) in dopolnilna odločba (št. 6110-491/2019/31, 5. 11. 2020) – obe skupaj v nadaljevanju: odločba
- Pogodba med MK in CD (št. C3340-18-202010, 22. 8. 2018) o sofinanciranju operacije »Pridobivanje znanj za mlade na področju tehnične izvedbe in trženja kulturno-umetniških

[2] V nadaljevanju sklep o ustanovitvi CD; Cankarjev dom, kulturni in kongresni center – krajše CD.
[3] http://www.pisrs.si/Pis.web/aktualno;jsessionid=uwXuIhkoi7Gstuosh5ARHeFB
[4] Sprejet na 6. seji sveta CD 20. 12. 2019 po predhodnem pozitivnem mnenju ustanovitelja (št. 610-10/2019/3, 26. 11. 2019) in strokovnega sveta CD (4. (korespondenčna) seja med 3. in 9. 12. 2019).

prireditev« na podlagi javnega razpisa »Podpora novim kariernim perspektivam v obdobju 2018–2021«, ki se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2021, prednostne osi 8.2 Trajnostna vključitev mladih na trg dela (ESS), specifičnega cilja 8.2.1 Znižanje brezposelnosti mladih
- Sklepi Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje o delnem povračilu izplačanih nadomestil plač za začasno čakanje na delo, izdani na podlagi interventnih zakonskih predpisov, sprejetih za preprečevanje širjenja bolezni covid-19.

Organi zavoda

V letu 2020 so bile sklicane **tri seje sveta CD**, od tega ena korespondenčno. Člani sveta so na sejah sprejemali odločitve v skladu s svojimi pristojnostmi.

- Svet je dal soglasje k Programu in finančnemu načrtu Cankarjevega doma za leto 2020[5].
- Dal je soglasje k Letnemu poročilu Cankarjevega doma za leto 2019, ki ga sestavljata Poslovno in Računovodsko poročilo z dne 19. 2. 2020 in k Popravku letnega poročila Cankarjevega doma za leto 2019 z dne 28. 10. 2020[6].
- Soglašal je, da se presežek prihodkov nad odhodki za leto 2019, ob upoštevanju presežka prihodkov nad odhodki, izračunanega v skladu z 71. členom ZIPRS1819, v višini 127.574,07 € skladno z 39. členom Sklepa o ustanovitvi CD nameni za izvajanje in razvoj dejavnosti in soglašal s predlogom generalne direktorice, da se le-ta nameni za nabavo osnovnih sredstev in investicijsko vzdrževanje (100.574,07 €) in za razvojne projekte CD (27.000 €)[7].
- Dal je soglasje k predlagani dinamiki izplačila delovne uspšenosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu v letu 2020.
- Zaradi kakovosti uresničenega programa in pozitivnih rezultatov obeh dejavnosti Cankarjevega doma v letu 2019 je soglašal s predlagano višino delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu za leto 2019 za generalno direktorico in direktorice sektorjev[8].
- Soglašal je s predlagano oceno delovne uspešnosti za namene napredovanja zaposlenih na delovnih mestih iz plačne skupine B (generalna direktorica in direktorice sektorjev). V skladu s predpisi, ki urejajo napredovanje javnih uslužbencev v plačne razrede, je na podlagi doseženih poslovnih rezultatov v letu 2019 delo ocenil z oceno »odlično«.
- Potrdil je Polletno poročilo Cankarjevega doma za leto 2020.
- Seznanil se je z dopolnilno odločbo MK (št. 6110-491/2019/31, 5. 11. 2020) o sofinanciranju stroškov investicijskega vzdrževanja in nakupa opreme v letu 2020[9].
- Seznanil se je z informacijo generalne direktorice o programskem in poslovnem delovanju Cankarjevega doma v letih 2020 in 2021.
- Potrdil je predlog notranje revizorke, ki opredeljuje predmet notranjega revidiranja za leto 2020 in strateški načrt notranjega revidiranja za obdobje 2020–2021.

V letu 2020 so bile sklicane **tri seje strokovnega sveta CD**, od tega ena korespondenčno. Člani stokovnega sveta so na sejah sprejemali odločitve v skladu s svojimi pristojnostmi.

- Dal je soglasje k Programu in finančnemu načrtu Cankarjevega doma za leto 2020.
- Dal je soglasje k realiziranemu programu Cankarjevega doma v letu 2019, ki je predstavljen v Poslovnem poročilu Cankarjevega doma za leto 2019.
- Seznanil se je Polletnim poročilom Cankarjevega doma za leto 2020.
- Seznanil se je z informacijo generalne direktorice o programskem in poslovnem delovanju Cankarjevega doma v letih 2020 in 2021.

[5] MK je soglasje k programu dela in finančnemu načrtu za leto 2020, št. 6110-491/2019/18, izdalo 8. 4. 2020.
[6] MK je soglasje k letnemu poročilu za leto 2019, št. 6110-640/2019/57, izdalo 30. 11. 2020.
[7] Sklep in predlog sta bila na MK poslana 27. 2. 2020. Ustanovitelj o predlogu še ni odločil.
[8] Vloga za izdajo sklepa za izplačilo delovne uspešnosti generalni direktorici je bila na MK vročena 2. 3. 2020. MK soglasja niti zavrnilne odločbe ni izdalo.
[9] Na podlagi izreka odločbe CD ni bil dolžan pripraviti s to odločbo usklajenega in potrjenega rebalansa programa dela in finančnega načrta za leto 2020.

Nagovor generalne direktorice

V letu 2020 je Cankarjev dom samo 66 dni deloval v neokrnjenem obsegu, v preostalih obdobjih pa je bil zaradi pandemije novega koronavirusa javni zavod zaprt ali je deloval omejeno, kar pomeni, da je v naši največji dvorani s predpisano razdaljo in z masko lahko sedelo približno tristo šestdeset ljudi, ob tem da Gallusova dvorana sicer v normalnih okoliščinah sprejme skoraj tisoč petsto obiskovalcev. Zmogljivosti v drugih dvoranah so bile ravno tako močno zmanjšane; denimo v Štihovi dvorani je v skladu s protikoronskimi ukrepi lahko sedelo le 38 obiskovalcev. Ta dejstva pomenijo, da se je v letu 2020 Cankarjev dom močno oddaljil od programskih in poslovnih ciljev kulturno-umetniškega in kongresno-komercialnega programa[10]. Načrtovali smo, da bomo na obeh programskih področjih (KUP in KKP) izvedli 1967 prireditev, na katerih bo 455.830 obiskovalcev, izvedli pa smo jih 1037, ki jih je obiskalo 238.523 ljudi.

Programski uspehi v januarju in februarju, ko se nas epidemija še ni dotaknila, tako po poslovnih parametrih kot po odzivih strokovne in laične javnostmi kažejo na to, da je bil naš program dobro domišljen in zasnovan ter bi se izjemni uspehi, ki smo jih dosegali v letu 2019, najverjetneje nadaljevali tudi v 2020, če se ne bi soočili z novo resničnostjo, ki je deloma ali pa povsem zaustavila našo dejavnost. Kljub temu iz **Poslovnega poročila Cankarjevega doma za leto 2020** lahko razberemo, da smo si na vseh področjih delovanja zares močno, predano in intenzivno prizadevali izvesti čim več zastavljenih ciljev, se prilagajati novim danostim, predvsem s skrajno preudarnimi odločitvami in črpanjem najrazličnejših dodatnih virov (denimo subvencioniranje čakanja na delo), tako da smo kljub izpadu lastnega prihodka leto končali brez izgub.

Kot je orisano v nadaljevanju, smo na vseh programskih področjih, kadar je bilo mogoče, postregli s presežki, ki so očitno navdušili (strokovno) javnost. Naj navedemo le nekaj od teh po posameznih programskih področjih.

V resni glasbi so izstopali ansambel **Festival Strings Lucerne** v okviru Zlatega abonmaja, ki ga je Dnevnik označil kot »glasbeno napetost in sijajnost, kakršni srečamo na naših odrih le redko«, premiera komorne opere **Onkraj vrta** skladatelja Stephena McNeffa, nastop **Godalnega kvarteta Tetzlaff** v okviru Srebrnega abonmaja, dva koncerta enega največjih živečih pianistov **Grigorija Sokolova**, v sodobni resni glasbi projekt **Ljubav reče greva** avtorice in izvajalke Nine Dragičević, za katerega je umetnica prejela Župančičevo nagrado 2020.

V drugi glasbi in uprizoritveni umetnosti smo v celoti izvedli **2. bienalni festival Bi flamenko**, ki je postregel z nekaterimi izjemnimi glasbenimi in plesnimi stvaritvami, kakršnih že dolgo nismo videli na slovenskih odrih, izstopajoč pa je bil tudi prispevek slovenskih ustvarjalcev flamenka. V drugi glasbi so se nadpovprečni glasbeni nastopi vrstili pri prav vseh glasbenih žanrih, ki jih zajema to področje, pa tudi uspešna izvedba **6. festivala slovenske jazzovske ustvarjalnosti Zvončki in trobentice** ter hibridno izpeljani **61. Jazz festival Ljubljana**, ki se je dogajal v živo v dvoranah Cankarjevega doma in v Parku Sveta Evrope. Slovenskim izvajalcem so se po spletu priključili tudi jazzovski glasbeniki iz tujine, festival pa je bil tudi spletno posredovan. Ker smo ga izvedli takoj po ponovnem odprtju za prvim, spomladanskim valom epidemije, je festival postal svetovna senzacija, prvi tovrstno izvedeni jazzovski dogodek na svetu, ki je vlil novo upanje in pred zaslone pritegnil štirideset tisoč ljubiteljev jazzovske ustvarjalnosti z vsega sveta. Jazz festival Ljubljana je tako ohranil status najstarejšega neprekinjeno delujočega jazzovskega festivala v Evropi.

V poletnih mesecih smo v Klubu CD zastavili tudi nov programski cikel **Mala terasa sredi Ljubljane**, v katerem so se zvrstili koncerti in gledališke predstave slovenskih ustvarjalcev, ki so bili prav ganljivi, saj so pomenili prvi živi stik med nastopajočimi umetniki in občinstvom po nekajmesečni prekinitvi. Sicer pa je program druge glasbe močno odmeval tudi med zaprtjem Cankarjevega doma za občinstvo, in sicer z nizom dobrih, spletno posredovanih koncertov, ki so jih glasbeniki pripravili na naših odrih.

[10] Kulturno umetniški program – krajše KUP ali JS; kongresno-komercilani program – krajše KKP ali DT.

Osrednja gledališka predstava leta 2020 je nastala v koprodukciji med SNG Dramo Ljubljana, Mestnim gledališčem ljubljanskim in Cankarjevim domom po motivih zgodovinarja Yuvala Noaha Hararija. Predstavo smo na odru Gallusove dvorane izvedli enaindvajsetkrat. Predstava z naslovom **2020**, ki jo uvrščamo v t. i. *devised theatre*, kar pomeni, da je besedilo "fiksirano" šele po zaključenem procesu igralskih improvizacij in ima številne kabarejske značilnosti, je zelo navdušila občinstvo in strokovno javnost iz tujine, zaradi česar smo prejeli vabila na gostovanja v tujini, ki se pozneje zaradi pandemije niso uresničila, slabo pa jo je ocenila slovenska strokovna javnost, ki je o predstavi razsojala presenetljivo enoznačno. Če se v letu 2021 ozremo nazaj, vidimo, da je predstava prav srhljivo natančno anticipirala dogodke, ki so se na našem planetu zgodili po njeni premieri, na kar nakazuje že sama likovna podobna za to gledališko stvaritev: Zemlja v obliki milnega mehurčka, ki se razblini. Med plesnimi koprodukcijami s slovenskimi partnerji velja izpostaviti predstavi **Eno-One** (avtorica: Urška Centa) in **Prostor med nama je najin odnos** (avtorica: Anja Mejač), med plesnimi predstavami iz tujine pa koreografije **Kača** (Vanesa Aibar), **Distopija** (Patricia Guerrero) ter nastop skupine **Carolyn Carlson Company**.

Na filmskem področju smo še pred pandemijo uspešno izvedli **14. Mednarodni festival gorniškega filma**, ki je ponudil več kot petdeset domačih in tujih gorniških in avanturističnih filmov. Med pandemijo, ko smo lahko delovali z omejenimi zmožnostmi, smo pod sloganom *In vendar se vrti!* uresničili tudi zelo odmeven **22. Mednarodni festival dokumentarnega filma (FDF)**, za zmagovalni film pa je mednarodna žirija razglasila romunski dokumentarec **Kolektiv** Alexandra Nanauja. **31. Ljubljanski mednarodni filmski festival (Liffe)** je tokrat prvič potekal na zahtevo, kar pomeni, da je bilo za festivalske filme kupljenih približno dvanajst tisoč petsto kod, s katerimi si je verjetno najmanj petindvajset tisoč ljubiteljev filma na domačih zaslonih ogledalo zanimiv festivalski izbor. Ker so nakupi potekali tudi v slovenskih mestih, kjer sicer, kadar festival poteka v živo, liffovskih filmov ni, velja razmisliti, da bi del festivalske ponudbe tudi v prihodnosti, ko bodo vrata kinodvoran spet odprta, še vedno potekal tudi po tem principu, ki zagotovo razpira njegovo dostopnost.

V kulturnovzgojnem programu smo uresničili premiero in ponovitve glasbene predstave za najmlajše **Afriški živalski raj** na glasbo Antona J. Kropinška, za malo starejše otroke oz. mladostnike glasbeni projekt **SLOblues** na glasbo Gregorja Strniše ter spletno posredovano glasbeno-plesno uprizoritev **Nanine pesmi** v sodelovanju s SNG Maribor, ki oživlja izjemno zapuščino Franeta Milčinskega - Ježka. Premierno smo spletno izvedli tudi predstavi **Bajkomat** po idejni zasnovi Špele Frlic in **π, spletni solo** Nika Škrleca. Z veliko truda je bil realiziran **12. Kulturni bazar**, enodnevno nacionalno strokovno usposabljanje iz kulturne vzgoje, ki je bil vsebinsko okrnjen, kar zadeva predstavitve prodkucije za otroke in mladino pri posameznih stojnicah, sicer pa je vključeval štirideset kakovostno pripravljenih dogodkov.

Tudi v humanističnem programu velja izpostaviti dogodke v okviru festivala **Na Olimpu**, ki se je navezoval na razstavo o starogrški znanosti in tehnologiji, predavanja v okviru festivala **Slovenija 2050**, ki se je oblikoval okoli predstave **2020** Harari in Buljana, omeniti velja tudi nastop slovitega nemškega pisatelja **Bernharda Schlinka**, ki je bil na srečo izveden, še preden je zagon festivala Fabula ustavila pandemija.

V osrednji Galeriji Cankarjevega doma sta bili na ogled didaktična razstava **Ideja: Znanost in tehnologija stare Grčije** (koprodukcijski projekt z Znanstvenim centrom in tehnološkim muzejem NOESIS iz Soluna) ter izjemna fotografska razstava **Iz oči v oči** Henrija Cartier-Bressona, ki smo jo pripravili v sodelovanju s fundacijo tega kultnega avtorja. Kljub neugodnim razmeram se je na programu Cankarjevega doma zvrstilo enajst razstav v produkciji CD ali v koprodukcijah z različnimi partnerji. Med njimi velja opozoriti na razstavo **Mladi smo in živi**, s katero smo počastili sto let Šole za arhitekturo oz. današnje fakultete v okviru Univerze v Ljubljani.

Pričujoče poročilo natančno orisuje tudi inovativne pristope, ki jih je v minulem letu oblikovala Služba za trženje programa in odnose z javnostmi.

Leta 2020 se je od prvotno začrtanih ter že dogovorjenih programskih in poslovnih ciljev močno oddaljil tudi kongresno-komercialni program Cankarjevega doma. Pandemija je izjemno prizadela svetovno

industrijo srečanj, kar se je odražalo tudi na velikem številu odpovedanih mednarodnih dogodkov, pa tudi domačih. V novih okoliščinah se je kongresno-komercialni program intenzivno preusmerjal na organizacijo spletno posredovanih ali pa t. i. hibridnih prireditev, kjer je šlo za preplet dogodkov v živo, kombiniranih s spletno izvedenimi prireditvami. Na splet se je preselil tudi **Slovenski knjižni sejem**.

Na splošno lahko ugotovimo, da je Cankarjev dom v zelo neugodnih okoliščinah, na katere ni imel vpliva, pametno premagoval najrazličnejše ovire za delovanje. Pri tem so nadpovprečno mero inventivnosti, znanja, presežkov, požrtvovalnosti in ambicije izkazali številni zaposleni v vseh sektorjih: od kulturno-umetniškega in kongresno-komercialnega do poslovnega (predvsem v finančno-računovodskem in kadrovskem menedžmentu, marketingu in stikih z javnostmi ter varstvu pri delu) do tehničnega, ki je nadgradil predvsem storitve iz informacijske tehnologije. Kljub nizkemu proračunu za investicije, investicijsko vzdrževanje in nakupe opreme pričujoče poročilo kaže razvoj tudi na tem področju.

Zagotovo lahko zatrdimo, da nas še nobeno leto doslej ni postavilo pred toliko novih izzivov, kot se je to zgodilo leta 2020. Premagovali in premagali smo jih odločno. Če se izrazimo nekoliko bolj poetično: Titanik je sicer trčil ob veliko oviro, vendar še zdaleč ni potonil.

Poudarki poslovanja v letu 2020

- v celem letu samo **66 dni poslovanja brez omejitev**
- zaradi ukrepov povezanih s preprečevanjem oz. omejevanjem bolezni covid-19 **kapacitete dvoran (dovoljeno število sedežev za obiskovalce) znižane na dobro četrtino** možnih kapacitet v normalnih okoliščinah
- **737** (1124[11]) uresničenih **prireditev in drugih dogodkov kulturno-umetniškega programa**, 330 (31 %) manj kot je bilo načrtovano
- **338** (639) **različnih prireditev** v kulturno-umetniškem programu; 4880 izvajalcev na prireditvah kulturno-umetniškega programa
- **58** (75) **gostovanj iz tujine**
- uresničeni **104** (199) **projekti**, s skupaj **300** (1197) **kongresno-komercialnimi prireditvami oz. dogodki**
- **183.150** (366.362) **obiskovalcev kulturno-umetniškega programa**, 132.680 (42 %) manj, kot je bilo načrtovano
- **56.725** (175.586) **udeležencev/obiskovalcev kongresov in drugih prireditev dejavnosti na trgu**
- skupaj **239.875** (541.948) **obiskovalcev** na vseh prireditvah in dogodkih, 215.955 (47 %) manj kot je bilo načrtovano in 302.073 (56 %) manj kot leta 2019
- v obdobju, ko smo glede na omejitve lahko poslovali, je bilo uresničenih **19.050** (44.022) **ur programa** (priprav, vaj in prireditev) v prostorih CD
- ustvarjen je bil **celoten prihodek** v višini **7.242.130 €** (10.074.200 €), kar je za 2,83 milijona € (28 %) manj od načrtovanega; kjub temu je bilo finančno poslovanje obeh dejavnosti pozitivno: prihodki presegajo odhodke v izkazih javne službe za 41.116 € in dejavnosti na trgu za 8854 €; ustvarjen je bil skupni **presežek prihodkov** nad odhodki v višini **49.970,54 €** (127.574 €)
- **za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme** smo zagotovili **neproračunska sredstva** iz tekočega poslovanja v skupni višini **234.442 €**. **MK** je za te namene zagotovilo **308.302 €**; za nakup laserskega projektorja 20.000 ANSi, računalniške opreme za zaposlene, sanacijo zamakanja v Linhartovi dvorani, predelavo prostora v Gallusovi dvorani za zagotovitev večje dostopnosti obiskovalcem na invalidskih vozičkih in za nakup druge opreme
- **delež nejavnih prihodkov** (od prodanih vstopnic, pokroviteljev in darovalcev, opravljanja storitev idr.), **EU sredstev in drugih proračunskih prihodkov**, ki jih ne zagotavlja MK je bil **22,4 %** (45,1 %)
- presežki na vseh programskih področjih, ki so navdušili (strokovno) javnost; inovativni pristopi za trženje programa in odnose z javnostmi; inovativno in intenzivno preusmerjanje na organizacijo spletno posredovanih ali pa t. i. hibridnih prireditev.

[11] Podatki v oklepajih so za leto 2019, če ni drugače navedeno.

POSLOVANJE V LETU 2020

Strateške usmeritve in plan za leto 2020

Cankarjev dom je javni zavod, ki ga je Vlada Republike Slovenije ustanovila kot osrednji slovenski kulturni center z namenom izvajanja kulturnega in umetniškega programa ter kongresne dejavnosti. S svojim programom zagotavlja pogoje za razvoj in predstavljanje različnih umetniških praks, spodbujanje in razvijanje ustvarjalnosti, bogatenje kulturnega življenja, spodbujanje humanističnih in družbenih vrednot ter multikulturnega sodelovanja. Svoje poslanstvo uresničuje prek lastne produkcije in postprodukcije ter sodelovanja z javnimi zavodi, nevladnimi organizacijami, stanovskimi združenji, pravnimi osebami zasebnega prava in samozaposlenimi ustvarjalci, ki delujejo na področju kulture. Z delovanjem pomembno prispeva k dostopnosti kulture najširšemu krogu obiskovalcev iz Slovenije in tujine, s programsko usmerjenostjo v svet pa utrjuje mednarodno sodelovanje[12].

Delovanje je sofinancirano iz proračunskih virov (javna služba), z nejavnimi prihodki javne službe in s prihodki dejavnosti na trgu.

Poslanstvo: Naslavljanje ključnih vprašanj posameznika in (globalne) družbe na podlagi spoznanj preteklosti in vizij prihodnosti.

Vizija: Ostati osrednji kulturno-kongresni center v Sloveniji in postati referenčen kulturno-kongresni center v evropskem prostoru.

Ključne vrednote: Umetnost in znanost – temelj družbenega razvoja; družba enakih možnosti; trajnostni razvoj; inovativnost, prodornost, odločnost; strokovnost in učinkovitost; odgovornost; povezanost.

Cankarjev dom, kulturni in kongresni center, v strateškem obdobju 2020–2024 ohranja vlogo osrednjega kulturno-kongresnega središča v Sloveniji in krepi mednarodno referenčnost. Programsko jedro so kakovostne, tehtno izbrane kulturno-umetniške prireditve, ki jih dopolnjujejo (mednarodni) kongresi, ki posegajo na področja različnih znanstvenih disciplin. Hkrati je Cankarjev dom tudi dinamično družabno in protokolarno središče Slovenije.

Glede na pričakovane finančne zmožnosti, še pred pojavom pandemije novega korona virusa (covid-19), smo pri načrtovanju za leto 2020 sledili dolgoročnim ciljem, ki smo si jih zadali s strateškim načrtom. Uresničevanje zastavljenih dolgoročnih ciljev merimo na podlagi kazalcev in kazalnikov iz veljavnega strateškega načrta. Zastavljeni dolgoročni cilji se sprotno prilagajajo novim razmeram v okolju. Zaradi višje sile – tj. razmer, povezanih s pandemijo covida-19, ki je močno zaznamovala leto 2020 in bo vplivala tudi na poslovanje v prihodnjih letih – so letni cilji (realizirani in načrtovani v prihodnjih letih) prilagojeni novim razmeram, v katerih Cankarjev dom posluje v omejenem obsegu.

Zaradi administrativnih ukrepov države oz. Vlade Republike Slovenije in priporočil zdravstvene stroke, ki so potrebni za zajezitev širjenja covida-19, strateško zastavljenih kvanitativnih ciljev v letu 2020 ni bilo mogoče doseči in jih, kot kaže, ne bo mogoče doseči niti v letu 2021. Na uresničitev le-teh močno vplivajo obdobja razglašene epidemije in prepovedi javnega življenja, omejitve glede dopustnega števila obiskovalcev javnih prireditev (kapacitete dvoran so znižane na dobro četrtino možnih v normalnih okoliščinah), kar vpliva tudi na višino oz. delež nejavnih prihodkov. Kljub temu ocenjujemo, da smo z vidika kvalitativnih ciljev dosegli začrtane strateške cilje pri uresničevanju poslanstva in vizije Cankarjevega doma. Še bolj kot v pretekih letih pa so se izrazile vednote, ki nas združujejo in so naš skupni smerokaz za doseganje zastavljenih ciljev.

Iz spodnje tabele so razvidni dolgoročni kvantitativni cilji iz veljavnega strateškega načrta ter načrtovani in uresničeni cilji za leto 2020.

[12] Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Cankarjev dom, kulturni in kongresni center (Uradni list RS, št. 103/13, 70/17)

Tabela 1 **Kvantitativni kazalci in kazalniki za merjenje uresničevanja ciljev poslovanja**

	Strateški načrt 2020–2024	2020 Načrtovano	2020 Uresničeno
Število prireditev javne službe	najmanj 1055	1067	737
Število različnih prireditev javne službe	najmanj 590	601	338
Število projektov/dogodkov dejavnosti na trgu	170/900	180/900	104/300
Število obiskovalcev javne službe	300.000	315,830	181.798
Število udeležencev prireditev v programu dejavnosti na trgu	140.000	140.000	56.725
Število ur priprav, vaj in prireditev v dvoranah CD	37.000	38.000	19.050
Delež sredstev MK v celotnem prihodku CD	60 %	59 %	78 %
Delež nejavnih prihodkov v celotnem prihodku CD[13]	40 %	41 %	22 %
Delež prihodkov javne službe v celotnem prihodku CD	80 %	79 %	91 %
Delež prihodkov dejavnosti na trgu v celotnem prihodku CD	20 %	21 %	9 %

Prireditelji javnih kulturnih in drugih prireditev ter industrija srečanj, med katere sodi tudi dejavnost Cankarjevega doma, smo bili zaradi omejitev javnega življenja zaradi covida-19 med prvimi, ki smo se soočili z omejitvami poslovanja in bomo kot kaže, glede na trenutno epidemiološko sliko, med zadnjimi začeli z izvajanjem dejavnosti v polnem obsegu. V celem letu 2020 je Cankarjev dom brez omejitev posloval samo 66 dni, 132 (razstave 91) dni so bile dvorane in razstavni prostori Cankarjevega doma zaradi administrativnih ukrepov zaprti za javnost, preostalih 168 (razstave 209) dni – od tega polovico časa v poletnih mesecih, ko so prebivalci Slovenije dajali prednost prireditvam na prostem ali koristili letni dopust – smo poslovali v zelo omejenem obsegu.

Na podlagi Odredbe o prepovedi zbiranja na javnih prireditvah v javnih prostorih zaprtega tipa v Republiki Sloveniji (Ur. l. RS, št. 15/20) je bilo od 7. 3. 2020 od 19. ure prepovedano zbiranje na prireditvah, kjer se zbira več kot 500 ljudi; na podlagi Odredbe o prepovedi zbiranja na javnih prireditvah v javnih prostorih zaprtega tipa v Republiki Sloveniji (Ur. l. RS, št. 16/20) je bilo od 10. 3. 2020 prepovedano zbiranje na prireditvah kjer se zbira več kot 100 ljudi; 12. 3. 2020 ob 18. uri je bila razglašena epidemija (Odredba o razglasitvi epidemije nalezljive bolezni SARS-CoV-2 (COVID-19) na območju Republike Slovenije; Ur. l. RS, št. 19/20).

Cankarjev dom je svoje prostore za javnost ponovno odprl 11. 5. 2020 (razstave) oz. 2. 6. 2020 (ostale prireditve), vendar skladno s predpisi v zelo omejenem obsegu. Na podlagi odloka (Ur. l. RS, št. 146/20) je bila od 19. 10. 2020 ponovno razglašena epidemija covida-19; organiziranje kulturnih prireditev v Osrednjeslovenski statistični regiji pa je bilo prepovedano že tri dni pred tem.

Cankarjev dom je skladno s predpisi svoje razstavne prostore za javnost ponovno odprl 19. 12. 2020, medtem ko so ostali prireditveni prostori za javnost še vedno zaprti.

Slika 1 **Koledarski dnevi poslovanja v letu 2020**

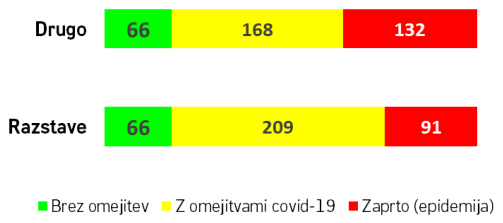

[13] Vključuje druge proračunske prihodke, ki jih ne zagotavlja MK.

Slika 2 **Uresničevanje letnih ciljev**

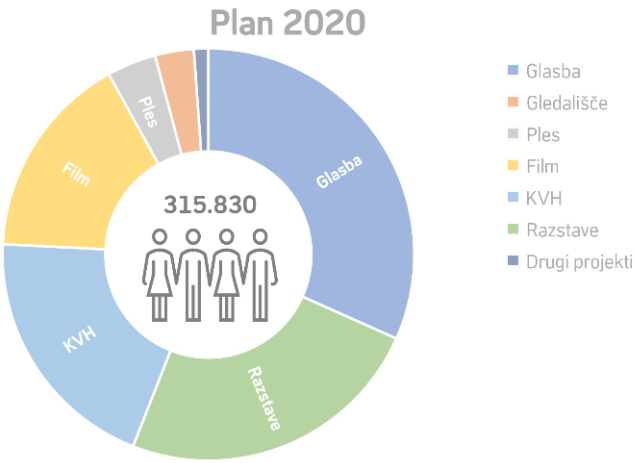

Kulturno-umetniški pogram

GLASBA **198**
GLEDALIŠČE **57**
PLES **29**
FILM **419**
KULTURNO-UMETNIŠKA VZGOJA, HUMANISTIKA IN LITERATURA **331**
RAZSTAVE **27**
DRUGI PROJEKTI **6**

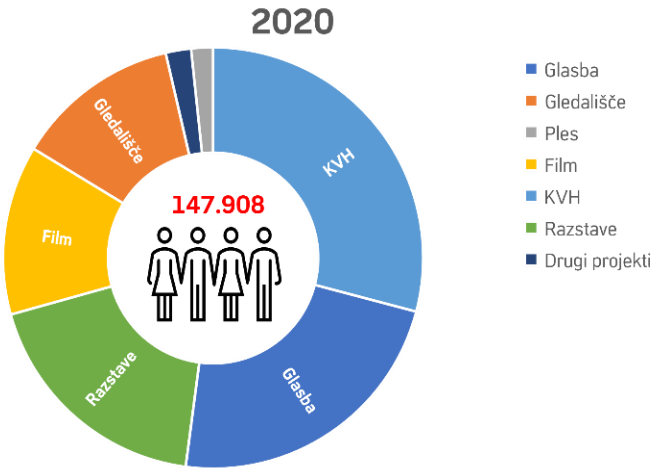

Kulturno-umetniški pogram

GLASBA **111**
GLEDALIŠČE **38**
PLES **22**
FILM **118**
KULTURNO-UMETNIŠKA VZGOJA, HUMANISTIKA IN LITERATURA **220**
RAZSTAVE **22**
DRUGI PROJEKTI **5**

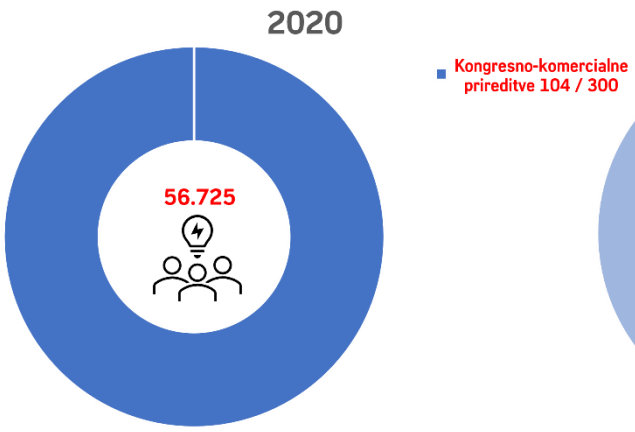

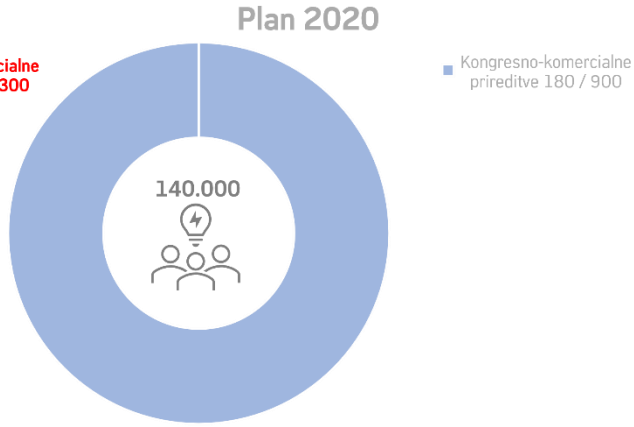

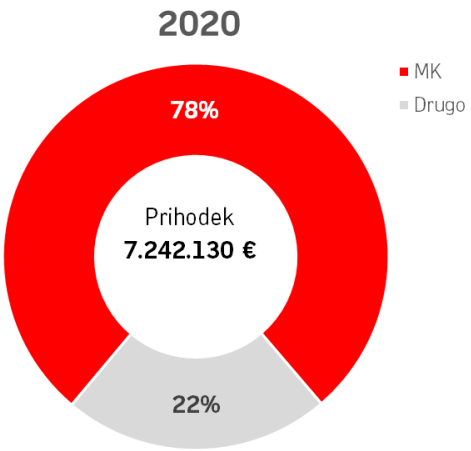

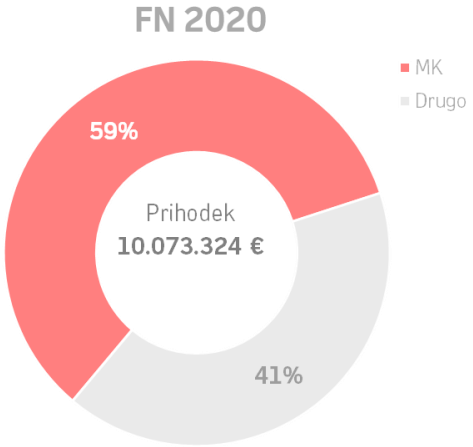

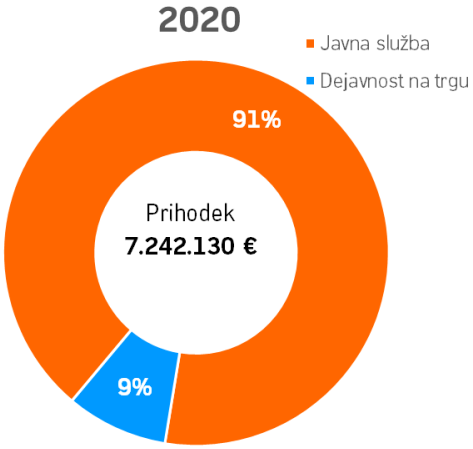

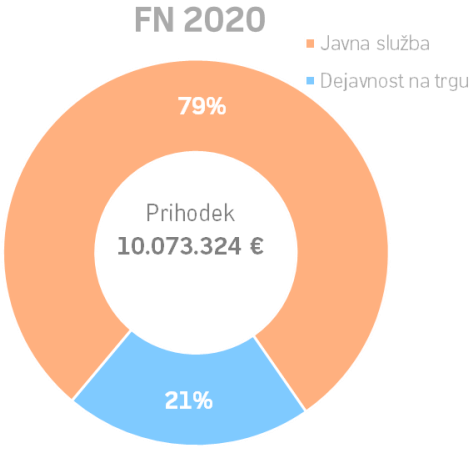

Izvajalci javnega kulturnega programa v letu 2020

Pregled zavodov, društev in drugih, ki so sodelovali pri oblikovanju in izvedbi kulturnega programa

Na področju glasbe, opere in baleta:
Slovenska filharmonija, Simfonični orkester RTV Slovenija, APZ Tone Tomšič, Akademija za glasbo v Ljubljani, Društvo ŠKUC, Glasbena mladina ljubljanska, Glasbena mladina Slovenije, Slovensko komorno glasbeno gledališče, Zavod Sploh, Zavod Im.puls Art, Društvo Mesto žensk, Društvo Ljudmila, Zavod Druga godba, Zavod MoTA, Zavod Modra safira, Inštitut Abeceda (prej zavod), Društvo Samosvoj, Kulturno društvo Juicy Juice, Plesno kulturno društvo CoraViento, Društvo za glasbeno analizo Popperkeg.

Na področju gledališča in sodobnega plesa:
Zavod Imaginarni, Pocket Teater Studio, Zavod Slovena Ptuj, KD Gledališče EU enigma ustvarjanja, Zavod EMANAT, Flota, Ljubljana; Flota, zavod, Murska Sobota, Plesno kulturno društvo CoraViento, Skladišče 172, Pekinpah, Triola.

Na področju filma:
Kinodvor, Slovenska Kinoteka, Društvo za uveljavljanje kratkega filma KRAKEN, Društvo za gorsko kulturo Domžale, Zavod Motovila, Slovenski filmski center.

Na področju kulturne vzgoje in humanistike:
Slovensko narodno gledališče Maribor, Lutkovno gledališče Ljubljana, Zavod k. g., Zavod Margareta Schwarzwald, Slovensko komorno glasbeno gledališče, Glasbena matica Ljubljana, II. Gimnazija Maribor, Akademija za glasbo UL, AGRFT UL, RTV Slovenija, Filozofska fakulteta UL, Fakulteta za strojništvo, Slovenski tolkalni projekt, Zavod Federacija, Werk 89, Kulturno društvo Adapter, Glasbena zadruga Celinka, Glasbena mladina Ljubljana, Glasbena mladina Slovenija, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana, Bralno društvo Slovenije, Založba Beletrina, PEN Slovenija, Vodnikova domačija, Zavod za šolstvo RS, Zavod Morpheus, Zavod Homo Narrans, Društvo za primerjalno religiologijo, Center arhitekture Slovenije, SIGIC, SLOGI, Društvo Urbana vrana, Maska, Zavod Memento image, Zavod Divja misel.

Na področju razstavne dejavnosti:
Fakulteta za arhitekturo UL, Društvo arhitektov Ljubljana, Zveza društev slovenskih likovnih umetnikov, Društvo oblikovalcev Slovenije, Slovensko društvo likovnih kritikov, zavod Membrana, revija Fotografija, Fundacija Brumen, Znanstveni center in tehnološki muzej NOESIS v Solunu (Grčija) in Fundacija Henri Cartier Bresson v Parizu (Francija).

Sklenjene avtorske pogodbe

Sklenjenih je bilo 228 avtorskih pogodb z umetniki; od tega 24 z umetniki iz tujine in 204 s slovenskimi umetniki. Pogodbe s tujci so bile sklenjene za javni kulturni program (19) in za kongresno-komercialni program (5). Od pogodb, sklenjenih s slovenskimi umetniki, je bilo 7 sklenjenih v okviru dejavnosti na trgu, ostale (197) pa za javni kulturni program.

Pokrovitelji in darovalci javnega kulturnega programa

Načrtovanih ciljev poslovanja Cankarjev dom ne bi dosegel brez pomoči in sodelovanja pokroviteljev in darovalcev javnega kulturnega programa.

Pokrovitelji kulturno-umetniškega programa leta 2020: KRKA, tovarna zdravil, d. d., Novo mesto, TELEKOM SLOVENIJE, d. d., PETROL, d. d., Ljubljana, POSLOVNI SISTEM MERCATOR, d. d., ZAVAROVALNICA TRIGLAV, d. d., RIKO, d.o.o., NOVA LJUBLJANSKA BANKA, d. d., BTC, d. d., LOTERIJA SLOVENIJA, d. d., GORENJE, gospodinjski aparati, d. d., AUTOMATIC SERVIS, d.o.o., VITA, življenjska zavarovalnica, d. d., DELO, d.o.o., ZAVOD RADIO ŠTUDENT, MLADINA časopisno podjetje, d. d., RTV Slovenija, javni zavod, MMC, ZAVOD MEDIA PLES, UNISTAR LC, d.o.o., EUROPLAKAT

Donatorji kulturno-umetniškega programa leta 2020: MORO&KUNST, trgovanje z naložbenim zlatom, d.o.o.,

Pokroviteljica leta 2020: KRKA, tovarna zdavil, d. d., Novo mesto

Kulturno-umetniški program CD so v letu 2020 poleg Ministrstva za kulturo Republike Slovenije finančno podprli še programa Evropske unije Ustvarjalna Evropa – MEDIA; Veleposlaništvo Združenih držav Amerike; Veleposlaništvo Kraljevine Španije

V okviru javnega razpisa »**Podpora novim kariernim perspektivam v obdobju 2018–2021**« Ministrstva za kulturo s pomočjo sredstev evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji v CD izvajamo projekt »Pridobivanje znanj za mlade na področju tehnične izvedbe in trženja kulturno-umetniških prireditev«, s katerim bomo v letih od 2018 do 2021 zaposlili osemnajst mladih. Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada.

Kadrovsko poročilo

Zaposlovanje in zaposleni

Kot vsako leto smo morali slediti politiki zaposlovanja, določeni v Zakonu o izvrševanju proračunov Republike Slovenije, in sicer za leti 2020 in 2021[14], po kateri je bilo treba pripraviti kadrovski načrt za leto 2020 tako, da ni bilo preseženo dovoljeno število zaposlenih, financiranih iz državnega proračuna, iz kadrovskega načrta za leto 2019. Tako je bilo v kadrovskem načrtu od predvidenih 175 zaposlitev, tudi za leto 2020 načrtovanih 118[15], financiranih iz državnega proračuna. Viri financiranja preostalih zaposlitev so sredstva od prodaje blaga in storitev na trgu (34), nejavni in drugi prihodki javne službe (14) ter sredstva EU skupaj s sredstvi sofinanciranja iz državnega proračuna (9).

Število zaposlenih v Cankarjevem domu na zadnji dan leta 2020 je bilo 160, ob upoštevanju določb Uredbe o načinu priprave kadrovskih načrtov posrednih uporabnikov proračuna in metodologiji spremljanja njihovega izvajanja za leti 2020 in 2021[16]. Dne 31. 12. 2020 ni bilo zaposlenih, ki bi nadomeščali začasno odsotne ali invalide, zaposlene za krajši delovni čas.

Delovno razmerje je tekom leta prenehalo 14 zaposlenim: eni osebi zaradi upokojitve, osmim se je iztekla pogodba o zaposlitvi sklenjena za določen čas, z dvema smo se sporazumno razšli, dvema je bila odpovedana pogodba o zaposlitvi iz razloga neuspešno opravljenega poskusnega dela in eni osebi iz krivdnega razloga.

V letu 2020 smo objavili razpise za 15 prostih delovnih mest, 10 od teh še pred razglasitvijo epidemije 13. marca 2020. Večinoma so bili ponovljeni razpisi, za katere v letu prej nismo pridobili ustreznih kandidatov za delovna mesta: inženir energetik, upravljalec elektroenergetskih sistemov in informatik – razvijalec programov. Tudi v teh razpisih nismo uspeli pridobiti ustreznih kandidatov, predvsem zaradi pomanjkanja tehničnih profilov na trgu dela, neugodnega delovnega časa in prenizke plače v CD. V nadaljnjih mesecih razpisov nismo ponavljali, saj je bila zaradi zaprtja Cankarjevega doma in ostalih ukrepov za zajezitev okužb z novim koronavirusom, zmanjšana tudi potreba po omenjenih kadrih.

Delo je nastopilo sedem novih sodelavcev/sodelavk, od tega dva za nedoločen čas (izbrana že v letu 2019 za delovno mesto varnostnika – iz kvote dodatno odobrenih zaposlitev v letu 2019) ter pet za določen čas (tri v okviru projekta, sofinanciranega iz EU sredstev ter dve zaradi začasno povečanega obsega dela).

V okviru projekta »Pridobivanje znanj za mlade na področju tehnične izvedbe in trženja kulturno-umetniških prireditev«, za katerega smo v letu 2018 sredstva pridobili na razpisu Ministrstva za kulturo »Podpora novim kariernim perspektivam v obdobju 2018–2021« smo imeli tekom leta 2020 zaposlene štiri mlade osebe do 30 let. Za vsako zaposlitev v trajanju 12 mesecev prejmemo mesečno 1250 €, od tega 20 % iz državnega proračuna in 80 % iz EU sredstev. Na novo smo v okviru projekta od načrtovanih devet zaposlili samo tri osebe, izbrane na razpisih že pred izbruhom epidemije novega koronavirusa. Ostalih do konca leta nismo realizirali, ker bi bilo usposabljanje novozaposlenih težko zagotavljati ob dejstvu, da je bilo večino zaposlenih v Cankarjevem domu od marca naprej napotenih na čakanje na delo doma ali so opravljali delo od doma. Prav to je bil razlog, da smo na Ministrstvo za kulturo junija 2020 naslovili dopis, v katerem smo predlagali preložitev zaključka omenjenega EU projekta v leto 2022. V nasprotnem primeru ne bo mogoče izkoristiti vseh razpoložljivih sredstev oz. realizirati vseh predvidenih zaposlitev. Do konca leta 2020 smo od skupno načrtovanih 18 realizirali zaposlitve 12 oseb, od katerih se tri še niso zaključile.

Aneksi h kolektivnim pogodbam dejavnosti javnega sektorja, podpisani in objavljeni konec leta 2018[17], so imeli zaradi drugega (zadnjega) dela dviga plač vpliv na obseg sredstev za plače zaposlenih v

[14] ZIPRS2021 (Uradni list RS, št. 75/19, 61/20 – ZDLGPE, 133/20 in 174/20 – ZIPRS2122)
[15] Število zaposlenih, ki jih financira MK iz državnega proračuna, je izračunano na osnovi deleža sofinanciranja stroškov dela, ki ga zagotavlja MK. Dejansko MK sofinancira 159,5 zaposlenih; za njihove plače so viri sofinanciranja poleg sredstev MK še nejavni in drugi prihodki javne službe in prihodki dejavnosti CD na trgu.
[16] Uradni list RS, št. 3/20
[17] Uradni list RS, št. 80/18

Cankarjevem domu v letu 2020. Delovna mesta v javnem sektorju, in s tem v CD, so bila z aneksi uvrščena v en ali dva plačna razreda višje, s tem da je bilo povišanje za drugi plačni razred realizirano s 1. 11. 2019. Za izračun plač se je tudi še v letu 2020 uporabljala plačna lestvica, ki je bila uveljavljena 1. 9. 2016. V nespremenjeni višini so se izplačevali zneski dodatkov, ki so določeni v nominalni vrednosti (npr. dodatek za akademski naziv, dodatek sindikalnemu zaupniku).

Glede izplačila redne delovne uspešnosti so do 30. 6. 2020 veljale omejitve v skladu z Zakonom o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela v javnem sektorju za leti 2020 in 2021 ter izredni uskladitvi pokojnin (ZUPPJS2021)[18], zato se je ta izplačevala šele za drugo polovico leta 2020. V skladu s sklepom generalne direktorice CD, se je postopek ugotavljanja doseganja kriterijev za določitev dela plače za redno delovno uspešnost za zaposlene v CD za leto 2020 izvedel za polletno ocenjevalno obdobje, od 1. 7. do 31. 12. 2020 (izplačilo v februarju 2021) na podlagi kriterijev in meril iz KPJS.

Od 1. 7. 2020 se ponovno uporabljajo tudi vse določbe Uredbe o delovni uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela za javne uslužbence[19].

Glede delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu ni bilo sprememb, velja vladna uredba[20] po kateri omejitev na individualni ravni ni, za izplačilo delovne uspešnosti pa je dovoljeno porabiti v skladu s pravilnikom[21] ministra za kulturo največ 50 % dosežene razlike med prihodki in odhodki od prodaje blaga in storitev na trgu in 15 % nejavnih prihodkov pri izvajanju javne službe, ki se štejejo v prihodke iz prodaje blaga in storitev na trgu.

Zaradi številnih ukrepov, ki so jih v letu 2020 za omejitev okužb z novim koronavirusom sprejeli vlada, državni zbor ter drugi pristojni organi in inštitucije ter posledično zaprtja oz. zelo omejenega delovanja Cankarjevega doma, je bilo 144 oseb najmanj enkrat v času od 13. 3. do 31. 12. 2020, v različnem trajanju, napotenih na čakanje na delo doma. Podlaga za napotitve na čakanje so bili interventni zakoni, po katerih smo bili upravičeni do uveljavljanja delnega povračila izplačanega nadomestila plač zaposlenim na čakanju na delo doma. Izpolnjevali smo kriterija, da je bil delež prihodkov iz javnih virov v letu 2019 nižji od 70 odstotkov in so prihodki v letu 2020, zaradi epidemije in njenih posledic, upadli za več kot 20 odstotkov glede na leto 2019. V skladu z določbo interventnega zakona zaposleni na čakanju lahko opravi do sedem dni dela v tekočem mesecu in se mu čakanje ne prekine, vendar je potrebno o pozivih zaposlenim na delo vnaprej obveščati Zavod RS za zaposlovanje.

S sedmim interventnim protikoronskim zakonom[22], ki velja od 31. 12. 2020, je bila uveljavljena sprememba ZDR-1, po kateri lahko delodajalec delavcu odpove pogodbo o zaposlitvi brez navedbe utemeljenega razloga, z odpovednim rokom 60 dni, če delavec izpolnjuje pogoje za pridobitev pravice do starostne pokojnine v skladu s prvim in četrtim odstavkom 27. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju[23].

Povprečna bruto plača na osebo, ki vključuje plače in nadomestila plač, je v Cankarjevem domu znašala 1844 €, kar je za 100 € manj od leta prej. Znesek izplačanih plač in nadomestil plač za leto 2020, v višini 3.642.064 €, je za 92.307 € nižji kot v letu 2019, kljub povprečno večjemu številu zaposlenih v letu 2020 ter povišanju plač zaradi odprave anomalij v skladu z aneksi h kolektivnim pogodbam dejavnosti javnega sektorja iz leta 2018, ki so bili v celoti realizirani pri plači za november 2019.

Na dan 31. 12. 2020 je bilo v delovnem razmerju v Cankarjevem domu 160 oseb (osem manj kot leto prej), od tega 155 za nedoločen čas in pet za določen čas. Povprečno število zaposlenih v letu 2020 je bilo 164,08 (4,75 več kot v letu 2019 – kar je posledica povečanja števila zaposlenih v drugi polovici

[18] Uradni list RS, št. 75/19 in 139/20
[19] Uradni list RS, št. 53/08, 89/08 in 175/20
[20] Uredba o delovni uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu (Uradni list RS, št. 97/09 in 41/12)
[21] Pravilnik o določitvi obsega sredstev za plačilo delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu ter o določitvi nejavnih prihodkov pri izvajanju javne službe, ki se štejejo v prihodke iz prodaje blaga in storitev na trgu, v javnih zavodih, javnih skladih in agencijah na področju kulture ter medijev (Uradni list RS, št. 107/09)
[22] ZIUPOPDVE
[23] ZPIZ-2, Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17, 28/19, 75/19 in 139/20)

leta 2019 – čistilke in varnostniki). V tem številu so zaposleni, ki delajo krajši delovni čas na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ter starševskem varstvu, upoštevani kot zaposleni s polnim delovnim časom.

Slika 3 **Število zaposlenih od leta 2003 (na dan 31. 12.)**

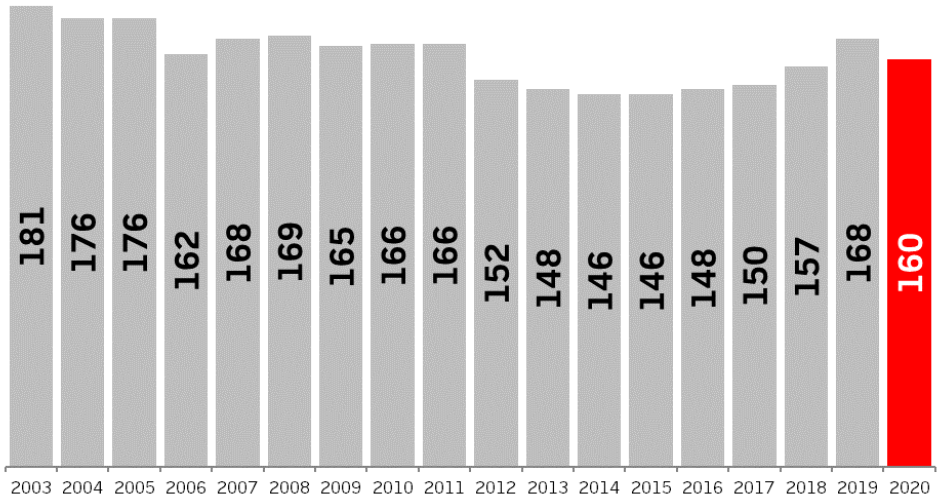

Tabela 2 **Število zaposlenih po spolu v ožjih organizacijskih enotah (31. 12. 2020)**

Organizacijske enote	Moški	Ženske	
Kulturno-umetniški program	8	9	**17**
Kongresno-komercialni program	2	10	**12**
Tehnični sektor (ožji)		1	**1**
Področje tehnične izvedbe programa	37	2	**39**
Področje obratovanja in vzdrževanja	16	13	**29**
Področje informacijskih tehnologij in telekomunikacij	10	1	**11**
Poslovni sektor (ožji)	2	4	**6**
Služba za finančno-računovodske zadeve	1	5	**6**
Služba za trženje programa in odnose z javnostmi z oddelkom za informacije in prodajo vstopnic	2	17	**19**
Varnostna služba	16	1	**17**
Služba za kadrovske in splošne zadeve	1	2	**3**
	95	**65**	**160**

Delovna mesta v Cankarjevem domu so uvrščena v tarifne razrede od II do VII/2. Zaposlenih, ki ne dosegajo pogoja o zahtevani javno veljavni izobrazbi, je 16, vendar ima od tega šest zaposlenih na delovnih mestih v VI. tarifnem razredu pridobljeno ustrezno usposobljenost z nacionalno poklicno kvalifikacijo (NPK). Ti so v tabeli 3 upoštevani pri vrstici z dejansko pridobljeno javno veljavno izobrazbo, zato je odstopanje navzdol posledično največje pri VI. tarifnem razredu. Število zaposlenih z neustrezno stopnjo izobrazbe za delovno mesto se je glede na konec leta 2019 zmanjšalo za enega. Iz tabele 3 je razvidno, kakšna so ob koncu leta 2020 po posameznih tarifnih razredih delovnih mest odstopanja glede na zahtevano izobrazbo pri zaposlenih.

Tabela 3 **Izobrazba zaposlenih v CD po tarifnih razredih (31. 12. 2020)**

Javno veljavna stopnja dejanske izobrazbe	Tarifni razred delovnega mesta						
	II	IV	V	VI	VII/1	VII/2	
Magisterij in spec. po UN						6	6
Univ./spec./mag. po VS		1		2	1	32	36
Visoka strokovna			1	4	10	3	17
Višja		1	6	15		1	24
Srednja		4	31	5			40
Poklicna	5	16	1	1			23
Osnovna šola	9	3					12
Nedokončana osnovna šola		2					2
	14	**27**	**39**	**27**	**11**	**42**	**160**

Neizpolnjevanje pogoja izobrazbe v tarifnem razredu VII/2 je v treh primerih posledica spremembe Zakona o sistemu plač v javnem sektorju, po kateri so bila s spremembo sistemizacije v letu 2008 vsa delovna mesta iz prejšnjega VII. tarifnega razreda, za katerega so zaposleni s pridobljeno visoko strokovno izobrazbo izpolnjevali pogoje, v CD prevedena v tarifni razred VII/2, za katerega je zahtevana najmanj univerzitetna izobrazba (prejšnja). Ima pa 31 zaposlenih višjo stopnjo izobrazbe, kot je zahtevana za delovno mesto, za katero imajo sklenjeno pogodbo o zaposlitvi, od tega šest zaposlenih v tarifnem razredu VII/2 s pridobljenim magisterijem oz. specializacijo po končanem univerzitetnem programu.

Slika 4 **Deleži zaposlenih glede na dejansko izobrazbo (31. 12. 2020)**

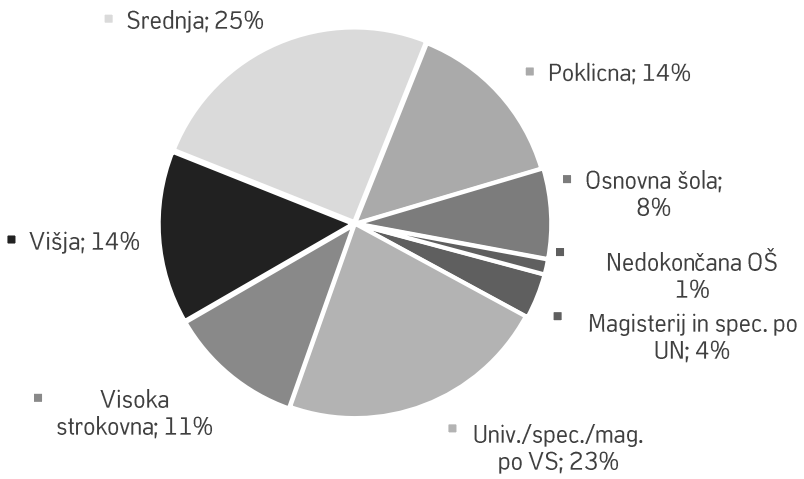

Starostna struktura zaposlenih v CD

Povprečna starost zaposlenih v Cankarjevem domu na zadnji dan v letu 2020 je bila 48 let, kar je dobrih 5 mesecev več kot konec leta 2019. Izid je posledica fluktuacije (izteka pogodb o zaposlitvi) mlajšim osebam, medtem ko smo ostali zaposleni pridobili dodatno leto starosti.

Pri obeh spolih sta številčno najbolj zastopani starostni skupini od 51. do 60. leta. V skupini do 25 let ni bilo zaposlenih, skupina nad 61 let starosti se je povečala še za tri osebe glede na leto prej.

Tabela 4 **Število zaposlenih po 5-letnih starostnih skupinah (31. 12. 2020)**

	Starostne skupine (v letih)									
	do 25	**26–30**	**31–35**	**36–40**	**41–45**	**46–50**	**51–55**	**56–60**	**61 in več**	
Moški		9	11	7	15	8	17	18	10	**95**
Ženske		2	6	6	7	10	19	8	7	**65**
		11	**17**	**13**	**22**	**18**	**36**	**26**	**17**	**160**
		6,9%	10,6%	8,1%	13,8%	11,3%	22,5%	16,3%	10,6%	100%

Tabela 5 **Število zaposlenih po 5-letnih skupinah dosežene pokojninske dobe (31. 12. 2020)**

	Pokojninska doba (v letih)									
	do 5	**6–10**	**11–15**	**16–20**	**21–25**	**26–30**	**31–35**	**36–40**	**41 in več**	
Moški	14	5	7	12	10	11	16	13	7	**95**
Ženske	5	3	8	9	8	9	13	10		**65**
	19	**8**	**15**	**21**	**18**	**20**	**29**	**23**	**7**	**160**
	11,9%	5,0%	9,4%	13,1%	11,3%	12,5%	18,1%	14,4%	4,4%	100%

Invalidi

Konec leta 2020 je bilo v Cankarjevem domu zaposlenih devet invalidov, kar pomeni 5,6 % vseh zaposlenih. Izmed teh jih šest dela v polovičnem delovnem času. Cankarjev dom spada v skladu z Uredbo o določitvi kvote za zaposlovanje invalidov[24], glede na uvrstitev v dejavnost pod šifro 90.040, v skupino drugih javnih, skupnih in storitvenih dejavnosti, za katere je od 1. 5. 2007 določen 2-odstotni delež zaposlovanja invalidov, glede na število vseh zaposlenih. Zahtevano število zaposlenih invalidov presegamo za šest, zato nismo dolžni plačevati prispevka za spodbujanje zaposlovanja invalidov. Kot uporabniki državnega proračuna, kljub preseganju predpisanega deleža, nismo upravičeni do oprostitve plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ali za nagrado za preseganje kvote.

Za eno izmed zaposlenih v dolgotrajnem bolniškem staležu se je v letu 2020 zaključil postopek ugotavljanja preostale delovne zmožnosti na invalidski komisiji Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje (ZPIZ), ki se je začel že v letu 2019. V avgustu 2020 se je za še eno osebo začel postopek na invalidski komisiji, ki se je zaključil decembra z uvrstitvijo delavke v I. kategorijo invalidnosti, zaradi česar ji je po ugotovitvi pravnomočnosti odločbe ZPIZ, januarja 2021 prenehalo delovno razmerje v Cankarjevem domu (invalidska upokojitev).

Ocenjevanje in redno napredovanje zaposlenih v letu 2020

Za leto 2019 je od 168 zaposlenih (na dan 31. 12. 2019, vključno z generalno direktorico in tremi pomočnicami generalne direktorice) ocene letne delovne uspešnosti prejelo 145 oseb. 23 zaposlenih skladno s predpisi ni bilo ocenjenih, ker so bili pretežni del leta 2019 odsotni zaradi bolniškega staleža ali ker so delo v Cankarjevem domu nastopili v drugi polovici leta 2019. Ocene so na podlagi Zakona o sistemu plač v javnem sektorju in Uredbe o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede[25] sicer podlaga za napredovanje v plačne razrede na delovnem mestu s 1. aprilom v letu, ko posamezniku poteče tri leta od zadnjega napredovanja in je prejel tri letne ocene, s katerimi doseže predpisano število točk, vendar se zaradi interventnih ukrepov leto 2014 ne šteje v napredovalno obdobje, kar v posameznih primerih še vedno vpliva na napredovanje tistih, ki v zadnjih treh letih niso zbrali zadostnega števila točk.

[24] Uradni list RS, št. 21/14
[25] Uradni list RS, št. 51/08, 91/08 in 113/09

Na podlagi Zakona o spremembi in dopolnitvah Zakona o sistemu plač v javnem sektorju[26] javni uslužbenec, ki redno napreduje, pridobi pravico do plače v skladu z višjim plačnim razredom 1. decembra leta, v katerem je napredoval. Napreduje pa (in napredovalno obdobje se mu prekine) s 1. aprilom. Pogoji za napredovanje so se preverjali za 22 zaposlenih, ki so vključno z oceno za leto 2019 prejeli tri ali več ocen, ki se lahko upoštevajo pri seštevku točk. Pri seštevanju točk se upoštevajo tri najvišje ocene. Pogoje za napredovanje je v letu 2020 izpolnilo osem oseb, od tega jih je za en plačni razred napredovalo šest, dva sta napredovala za dva plačna razreda.

Varnost in zdravje pri delu, varstvo pred požarom

V letu 2020 smo v smislu zagotavljanja varnega delovnega okolja za naše zaposlene izvajali številne ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu. Eden od teh je program preventivnih zdravstvenih pregledov, ki zajema predhodne preventivne, obdobne, usmerjene in kontrolne zdravstvene preglede ter preglede za pridobitev zdravniškega mnenja za napotitev na invalidsko komisijo. Po predpisani periodiki smo na obdobne preglede napotili 17 zaposlenih. Zaradi spremenjenega zdravstvenega stanja, novih izvidov zdravnikov-specialistov ali drugih razlogov smo eno osebo napotili na kontrolni zdravstveni pregled. Na predhodne preventivne preglede smo napotili sedem novih sodelavcev. Na ciljani oz. usmerjeni zdravstveni pregled smo napotili eno osebo, zdravniško mnenje za potrebe invalidske komisije smo potrebovali v enem primeru.

V letu 2020 se med delom ni pripetila nobena delovna nezgoda. Cepljenja proti gripi v tem letu nismo izvajali v Cankarjevem domu. Zaposleni so se lahko cepili brezplačno v svojih lokalnih zdravstvenih domovih.

Za zmanjšanje tveganja za nastanek poškodb, ki izvirajo iz nevarnosti in pogojev na delovnem mestu smo za zaposlene nabavili zaščitna in delovna sredstva (oblačila in obutev za snažilke, urejevalca okolice in voznika, zaščitne rokavice, gel za roke, zaščitna očala in respiratorje FFP-2). Opravljeni so bili periodični pregledi delovne opreme, strojev in naprav ter varnostnih pasov in pripadajoče opreme za delo na višini. Nabavili smo sanitetni material, nove omarice za prvo pomoč in komplete za prvo pomoč za avtomobile. V letu 2020 je varnostni inženir, zaradi odsotnosti zaposlenih z dela zaradi čakanja na delo doma ter opravljanja dela na domu, izvedel za večino dopisno (preko elektronske pošte) teoretično usposabljanje s področja varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom. Trije sodelavci so opravili omenjeno usposabljanje s področja elektro stroke pri zunanjem specializiranem izvajalcu.

ZVZD-1[27] med drugim določa obveznost delodajalca, da je zavezan k načrtovanju in izvajanju ciljnih aktivnosti ter ukrepov, ki so primarno namenjeni ohranjanju krepitve telesnega in duševnega zdravja delavcev. Duševno zdravje se opredeljuje kot stanje dobrega počutja in je eden izmed ključnih pogojev za dobre medsebojne odnose in uspešnost pri delu. Zaradi epidemije covida-19 je sezona promocije zdravja na delovnem mestu v letu 2020 trajala od januarja do prvih dni marca. Jesenskega dela zaradi slabe epidemiološke slike nismo začeli. V okviru promocije zdravja na delovnem mestu v Cankarjevem domu smo izvajali naslednje dejavnosti: telovadba za zdravo hrbtenico in boljše počutje, fitnes, plavanje in masaža na delovnem mestu ter organizirali predavanje na temo »Hrana kot bližnjica do več ali manj energije«. Za fitnes in plavanje je bila v veljavi še sezonska vstopnica oz. zakupljeni obiski iz leta 2019, skupni strošek za ostale aktivnosti pa je znašal 2399 € (14.517 € v letu 2019).

V letu 2020 smo organizirali pregled vgrajenih zidnih hidrantov in gasilnih aparatov ter nabavili garnituro orodja za reševanje.

Z namenom omejevanja okužb covida-19 so zdravstvena stroka in pristojni državni organi sprejeli številne predpise in izdali priporočila, s katerimi so uvedli preventivne ukrepe, ki so bili in so še odločilnega pomena pri bolj ali manj uspešnem obvladovanju širjenja bolezni. Kot odziv na situacijo smo v Cankarjevem domu formirali koordinacijsko skupino, ki spremlja navodila zdravstvene stroke in ukrepe pristojnih organov ter koordinira delo zaposlenih v CD. Na predlog varnostnega inženirja so bili

[26] Uradni list RS, št. 84/18
[27] Zakon o varnosti in zdravju pri delu (Uradni list RS, št. 43/11)

sprejeti dokumenti glede varnostnih, higienskih in organizacijskih ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe za: zaposlene, vodje organizacijskih enot, nastopajoče in njihovo spremljevalno osebje, zunanje osebje, ki vstopa v CD in uporablja prostore v CD ter za izvajanje kulturno-umetniških in drugih poslovnih dogodkov. V zvezi s tem so bili pripravljeni in objavljeni na internem portalu CD tudi ti dokumenti: akcijski načrt kriznega komuniciranja v času epidemije, navodila za ravnanje v primeru potrjene okužbe zaposlenega ali stika zaposlenega z okuženo osebo, navodila za uporabo brezstičnega merilnika za merjenje telesne temperature zaposlenih.

Zaradi novega koronavirusa, razglašene epidemije, spremenjene organizacije dela v Cankarjevem domu in pojava nove oblike dela – delo na domu, smo pripravili revizijo dokumenta »Izjava o varnosti z oceno tveganja«, ki vsebuje navodila za delo na domu in zagotavljanje varnega in zdravega delovnega okolja.

Za preventivne ukrepe in zaščito zaposlenih pred virusom smo nabavili osebno zaščitno opremo (medicinske in pralne maske, rokavice, vizirje), sredstva za razkuževanje rok, sredstva za dezinfekcijo predmetov in površin, brezkontaktne merilnike telesne temperature, brezkontaktne razkuževalnike rok, pleksi pregrade, naprave za zamegljevanje – razkuževanje prostorov in ostala materialna sredstva ter uvedli izvajanje hitrih antigenskih testov za gostujoče zasedbe in njihove tehnične ekipe. Stroški za vse našteto so znašali 22.555 €.

Izobraževanje

V Cankarjevem domu skrbimo za stalno strokovno izpopolnjevanje zaposlenih na različnih področjih. Značilnost izobraževanj v letu 2020 je, da so se zaposleni po izbruhu epidemije udeleževali tečajev, seminarjev, delavnic in konferenc preko različnih spletnih platform. Tak spletno posredovan način smo začeli uvajati tudi v delovni proces oz. v ponudbo prireditev in storitev CD, tako na področju kulturno-umetniškega kot kongresno-komercialnega programa. Posledično vsi zaposleni, ki pri tem kakorkoli sodelujejo, potrebujejo nova znanja za prilagoditev na nove tehnologije dela.

V letu 2020 beležimo veliko število udeležencev in nizek skupni strošek izobraževanj, glede na pretekla leta. Tak rezultat je predvsem zaradi internega usposabljanja iz varnosti in zdravja pri delu ter varstva pred požarom, ki ga je za 134 zaposlenih izvedel varnostni inženir. Zaradi tega je največji delež ur (skoraj 60 %) porabljenih prav za izobraževanje z omenjenega področja. Usposabljanje je potekalo »elektronsko«. Poleg tega so ponudniki izobraževanj, še posebej v pomladanskih mesecih, ponujali številna brezplačna eno do dve-urna izobraževanja. Tudi sicer so izobraževanja preko spleta za udeležence cenovno ugodnejša od izvedbe »v živo«. Vse to se odraža na nizkem strošku teh izobraževanj, ki je bil 4195 € (stroški službene poti niso vključeni).

Različnih izobraževanj se je skupno udeležilo 137 (84 v letu 2019) zaposlenih v trajanju 544 ur, kar je 892 manj kot leto pred tem. Povprečno je bilo porabljenih dobrih 8 ur na zaposlenega (v letu pred tem 9 ur).

Konec leta 2020 so bile aktualne štiri pogodbe o izobraževanju ob delu, od katerih je bila ena sklenjena na novo. Strošek izobraževanja ob delu (šolnine) je bil 6855 €.

Tako je bil v letu 2020 skupni strošek izobraževanja zaposlenih v CD 11.050 €. Povprečno smo za izobraževanje porabili dobrih 67 € na zaposlenega.

Tabela 6 **Število ur izobraževanja zaposlenih**

Tarifni razred	II	IV	V	VI	VII/1	VII/2	
Ure	8	40	133	132	49	182	**544**

Izraba delovnega časa

V letu 2020 je na podlagi sklenjenih delovnih razmerij celoten letni fond ur v CD znašal 338.320 (326.140) ur. V fond ur se vštevajo vse ure, ki bi jih zaposleni opravili, če bi bili v delovnem času, določenem z veljavno pogodbo o zaposlitvi, prisotni na delu vse delovne dni, vključno s plačanimi prazniki, ki sovpadajo z delovnimi dnevi v tednu. Tako določen fond ur je izhodišče za prikaz, v kakšnih deležih je bil glede na različne namene izrabljen delovni čas v letu 2020 ter kakšni so deleži posameznih vrst prisotnosti in odsotnosti zaposlenih v tem obdobju. Podatki so povzeti iz evidence prisotnosti, ki se vodi v programu Time&Space, delno pa iz podatkov za obračun plač v Službi za finančno-računovodske zadeve (boleznine, starševski dopust).

V letu 2020 so bili zaposleni prisotni na delu 158.331 ur, kar pomeni, da smo razpoložljivi delovni čas izrabili v 46,8 % deležu. V tej številki so poleg fizične prisotnosti na delovnem mestu, ki predstavlja največji delež (136.423 ur ali 40,3 % od celotnega fonda ur) vključene tudi službene poti, službeni izhodi, celodnevna izobraževanja, delo na domu, korekcije salda in vnosi ur. V letu 2020 je zelo velik delež opravljenega dela na domu (20.161 ur ali 6 %), kar je posledica usmeritve, da zaposleni v izogib nevarnosti okužbe z novim koronavirusom, od 16. marca naprej v čim večji možni meri delajo od doma, na podlagi izdanih odredb[28].

V okviru delovnega razmerja so zaposleni lahko upravičeno odsotni iz različnih razlogov. Bistvena razlika od preteklih let, ko sta bila najpogostejša razloga za odsotnost zaposlenih koriščenje rednega letnega dopusta in bolniški stalež, je bila v letu 2020 odsotnost zaradi napotitev na čakanje na delo doma (99.936 ur oz. 29,5 %), kot posledica zaprtja CD oz. zelo omejenega poslovanja po razglasitvi epidemije v marcu 2020. Temu lahko pripišemo tudi več koriščenja rednega letnega dopusta znotraj tekočega leta (za skoraj 2,5 % več glede na leto prej) in verjetno tudi manjšemu deležu odsotnosti zaradi bolniškega staleža (kljub epidemiji), ki je za slab odstotek manjši kot v letu 2019.

Nadurno delo

V okviru fizične prisotnosti opravijo delavci določen obseg dela prek polnega delovnega časa, ki se pod določenimi pogoji (kadar ne gre za neenakomerno razporejen delovni čas) lahko izplača kot nadurno delo. V mesecih januarju in februarju 2020 je bilo 28 (57) zaposlenim izplačanih 543 nadur, kar je za 2099 manj kot v letu 2019, od tega večinoma zaposlenim v tehničnem sektorju (86 %). Iz razlogov, povezanih z ukrepi omejevanja širjenja bolezni covid-19 in posledično napotitve številnih zaposlenih na čakanje na delo, v nadaljnjih mesecih leta 2020 zaposleni niso opravljali dela preko polnega delovnega časa in tudi ni bilo izplačila nadur.

Tabela 7 **Izplačane nadure po sektorjih od leta 2010**

	Kulturno-umetniški program	Kongresno-komercialni program	Tehnični sektor	Poslovni sektor	**Skupaj**	**Na zaposlenega**
2010	272	161	1.921	434	**2.788**	17
2011	227	206	1.992	396	**2.821**	17
2012	40		585	60	**685**	4
2013	153		1.020		**1.173**	8
2014	132	40	435	20	**627**	4
2015	327	244	1.153	206	**1.930**	13
2016	433	548	1.056	279	**2.316**	16
2017	405	316	1.483	458	**2.662**	18
2018	269	252	1.987	222	**2.730**	19
2019	274	142	1.876	351	**2.642**	17
2020	40		467	36	**543**	3

[28] Odredbe o delu na domu so bile izdane na podlagi 169. člena Zakona o delovnih razmerjih (Uradni list RS, št. 21/13, 78/13 – popr., 47/15 – ZZSDT, 33/16 – PZ-F, 52/16, 15/17 – odl. US, 22/19 – ZPosS, 81/19 in 203/20 – ZIUPOPDVE).

Bolniška odsotnost, starševski dopust

V letu 2020 je bilo 73 zaposlenim v Cankarjevem domu obračunano nadomestilo zaradi bolniškega staleža iz različnih vzrokov, v skupnem trajanju 16.399 ur, kar je za 1421 ur manj kot leto prej. Povprečno je bil vsak od njih iz tega razloga odsoten 224 ur oz. 28 delovnih dni. V letu pred tem je bilo 86 zaposlenih v povprečju odsotnih po 201 uro. V letu 2020 bolniška odsotnost predstavlja 4,8 % (5,3 %) od celotnega letnega fonda ur.

Kot običajno najvišji delež bolniške odsotnosti oz. največje število ur tudi v letu 2020 predstavlja bolezen zaposlenih (76,7 %). Prejšnje leto je bil ta odstotek 66,9 %. Pri odsotnostih zaradi bolniškega staleža zelo velik delež ur (69,1 %) beležimo v starostnih skupinah nad 50 let, ki so v letu 2020 predstavljale dobrih 46 % vseh zaposlenih v CD. Delež je visok predvsem zaradi šestih dolgotrajnih odsotnosti (nad 500 do 2096 ur). Odstotek ur odsotnosti zaradi nege in spremstva družinskega člana (1,1 %) je nižji od lanskega (2,8 %). Tako kot leto prej je relativno visok odstotek ur odsotnosti zaradi posledic poškodb izven dela, ki se je od lanskih 29,5 % sicer malo znižal na 22,3 %. Odsotnosti zaradi posledic poškodbe pri delu v letu 2020 ni bilo.

Tabela 8 **Bolniška odsotnost v urah od leta 2010**

	Bolniška odsotnost	Celoten letni fond ur	Delež odsotnosti (bolniške)
2010	**14.079**	341.636	4,1%
2011	**13.668**	341.224	4,0%
2012	**10.426**	333.664	3,1%
2013	**12.861**	311.012	4,1%
2014	**15.265**	304.894	5,0%
2015	**12.392**	297.776	4,2%
2016	**16.911**	301.568	5,6%
2017	**15.491**	301.006	5,2%
2018	**17.820**	307.520	5,8%
2019	**17.326**	326.076	5,3 %
2020	**16.399**	338.320	4,8 %

Zaradi različnih oblik starševskega dopusta (starševski, očetovski), katerega plačniki so centri za socialno delo, je bilo 2144 (4100) ur odsotnosti, od tega 64 ur očetovskega dopusta. Te možnosti so v letu 2020 izkoristile štiri osebe, od tega en moški.

Pogodbeno delo, delo študentov in prostovoljcev

V Cankarjevem domu so v letu 2020 opravljali del nalog varovanja zunanji izvajalci, na podlagi sklenjene pogodbe.

V začetku leta 2020 je varnostno službo (v okviru poslovnega sektorja) sestavljalo, poleg vodje službe in vodje hostesne službe, enajst redno zaposlenih varnostnikov, od katerih sta dva nastopila delo v CD januarja, ter štirje gasilci. Receptorska dela je do vključno marca občasno opravljal en zunanji sodelavec Fit varovanja. Dodatno smo varnostnike zunanjega izvajalca potrebovali še 140 ur v mesecih aprilu in juniju. Celotni strošek zunanjega varovanja je v letu 2020 znašal 9280 €, kar je za 144.676 € manj kot v letu 2019. Stroški so toliko nižji in neprimerljivi s prejšnjimi leti iz dveh razlogov: zaradi dodatnih osem redno zaposlenih varnostnikov ter zaradi številnih odpovedi prireditev in zaprtja CD v letu 2020. V navedeni vsoti niso zajeti pavšalni zneski prevoza gotovine, ki so za 2020 prav tako manjši, ter prenosa alarmnega signala na nadzorni center.

V letu 2020 je v različnih časovnih obdobjih in trajanju, na podlagi študentskih napotnic, delal 101 študent (leto prej: 144). Študenti so opravili 10.033 ur dela, kar je za 19.721 ur manj kot v letu 2019.

Strošek CD za opravljeno delo študentov v letu 2020 (vključno s prispevki in DDV) je bil 82.575 €, kar je za 143.953 € manj kot v letu 2019. Dobrih 68 % opravljenega študentskega dela predstavlja hostesno delo na prireditvah, ostalo je delo študentov, ki v organizacijskih enotah CD začasno nadomeščajo zaposlene v bolniškem staležu ali pomagajo pri organizaciji dogodkov zaradi začasno povečanega obsega dela.

Praktično usposabljanje sta v letu 2020 v CD opravljala dva študenta, v skupnem trajanju 377 ur. Mentorja sta z njima opravila 23 ur mentorskega dela. Strošek izvajanja praktičnega usposabljanja predstavljajo tudi izplačila za povračilo stroškov (prevoz na delo in prehrano na delu), strošek pavšalnega prispevka zavarovanja za poškodbe pri delu in poklicne bolezni ter izplačilo nagrad, v skupnem znesku 523 €.

Zaradi spremenjene organizacije prireditev in uvedbe novih tehnologij ter bistveno zmanjšanega obsega programa v letu 2020 ni bilo prostovoljskega dela, ki običajno zajema spremstvo gostov festivala in pomoč v festivalskem informacijskem središču.

Tržno komuniciranje in odnosi z javnostmi

Kronološki pregled izstopajočih promocijskih projektov in aktivnosti

V leto 2020 smo z začetkom januarja v tržnem komuniciranju vstopili s komunikacijsko kampanjo za predstavo *2020* (koprodukcija SNG Drama Ljubljana, MGL in CD) v režiji Ivice Buljana. Podobo za predstavo je pripravil Aljoša Bagola, izvedbeno oblikovanje pa je prevzel oblikovalec CD, Edin Alibešter. Tako predstava kot oglaševalska kampanja sta skoraj preroško napovedali negotovost leta 2020, ki se je začenjalo. Osrednji del vizualne podobe, milni mehurček, v katerem je izrisana Zemlja (celine), je napovedoval krhkost našega sveta; v kampanji na družbenih omrežjih in digitalnih plakatih pa se je milni mehurček, ki je oblikoval obe številki 0 (v letnici 2020), razpočil. Podoba je bila opažena tudi v profesionalnih krogih, saj je bila nominirana za podobo meseca (Tam Tam), izpostavljena v Marketing Magazinu, načrtovali smo prijavo tudi na Slovenski oglaševalski festival, a je načrte prekrižala pandemija.

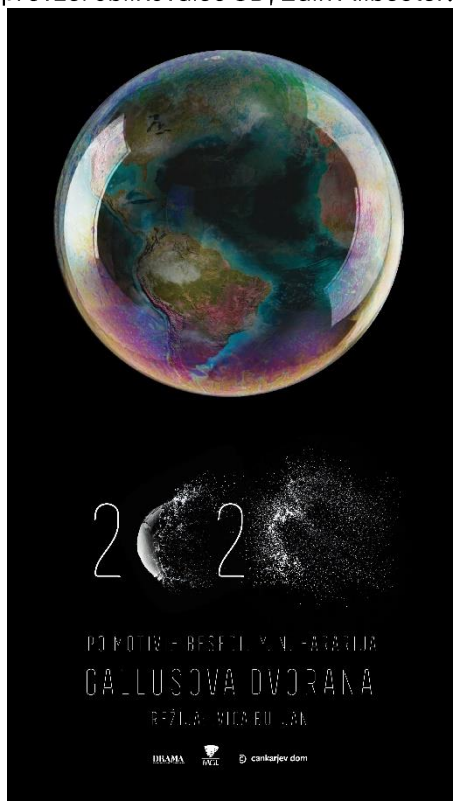

Sredi priprav na Pripovedovalski festival, Festival dokumentarnega filma v marcu ter druge pomladne projekte nas je ustavila pandemija in komuniciranje se je v celoti prestavilo na splet, večinoma smo v prvem mesecu od začetka razglasitve epidemije predvsem odgovarjali na neposredna sporočila obiskovalcev, ki jih je zanimalo, kaj je z vstopnicami oz. kupnino za odpadle ali prestavljene prireditve. Redno tedensko smo oblikovali in pošiljali e-novičnik, v katerem smo pojasnjevali korake in protokole v zvezi z odpadlimi dogodki, hkrati pa vabili na prve spletne dogodke, ki smo jih začeli razvijati ali posredovati.

V času, ko je bil Cankarjev dom zaradi pandemije zaprt, smo na spletni strani in na družbenih omrežjih objavljali relevantne in sveže vsebine predvsem o predstavah, ki bi sicer v normalnih razmerah v tem času gostovale na odrih Cankarjevega doma, pa tudi o razstavnih projektih, ki so bili sicer zaprti, ter o korporativnih vsebinah, kot je zgodba o dvoranah Cankarjevega doma ter čebelah na eni od strešnih teras.

Cankarjev dom od doma

Pod skupnim imenom **Cankarjev dom od doma** smo zasnovali in realizirali različne vsebine za različna ciljna občinstva:

- **Za splošno javnost:**

Vodenja po razstavi *Ideja, znanost in tehnologija antične Grčije*, v okviru katerih so bila poleg virtualnega sprehoda po razstavi natančneje predstavljena najzanimivejša (in hkrati morda najmanj znana poglavja razstave): vojaška tehnologija in telekomunikacija ter metalurgija in pomorska tehnologija. Ob tem je bil v uporabo na daljavo dodan tudi avdio vodnik po razstavi, ki je v petinštiridesetih minutah predstavil glavne točke razstave.

Voden virtualni sprehod po Cankarjevem domu, ogled dvoran in preddverij, s poudarki in zanimivostmi iz preteklosti, gradnje in arhitekture.

Posnetki in predstavitev čebeljih panjev na eni od strešnih teras Cankarjevega doma. Cankarjev dom je začetnik urbanega čebelarstva v Sloveniji.

Simbolična slovesnost 10. maja 2020 **Umetniku v spomin: Vse najboljše, Ivan Cankar!** *»Dragi Ivan, še nikoli nas za tvoj rojstni dan na tem mestu ni bilo tako malo. Smo sredi epidemije. Smo na pragu novega življenja in drugačnega sveta,«* je v uvodnem nagovoru Ivana Cankarja nagovorila Uršula Cetinski, generalna direktorica CD, dramski igralec Primož Pirnat in harmonikar Marko Brdnik pa sta interpretirala črtico *Poet*. 10. maja, točno opoldne, smo posnetke premierno predvajali na YouTube kanalu in Facebook strani Cankarjevega doma.

Na simbolični slovesnosti 20. maja 2020 **ob praznovanju 3. svetovnega dneva čebel** so sodelovali Uršula Cetinski, generalna direktorica CD, dr. Peter Kozmus, predsednik Sveta za čebelarstvo na Ministrstvu za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, vodja projekta na ministrstvu za čebelji dan, strokovni vodja rejskega programa za kranjsko čebelo v Sloveniji in podpredsednik mednarodne čebelarske organizacije APIMONDIA, ter Maruška Markovčič, Mestna občina Ljubljana, Oddelek za varstvo okolja, Odsek za razvoj podeželja, snovalka Čebelje poti. Sledil je ogled kratkega dokumentarnega prispevka o čebelarjenju na strešnih terasah Cankarjevega doma.

Jazz intervjuji na 61. Jazz festivalu Ljubljana: Pomembna promocijska, pa tudi vsebinska nadgradnja, so bili intervjuji z glasbeniki, ki so gostovali na 61. Jazz festivalu Ljubljana. Z vsemi slovenskimi ustvarjalci smo posneli kratke avtorske intervjuje o njihovi ustvarjalni poti in o najnovejših projektih. Posnetke smo nekaj dni pred koncertom objavili na Youtube kanalu Cankarjevega doma in na Facebook spletni strani Jazz festivala Ljubljana ter s tem odrskemu dogajanju dodali še zakulisno vsebino, umetniki pa so dobili tudi priložnost, da se predstavijo in komentirajo nove razmere, v katerih se je znašla koncertna dejavnost.

- **Za šole in druge izobraževalne ustanove**, ki so v tem času delovale na daljavo, pa smo zasnovali in realizirali naslednje spletne projekte:

Prilagojeni delovni listi za šole za ogled razstave *Ideja, znanost in tehnologija antične Grčije* **na daljavo**.
Za prvo triado osnovne šole e-verzija knjige *Kulturni duh in Domišljija najdeta dom*, ki skozi besedilo Damjane Kenda Hussu in ilustracije Adrijana Janežiča otroke popelje po Cankarjevem domu, jim približa mogočno arhitekturo ter poskrbi, da z glavnima likoma Kulturnim duhom in Domišljijo raziskujejo prostore in dvorane.

Prilagojen vodeni ogled po Cankarjevem domu za šole z delovnimi listi za prvo in drugo triado OŠ.

Poleg teh avtorskih vsebin je po družbenih omrežjih, predvsem Facebooku in Youtubu, Cankarjev dom kot koproducent številnih projektov delil in posredoval vsebine domačih gledališč in drugih kulturno-umetniških ustanov ter s spremnimi besedili in pojasnili tudi koncerte in odrske dogodke tujih ustvarjalcev, ki so ali še bodo gostovali v Cankarjevem domu. Prav tako smo delili in posredovali objave partnerskih institucij, Slovenske filharmonije, Simfoničnega orkestra RTV Slovenija in številnih drugih. Vsebine so v povprečju dosegle med dva tisoč in tri tisoč ogledov, ker pa so tudi po koncu epidemije še ostale na družbenih omrežjih, številke še niso dokončne.

V tržnem komuniciranju so bili veliko pozornosti deležne tudi podobe oz. slogani, s katerimi smo vstopili v pokoronsko obdobje. Z akcijo ***Spet smo z vami*** in podobo prvega pokoronskega filmskega festivala, 22. Festivala dokumentarnega filma, s sloganom ***In vendar se vrti!*** smo želeli sporočiti, da se tudi v kulturi in umetnosti počasi in v omejenem obsegu vračajo dogodki v živo. Kampanja za 22. Festival dokumentarnega filma je nastala v Studiu Kruh (Gašper Uršič, Anže Jesenovec, Gregor Makovec in Bor Klemenc Mencin).

Slogani, nasprejani po plakatih, so bili ob prvotno predvideni izvedbi festivala v marcu, torej pred koronsko karanteno, drugačni; osvetljevali so okoljske, socialne in moralne izzive današnjega sveta in časa. Festival je bil dan pred načrtovanim odprtjem odpovedan, kampanja pa je tudi v spremenjenih razmerah omogočila preprosto in učinkovito nadgradnjo. Ko je bila v Cankarjevem domu sprejeta odločitev, da bo FDF izveden v juniju in bo tako postal prvi pokoronski filmski festival, se je množica nasprejanih sloganov strnila v enega samega: ***In vendar se vrti!.*** Ta novi slogan je nadgradnja, povzetek in komentar vseh prejšnjih udarnih sporočil, hkrati pa poziv k optimizmu v spremenjenih okoliščinah.

Na ponovno odprtje dvoran in razstav smo v maju opozorili z akcijo ***Spet smo z vami***. Zanjo je karikaturo Ivana Cankarja z masko, na katero si Cankar sam riše zanj tako značilne privihane brke, narisal Ciril Horjak, hišna oblikovalka Maja Gspan pa je z razmikom črk v logotipu nakazala, da je vrnitev v dvorane vendarle nekoliko spremenjena.

Poleti, ko so epidemiološke razmere dovoljevale delno odprtje dvoran in spremljanje prireditev v živo za omejeno število obiskovalcev, se je v hibridni obliki, na daljavo in v živo, zgodil 61. Jazz festival Ljubljana. Ta je z živo rumeno podobo, ki jo je zasnoval hišni oblikovalec Edin Alibešter, na prvo mesto postavil glasbene ustvarjalce. Festival je uvedla pretežno spletna oglaševalska kampanja, podprta z akcijo v zunanjem oglaševanju ter odlično medijsko podporo, saj je bil festival unikat v novih razmerah – ne le v slovenskem okolju, temveč širše in je zato pritegnil široko (tudi mednarodno medijsko pozornost).

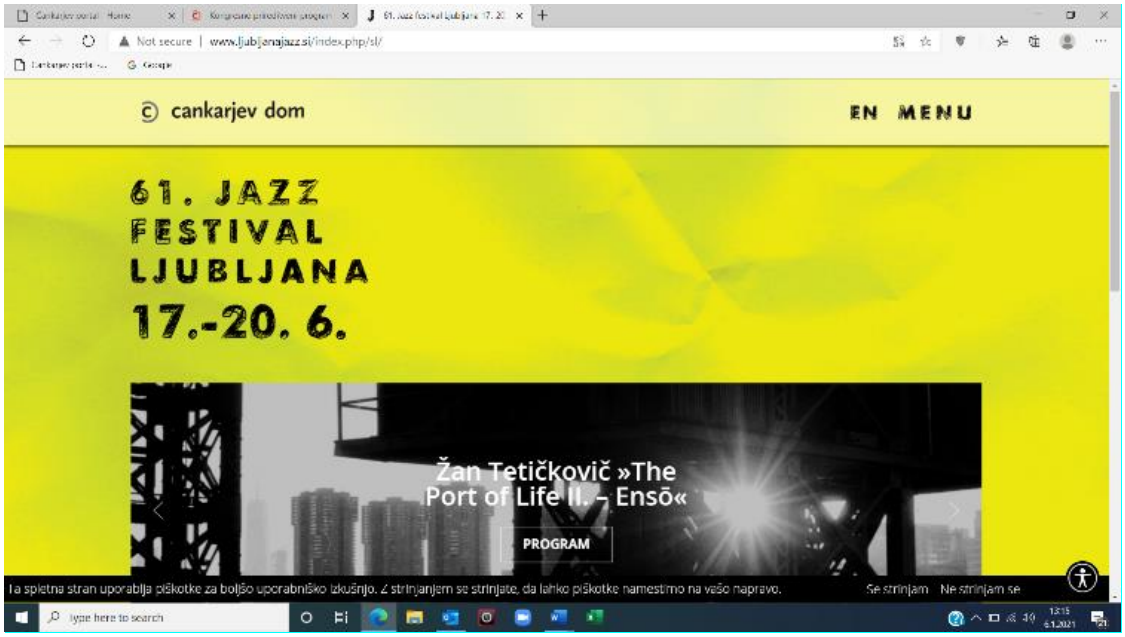

Poletje se je nadaljevalo s ciklom dogodkov v Klubu CD pod skupnim imenom Mala terasa sredi Ljubljane, za katerega oglaševanje je temeljilo izključno na digitalnih platformah. Raznovrstnost dogodkov v Klubu CD je omogočala, da smo z vsebino nagovarjali široko ciljno skupino in ob koncu cikla ustvarili segment nove publike, ki so ji vsebine v zmanjšani zmogljivosti in zato intimnem ozračju Klub CD zelo odgovarjale.

Precej idealistično smo tako poletne mesece usmerili v snovanje programske knjižice sezone 2020/21. Ker je bilo mogoče predvideti, da bo sezona, ki prihaja, drugačna kot vse doslej, zaradi nepredvidljive in spreminjajoče se epidemiološke slike (tako pri nas kot v državah, od koder so bila

načrtovana gostovanja), smo namesto sezonske programske publikacije zasnovali štirimesečno (sept–dec 2020), ki naj bi drugi del (napovedi in predstavitve programa za obdobje januar–junij 2021) dobila v decembru 2021. Do slednjega zaradi popolne ustavitve delovanja (razen spletnih dogodkov in razstav) ni prišlo, prvi del pa je bil predstavljen na dobro obiskani in skladno z vsemi tedaj veljavnimi ukrepi izvedeni novinarski konferenci v Veliki sprejemni dvorani.

Pozno spomladi smo v obliki javnomnenjske spletne ankete pripravili tudi raziskavo, s katero smo merili naklonjenost anketirancev obisku prireditev v dvoranah CD) v času koronavirusa – ko so bili dogodki z omejenim številom obiskovalcev dovoljeni. Rezultati so pokazali, da se obiskovalci veselijo ponovnega povabila k vpisu abonmajev in da ga 93 % tudi v sezoni 2020/21 želi vpisati. Prav tako iz ankete ni bilo zaznati strahu pred obiskom dvoran (zaprtega prostora), ki bi jih odvrnila od obiska. Pri slednjem so se kot izrazito brez tega strahu opredelili v starostni skupini 60+, kar je bilo za nas še posebej presenetljivo in opogumljajoče.

V začetku septembra so tako izšle tudi vse abonmajske knjižice in optimistično smo začeli vpisovati abonmaje. Za vpis Zlatega in Srebrnega abonmaja je bilo zanimanje izjemno, saj je vsa (močno zmanjšana) abonmajska ponudba pošla v manj kot tednu. Abonenti so večinoma z razumevanjem sprejeli neizogibno dejstvo, da na svojih »običajnih« abonmajskih sedežih ne bodo mogli sedeti, saj je bilo treba poskrbeti za ustrezno razdaljo med obiskovalci, ki ne prihajajo iz istega gospodinjstva. To je bil velik izziv predvsem za spletno prodajo abonmajev, ki je zaradi optimalnega izkoristka dvorane nismo vklopili, saj bi bilo potrebno zamudno in drago reprogramiranje programa za spletno prodajo vstopnic z razdaljo.

Ob upoštevanju vseh, ob razpisu abonmajev veljavnih ukrepov za zajezitev širjenja novega korona virusa smo opredelili razmake med sedeži v dvoranah, ki omogočajo varno spremljanje prireditev in zato je bilo število abonmajskih sedežev za več kot dve tretjini manjše kot v običajnih razmerah. Logistično so bili vpisi abonmajev ob distanciranju (brez vrst) in spremenjenih sedežnih redih v dvoranah izredno zahtevni, zato smo izpostavili več telefonskih linij in drugih kanalov samo za vprašanja in informacije abonentov.

Tudi za druge abonmaje, ki so bili razpisani (Veličastnih 7, Glasbe sveta …) je bilo veliko zanimanja. Povpraševanje je preseglo število ponujenih sedežev v določenih kategorijah, zato smo za tiste abonente, ki do želenega abonmaja niso prišli, oblikovali drugo prilagojeno abonmajsko ponudbo, v kateri smo jim glede na njihove programske reference sestavili abonma po meri. Večina zvestih, stalnih abonentov je takšno rešitev sprejela z razumevanjem.

Letna novinarska konferenca in teden dni za njo novinarska konferenca ob odprtju razstave Henrija Cartier-Bressona sta pokazali, da je z nekaj logistične in izvedbene spretnosti mogoče izvesti dogodke v živo tudi ob upoštevanju vseh ukrepov (v tistem času so bili dogodki v živo ob omejenem številu obiskovalcev, ki ohranjajo razdaljo in nosijo maske, dovoljeno). Oba dogodka sta bila medijsko odmevna in med gosti/vabljenimi, ki so se jih udeležili, zelo dobro sprejeta. Predstavitve Cankarjevega doma, s poudarkom na programu resne glasbe, opere in baleta, ki za študente muzikologije s Filozofske fakultete v Ljubljani tradicionalno pripravljamo vsako leto, pa se je letos v oktobru že moralo preseliti na splet in smo ga izvedli na daljavo v sklopu dveh spletnih študijskih predavanj.

Tudi razmislek o promociji in izvedbi 31. Liffa je tako nekaj časa tekel dvotirno: po prvem, A, smo upali, da bo del programa lahko izveden v dvoranah, varianta B pa je narekovala le spletno različico festivala (ki je bila nazadnje tudi realizirana). V tej, spletni različici je spletna stran www.liffe.si zamenjala v prejšnjih letih v Drugem preddverju zasnovano festivalsko središče. Novo festivalsko središče sta tako oblikovala spletna in Facebook stran 31. Liffa, kjer je bil na voljo za ogled celoten spremljevalni program festivala, vključno z odprtjem in zaključno podelitvijo nagrad ter video izjavami režiserjev.

Večji del promocije festivala je slonel na digitalni pojavnosti. Celostno grafično podobo 31. Liffa z elementi lovilca sanj, »sanjamo film«, je pripravila hišna grafična oblikovalka Mojca Vanelli. Novinarska konferenca festivala je potekala po spletu. Pripravili smo elektronsko verzijo kataloga, ki je bil po spletu na voljo za listanje, novinarjem smo priskrbeli vse ključne informacije glede filmov, spremljevalnega

programa, fotografije filmov ipd. Novinarska konferenca je doživela izjemno dober odziv obiskovalcev, saj si jo je ogledalo štiristo osemdeset ljudi. Festival je bil dobro medijsko podprt, omogočili smo novinarske akreditacije (osemdeset akreditiranih novinarjev), poskrbeli za možnost intervjujev z režiserji filmov, ki smo jih prikazovali na Liffu in našteli več kot tristo napovedi v medijih.

Zelo gledane so bile predvsem izjave režiserjev filmov (več kot dvanajst tisoč ogledov na vseh platformah – IG, YT, FB) ter pasice s sugestijami, katere filme izbrati, ki smo jih tematsko razdelili v sklope: Če bi se radi nasmejali**,** Eksotični filmi z vseh koncev sveta, Filmi o mladih in za mlade, Filmi z aktualnim sporočilom, Za gledalce, ki si utirajo pot v art film. Tudi odprtje festivala in sklepna prireditev sta bila spletna.

Zaradi čim večje dostopnosti festivalskih filmov je bilo med trajanjem festivala treba vzpostaviti 16-urno podporo uporabnikom, ki so pri ogledu filmov naleteli na kakšne težave. Na vsa vprašanja, ki so bila na nas naslovljena bodisi po telefonu ali prek socialnih omrežij, smo odgovarjali hitro in sprotno – v sodelovanju z IT-oddelkom CD; sproti smo tudi nadgrajevali nabor FAQ (najpogostejših vprašanj v zvezi z uporabo spletnega Liffe) in jih objavljali na socialnih omrežjih. Prav tako smo na družbenih omrežjih uspešno angažirali občinstvo, da je z nami delilo svoje izkušnje in »podobe iz dnevnih sob« z letošnjim Liffe in nastala je galerija Liffe na daljavo.

31. Liffe je dosegel približno dvanajst tisoč petsto nakupov kod na obeh platformah: na Cinesquare.net in v videoteki DKino televizije Telekoma Slovenije.

Spletnemu Liffu je konec novembra sledil Slovenski knjižni sejem na spletu, o katerem je več navedenega v poročilu Kongresno-komercialnega sektorja, december pa se je začel z intenzivnim vključevanjem partnerskih projektov »na daljavo«, predvsem Slovenske filharmonije in Simfoničnega orkestra RTV Slovenija. Decembrski (in novoletni program) smo tržili pod skupnim imenom *Skupaj od daleč* ter s koncerti, dogodki za mlade, šolske skupine (kulturni dan na daljavo) in gledališko-glasbenimi projekti dosegli lepe uspehe. Število ogledov je pri večini projektov povsem primerljivo s številkami, ki so jih ti ali podobni projekti dosegli v (polnih) dvoranah CD.

Pojavnost na spletu

<u>Spletna stran CD in podstrani</u>

Ukrepi, povezani s ponovno družbeno osamitvijo, ki se je začela oktobra, so nas prisilil v sprejemanje, da nevarnost virusa obstaja in da je nova resničnost nekaj, na kar se je treba navaditi. Ko je postalo jasno, da se pandemija ne bo končala s spomladanskim valom, smo v Službi za trženje programa in odnose z javnostmi začeli razmišljati o nadgradnji spletne strani (in drugih platform) v neke vrste portal, ki bi ponujal različne vsebine tudi na daljavo. V nekaj mesecih smo zato zasnovali spletno trgovino izdelkov, kjer je na voljo skrbno izbrana ponudba različnih izdelkov in spominkov, ki so nastali v sodelovanju z različnimi slovenskimi oblikovalci ali so plod dela oblikovalskega teama Cankarjevega doma. Druga pomembna nadgradnja je bila zasnova videoteke na spletni strani CD, ki je (poleg Youtuba) ponujala na ogled videovsebine CD na enem mestu.
Pomembna nadgradnja, predvsem v smislu uporabniške izkušnje, v tem času je bila novost v spletni trgovini, znotraj katere so si lahko registrirani kupci sami urejali dobropise ali vračila kupnine za odpadle ali prestavljene prireditve. S samostojnim upravljanjem dobroimetja je bil proces vračanja

kupnin bistveno hitrejši in učinkovitejši ter bolj transparenten. Razveselila nas je tudi pobuda številnih obiskovalcev, ki niso želeli vračila kupnine (ali zamenjave vstopnic), temveč so s tem zneskom želeli pomagati Cankarjevem domu v korona časih.
Obveščanje abonentov in drugih obiskovalcev v zvezi s prireditvami v CD smo uspešno skoraj v celoti prenesli na splet in elektronsko pošto. Večina naših obiskovalcev/abonentov je z velikim razumevanjem in veseljem želela ostati v stiku z našo ustanovo in nam poslala svoje kontakte za elektronsko obveščanje, da lahko ostanemo povezani s svojim občinstvom, tudi ko v dvoranah ni prireditev in je bilo treba večino kulturnega dogajanja preseliti na splet.
Poskrbeli smo, da so spletne strani CD v pretežni meri usklajene z Zakonom o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij (ZDSMA)[29], da so pripravljene v skladu z mednarodnimi smernicami za dostopnost spletnih vsebin in ustrezajo standardu WCAG[30] 2.0. Posredovanje vsebin poteka preko dotičnega vmesnika Userway.

Družbena omrežja

Med obema valoma epidemije leta 2020 so poleg uradne spletne strani CD enako (ali še pomembnejšo) vlogo pri obveščanju o statusu prireditev odigrala družbena omrežja; twitter za informacije, ki so zahtevale hitro odzivnost, Facebook za redno obveščanje, Instagram pa predvsem za zgodbe skozi podobe. Okrepljen osebni stik z obiskovalci tudi med prvim valom epidemije, redne objave, sprotno odgovarjanje na vprašanja, pobude, so vodili v rast sledilcev na vseh družbenih omrežjih CD. Število sledilcev se je povečalo za 10 %. Največji porast (za 186 %) beležimo na Youtube kanalu CD.

Slika 5 **Sledilci družbenih omrežij CD 2019 in 2020**

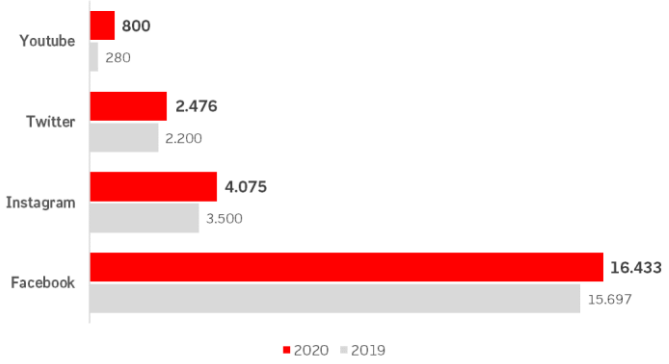

Del obiskovalcev je med epidemijo izbral socialna omrežja (ne spletne strani) kot edini vir informacij o statusu prireditev v CD, na socialna omrežja se obiskovalci obrnejo tudi v primeru nejasnosti in dodatnih vprašanj, odgovor pričakujejo hitro, odzivni čas se sicer razlikuje glede na vrsto medija. Na Instagramu z deljenjem objav obiskovalcev ustvarjamo pozitivno naravnanost do ustanove, ki vključuje obiskovalce kot sokreatorje vsebin. S tem CD dobi dostop do kreativnih vsebin, ki generirajo zanimanje in omogočajo dodatno promocijo.

Pandemija je zarezala v vsebine na socialnih omrežjih, saj se je brez prireditev diskurz iz pretežno napovedovanja dogodkov preselil na objave drugačne vrste, ki predstavljajo zgodovino CD, arhitekturo, priporočila, izobraževanje.

Na družbenih omrežjih smo oblikovali uredniško zasnovo, ki je poleg sprotnih napovedi dogodkov na daljavo vsebovala tudi naslednje sklope:

- Nedelje zvečer: minute za resno glasbo
- Predstavitev CD kot arhitekturne dediščine
- Zanimivosti iz arhiva CD
- Sporočila umetnikov, ki so ali bi v letu 2020 morali gostovati na naših odrih
- Vsebine obiskovalcev

[29] Uradni list RS, št. 30/18
[30] Web Content Accesisibility Guidelines

- Zapisi generalne direktorice (blog)
- Rojstni dnevi (in misli) velikih slovenskih umetnikov in kulturnikov.

S partnerjema, Slovensko filharmonijo in Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija, ki sicer v programu resne glasbe predstavljata velik del simfoničnega programa v Gallusovi dvorani, ostajamo tesno povezani prek socialnih omrežij. V CD s spletnim obveščanjem in objavami na socialnih omrežjih opozarjamo na spletne koncertne dogodke tako teh partnerjev kot tudi partnerjev ali gostujočih umetnikov iz prejšnjih let. Odziv naših sledilcev na tovrstne objave je zelo pozitiven.

Vsa družbena omrežja Cankarfjevega doma so dosegala rast v letu 2020, povečalo se je tudi število naročnikov na naše redne tedenske e-novice, prav tako se je povečal (organski) nesponzorirani obisk spletne strani.

Odzivi v medijih in na družbenih omrežjih

Primerjava kliping analize prejšnjih let z 2020 zaradi veliko manjšega števila izvedenega programa kot prej ne daje jasne slike. Skupaj je bilo v letu 2020 v kliping analizi opaženih nekaj manj kot tri tisoč devetsto objav za Cankarjev dom ali v povezavi z njim (tiskani mediji 1751 objav, spletni 1318, radio 537 objav in televizija 228 objav). Te številke pa ne vključujejo objav in omemb na družbenih omrežjih (t. i. *social media listening*), ki so v letu 2020 doživele eksponentno rast.

V komuniciranju na družbenih omrežjih velja izpostaviti predvsem izjemno pozitivno noto in podporo, ki so nam jo tako posredovali obiskovalci, ter sporočila, da pogrešajo programe v naših dvoranah in hvaležnost za projekte, ki jih izvajamo na daljavo. Nekaj utrinkov je objavljenih v nadaljevanju.

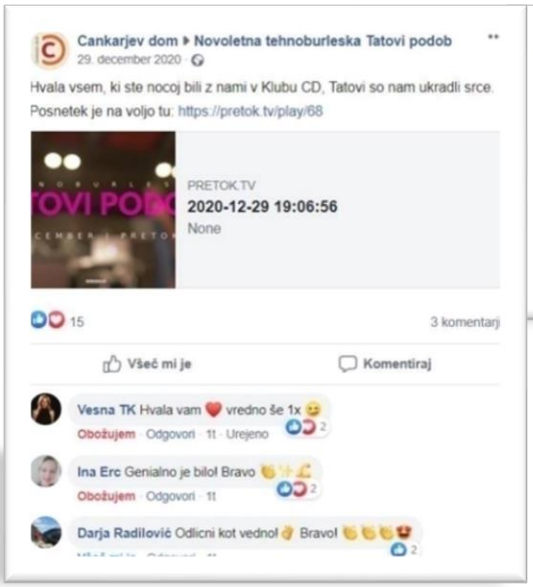

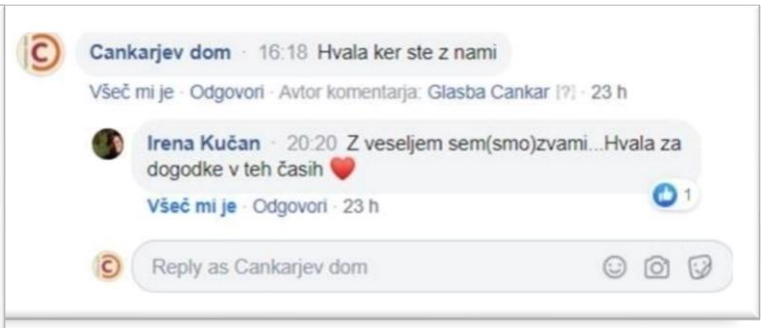

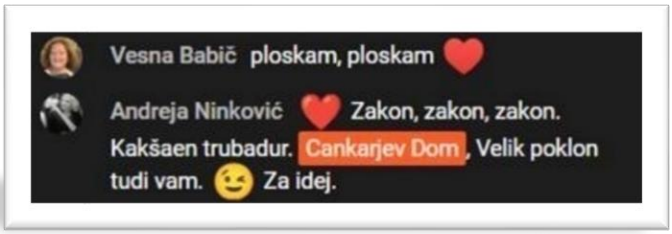

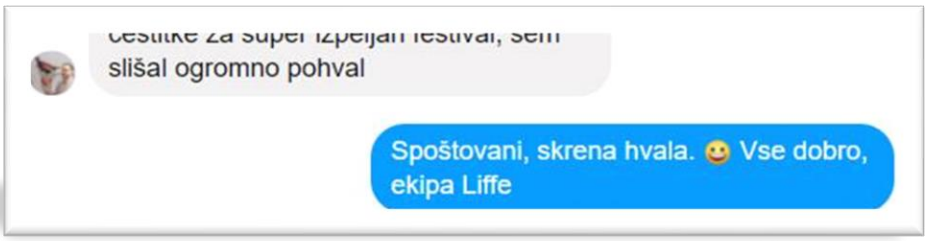

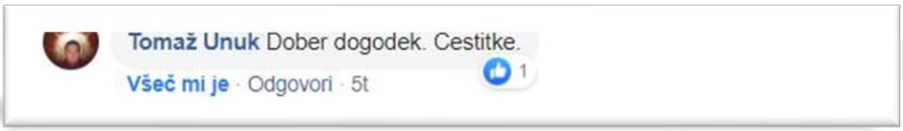

Najbolj posebno leto v zgodovini Cankarjevega doma je tudi glede tržnega komuniciranja prineslo številne spremembe in novosti. Z neposrednim in sprotnim obveščanjem na družbenih omrežjih (zasebna sporočila) ter po drugih poteh »na daljavo« smo uspeli ohraniti in še okrepiti z obiskovalci dobre odnose. V tehničnem in komunikacijskem smislu smo pospešili razvoj nekaterih, že pred časom idejno zastavljenih projektov, okrepili digitalno pojavnost in izvedli več vsebinskih projektov, vezanih predvsem na Cankarjev dom kot del kulturne dediščine, nekaj pa jih še čaka na realizacijo v letu 2021.

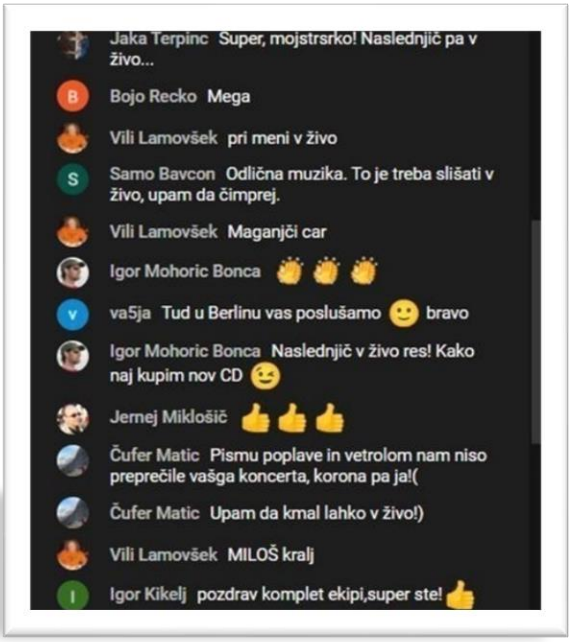

Kazalci in kazalniki uspešnosti poslovanja

Število prireditev in obiskovalcev

V letu 2020 (2019) je bilo v organizaciji CD izvedenih **1037** (2321) **prireditev oz. dogodkov**, ki jih je obiskalo **238.523** (541.948) **obiskovalcev** oziroma udeležencev. Zaradi vseh omejitev poslovanja je bilo uresničenih 930 (47 %) manj prireditev kot smo načrtovali, število obiskovalcev pa je bilo za 217.307 (48 %) manjše kot smo načrtovali.

Izvedenih je bilo **737** (1124) **prireditev oz. dogodkov kulturno-umetniškega programa** v okviru javne službe, kar je za 330 (31 %) manj kot je bilo načrtovano.

V prostorih CD se je zvrstilo 509 prireditev javne službe, v drugih dvoranah po Sloveniji (Slovenska filharmonija, Kinodvor, ...) 25 in na gostovanjih po Sloveniji in v tujini 8 prireditev.

Z digitalno tehnologijo smo izvedli 14 prireditev oz. projektov, od teh je bilo 11 spletno posredovanih, trije pa so bili izvedeni hibridno. V okviru teh prireditev je bilo izvedenih 159 dogodkov, od tega je bilo 136 eDogodkov, 23 pa jih je bilo izvedenih v živo s publiko.

V programu javne službe je v letu 2020 nastopilo **4880 domačih in tujih izvajalcev**.

Obiskov(alcev) kulturno-umetniškega programa je bilo v letu 2020 181.798 (366.362), kar je za 42 % manj kot smo načrtovali. Podatek o številu obiskovalcev za leto 2020 vključuje tudi oglede oz. kode spletno posredovanih prireditev. Ker so določeni posnetki še vedno neomejeno dostopni na spletu, podatki niso dokončni. Prav tako ocenjujemo, da si je plačljive spletno posredovane prireditve z eno kodo ogledalo več kot ena oseba, zato so realni podatki o obisku po naši oceni višji.

V sklopu **kongresno-komercialnega programa** je bilo organiziranih **104** (199) **prireditev/projektov s 300** (1197) **dogodki ali prireditvami**, na katerih smo gostili 56.725 (175.586) domačih in tujih udeležencev oz. obiskovalcev. Podrobnejša pregled in struktura teh prireditev sta razvidna iz analize poslovanja kongresno-komercialne in druge dejavnosti CD na trgu.

Tabela 9 **Število prireditev in obiskovalcev CD po programskih sklopih in zvrsteh**

	Št. prireditev				Št. obiskovalcev			
	2018	2019	FN 2020	2020	2018	2019	FN 2020	2020[31]
JAVNA SLUŽBA								
RESNA GLASBA								
Simfonična glasba	68	75	68	20	67.862	71.212	60.270	12.181
Glasbeno-scenska dela[32]	38	5	7	3	15.524	3.078	4.550	81
Vokalna glasba	2	1	3	2	382	505	1.595	673
Komorna glasba	14	14	14	10	4.583	3.626	5.300	1.548
Sodobna glasba	5	3	7	2	526	163	650	54
	127	**98**	**99**	**37**	**88.877**	**78.584**	**72.365**	**14.537**
DRUGA GLASBA								
Glasbe sveta	8	6	13	7	3.258	5.066	5.560	1.358
Jazz, Cankarjevi torki	40	63	60	45	8.737	17.650	7.630	7.125
Mejne glasbene zvrsti	14	19	26	22	12.440	14.779	15.850	10.981
	62	**88**	**99**	**74**	**24.435**	**37.495**	**29.040**	**19.464**
GLEDALIŠČE								
Slovenske koprodukcije	61	24	52	26	27.299	3.286	22.280	14.846
Gostovanja iz Slovenije	10	2	4	12	1.451	380	380	3.919
Gostovanja iz tujine	5	8	1		1.565	7.505	330	
	76	**34**	**57**	**38**	**30.315**	**11.171**	**22.990**	**18.765**
PLES								
Slovenske plesne koprodukcije	5	22	7	7	657	2.226	875	830
Gostovanja iz Slovenije	5	3	4	1	450	3.301	3.720	65
Gostovanja iz tujine	22	7	16	14	10.782	7.822	4.900	1.590
Folklora	1	2	2		927	776	950	
	33	**34**	**29**	**22**	**12.816**	**14.125**	**10.445**	**2.485**
FILM								
Filmski festivali	363	355	360	86	49.810	55.490	50.250	17.938
Filmski ciklusi	7	6	2	2	328	236	420	286
Izredne projekcije, drugo	59	50	57	30	5.091	3.514	2.580	1.020
	429	**411**	**419**	**118**	**55.229**	**59.240**	**53.250**	**19.244**
KVH[33]								
Kulturna vzgoja	183	268	209	159	35.649	43.975	39.710	29.286
Ustvarjalnost mladih	24	23	34	10	6.221	6.200	9.800	5.439
Humanistični, literarni programi	83	110	88	51	20.637	22.468	8.730	8.311
	290	**401**	**331**	**220**	**62.507**	**72.643**	**58.240**	**43.036**
RAZSTAVE	**31**	**38**	**27**	**22**	**72.210**	**88.948**	**67.000**	**27.489**
DRUGI PROJEKTI JS	**14**	**20**	**6**	**5**	**3.805**	**4.156**	**2.500**	**2.888**
OSTALI SPLETNI DOGODKI				**24**				**24.730**
DRUGI DOGODKI				**177**				**9.160**
	1.062	**1.124**	**1.067**	**737**	**350.194**	**366.362**	**315.830**	**181.798**
DEJAVNOST NA TRGU	**1.381**	**1.197**	**900**	**300**	**145.914**	**175.586**	**140.000**	**56.725**
	2.443	**2.321**	**1.967**	**1.037**	**496.108**	**541.948**	**455.830**	**238.523**

Število prireditev in obiskovalcev[34] kulturno-umetniškega programa (javne službe) v dvoranah Cankarjevega doma

- **Gallusova dvorana: 59** (117) prireditev, **40.350** (117.430) obiskovalcev, v povprečju 684 (1004) na prireditev

[31] Vključuje spletne oglede. Ker so določeni posnetki še vedno neomejeno dostopni na spletu, podatki niso dokončni.
[32] Realizacija za leto 2018 v sklopu programa kulturne vzgoje.
[33] Kulturna vzgoja, humanistika in literatura.
[34] Podatki za leto 2020 vključujejo oglede spletno posredovanih prireditev oz. dogodkov, vsega skupaj 40.440 ogledov oz. prodanih kod.

- **Linhartova dvorana: 82** (153) prireditev, **18.996** (57.130) obiskovalcev, v povprečju 232 (373) na prireditev
- **Kosovelova dvorana: 91** (207) prireditev, **6002** (18.705) obiskovalcev, v povprečju 66 (90) na prireditev
- **Štihova dvorana: 56** (94) prireditev, **11.476** (14.842) obiskovalcev, v povprečju 205 (158) na prireditev
- **Klub CD: 70** (89) prireditev, **10.165** (12.998) obiskovalcev, v povprečju 145 (146) na prireditev
- **Dvorana Duše Počkaj**[35]**: 2** (3) prireditev.

V drugih prostorih CD (Velika sprejemna dvorana, preddverja, sejne sobe, Galerija, Mala galerija …) je bila 150 (201) prireditev javne službe, ki se jih je udeležilo 54.301 (90.212) obiskovalcev. Zunaj CD (Slovenska filharmonija, Konodvor, Kinoteka, na gostovanjih …) je bilo v (so)organizaciji CD izvedenih 26 (257) prireditev programa javne službe, ki se jih je udeležilo 2117 (43.072) obiskovalcev.

Prodaja vstopnic za kulturno-umetniški program javne službe

Za 337 prireditev kulturno-umetniškega programa (vključno z dvema razstavama) je bilo v letu 2020 **prodanih 72.078** (152.864 manj kot leto prej) **vstopnic**[36]. **Povprečna cena vstopnice** (brez razstav) je bila **10,54 €** (12,79 €); v povprečju sta bili prodani (brez razstav) 202 (264) vstopnici na prireditev.

Prihodek od prodanih vstopnic je pomemben vir sofinanciranja neposrednih stroškov, splošnih stroškov in stroškov dela javnega kulturnega programa, ki ga v letu 2020 zaradi omejitev nismo mogli doseči. V letu 2020 je bruto prihodek od prodanih vstopnic za prireditve v sklopu programa javne službe znašal 759.600 evrov (v preteklih letih več kot 2 milijona evrov). Od tega je 39,8 % prihodka od vstopnic na podlagi pogodb pripadlo koproducentom oz. partnerjem CD ali se je preko obdavčitve vrnil v državni proračun (DDV za predavanja in filmske projekcije). Neto prihodek od prodanih vstopnic, ki je pripadel CD za prireditve v letu 2020, je znašal 457.331 € (1.775.422 €).

S strateškimi usmeritvami smo si kot cilj zadali 60-odstotni delež prodanih vstopnic (glede na število vstopnic v prodaji). Če upoštevamo vse programske sklope javne službe, razen razstav, je bilo v letu 2020 prodanih 59 (63) % vstopnic, ki so bile v prodaji. Če odštejemo še filmske projekcije, je delež prodanih vstopnic znašal 64 %.

Uresničeni deleži in povprečno število prodanih vstopnic[37] po programskih sklopih:

- **Resna glasba**: prodanih je bilo 66 (63) %, ki so bile v prodaji za 33 prireditev z vstopnino. V povprečju je bilo na prireditev prodanih 388 vstopnic.
- **Druga glasba**: prodanih je bilo 63 (72) %, ki so bile v prodaji za 41 koncertov z vstopnino. V povprečju je bilo na koncert prodanih 92 vstopnic.
- **Gledališče**: prodanih je bilo 63 (74) %, ki so bile v prodaji za 33 prireditev z vstopnino. V povprečju je bilo na prireditev prodanih 426 vstopnic.
- **Ples**: prodanih je bilo 59 (68) %, ki so bile v prodaji za 8 prireditev z vstopnino. V povprečju je bilo na prireditev prodanih 191 vstopnic.
- **Film**: prodanih je bilo 47 (53) %, ki so bile v prodaji za 127 projekcij in predavnj z vstopnino. V povprečju je bilo na projekcijo prodanih 143 vstopnic/kod.
- **Kulturna vzgoja, humanistika in literatura**: prodanih je bilo 65 (71) %, ki so bile v prodaji za 93 prireditev z vstopnino. V povprečju je bilo na prireditev prodanih 195 vstopnic.

[35] Od junija 2018 do februarja 2019 je bil v DDP postavljen del razstave *Ivan Cankar in Evropa, Med Shakespearom in Kafko*, od marca do maja 2019 del razstave *13. Slovenski bienale ilustracije*; od junija 2019 do avgusta. 2020 del razstave *Ideja, Znanost in tehnologija antične Grčije*, od septembra. 2020 del razstave Henri Cartier-Bresson: Iz oči v oči (Tête à tête), zato v dvorani ni bilo možno izvesti drugih prireditev.
[36] Podatki vključujejo prodane abonmajske vstopnice (Slovenske filharmonije – SF, orkestra RTV Slovenija, SNG Drama Lj, MGL) za prireditve, ki so vključene v program javne službe CD.
[37] Za 31. Liffe 2020 prodane kode za spletni dostop do filmov.

V številu in deležu prodanih vstopnic niso upoštevane brezplačne vstopnice, namenjene promociji programa, novinarjem, pokroviteljem, darovalcem, gostom CD iz tujine, izvajalcem in koproducentom po pogodbah ter zaposlenim, ki si morajo po službeni dolžnosti ogledati prireditve. Teh vstopnic je bilo približno 9 %.

Slika 6 **Delež prodanih vstopnic (javna služba) glede na število v prodaji 2000–2020**

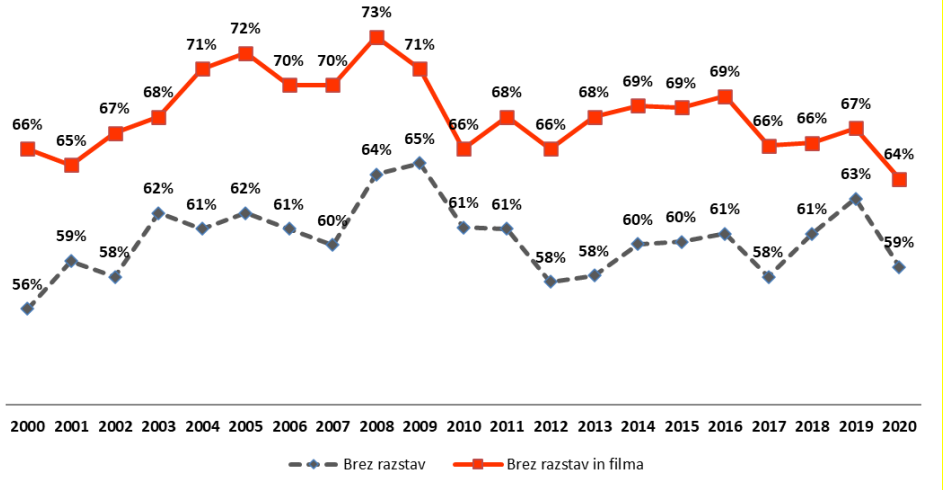

Zasedenost dvoran

Razpoložljive dvoranske zmogljivosti v CD se od leta 1981 merijo s termini. En termin predstavlja 4 do 6-urni časovni blok, ko v dvorani potekajo različne aktivnosti, povezane z izvedbo prireditev (priprave, vaje, prireditve in pospravljanje po prireditvah). Vsak dan je v osnovi tako razdeljen na tri terminske bloke – dopoldan, popoldan in zvečer. Ločeno evidentiramo še nočne termine. Izhodišče pri terminskem načrtovanju je letna načrtovana zasedenost dvoran, ki jo omejujeta razpoložljiva oprema in letni fond ur delovnega časa zaposlenih, predvsem tehnične izvedbe programa. Zaradi teh omejitev v vseh dvoranah zmogljivosti ne morejo biti polno izkoriščene. Na izkoriščenost zmogljivosti v letu 2020 so močno vplivale izredne razmere in omejitve v zvezi s covidom-19.

Cilja pri terminskem načrtovanju oz. koordinaciji programa sta najboljši možen izkoristek terminov Gallusove dvorane ter hkraten potek dela v preostalih dvoranah glede na razpoložljive delavce in opremo. Negospodarno (z vidika stroškov ogrevanja, električne energije …) je izvajanje prireditev (npr. predavanj) v manjših prostorih, sejnih sobah, če ni hkrati v CD prireditev v drugih, večjih dvoranah. V letu 2020 so bile zmogljivosti ključnih dvoran CD zaradi izrednih razmer bistveno manj izkoriščene. 19.050 ur je bilo namenjenih aktivnostim za izvedbo programa (poleg izvedbe prireditev še priprave, vaje in pospravljanja po prireditvah).

Slika 7 **Število ur priprav, vaj in prireditev letno – vse dvorane**

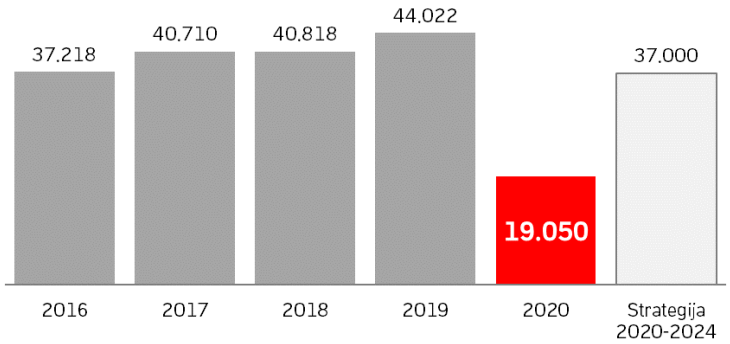

Tabela 10 **Število terminov v dvoranah CD v letu 2020 (po dejavnostih in programskih sklopih)**

Prizorišče	Javna služba (JS)									DT	CD	JS (%)
	Resna glasba	Druga glasba	Gledališče	Ples	Film	KVH	Razstave	Drugo				
GD	52	27	116	17		12		6	230	10	240	96%
LD	6	43		6	19	82		17	173	24	197	88%
KD	14			28	60	51			153	51	204	75%
ŠD	19	8	12	17		61			117	12	129	91%
VSD	10	10	14	2		37	181	5	259	35	294	88%
P1	14	3	15		6	59	209	1	307	21	328	94%
P2				3	12	21		4	40	22	62	65%
Konf. dvorane		1	30	101	41	126	21	5	325	92	417	78%
MG							312		**312**	**2**	**314**	99%
SDLN	6	2	2		8	9		2	29	7	36	81%
KCD	15	76	33	6		28		2	160	16	176	91%
DDP							389		389		389	100%
G							389		389		389	100%

Legenda:
GD (Gallusova dvorana), LD (Linhartova dvorana), KD (Kosovelova dvorana), ŠD (Štihova dvorana), VSD (Velika sprejemna dvorana), P1 (Prvo preddverje), P2 (Drugo preddverje), Konferenčne dvorane (E, M), MG (Mala galerija). SDLN (Steklena dvorana Lili Novy), KCD (Klub CD), DDP (Dvorana Duše Počkaj), G (Galerija CD).

Terminsko razmerje med javno službo in dejavnostjo na trgu je v zadnjih desetih letih (in opredeljeno v strategiji) **v vseh dvoranah** do 80 % terminov za javni kulturni program. Ob upoštevanju števila zaposlenih in razpoložljive opreme v dvoranah CD, zaradi primerljivosti s podatki o poslovanju v normalnih razmerah, je bil tudi v letu 2020 kriterij polne zasedenosti dvoran 540 terminov, to je približno 3440 ur priprav, vaj, prireditev in pospravljanj letno v posamezni dvorani.

Tabela 11 **Število terminov prireditev, priprav in vaj v dvoranah CD v letu 2020**

Prizorišče	Št. terminov			Program v urah (brez vzdrževanj)	Zasedenost dvorane	Delež	
	Priprave, vaje	Prireditve	Skupaj			Priprave, vaje	Prireditve
GD	169	71	**240**	1.440	44%	70%	30%
LD	110	87	**197**	1.182	36%	56%	44%
KD	74	130	**204**	1.224	38%	36%	64%
ŠD	85	44	**129**	774	24%	66%	34%
VSD	48	246	**294**	1.764	54%	16%	84%
P1	39	289	**328**	1.968	61%	12%	88%
P2	23	39	**62**	372	11%	37%	63%
Konf. dvorane	137	280	**417**	2.502	10%	67%	33%
MG	18	296	**314**	1.884	58%	6%	94%
SDLN	20	16	**36**	216	7%	56%	44%
KCD	113	69	**176**	1.056	33%	64%	39%
DDP	81	308	**389**	2.334	72%	21%	79%
G	81	308	**389**	2.334	72%	21%	79%

Uresničene termine v dvoranah CD za različne dejavnosti in zvrsti s ponderiranjem[38] izenačimo in s tem dobimo primerne osnove za delitev posrednih stroškov na posamezne prireditve oz. med javno službo in dejavnost na trgu. Metodologija delitve je vključena v Pravilnik o računovodstvu CD.

[38] Ponderji so izračunani na podlagi natančnih meritev stroškov (in njihovega razmerja) za različne zvrsti prireditev in prireditvenih prostorov (poraba elektrike, ogrevanje oz. hlajenje, čiščenje, stroški dela in drugi posredni stroški za različne vrste prireditev v vsaki dvorani) v časovni enoti (en termin). CD ima 23 (10.142 m^2) prireditvenih prostorov z različnimi kapacitetami (22 do 1545 obiskovalcev) in izvaja prireditve z različno tehnično zahtevnostjo (kot npr. odrsko-scenske postavitve, koncertne postavitve, filmske projekcije, predavanja, banketi ...).

Slika 8 **Delitev splošnih odhodkov CD v letu 2020 glede na ponderirane termine zasedenosti dvoran**

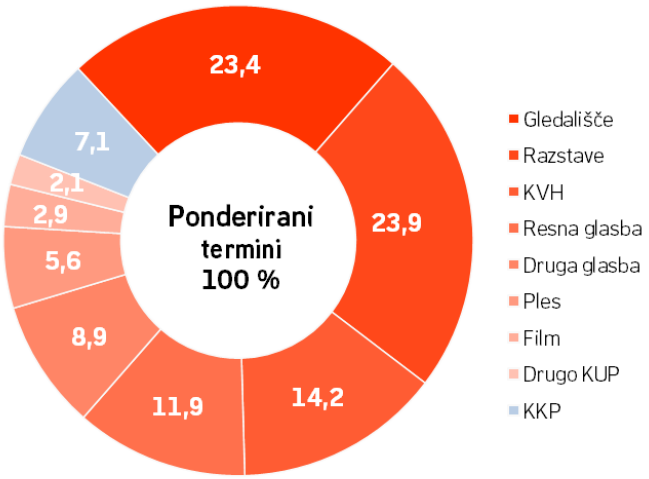

Investicije, investicijsko vzdrževanje in nakupi opreme

Po štiridesetih letih aktivnega delovanja kulturne ustanove je seznam prednostnih obnov, prenov in zamenjav oziroma posodobitev vedno daljši in bolj akuten. Poleg spremenjenih družbenih potreb uporabnikov kulturnih storitev in razvoja tehnologije je zastoj pri investicijskem vzdrževanju pomenil velik zaostanek, ki ga je nujno treba nadoknaditi v prihodnjih letih.

Že od samih začetkov delovanja Cankarjevega doma je bilo naše vodilo zagotavljanje storitev na najvišji ravni. S svojim znanjem, tehnično opremo in izkušnjami smo dokaj uspešno zadovoljevali potrebe še tako zahtevnih gostujočih umetnikov, skupin in partnerjev. V zadnjih petih letih pa je naše zagotavljanje storitev, podprtih s sodobno tehnično opremo, nekako opešalo, saj preprosto ne moremo več slediti tehnološkim smernicam ter v zadostni količini zagotavljati opreme za vseh pet odrov in preostalih prireditvenih prostorov. Finančne omejitve vsako leto povečujejo seznam prednostnih nalog in s tem zmanjšujejo naše sposobnosti pri izvajanju tehnično zahtevnejših prireditev.

S pomočjo javnih sredstev na podlagi dopolnilne odločbe za investicijsko vzdrževanje in nakup opreme, v višini 308.302 € in z lastnimi sredstvi smo uspeli izvesti nujna investicijsko-vzdrževalna dela in nabaviti različno, nujno potrebno opremo na vseh področjih poslovanja.

V poletnih in zgodnjejesenskih mesecih smo se najprej lotili treh večjih investicijsko-vzdrževalnih posegov:

- V Gallusovi dvorani smo na priporočilo Zagovornika načela enakosti[39] z manjšim gradbenim posegom pridobili **večji in bolj varen prostor, namenjen za obiskovalce na invalidskem vozičku**. Skladno z odobritvijo ZVKDS[40] smo odstranili štiri dosedanja mesta/sedeže za obiskovalce in celoten podest (kot prikazuje fotografija) namenili za gibalno ovirane obiskovalce. S tem smo zagotovili prostor za tri dodatna mesta.

[39] 21. odstavek Zakona o varstvu pred diskriminacijo (ZVarD, Uradni list RS, št. 33/16 in 21/18 – ZNOrg).
[40] Zavod za varovanje kulturne dediščine Slovenije

Prostor za gibalno ovirane obiskovalce v GD – pred ureditvijo
Foto: arhiv CD

Prostor za gibalno ovirane obiskovalce v GD – po ureditvi
Foto: arhiv CD

- V Kosovelovi dvorani smo **zamenjali vsa svetila splošne in delovne razsvetljave**, in sicer svetilke delovne razsvetljave tipa TIM HIGHLIGHT 18 DE luxe 2x18 W z enakovrednimi LED-svetilkami, svetilke splošne razsvetljave tipa TIM HIGHLIGHT 18 DE luxe 1x150 W z enakovrednimi LED svetilkami. Ob zamenjavi svetilk je osvetljenost dvorane ostala na isti ravni, tudi barva svetlobe LED-svetil je enakovredna barvi svetlobe 150 W halostar žarnic. Svetilke so opremljene s pokrovom iz matiranega stekla in obročem v barvi RAL 9006. Tako je videz svetil ostal nespremenjen. Krmilje in instalacija pa sta ostala kot pred prenovo.

- Izvedli smo **sanacijo zamakanja v Linhartovo dvorano**. Z več vodnimi testi smo uspeli detektirati mesta zamakanja v Linhartovo dvorano in se lotili prenove v dveh delih. Prvi del je obsegal 45 m^2 površine napušča pri NLB. Tehnologija dela je bila ročna in identična poprejšnji prenovi iz leta 2004. Obsegala je odstranitev spodnjega dela stenske obloge, dekorativnega tlaka, betonske plasti, hidroizolacije in termoizolacije, čiščenje, izdelavo hidroizolacije (horizontalne in vertikalne), termoizolacije, betonske plasti, dekorativne talne identične obloge, zaščito vertikalne hidroizolacije in pritrditev stenske obloge. Drugi del obnove je obsegal popravila zidu in celotne klančine med tovornim B dvigalom in napuščem banke. Na vogalu med saniranimi kockami in dimoodvodno loputo (po celotni dolžini prenovljeno) se je izkazovala luknja oziroma napaka v vertikalni hidroizolaciji. S sondažo smo ugotovili, da je sestava tal povsem neustrezna. Pod dvanajst centimetrov debelim asfaltom, kar je bilo pričakovano, ni bilo zaščitne plasti betona. Pod asfaltom

je bila položena neustrezna hidroizolacija. Zaradi polaganja vročega asfalta je bila povsem poškodovana, raztopljena in razjedena. Meteorna voda je iz tega dela počasi tekla v zadnji desni del odra Linhartove dvorane. To je (poleg nepravilnega žleba iz zgornje strehe) drugi razlog za zamakanje v tem delu. Na zgornjem delu klančine, neposredno po betonski plošči, smo naredili vodno bariero v dolžini 2 m, širini 15 cm in višini 20 cm. S tem smo preprečili dotok vode po ploščadi pod hidroizolacijo na klančini. Na najnižji točki smo naredili RF-iztočnik. Tu izteka voda iz celotne ploščadi, ki pronica skozi plasti asfalta, betona, kock, skozi geficel in termoizolacijo ter se ustavi na plasti hidroizolacije (servipack/servideck). Celotna vertikalna hidroizolacija po klančini je zamenjana do spodnje plasti, to je do parne zapore. Narejeni so betonska zaščita, hidroizolacija in asfalt.

Dokončanje sanacije zamakanja v Linhartovo dvorano
Foto: arhiv CD

- Poleg navedenega smo urgentno **prenovili še cevovod črpališč** 1 in 2, kjer je puščala/iztekala voda v dvojni steni objekta. Po temeljitem pregledu je bilo jasno, da puščata dve od petih cevi DN 150 mm (preostale tri pa so močno korodirane). Izklopili smo dve črpalki, tako da je ostala v funkciji samo črpalka s celo cevjo. Pri ogledu in konzultaciji s projektantom smo se odločili za zamenjavo s plastičnimi cevmi, ki ne potrebujejo dodatne korozijske zaščite in izolacije. Črpališče 1 je namenjeno zbiranju fekalij iz garderob pod Erjavčevo in njihovemu prečrpavanju pod višino Erjavčeve, v kanalizacijski kolektor VO-KA Ljubljana. V zbirnem bazenu sta nameščeni dve vodnjaški črpalki, ki po tlačnih vodih transportirata fekalije do kolektorja. Črpališče 2 pa je namenjeno zbiranju izcednih vod iz dvojne stene vzdolž celotne Erjavčeve. V zbirnem bazenu so nameščene tri vodnjaške črpalke za transport izcednih vod v kolektor. V Cankarjevem domu imamo skupno pet črpališč.

Črpališči 1 in 2
Foto: arhiv CD

V poznojesenskih mesecih (po prejetju dopolnilne odločbe) pa smo začeli **temeljito obnovo talnih površin** Prvega in Drugega preddverja. Po več kot desetih letih je končno čas, ko smo uspeli (finančno in časovno) izvesti površinski obrus in oljenje 1.810 m² lesenih površin omenjenih preddverij. Enako smo obnovili še 500 m² talne površine v Klubu CD.

Po končani obnovi talnih površin se je pokazala še dolgo pričakovana priložnost – **delne prenove sejnih sob M1 in M3/4**. V teh prostorih smo prepleskali strop in stene ter obnovili in barvno spremenili leseno talno oblogo. Največji dosežek pa sta bili odstranitev mavčne obloge in vrnitev prvotnega videza dela dvorane, ki ga krasi stena iz silikatne opeke, kot jo je načrtoval arhitekt Ravnikar. Obe (oziroma vse tri) dvorane so prav zasijale v novi podobi in verjamemo, da bodo to občutili tudi naši obiskovalci, ko bodo spremljali različne vrste predavanj, konferenc in drugih druženj.

Dvorani M1 in M3/4 po prenovi
Foto: arhiv CD

Dodatno odobrena investicijska sredstva so omogočila tudi nakupe novih, **prenosnih računalnikov**. V času, ko večina dela poteka od doma, je tovrstno delovno sredstvo nuja, z novimi napravami pa bo omogočeno res kakovostno in olajšano delo iz domačega okolja.

Na področju digitalnega oglaševanja smo se dobro pripravili za ponoven zagon dejavnosti Cankarjevega doma. S sodobnimi (55" in 85") **zasloni** bomo na novo določenih lokacijah v Cankarjevem domu nagovarjali obiskovalce z raznovrstno paleto dogodkov in aktivnosti v programih CD. Posebno pridobitev pa predstavlja dvostranski »outdoor« zaslon, ki bo že v Parku Sveta Evrope predstavljal raznovrstne vsebine dogajanja v Cankarjevem domu. Bolj praktične narave pa sta bila nakupa **barvnega multifunkcijskega fotokopirnega stroja** in **dokumentnega optičnega čitalnika**.

V okviru področja internetnih tehnologij in komunikacij smo zamenjali še 25 mobilnih telefonskih aparatov ter tri **mrežna stikala**.

Lani smo sicer načrtovali zamenjavo, žal pa izvedli le **nadgradnjo zmogljivosti brezžičnega interneta**, in sicer z dokupom sedanjega sistema. S to nadgradnjo smo podaljšali življenjsko dobo tega sistema za približno tri leta. Dejanska nadgradnja oziroma zamenjava sistema bo nujna po preteku treh do štirih let. Z lansko dograditvijo smo izpolnili tudi do sedaj znane zahteve bližajočih se prireditev (april 2021).

Na postavki programske opreme so nam nakupi posameznih **licenc** omogočili nadgradnjo sedanjih programov in internih aplikacij.

Na področju centralno nadzornih sistemov smo zamenjali **10 vhodno/izhodnih modulov** krmilne opreme za potrebe vzdrževanja avtomatizacije objekta.

Na področju multimedije smo povečali **nabor leč** za projektorje za dve leči ET-D3LET40. Gre za najnovejši ultra širokokotni (90°) leči za posebno zahtevne postavitve s prostorskimi omejitvami.

Največja pridobitev pa je bil nakup **20.000 ansi lumenskega projektorja**, ki bo končno omogočal dvojne, sestavljene, najbolj zahtevne projekcije. Za potrebe upravljanja, urejanja in predvajanja smo ekipo

multimedije opremili z novimi, izredno **zmogljivimi notesniki** ter ustrezno programsko opremo. Za prostorsko omejene tehnične prostore smo nabavili nekaj **digitalnih preklopnikov i**n mešalcev slike. S tremi novimi **kamerami** in pripadajočo opremo pa smo se uspešno spopadli z novo realnostjo snemanja in predvajanja predstav ter drugih dogodkov in tako občutno zmanjšali strošek opravljanja storitev zunanjih, specializiranih izvajalcev.

Na področju ozvočenj in tonske tehnike smo povečali in posodobili **mobilno ozvočenje** s štirimi novimi aktivnimi zvočniki, prav tako smo povečali tudi **sistem in-ear monitoringa** za 5 enot. Za nadaljevanje medsebojnih povezav s sistemom Dante med dvoranami smo dokupili še dva **pretvornika**. Nova digitalna **mešalna miza Yamaha QL 1** pa bo sestavni del mobilnega ozvočenja za različna prizorišča znotraj Cankarjevega doma, pa tudi zunaj njega. Lani smo še zamenjali štirikanalni set **brezžičnih mikrofonov** Sennheiser EW100 v sejnih sobah in povečali nabor brezžičnih DPA 6066 mikrofonov. Znatno smo obogatili tudi izbiro **žičnih mikrofonov** (Sennheiser 416, Sennheiser E935, Sennheiser, Bayerdynamics M130, AKG 414).

Primerljiv znesek investicijskih sredstev s področjem ozvočenj in tonske tehnike smo namenili scenski razsvetljavi. Sodobna scenska svetila zahtevajo (za ustrezno manipulacijo) tudi sodobne krmilnike, ki so tehnološko posodobljeni in prilagojeni maksimalnemu izkoristku tehničnih zmogljivosti sodobnih efektnih svetil. Tako smo poleg **LED parov** (20+14) svetlobni park Cankarjevega doma obogatili še za osem **moving head svetil SPOTE**. Upravljanje teh in dosedanjih inteligentnih svetil pa bo v določenem prostoru olajšano z lučnim krmilnim pultom **Grand MA3** compact XT.

Že nekaj časa izpostavljamo potrebo po nabavi premične opreme, ki je najbolj vezana na področje priprave različnih prizorišč v Cankarjevem domu. V minulem letu smo tako nabavili **stojke in panoje**, primerne za pripravo prizorišč v višjih prostorih (Velika sprejemna dvorana), povečali nabor **kongresnih miz** in zamenjali **odrsko zaveso** v Klubu CD.

V letu 2020 smo uspešno opravili tudi manjše **vzdrževalne posege** v pisarniških prostorih, dokupili in/ali zamenjali nujne dele **pisarniškega pohištva**, prenovili eno izmed čajnih kuhinj. Zamenjali smo tudi več kot dvajset let star **stroj za čiščenje** kamnitih talnih oblog ter kupili nov ekstrakcijski čistilni stroj.

<u>Še vedno pa popolna dotrajanost, tehnološka in splošna neustreznost ter nezanesljivost delovanja zahteva takojšnje načrtovanje in izvedbo:</u>

- Popolne **prenove garderob za izvajalce** (dvonamenska zaklonišča), ki so bile zgrajene oziroma so pridobile ustrezno uporabnost v letu 1981. Garderobni prostori so po 40-letni, skoraj dnevni uporabi popolnoma dotrajani in neprimerni za »bivanje« izvajalcev. Dotrajanost in izčrpanost prostorov se nanašata tako na gradbeno-obrtniški del kot tudi na strojni in elektroinštalacijski. Na letni ravni v teh prostorih gostimo okoli osem tisoč različnih izvajalcev, ki se pripravljajo za nastope na naših odrih. Skupna površina garderobnih prostorov meri 780 m^2, nahajajo se v dveh etažah ter se delijo na A, B, in C trakt. V celoti imamo pripravljen projekt za izvedbo, vključno s popisom del. S celovito prenovo bi tako lahko izpolnili tudi pogoj gradbenih predpisov ter zagotovili ustrezne higienske in zdravstvene ukrepe.

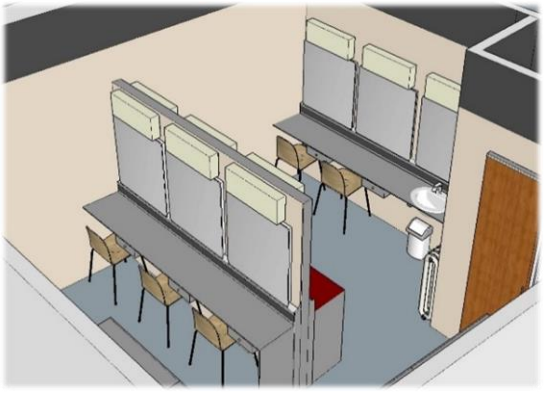

Sedanje stanje garderobe
Foto: arhiv CD

Vizualizacija prenovljene garderobe
Iz PZI

- Poleg skrajno dotrajanih garderobnih prostorov je naša druga največja skrb **centralno ozvočenje Gallusove dvorane**, ki je v letu 2020 dopolnilo šestindvajset let. Zlato pravilo časovnega sledenja menjave tehnološke opreme je vsaj trikrat prekoračeno, sistem pa skrajno nezanesljiv in kakovostno neustrezen, saj nam povzroča precej preglavic zaradi nepravilnosti delovanja in odpovedi različnih komponent sistema. V četrt stoletja trajajočem obdobju so se spremenili in nadgradili načini in dojemanja oblikovanja zvočne podobe dogodkov. Sodobno oblikovanje je tako vezano na ustrezno postavitev elementov ozvočenj kot tudi na primerno programsko upravljanje. Novi sistem ozvočenja zagotavlja enakomerno razpršenost zvoka po celotni širini dvorane, zmanjšana je interakcija s stropnimi elementi, hkrati pa je mogoče tudi consko pokrivanje, s pomočjo sistemskega procesorja.

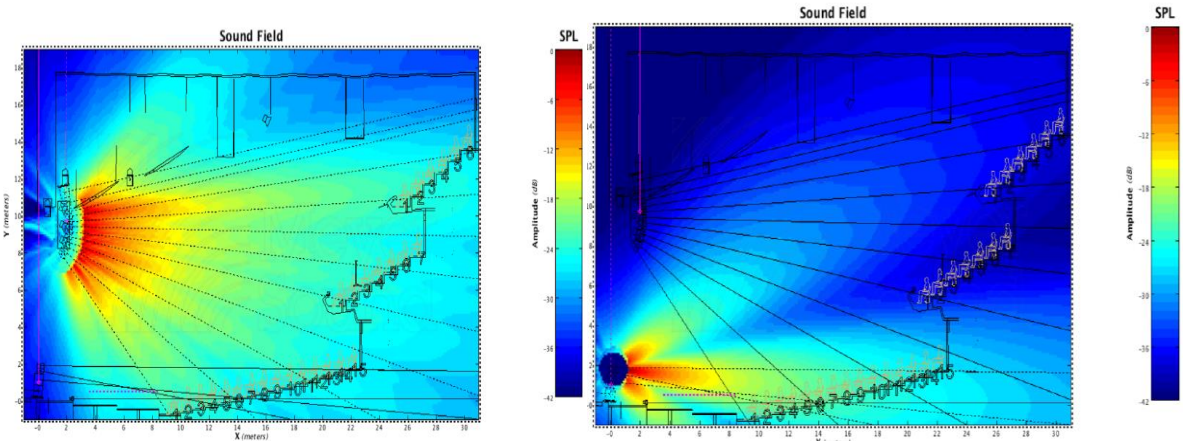

Iz projektne naloge za prenovo centralnega dvoranskega ozvočenja

- Neizdelano 5. nadstropje predstavlja enoten, odprt prostor površine 29,8 m x 13,5 m, ki se odpira na zahodno stran z razgledom na Rožnik in Ljubljansko barje. Po različnih težnjah prenove in namenskosti prostora se je izoblikovala končna ideja – prostor postane Klub evropske literature. Edini kulturni in kongresni center v državi s tendenco nadaljnjega razvoja svoje dejavnosti tako v slovenskem kot tudi mednarodnem prostoru nujno potrebuje sodoben, funkcionalen in namenski prostor, ki bo dajal zavetje in odpiral mednarodne možnosti. V dopoldanskih urah bi se v Klubu evropske literature dogajal kulturno-vzgojni program, povezan z literaturo, lahko bi služil tudi kot čitalnica s knjižnico, odprto za javnost. V popoldanskih in večernih urah pa bi v njem potekali dogodki, ki bi slovenske literate in pisce povezovali z njihovimi kolegi iz Evrope in drugod. Po vzoru pisateljskih srečanj, pripravljenih skupaj s pisatelji iz Španije in Nemčije, ki vstopajo v dialog s kolegi iz Slovenije.

Sedanje stanje 5. nadstropja
Foto: arhiv CD

Letna posodabljanja tehnične opreme, pripomočkov in naprav so ključnega pomena za kakovostno izvedbo prireditev. Hkrati omogočajo tudi nadgrajevanje znanj, povezovanje strokovnih področij in zaposlenih.

Prioritete investicij v prihodnjih letih	Ocena stroška
Menjava ozvočenja v Gallusovi dvorani	489.987 €
Dokončanje 5. nadstropja – Klub evropske literature (gradbeno-obrtniška dela, strojni del in vgradnja prezračevanja, elektroinstalacijska dela s svetili, notranja in tehnična oprema)	398.604 €
Prenova dvonamenskih prostorov/garderob	726.000 €
Letna posodabljanja tehnične opreme (odrsko-scenska oprema, avdio, svetlobna tehnika, multimedijska oprema, internetne tehnologije in komunikacije)	350.000 €
	1.964.591 €

Skrb za kulturno dediščino

Poslopje Cankarjevega doma, zgrajeno po načrtih arhitekta Edvarda Ravnikarja, ki je v lasti Republike Slovenije ter ga CD upravlja na podlagi sklepa o ustanovitvi in pogodbe o prenosu osnovnega sredstva v uporabo in upravljanje, sodi med objekte kakovostne evropske arhitekture 20. stoletja. V okviru Trga republike je razglašen za kulturni spomenik državnega pomena, in sicer za kulturni spomenik z umetnostnozgodovinskimi, arhitekturnimi in zgodovinskimi vrednotami.

V letu 2020 smo **delno prenovili sejne sobe M1 in M3/4**. Z odstranitvijo mavčne obloge smo delu dvorane, ki ga krasi stena iz silikatne opeke, vrnili prvotni videz, kot ga je načrtoval arhitekt Ravnikar. Zidove dvoran zdaj krasita tapiseriji manjših dimenzij (3 x 2 m), ki sta jih izdelala dva pomembna slovenska likovna avtorja Vladimir Makuc in Valentin Oman in sta bili prej na ogled v upravnem delu stavbe.

Obdobje brez prireditev zaradi epidemije covida-19 smo na družbenih omrežjih izkoristili za **objave, ki predstavljajo zgodovino Cankarjevega doma, Cankarjev dom kot arhitekturno dediščino in zanimivosti iz arhiva Cankarjevega doma**[41].

[41] Kot npr. virtualni Sprehod po CD: https://www.cd-cc.si/novice/sprehod-po-cankarjevem-domu in program na daljavo za šole: https://www.cd-cc.si/kultura/za-mlade-in-sole/program-na-daljavo-za-sole

Trajnostni razvoj

Cankarjev dom neguje izbran posluh ne le za kulturo, vse zvrsti umetnosti in dediščino človeštva nasploh, temveč tudi za naravo, saj se zaveda odgovornosti do okolja.

Cankarjev dom velja za enega od začetnikov urbanega čebelarstva v Sloveniji[42]. Vključen je v Čebeljo pot v Ljubljani, ki jo je leta 2015 zasnovala ter jo danes vodi Mestna občina Ljubljana in povezuje 35 članov (od izobraževalnih in kulturnih institucij, institucij, povezanih z zdravjem, do gospodarskih institucij ter seveda čebelarjev in čebelarskih društev). Čebelja pot je zasnovana kot učna pot, na kateri se obiskovalci seznanijo z dediščino čebelarstva v Ljubljani in s pomembnostjo čebel za naše preživetje. Ob 3. svetovnemu dnevu čebel, 20. maja 2020 smo sodelovali pri izvedbi manjše svečane slovesnoti, ki smo jo spletno posredovali preko Youtube kanala CD.

V okviru trajnostnega razvoja v Cankarjevem domu še ločujemo odpadke, omejujemo porabo električne energije, vode in papirja, zmanjšujemo naklado tiskovin ter jih, kolikor je mogoče, nadomeščamo z elektronskimi načini obveščanja ter skrbimo za zeleno in urejeno okolico zgradbe.

V juliju in avgustu smo prenovili splošno in delovno razsvetljavo v Kosovelovi dvorani. Svetila s kompaktnimi flourescenčnimi sijalkami in halogenskimi žarnicami smo zamenjali z učinkovitejšo in bolj varčno tehnologijo LED žarnic. Menjava svetil bo pomenila prihranek pri električni energiji in posredno pripomogla k varovanju okolja. Razmerje porabe je 1 : 7, kar pomeni, da bomo s prenovljeno splošno in delovno razsvetljavo v Kosovelovi dvorani porabili sedem krat manj električne energije. Tudi ob nabavah ostale opreme staro opremo nadomeščamo s sodobnejšo in energetsko varčnejšo.

Ob izvedbi kongresnih prireditev sledimo filozofiji ustvarjanja čim manj ne-ekolških odpadkov. Različne kongresne materiale nadomeščamo z okolju prijaznejšimi (kot so npr. imenske priponke iz razgradljivih materialov, osvežilni napitki, ki niso v plastenkah, lesena pisala, informativno in promocijsko gradivo v digitalni obliki). Konec leta 2019 smo v kampanji »Not Just a Drop in the Ocean«, ki poteka pod okriljem Mednarodne organizacije profesionalnih kongresnih organizatorjev (IAPCO), podpisali zaobljubo o neuporabi plastike za enkratno uporabo na kongresnih dogodkih v Cankarjevem domu.

Skladno z zaobljubo o neuporabi plastike za enkratno uporabo, smo se tudi pri nabavi opreme, razkužil in dezinfekcijskih sredstev v zvezi s preventivnimi ukrepi zaradi covida-19 odločili za nakup takih izdelkov, ki v življenjskem ciklu povzročijo najmanjši obseg plastičnih odpadkov.

Finančno poslovanje in primerjave z osnovami

Finančno poslovanje CD v letu 2020 podrobno razkriva Računovodsko poročilo, medtem ko poslovno poročilo vključuje le primerjave med uresničenimi in načrtovanimi odhodki in prihodki po vrstah in dejavnostih. Finančni podatki so povzeti iz računovodskih evidenc (izkazov prihodkov in odhodkov) za leta 2018, 2019 in 2020, iz poslovnih poročil za navedena leta in iz finančnega načrta za leto 2020.

S finančnega vidika smo leto 2020, kljub vsem omejitvam, uspešno zaključili. Rezultati odražajo prizadevanja in inovativne pristope celotnega kolektiva Cankarjevega doma pri nenadnem soočenju z nepričakovano situacijo. Še bolj kot v letih normalnega poslovanja pa odraža, kako sta obe dejavnosti CD med seboj prepleteni in kako vplivata druga na drugo. Na primer vpliv poračunavanja odbitnega deleža DDV. Relativno visok delež prometa, ki ga v normalnih razmerah ustvari dejavnost na trgu, zmanjšuje stroške javne službe (v obdobju od februarja 2020 do poračuna v januarju 2021 je odbitni količnik znašal 25 %, medtem ko od februarja 2021 znaša le 11 %). Posledica tega je, da so v letu 2020, ko z dejavnostjo na trgu zaradi višje sile nismo uspeli ustvariti tako visokega prometa, javni službi nastali dodatni stoški v višini 60.000 evrov. Zaradi nižjega odbitnega količnika bodo tudi stroški leta 2021 višji. Finančni rezultati odražajo tudi, kako močno je Cankarjev dom povezan z vsemi svojimi deležniki. Npr. nižji neposredni programski stroški zaradi omejenega obsega programa obeh

[42] Urbano čebelarstvo v CD: https://www.cd-cc.si/novice/urbano-cebelarstvo-v-cankarjevem-domu

dejavnosti po drugi strani odražajo izpad prihodkov vseh, ki so v normalnih razmerah vpeti v izvedbo programa – od avtorjev in nastopajočih umetnikov, izvajalcev tehničnih storitev, ponudnikov gostinstkih in turističnih storitev, prevoznikov idr., do posrednikov prodaje vstopnic in bank. Na ugoden finančni rezultat, poleg ohranitve številnih delovnih mest, je vplivalo tudi subvencionirano čakanje na delo doma na podlagi interventne zakonodaje v zvezi s covidom-19. Do subvencije smo bili upravičeni zaradi visokega deleža lastnih (neproračunskih) prihodkov v letu 2019. Ker je v letu 2021 za proračunske uporabnike pogoj za subvencionirano čakanje na delo več kot 30 % neproračunskih prihodkov v letu 2020, do subvencije nismo več upravičeni.

V letu 2020 je bil ustvarjen **celotni prihodek** v višini **7.242.130 €** (10.074.200 €), kar je za 2,83 milijona evrov (za 28 %) manj, kot smo načrtovali. **Odhodki** so bili uresničeni v višini 7.192.160 € (9.946.626 €), kar je za 2,93 milijona evrov (za 29 %) manj, kot smo načrtovali. Ustvarjen je bil **presežek** prihodkov nad odhodki v višini **49.971 €** (127.574°€).

Tabela 12 **Načrtovani in uresničeni prihodki in odhodki CD 2018–2020 (v €)**

	2018	2019	FN 2020	2020	Indeks 20/FN	2020 vs. 2019	Struktura 2020
PRIHODKI							
MK za javno službo	**5.411.097**	**5.534.533**	**5.931.993**	**5.621.103**	**94,8**	**86.570**	**77,6%**
Drugi prorač. prihodki	**9.425**	**18.274**	**10.500**	**367.800**	**3502,9**	**349.526**	**5,1%**
Prih iz državv. proračuna iz sredstev prorač. EU[43]	**16.346**	**97.003**	**74.651**	**46.031**	**61,7**	**-50.973**	**0,6%**
Neprorač. In drugi prihodki	**4.708.863**	**4.424.388**	**4.056.180**	**1.207.196**	**29,8**	**-3.217.192**	**16,7%**
- Prih. od prodaje vstopnic	1.831.770	2.119.057	1.871.663	458.241	24,5	-1.660.816	6,3%
- Pokrovitelji domači	387.579	314.391	352.970	192.019	54,4	-122.372	2,7%
- Pokrovitelji tuji	79.600	56.700	30.000	43.752	145,8	-12.948	0,6%
- Donatorji	19.027	7.811	13500	3.572	26,5	-4.239	0,0%
- Prih. od storitev JS	119.982	97.710	48.612	26.890	55,3	-70.820	0,4%
- Prih. od storitev DT	2.145.833	1.697.039	1.686.435	382.477	22,7	-1.314.562	5,3%
- Prih. od najemnin		46.105		34.352		-11.754	0,5%
- Obresti		27,54		247		220	0,0%
- Druga sredstva EU	46.000	46.000	23.000	35.500	154,3	-10.500	0,5%
- Drugo	79.072	39.547	30.000	30.145	100,5	-9.401	0,4%
	10.145.732	**10.074.200**	**10.073.324**	**7.242.130**	**71,9**	**-2.832.070**	**100,0%**
ODHODKI							
Nep. programski stroški	3.014.359	2.828.410	2.797.939	925.270	33,1	-1.903.140	12,9%
Splošni stroški (brez PSE)	1.981.345	1.973.414	1.821.380	1.450.065	79,6	-523.350	20,2%
Vzdrževanje PSE	15.000	15.000	11.000	9.324	84,8	-5.676	0,1%
Investicijsko vzdrževanje	60.592	35.800	19.410	100.834	519,5	65.034	1,4%
Amortizacija	285.664	229.718	228.000	191.137	83,8	-38.580	2,7%
Stroški dela	4.480.960	4.864.284	5.245.595	4.515.531	86,1	-348.754	62,8%
Razvojni projekti							
	9.837.921	**9.946.626**	**10.123.324**	**7.192.160**	**71,0**	**-2.754.466**	**100,0%**
Presežek prih. nad odh.	**307.811**	**127.574**		**49.971**			
Presežek odh. nad prih.			**50.000**				
Presežek prih. iz prejšnjih let za pokrivanje odh. obrač. obdobja (AOP 893)			**50.000**				

[43] Podpora novim kariernim perspektivam v obdobju 2018–2021 (Pogodba št. C3340-18-202010). Prikazan podatek o realizaciji za leto 2018 na podlagi IOP obrazca MK (15. 1. 2019, evid. št. 3340180004). Realizacija za leto 2019 vključuje razmejene prihodke (akontacijo) iz leta 2018 in prejeta sredstva na podlagi zahtevkov iz leta 2019, brez razmejenih prihodkov (akontacije) za leto 2020 v višini 4605,98 € (IOP obrazec MK, 23. 1. 2020).

V tabeli 12 in v nadaljevanju so za leto 2019 prikazani podatki iz Popravka poslovnega poročila za leto 2019 (28. 10. 2020), ki je bil pripravljen na podlagi Pravilnika o spremembi Pravilnika o sestavljanju letnih poročil za proračun, proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava[44], ki je bil v Uradnem listu objavljen 27. 12. 2019 in določa nov obrazec za izkaz prihodkov in odhodkov določenih uporabnikov po načelu denarnega toka. Nov obrazec izkaza je začel veljati že za leto 2019. Sprememba navedenega izkaza je povezana z oddajanjem v najem državnega oz. občinskega stvarnega premoženja, ki ga imajo javni zavodi in javne agencije v upravljanju. S popravkom so prihodki od najemnin (46.105,36 €) tudi v izkazu po načelu obračunskega toka prikazani v izkazu dejavnosti javne službe. Ker so prihodki od najemnin skladno s predpisi vir sredstev za kritje stroškov vzdrževanja stvarnega premoženja države, ki ga Cankarjev dom upravlja, so s popravkom v izkazu dejavnosti javne službe izkazani tudi ti stroški, ki so bili pred popravkom skladno s sprejeto metodologijo razmejevanja stroškov med obe dejavnosti v deležih prikazani v izkazih obeh dejavnosti. Popravek izkaza ni vplival na poslovni rezultat Cankarjevega doma kot celote, niti na poslovni rezultat obeh dejavnosti, vplival pa je na celotne prihodke in odhodke obeh dejavnosti. Popravek je vplival na delež prihodkov dejavnosti na trgu v celotnem prihodku Cankarjevega doma, ki po popravku znaša 21,4 % (pred popravkom 21,7 %).

Prihodki

Uresničeni **prihodki MK za javno službo** so bili v višini **5.621.103 €** (5.534.533 €), to je za 86.570 € (za 1,6 %) več kot v letu 2019. Prihodki ne vključujejo vseh sredstev, ki so bila na podlagi odločbe o sofinanciranju javne službe v letu 2020 nakazana Cankarjevemu domu. Del prihodkov (326.634 €) za kritje programskih materialnih stroškov je evidentiranih med razmejenimi prihodki. Uresničeni prihodki MK vključujejo tudi sredstva za kritje stroškov investicijskega vzdrževanja na podlagi dopolnilne odločbe.

Drugi proračunski prihodki so v primerjavi s preteklimi leti bistveni višji in skupaj znašajo 367.800 € (18.274 €). Poleg stredstev za sofinanciranje programskih stroškov **Kulturnega bazarja** (13.359 €), v letu 2020 so jih prispevali Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Ministrstvo za okolje in prostor, Center Republike Slovenije za poklicno izobraževanje, Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo, Zavod Republike Slovenije za šolstvo, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Andragoški center Republike Slovenije in Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe, vključujejo **vračilo prispevkov delodajalcev za prvo zaposlitev**[45] in **subvencijo za sofinanciranje čakanja na delo doma** na podlagi interventne zakonodaje v zvezi s covidom-19[46] (352.211 €).

Prihodki iz državnega proračuna iz sredstev proračuna Evropske unije (sredstva Evropskega socialnega sklada) za sofinanciranje stroškov dela mladih, ki so zaposleni na projektu Pridobivanje znanj za malde na področju tehnične izvedbe in trženja kulturno-umetniških prireditev so bili uresničeni v višini **46.031 €**.Vključujejo tudi poračun sredstev v višini 22.628 € za leti 2018 in 2019, ki jih je Cankarjev dom kril iz lastnih prihodkov, ker je MK, zaradi tipkarske napake (na strani CD) v prijavi na razpis, za vsakega zaposlenega na projektu zagotavljalo le 12.638,88 € in ne 15.000 € kot je bilo določeno z razpisom. Poračun je bil izveden na podlagi ugotovitev nadzora izvajanja projekta.

Neproračunski in drugi prihodki so bili ustvarjeni v višini **1.207.196 €** (4.424.388 €), to je za 3,22 milijona evrov (za 73 %) manj kot v letu 2019 in za 2,85 milijona evrov (za 70 %) manj kot smo načrtovali. Ti prihodki vključujejo tudi sredstva na podlagi razpisa programa Evropske Unije Ustvarjalna Evropa (35.500 €) za Liffe.

[44] Uradni list RS, št. 80/19

[45] 157. člen Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2; Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15, 23/17, 40/17, 65/17, 28/19, 75/19, 139/20 in 189/20 – ZFRO)

[46] Do subvencije smo bili upravičeni, ker je bil delež prihodkov iz javnih virov v letu 2019 nižji od 70%. Proračunski viri CD (iz sredstev MK, drugih ministrstev za neposredne programske stroške, iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU, iz drugih virov državnega proračuna in iz proračuna lokalne skupnosti) je v letu 2019 znašal 56 % vseh prihodkov. Lastne prihodke (44 % vseh prihodkov) sta ustvarili obe dejavnosti CD, vsaka eno polovico. Zato je bil CD upravičen do subvencije v 44-odstotnem deležu.

Slika 9 **Prihodki CD 2020**

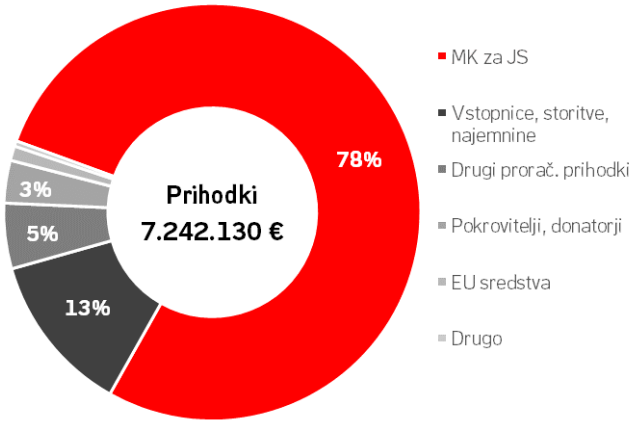

Odhodki

Realizirani odhodki, ki so bili za 2,93 milijona evrov (za 29 %) nižji od načrtovanih, so odvisni od obsega in strukture programa obeh dejavnosti, ki se vsako leto spreminja, ter od pogodbenih dogovorov s partnerji, izvajalci programa in naročniki storitev na trgu.

Slika 10 **Odhodki CD 2020**

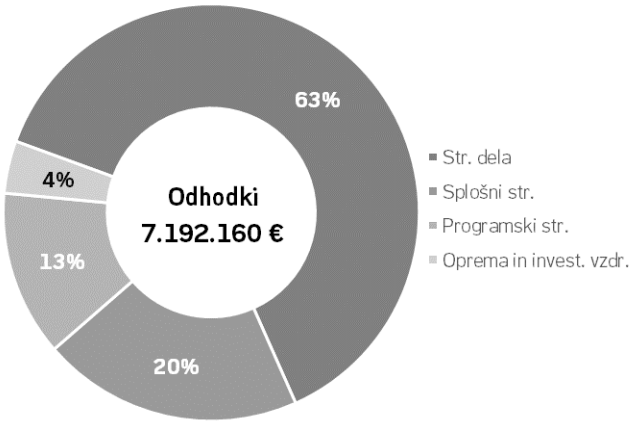

Realizirani **neposredni stroški** obeh dejavnosti so bili od načrtovanih nižji za 1,87 milijona evrov (za 67 %) zaradi omejenega obsega poslovanja v letu 2020, kot posledica ukrepov za zajezitev covida-19. Neposredni stroški predstavljajo le 13 % vseh uresničenih odhodkov, medtem ko je ta delež v letu 2019 (2018) znašal 28 % (30 %).

Splošni stroški delovanja so bili od načrtovanih nižji za 371.315 € (za 20 %), in sicer zaradi variabilnih splošnih stroškov, ki so povezani z obsegom programa (kot npr. strošek elektrike v dvoranah, storitve in material za izvedbo prireditev, posredniške in bančne provizije za prodajo vstopnic, stroški oglaševanja, študentsko delo idr.). Od realiziranih v letu 2019 so bili nižji za 523.350 € (za 27 %), in sicer zaradi prej naštetih razlogov in zaradi zaposlitve lastnega kadra v drugi polovici leta 2019 za izvajanje storitev, ki so jih prej izvajali zunanji izvajalci (čistilke in varnostniki).

V letu 2020 smo v breme neproračunskih virov obračunali **amortizacijo** v višini 191.137 € (229.718 €) in zagotovili sredstva za **investicijsko vzdrževanje** v višini 100.834 € (35.800 €). Obračunana amortizacija je bila vir za nabavo opreme iz neproračunskih virov.

Celotni **stroški dela** so bili za 730.064 € (za 14 %) nižji od načrtovanih, v primerjavi z letom 2019 pa so bili nižji za 348.754 € (za 7 %). Nižji stroški od načrtovanih so povezani z epidemijo covida-19 in omejenem poslovanju v letu 2020. Večina zaposlenih je bila vsaj enkrat v letu napotena na čakanje na delo doma, zaradi dela od doma so bili bistveno nižji stroški prevoza na/z dela, zaradi manjšega obsega poslovanja so bila izpačila dodatkov za delo v manj ugodnih pogojih manjša, prav tako plačilo nadur. Zaradi manjših lastnih prihodkov smo izplačali le manjši obseg delovne uspešnosti iz naslova prodaje blaga in storitev na trgu. V letu 2020 tudi še niso bile zaključene nekatere dolgotrajne bolniške odsotnosti iz leta 2019 (znesek refundacij ZZZS je znašal 100.672 €). V manjšem obsegu kot smo načrtovali, smo realizirali projekt Nove karierne perspektive 2018–2021. Zaradi omejenega obsega poslovanja in zaradi neuspešno zaključenih zaposlitvenih postopkov tudi še nismo realizirali vseh načrtovanih novih oz. nadomestnih zaposlitev. Tudi višina odpravnin zaradi upokojitev je bila nižja, kot smo načrtovali.

Za stroške dela je **MK** zagotovilo **3.467.542 €** (3.161.913 €), to je 77 % (65 %) sredstev za kritje celotnih stroškov dela. Z delom prejete subvencije za sofinancirano čakanje na delo doma in z nejavnimi ter drugimi prihodki javne službe je CD zagotovil 15 % sredstev; z delom prejete subvencije za sofinancirano čakanje na delo doma in s prihodki dejavnosti na trgu je bilo zagotovljenih 7 % sredstev; iz EU sredstev je bil financiran 1 % celotnih stroškov dela.

Tabela 13 **Stroški dela po dejavnostih in virih financiranja 2020 (v €)**

	Skupaj CD (brez EU)	Sredstva MK	Nejav.prih. JS	JS	DT	Delež MK	Delež CD	EU sredstva
a) Plače, dodatki in nadomestila	**3.421.459**	2.639.328	539.208	3.178.536	242.924	77%	23%	**23.592**
od tega dodatki za posebne pogoje dela	**181.146**	139.737	28.548	168.285	12.861	77%	23%	**614**
b) Regres za letni dopust	**155.338**	111.017	33.292	144.309	11.029	71%	29%	**1.646**
c) Povračila	**154.415**	205.294	-61.843	143.451	10.963	133%	-33%	**1.786**
d) Delovna uspešnost	**101.611**	26.615	67.796	94.411	7.200	26%	74%	**252**
e) Sredstva za nadurno delo	**7.757**		7.757	7.757	0		100%	
f) Plače za delo nerezidentov po pogodbi								
g) Drugi izdatki (odpravnine, solodar. pomoči, jubilej. nagrade)	**15.034**	11.030	2.936	13.967	1.067	73%	27%	**273**
Skupaj (a do g)	**3.855.614**	**2.993.284**	**589.146**	**3.582.430**	**273.184**	**78%**	**22%**	**27.550**
Bruto plače (a+d+e+f)	**3.530.827**	2.665.943	614.760	3.280.703	250.124	76%	24%	**23.845**
Drugi osebni prejemki (b+c+g)	**324.786**	327.341	-25.614	301.727	23.060	101%	-1%	**3.705**
Prispevki in KDPZJU	**627.724**	**474.258**	**108.898**	**583.156**	**44.568**	**76%**	**24%**	**4.643**
od tega prispevki	**557.629**	424.932	93.106	518.037	39.592	76%	24%	**4.004**
od tega KDPZJU	**70.095**	49.326	15.792	65.118	4.977	70%	30%	**639**
	4.483.338	**3.467.542**	**698.044**	**4.165.586 92%**	**317.752 7%**	**77%**	**23%**	**32.193 1%**

Finančno poslovanje in rezultati javne službe

Uresničen je bil celotni prihodek v višini **6.624.443 €**, kar je za 1,36 milijona evrov (za 17 %) manj kot smo načrtovali. **Odhodki** so bili uresničeni v višini 6.583.326 €, kar je za 1,45 milijona evrov (za 18 %) manj kot smo načrtovali.

Nižji prihodki in odhodki od načrtovanih so posledica manjšega oz. omejenega obsega poslovanja. zaradi covida-19. Posledica tega so nižji lastni (nejavni prihodki) in hkrati tudi nižji neposredni progamski stroški ter variabilni splošni stroški. Od nenačrtovanih prihodkov smo ob koncu leta realizirali sredstva na podlagi dopolnilne odločbe za sofinanciranje investicijskega vzdrževanja. Uspeli smo pridobiti subvencijo za sofinanciranje čakanja na delo doma, uspešni smo bili tudi pri izterjavi odpisanih terjatev.

Tabela 14 **Načrtovani in uresničeni prihodki in odhodki javne službe 2018–2020 (v €)**

	2018	2019	FN 2020[47]	2020	Indeks 20/FN	2020 vs. 2019	Struktura 2020
PRIHODKI							
MK za javno službo	**5.411.097**	**5.534.533**	**5.931.993**	**5.621.103**	**94,8**	**86.570**	**84,9%**
- Nep. programski str.	1.118.265	1.148.265	1.148.265	821.631	71,6	-326.634	12,4%
- Nep. str. projektov[48]	74.983	53.155	63.155	53.155	84,2	0	0,8%
- Splošni stroški	1.325.239	1.156.200	1.210.246	1.210.246	100,0	54.046	18,3%
- Vzdrževanje PSE	15.000	15.000	11.000	11.000	100,0	-4.000	0,2%
- Invest. vzdrževanje				57.530		57.530	0,9%
- Stroški dela	2.877.610	3.161.913	3.499.327	3.467.542	99,1	305.629	52,3%
Drugi prorač. prihodki	**9.425**	**18.274**	**10.500**	**191.695**	**1825,7**	**173.421**	**2,9%**
Prih iz držav. proračuna iz sredstev prorač. EU	**16.346**	**97.003**	**74.651**	**46.031**	**61,7**	**-50.973**	**0,7%**
Nejavni prihodki za JS	**2.048.983**	**2.218.337**	**1.964.745**	**765.614**	**39,0**	**-1.498.829**	**11,6%**
- Prih. od prodaje vstopnic	1.547.119	1.775.422	1.586.663	457.331	28,8	-1.318.092	6,9%
- Prodaja katalogov, artiklov	9.913	12.019	10.000	3.258	32,6	-8.761	0,0%
- Pokrovitelji	265.365	259.801	282.970	181.974	64,3	-77.827	2,7%
- Donatorji domači	3.000	2.000				-2.000	
- Donatorji tujii	15.527	3.811	13.500	3.572	26,5	-239	0,05%
- Prih. od storitev	119.982	97.710	48.612	26.890	55,3	-70.820	0,4%
- Prih. od najemnin				34.352		-11.754	0,5%
- Obresti		28		247		220	0,0%
- Druga sredstva EU	46.000	46.000	23.000	35.500	154,3	-10.500	0,5%
- Drugo	42.077	21.546		22.489		943	0,3%
	7.485.851	**7.868.149**	**7.981.889**	**6.624.443**	**83,0**	**-1.289.811**	**100,0%**
ODHODKI							
Nep. programski stroški	2.374.665	2.431.926	2.442.939	876.354	35,9	-1.555.572	13,3%
Splošni stroški (brez PSE)	1.581.592	1.580.512	1.343.726	1.292.379	96,2	-288.134	19,6%
Vzdrževanje PSE	15.000	15.000	11.000	9.324	84,8	-5.676	0,1%
Investicijsko vzdrževanje	48.171	35.800	15.140	93.675		57.875	1,4%
Amortizacija	104.997	42.883	43.000	113.817	264,7	70.933	1,7%
Stroški dela JS	3.289.577	3.688.970	4.051.433	4.165.586	102,8	476.616	63,3%
Stroški dela ESS	16.346	97.003	74.651	32.193	43,1	-64.811	0,5%
Razvojni projekti			50.000				
	7.430.347	7.892.094	8.031.889	6.583.326	82,0	-1.308.768	100,0%
Presežek prih. nad odh.	**55.504**	**22.160**	**-50.000**	**41.116**			

MK je za program javne službe zagotovilo proračunska sredstva v višini **5.621.103 €** (5.534.533 €) za sofinanciranje neposrednih stroškov programa, splošnih stroškov delovanja in vzdrževanja PSE ter stroškov dela. Prihodek ne vključuje vseh sredstev, ki so bila na podlagi odločbe o sofinanciranju javne službe v letu 2020 nakazana Cankarjevemu domu. Del prihodkov za kritje programskih materialnih

[47] Podatki iz Popravka finančnega načrata (7. 4. 2020) po predhodni uskladitvi z MK.
[48] Kulturni bazar (2018: 42.155 €; 2019: 53.155 €; 2020: 53.155 €); razstava Ivan Cankar in Evropa (2018: 30.000 €) in Liffe (2018: 2828 €).

stroškov je evidentiranih med razmejenimi prihodki. Gre za prihodke, ki so namenjeni sofinanciranju stroškov prireditev, ki smo jih zaradi omejitev poslovanja v zvezi z epidemijo covida-19 med letom večkrat prestavili iz meseca v mesec, zaradi prepovedi javnih prireditev v drugem valu epidemije pa njihovo izvedbo prestavili v leto 2021 oz. 2022[49]. Z dopolnilno odločbo so bila naknadno odobrena sredstva za sofinanciranje nakupa opreme in investicijsko vzdrževanje v skupnem znesku 308.302 €. V prihodek od MK je vštetih 57.530 € za investicijsko vzdrževanje, medtem ko so sredstva za nakup opreme izkazana v bilanci stanja.

Slika 11 **Sredstva MK za javno službo 2018, 2019 in 2020**

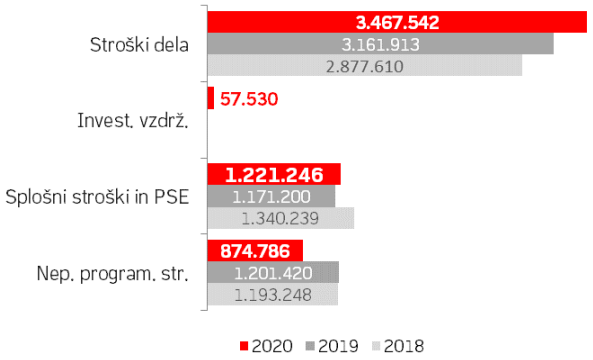

Delež proračunskih sredstev, ki jih je MK zagotovilo za javni kulturni program je v letu 2020 znašal 84,9 (69,9) %; nejavnih prihodkov za javno službo 11 (28) %, prihodkov od najemnin 0,5 (0,6) %, drugih proračunskih sredstev 2,9 (0,2) % in EU sredstev[50] 1,2 (1,8) %.

Z nejavnimi in drugimi prihodki javne službe v višini 730.114 € (2.218.443 €), drugimi proračunskimi sredstvi v višini 191.695 € (18.274 €) in EU sredstvi v višini 81.531 € (143.003 €) smo zagotovili prispevek za sofinanciranje:

- neposrednih stroškov programa javne službe 1568 € (1.230.506 €)
- splošnih stroškov javne službe 80.456 € (424.312 €)
- stroškov dela za javno službo in realizacijo EU projekta »Pridobivanje znanj za mlade na področju tehnične izvedbe in trženja kulturno-umetniških prireditev« 730.236 € (624.060 €)
- investicijskega vzdrževanja in amortizacije 149.962 € (78.683 €).

Tabela 15 **Viri sredstev za neposredne stroške programa JS 2020 (v €)**

	NS	MK za NS			CD	
		Sredstva	Struktura	Delež	Sredstva	Delež
Glasba	313.204	313.204	35,8%	100,0%		
Resna glasba	117.615	117.615	13,4%	100,0%		
Druga glasba	195.588	195.588	22,4%	100,0%		
Gledališče	74.444	85.480	9,8%	114,8%	-11.036	-14,8%
Ples	69.688	69.688	8,0%	100,0%		
Film	117.186	117.186	13,4%	100,0%		
KVH	146.224	146.224	16,7%	100,0%		
Razstave	143.004	143.004	16,3%	100,0%		
Drugi projekti	12.604				12.604	
	876.354	**874.786**	**100,0%**	**99,8%**	**1.568**	**0,2%**

[49] Razmejeni prihodki v skupnem znesku 326.634 € za kritje naslednjih prireditev: Zlati: Il Pomo d'oro, Sondheim '90, BalerinanirelaB, Kandid, Srebrni: Beatrice Rana, Eva Nina Kozmos, Q Hermes, Thierry Escaich, Zvokotok v CD: M. Amacher, G. Pompe, Glasbe sveta: Pantha Du Prince: Conference of Trees, Silvia Perez Cruz, Oumou Sangare, Birds on A Wire, Orchestra Akokan, Damir Imamović: Singer of Tales, Vasko Atanasovski & Adrabesa Quartet, Gregory Porter, Silence, Dan D, Olafur Arnalds, Božo Vrećo, D. Potočnjak - Zberi svoje ptice, V7: Faso Danse Theater - Kalakuta Republik, Andrej Blatnik: Angel pozabe, 14. SBI.

[50] Prihodek iz državnega proračuna iz sredstev proračuna EU (Podpora novim kariernim perspektivam 2018–2021) in ostala prejeta sredstva iz proračuna Evropske unije (Ustvarjalna Evropa – MEDIA za Liffe).

Splošni odhodki, prikazani v tabeli 16, ki vključujejo vse odhodke in prihodke javne službe po dejavnostih, so na posamezne dejavnosti javne službe razdeljeni v skladu z metodologijo za delitev splošnih odhodkov. Osnova je zasedenost dvoran v letu 2020 in s tem povezanimi stroški.

Če izvedba javnega kulturnega programa v letu 2020 ne bi bila sofinancirana iz javnih sredstev, ki jih zagotavlja MK, bi morala biti povprečna cena vstopnice 36,21 € (14,67 € oz. 68 % več kot v letu 2019), da bi pokrili vse stroške realiziranega programa.

Tabela 16 **Odhodki JS po dejavnostih in virih financiranja 2020 (v €)**

	Odhodki JS			Viri financiranja				Odhodki/obisk.	
	NS	SODH[51]		MK		CD		NS	Vsi[52]
Glasba	313.204	1.278.163	**1.591.366**	1.376.213	86,5%	215.153	13,5%	9,21	46,80
Resna glasba	117.615	728.962	**846.578**	723.872	85,5%	122.706	14,5%	8,09	58,24
Druga glasba	195.588	549.201	**744.789**	652.342	87,6%	92.447	12,4%	10,05	38,26
Gledališče	74.444	1.440.825	**1.515.269**	1.283.771	84,7%	231.498	15,3%	3,97	80,75
Ples	69.688	346.016	**415.705**	357.460	86,0%	58.245	14,0%	28,04	167,29
Film	117.186	177.894	**295.080**	265.135	89,9%	29.945	10,1%	6,09	15,33
KVH	146.224	870.933	**1.017.157**	870.553	85,6%	146.604	14,4%	3,40	23,64
Razstave	143.004	1.465.972	**1.608.975**	1.362.208	84,7%	246.767	15,3%	5,20	58,53
Drugi projekti	12.604	127.170	**139.774**	105.763	75,7%	34.010	24,3%	0,34	3,80
	876.354	**5.706.972**	**6.583.326**	**5.621.103**	**85,4%**	**962.223**	**14,6%**	**4,82**	**36,21**
+/- glede 2019	-1.555.572	246.804	-1.308.768	86.570	+15,3 o.t.	-1.395.338	-15,3 o.t.	-1,82	14,67

Vrednost javnega kulturnega programa po dejavnostih se vsako leto spreminja, ker so stroški posamezne dejavnosti odvisni od obsega in strukture programa in od izkoristka zmogljivosti. Odhodki (neposredni in posredni) gledališkega programa so npr. v letu 2020 predstavljali 23 (6,4) -odstotni delež, ker smo imeli v letu 2020 na programu veliko gledališko koprodukcijo na odru Gallusove dvorane (tako kot v letih 2018 in 2017). Poleg tega je bila koprodukcija (produkcija in postprodukcija) na programu prav v prvih dveh mesecih leta, ko smo še poslovali v neomejenem obsegu. V letu 2020 je delež razstavnega programa za 4,4 odstotne točke višji kot leta 2019, ker je to program, ki smo ga glede na predpise, lahko prvega odpirali, pa še tega v omejenem obsegu.

Slika 12 **Odhodki (vrednost programa) JS 2020**

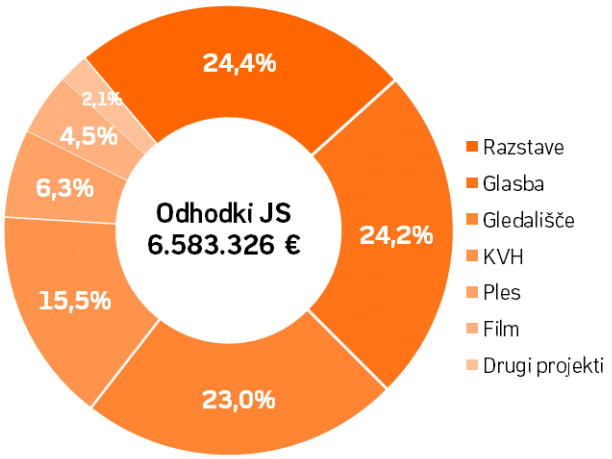

[51] Splošni odhodki (splošni stroški delovanja, stroški dela, investicijsko vzdrževanje in amortizacija).
[52] Vsi odhodki javne službe.

Finančno poslovanje in rezultati dejavnosti na trgu

Kongresno-komercialni program in druga dejavnost CD na trgu je v normalnih razmerah v celoti financiran iz ustvarjenih prihodkov na trgu. Glede na delež v celotnem celotnem prihodku leta 2019 (21 %) je bil v letu 2020 ta program deloma sofinanciran s subvencijo za čakanje na delo doma na na podlagi interventne zakonodaje v zvezi s covidom-19. V letu 2020 je bil uresničen **prihodek** v višini 617.688 € (2.159.946 €), ki je bil od načrtovanega nižji za 1,47 milijona evrov € (za 70 %). Neposredni stroški kongresno-komercialnih prireditev v višini 48.916 € (396.484 €) so bili za 306.084 (za 86 %) nižji od načrtovanih.

V letu 2020 je bil z dejavnostjo na trgu ustvarjen prispevek za kritje splošnih odhodkov v višini 568.772 € (1.763.462 €). Zaradi omejitev poslovanjka je bil od načrtovanega nižji za 1,17 milijona evrov. Ta prispevek je bil v letu 2020 vir za sofinanciranje splošnih stroškov 157.686 € (392.902 €), stroškov dela 317.752 € (1.078.311 €), amortizacije in investicijskega vzdrževanja 84.480 € (186.835 €); ustvarjen pa je bil tudi presežek prihodkov nad odhodki v višini 8.854 € (105.414 €), ki bo vir sofinanciranja izvajanja in razvoja dejavnosti Cankarjevega doma.

Slika 13 **Prispevek DT za sofinanciranje splošnih odhodkov, razvoja dejavnosti in invest. vlaganj od 2016**

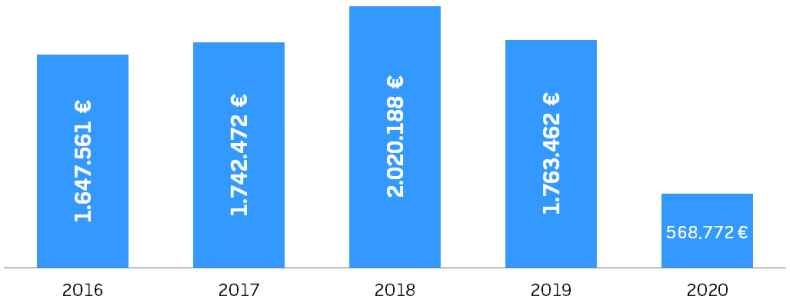

Tabela 17 **Načrtovani in uresničeni prihodki in odhodki dejavnosti CD na trgu 2018–2020 (v €)**

	2018	2019	FN 2020	2020	Indeks 20/FN	2020 vs. 2019	Struktura 2020
PRIHODKI							
Prih. od prodaje vstopnic	284.652	343.635	285.000	911	0,3	-342.724	0,1%
Pokrovitelji domači	122.214	54.590	70.000	10.045	14,3	-44.545	1,6%
Pokrovitelji tudi	79.600	56.700	30.000	43.752	145,8	-12.948	7,1%
Donatorji domači	500						
Donatorji tuji		2.000				-2.000	
Prih. od storitev	2.145.833	1.697.039	1.686.435	382.477	22,7	-1.314.562	61,9%
Drugo	27.083	5.981	20.000	180.503	902,5	174.522	29,2%
	2.659.880	**2.159.946**	**2.091.435**	**617.688**	**29,5**	**-1.542.258**	**100,0%**
ODHODKI							
Neposredni stroški	639.694	396.484	355.000	48.916	13,8	-347.568	8,0%
Splošni stroški	399.753	392.902	427.654	157.686	36,9	-235.216	25,9%
Investicijsko vzdrževanje	12.421		4.270	7.159	167,7	7.159	1,2%
Amortizacija	180.668	186.835	185.000	77.321	41,8	-109.514	12,7%
Stroški dela	1.175.037	1.078.311	1.119.511	317.752	28,4	-760.559	52,2%
	2.407.574	**2.054.531**	**2.091.435**	**608.834**	**29,1**	**-1.445.697**	**100,0%**
Presežek prih. nad odh.	**252.306**	**105.414**	**0**	**8.854**			

Zaradi omejitev poslovanja, povezanih s covidom-19 in posledično bistveno manjšega obsega kongresne dejavnosti kot v preteklih letih je bila struktura prihodkov in stroškov v letu 2020 drugačna. Prihodki od prodaje vstopnic so bili zanemarljivi, za 15,8 odstotnih točk nižji kot v letu 2019. Zaradi prejete subvencije so se drugi prihodki povečali za 28,9 odstotnih točk glede na leto 2019. Neposredni stroški dejavnosti na trgu, ki v normalnih razmerah predstavljajo približno 20 % vseh odhodkov te dejavnosti, so se znižali za 11,3 odstotne točke.

Ker Cankarjev dom poleg javne službe izvaja tudi dejavnost na trgu, ki v normalnih razmerah ustvari znaten delež (glede na strateške usmeritve 20 % celotnega prihodka) sredstev za sofinanciranje splošnih odhodkov (splošnih stroškov; stroškov dela večine zaposlenih, ne le tistih, ki se ukvarjajo izključno z dejavnostjo na trgu; amortizacijo in investicijsko vzdrževanje), ki bi jih sicer moral zagotoviti ustanovitelj, smo bili v letu 2020 upravičeni do subvencije za sofinancirano čakanje na delo. S tem smo ohranili številna delovna mesta. V letu 2021 so proračunski uporabniki do subvencije upravičeni pod pogojem, da je bil delež prihodkov iz javnih virov v letu 2020 nižji od 70%. Pod takimi pogoji do subvencije nismo več upravičeni.

Omejitve izvajanja dejavnosti v letu 2020 imajo tudi posredne učinke na javno službo, tako v letu 2020, kot tudi v letu 2021, in iz računovodskih izkazov niso neposredno vidni, kot npr. vpliv obračunavanja odbitnega deleža DDV na višino stroškov javne službe[53]. Zaradi bistveno nižjega odbitnega količnika, znižal se je za 14 odstotnih točk, so iz tega naslova javni službi že v letu 2020 nastali dodatni stroški v višini 60.000 evrov. Višji pa bodo tudi stroški v letu 2021.

DEJAVNOSTI CD

KULTURNO-UMETNIŠKI PROGRAM (JAVNA SLUŽBA)

1. RESNA GLASBA, OPERA

Program načrtovanih prireditev v letu 2020 je bil v obeh obdobjih zaprtja zaradi novega koronavirusa izpeljan v precej okrnjeni obliki, saj je bila večina sezonskih dogodkov načrtovana prav med marcem in junijem ter med oktobrom in decembrom.

Za veliko projektov naših stalnih programskih partnerjev smo lahko zagotovili nadomestne termine v jeseni 2020, zaradi dolgoročne narave načrtovanja pa nismo mogli v celoti nadomestiti izpadlega simfoničnega programa. Realizirani koncerti so sicer dosegali lep odmev in dobro prodajo vstopnic, žal pa načrtovani abonmajski programi niso doživeli ustrezne dramaturške izpeljave in v celoti zaokrožene raznovrstnosti vsebinske celote.

Med najbolj obžalovanimi izpadi programa je prva izvedba opere *Elektra* Richarda Straussa, ki je bila tako velik umetniški izziv kot izstopajoča repertoarna obogatitev. Zaradi veliko sodelujočih ansamblov je ponovna produkcija pred velikim izzivom usklajevanja številnih dejavnikov. Izpadle dogodke abonmaja gostujočih orkestrov in komornega programa načrtujemo v prihodnjih sezonah, prav tako nekatere partnerske projekte v sodelovanju z nevladnimi organizacijami.

1.1 Simfonična glasba

Abonmajski koncerti Orkestra Slovenske filharmonije
Orkester Slovenske filharmonije je v prvi polovici leta v okviru Modrega in Oranžnega abonmaja izpeljal šest koncertov od 16 načrtovanih, v treh različnih programih s ponovitvijo:

- 13. in 14. februarja 2020: Modri, *Ljubezen in glasba* (dirigent Dmitrij Liss),
- 27. in 28. februarja 2020: Oranžni, *Dunajski klasiki* (dirigent Ibrahim Yazici. Fazil Say, klavir),

[53] Odbitni delež DDV je bil do 31. 1. 2020 23 %, od 1. 2. 2020 do 31. 1. 2021 25 %. Od 1. 2. 2021 je odbitni delež 11 %.

- 5. in 6. marca 2020: Modri, *Nebeško življenje* (Philipp von Steinaecker).

Dosegli smo povprečno prodajo skupaj 831 vstopnic in abonmajev na prireditev.
Sporede in izbor gostujočih dirigentov in solistov izvedenih koncertov je oblikoval še predhodni umetniški vodja Klemen Hvala, čigar delo je od januarja 2020 naprej nekaj mesecev opravljal Mate Bekavac. V začetku aprila je Slovenska filharmonija dobila novega vršilca dolžnosti direktorja, Mateja Šarca, ki je zamenjal mag. Marjetico Mahne in ob tem prevzel tudi umetniško vodenje orkestra.

Zaradi vzpostavitve ukrepov ob epidemiji marca 2020 so ostali neizvedeni naslednji koncertni programi:
- 19. in 20. marca 2020: Oranžni, *Metamorfoze* (dirigent Aziz Šohakimov),
- 26. in 27. marca 2020: Modri, *Poklon Leningradu* (dirigent Aziz Šohakimov),
- 9. in 10. aprila 2020: Oranžni, *La passione* (dirigent György Győrványi Ráth),
- 14. in 15. maja 2020: Modri, *Simfonija Alp* (dirigent Philipp von Steinaecker),
- 21. in 22. maja 2020: Oranžni, *Imperator* (dirigent Simon Krečič).

Orkester Slovenske filharmonije koncertov ni nadomeščal, saj je bila nadaljnja sezona 2020/21 s programi in gostujočimi umetniki že zastavljena. Poiskali smo sicer nadomestni datum za izvedbo dveh že razprodanih koncertov pod naslovom *Imperator* z dirigentom Simonom Krečičem in solistko Dubravko Tomšič, vendar je drugi val epidemije onemogočil izvedbo.

V drugi polovici leta je vodstvo Slovenske filharmonije spremenilo dolgoletno zasnovo abonmajskih ciklov in namesto dveh uvedlo tri nove abonmajske sklope, za katere smo zagotovili delno spremenjene urnike priprav in prireditev:
- SMS: Same mogočne skladbe, koncerta ob četrtkih in petkih (ponovitev),
- FKK: Filharmonični klasični koncert, koncerta ob četrtkih in petkih (ponovitev),
- SOS: Sodobne orkestrske skladbe, koncert ob sredah.

Ob jesenskem razpisu abonmajev je bilo zaradi odrejene razdalje med sedeži na voljo zmanjšano število vstopnic, zato je bila večina teh hitro oddana. Podajamo podatke prodaje abonmajev:
- SMS I in II: 319 in 320 abonmajev
- FKK I in II: 322 in 312 abonmajev
- SOS: 92 abonmajev.

Zaradi zmanjšanega števila sedežev je veliko zvestih poslušalcev ostalo brez možnosti za nakup vstopnic programov SMS in FKK, zato smo se z vodstvom orkestra odločili za uvedbo plačljivih javnih generalk v četrtek dopoldan.

V drugi polovici leta 2020 je orkester tako izvedel tri koncerte (od 12 načrtovanih) in dve javni generalki (od petih načrtovanih):
- 1. in 2. oktobra 2020: SMS, *O soncu in morju* (dirigent Daniel Harding),
- 15. oktobra 2020: FKK, *Pastoralna simfonija Ljubljani* (dirigent Philipp von Steinaecker; solistka Aleksandra Dovgan, klavir).

Drugi val epidemije v jesenskem delu sezone je onemogočil izvedbo naslednjih napovedanih koncertov:
- 16. oktobra 2020: FKK, *Pastoralna simfonija Ljubljani* (dirigent Philipp von Steinaecker),
- 28. oktobra 2020: Abonma SOS: *Pesem ljubezni, spev radosti* (dirigent Michael Wendeberg),
- 5. in 6. novembra 2020: Abonma SMS, *O nebeškem življenju* (dirigent Philipp von Steinaecker),
- 12. in 13. novembra 2020: Abonma FKK, *Globina teme* (dirigent James Tuggle),
- 26. in 27. novembra 2020: Abonma SMS 3, *Veličastno in mogočno, izvrstno in čudovito* (dirigent Reinhard Goebel),
- 9. decembra 2020: SOS: *Žalostinka* | *Lamento* (dirigent Simon Krečič).

Abonmajski koncerti Simfoničnega orkestra RTV Slovenija – Kromatika

Natančnejše sporede Simfoničnega orkestra RTV Slovenija razgrinjamo v okviru programskega poročila Cankarjevega doma zato, da je pregled delovanja razviden ustanovitelju ob drugih dejavnostih javne službe Cankarjevega doma. Ministrstvo za kulturo namreč nima neposrednega pregleda vsebine delovanja javne službe Glasbene produkcije RTV Slovenija.

Abonmajska dejavnost Simfoničnega orkestra RTV Slovenija v Gallusovi dvorani je bila zaradi novih okoliščin močno okrnjena, saj je Orkester v prvi polovici leta lahko izvedel le enega od petih napovedanih koncertov. Februarja je tako Orkester pripravil program pod taktirko Johannesa Kalitzkega, specialista za interpretacijo sodobne glasbene literature, z osrednjo skladbo *Slikar Mathis* Paula Hindemitha. Urška Pompe zaradi objektivnih okoliščin naročene novitete ni mogla dokončati, nadomestno je bil izveden *Koncert za orkester* Nine Šenk. Novo delo smo tako slišali le nekaj tednov po prvi izvedbi Orkestra Bavarskega radia v Münchnu, kjer so skladbo tudi naročili.

V prvi polovici leta niso bili realizirani naslednji koncerti:
- 12. marca 2020: *Impresije* (dirigentka Catherine Larsen-Maguire; solist Jean Rondeau, čembalo),
- 2. aprila 2020: *Zadnja velika dela* (dirigent Rossen Milanov; solistka Maja Bogdanović, violončelo),
- 7. maja 2020: *Beethoven II* (dirigent Rossen Milanov; solisti K. Matsui, I. Mitrović, P. Rundberg),
- 4. junija 2020: *Beethoven III* (dirigent Daniel Raiskin; solist Daniel Müller-Schott, violončelo).

Orkester teh koncertov ni nadomeščal, dirigente in soliste pa je povabil k realizaciji prihodnjih sporedov.

Ob razpisu nove abonmajske sezone Kromatika 2020/21 je orkester sprejel izziv zmanjšanega števila sedežev v Gallusovi dvorani in se nanj odzval z uvedbo ponovitve koncertnega sporeda; zato smo preuredili urnike in načrtovali dodatni koncertni termin za vse dogodke abonmaja. Uvodna dogodka abonmajskega cikla je dirigiral glavni dirigent Rossen Milanov, spored je oblikoval v poklon Beethovnovi obletnici. Uvodoma smo slišali kratko novo skladbo *Tris* (#250) Jošta Juhanta. Ta se v vsebinskih izhodiščih naslanja na gradnike Beethovnovega *Trojnega koncerta*, ki smo mu prisluhnili v nadaljevanju s solisti violinistko Kano Matsui, Igorjem Mitrovićem na violončelu in pianistom Perom Rundbergom. Drugi del koncerta je bil namenjen Beethovnovi *Simfoniji št. 5*.

Ukrepi zaprtja v drugi polovici leta so onemogočili izvedbo naslednjih abonmajskih koncertov:
- 21. in 22. oktobra 2020: *Kromatika 2* (dirigentka Catherine Larsen-Maguire),
- 18. in 19. novembra 2020: *Kromatika 3* (dirigent Raoul Grüneis; solisti Kvartet rogov FourCor),
- 2. in 3. decembra 2020: *Kromatika 4* (dirigent Rossen Milanov; solistka Theresa Plut, sopran).

Zlati abonma

Izredne razmere v letu 2020 so močno vplivale na izpeljavo načrtovanih turnej večjih simfoničnih ansamblov. Ob mednarodnih zajezitvenih ukrepih in logističnih zagatah smo lahko izpeljali le enega od šestih napovedanih koncertov gostovalnega programa.

Zaradi vpetosti v dolgoročno načrtovane mednarodne turneje je bilo nadomeščanje teh koncertov v tekočem letu nemogoče, dogovarjamo pa se za sodelovanje pri vzpostavitvi novih turnej v prihodnjih sezonah. Jeseni smo izpeljali vpis Zlatega abonmaja za sezono 2020/21 s šestimi koncerti, vendar smo ob priporočeni distanci lahko zagotovili le 396 abonentskih sedežev.

Edini realizirani projekt mednarodnega orkestrskega programa je bil tako februarski koncert ansambla **Festival Strings Lucerne** pod vodstvom umetniškega vodje in koncertnega mojstra Daniela Doddsa. Zaradi zdravstvenih težav solista Iva Gassa je v izrazito težak in občutljiv del vskočil solo hornist Berlinske filharmonije, Stefan Dohr. Z izjemnim tenoristom Ianom Bostridgeem sta osrednjo *Serenado*

Benjamina Brittna izpeljala v polni izrazni sporočilnosti. Ansambel je blestel z zlitostjo in eleganco v preostalih skladbah programa, ki so razpirale večerno razpoloženje v skladbah Mozarta, Dvořáka in Elgarja. »*Z obema solistoma sta pred nami zasijali glasbena napetost in sijajnost, kakršni srečamo na naših odrih le redko – upam si zapisati, da bi bolj primerna interpreta Brittnove* Serenade *le stežka našli.*« (Dnevnik, 12. 2. 2020)

V času ukrepov in zaprtih dvoran nismo realizirali naslednjih koncertov:

- 31. marca 2020: **Komorni zbor in Dvorna kapela Stuttgart**; dirigent Frieder Bernius,
- 16. maja 2020: **Akademija sv. Martina na poljih**; dirigent in solist: Murray Perahia, klavir,
- 21. novembra 2020: **Il Pomo d'Oro**, koncertna izvedba opere *Orest* G. F. Händla; dirigent in čembalist Maksim Jemeljaničev,
- 11. oktobra 2020: **Münchenski Bachov zbor in orkester;** izvajalci so gostovanje odpovedali, saj dvorane na turneji niso vse zagotavljale predpisane odrske razdalje za izvajalce zborovske glasbe.

Simfonični koncerti za mladino

Kulturnovzgojna dopolnitev osrednjega simfoničnega programa v Gallusovi dvorani so matineje za otroke in mladino. Program uresničujemo v sodelovanju z Glasbeno mladino Slovenije in Glasbeno mladino ljubljansko ter obema orkestroma.

Zaradi izrednih zdravstvenih razmer smo najprej ob prvem, zatem pa tudi ob drugem zaprtju morali odpovedali vseh 16 načrtovanih in vnaprej razprodanih **Simfoničnih matinej Orkestra Slovenske filharmonije za Glasbeno mladino Slovenije** v Gallusovi dvorani:

- 31. marca in 1. aprila 2020: *Simfonična glasba na filmskem platnu*, štiri matineje,
- 15. in 16. aprila 2020: *Orkester, Peter in volk*, štiri matineje,
- 20. in 21. oktobra 2020: *Z orkestrom na izlet,* štiri matineje,
- 17. in 18. novembra 2020: *Simfonična glasba na filmskem platnu,* štiri matineje.

Koncerti v sodelovanju z Glasbeno mladino ljubljansko

V okviru tripartitnega sodelovanja s Simfoničnim orkestrom RTV Slovenija smo januarja izvedli dve matineji **Dopoldan s Simfoniki RTV Slovenija** v Linhartovi dvorani. Na sporedu je bila kantata *Kje je Tina?,* za otroški pevski zbor, govorca in simfonični orkester; avtor glasbe je Matevž Goršič, besedila je napisala Barbara Gregorič Gorenc. Dobro obiskano predstavo, namenjeno predšolskim otrokom in osnovnošolcem od prvega do petega razreda, je režiral Klemen Markovčič, glasbeno vodenje scenske kantate je bilo v rokah Anke Jazbec.

Septembra smo izvedli dve matineji **Mladi mladim z Orkestrom Slovenske filharmonije** pod naslovom *Mati narava*. Dirigirala je Mojca Lavrenčič, solistka je bila pianistka Meta Fajdiga, povezoval je Tadej Pišek. Spored je razgrnil primere tonskega slikanja narave v delih Beethovna, Smetane, Mojmirja Sepeta, Johanna Straussa mlajšega in drugih.

Drugi simfonični koncerti

Izjemno zadovoljni smo bili z odzivom na **Novoletni koncert** Orkestra Slovenske filharmonije, ki je bil po več letih razprodan. Program je zasnoval Klemen Hvala, navdihnila pa ga je povezovalna tematika razvoja človeka, kot jo razgrinja Y. N. Harari. Orkester in Zbor Slovenske filharmonije je vodil dirigent Philipp von Steinaecker, pevska solista sta bila Jaka Mihelač in Nika Gorič. Koncertni spored je bil zastavljen v loku od glasbenega slikanja narave, srednjeveškega sholastičnega pogleda na svet in ljubezen, vse do apoteoze humanistične misli v evropski himni Schillerjeve *Ode radosti*. Na sporedu so bila dela C. Orffa, A. Kumarja, R. Straussa, G. Donizettija, J. Williamsa in L. van Beethovna. Dirigent je kljub slogovni razdrobljenosti programa oblikoval enotno glasbeno nit in v elegantnem, velikopoteznem zamahu uspešno prenesel sporočilnost večera do zelo pozornih poslušalcev. Ob tem je zaključna skladba napovedala tudi najpomembnejšo glasbeno obletnico leta 2020 – 250. obletnico Beethovnovega rojstva.

Aprilski koncert **Simfoničnega orkestra Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani** smo prestavili na november, vendar je drugo zaprtje dejavnosti preprečilo izvedbo. Načrtovan je bil pod dirigentskim vodstvom Mihe Rogine, s solistom pianistom Timom Jančarjem, študentje pa so med drugim pripravljali tudi prvo izvedbo skladbe *Secrets I in II* Ane Zlobko.

Prav tako je bila onemogočena izpeljava projekta **Sondheim 90** v sodelovanju s Slovenskim komornim glasbenim gledališčem, ki bi pod taktirko Simona Dvoršaka počastil obletnico Stephena Sondheima in glasbo sodobne zgodovine Broadwaya.

Odpadel je tudi **Božični koncert** Simfoničnega orkestra RTV Slovenija, ki se je spomnil obletnice rojstva Huga Wolfa. Pod taktirko Rossena Milanova bi Simfoniki z Zborom Glasbene matice izvedli vokalno-inštrumentalno delo *Christnacht* ter uvodna *Scherzo* in *Finale;* ta del koncerta bi iz Gallusove dvorane neposredno prenašali v skupni *Božični dan* Evropske radijske mreže. Nadomestno so za prenos uredili spremenjen program manjših zasedb iz Studia 26.

1.2 Glasbeno-scenska dela

Obdobje omejitev je preprečilo tudi težko pričakovano prvo slovensko izvedbo opere ***Elektra* Richarda Straussa**. Marca smo sicer vnaprej naročili notno gradivo in poskrbeli za distribucijo članom Orkestra Slovenske filharmonije za individualne vaje, vendar smo se nekaj tednov pred načrtovano premiero morali sprijazniti, da izvedba ne bo mogoča. Projekt vključuje več javnih zavodov z že postavljenimi urniki dela, zato je uskladitev ustreznega termina v prihodnjih sezonah velik izziv. Načrtovali smo dve predstavi za abonente Zlatega abonmaja in za izven.

Dodatno smo na začetku septembra na spored uvrstili pripravo in premierno izvedbo komorne opere **Onkraj vrta** (*Beyond the Garden*) priznanega britanskega skladatelja Stephena McNeffa na libreto Aoife Mannix. Delo je nastalo v koprodukciji Slovenskega komornega glasbenega gledališča, češke organizacije Concept operapovera in Cankarjevega doma. Navdahnili so jo čustveni vozli odnosa med Almo Mahler in njeno hčerko Manon Gropius, širše pa obravnava odnose med starejšimi in mlajšimi ljudmi, starši in otroki, ter se ob tem sprašuje o načinih soočanja z veliko izgubo ali obžalovanjem. Glasbeno vodenje je bilo zaupano Simonu Dvoršaku, režija in scenografija Roccu, kostumografija Belindi Radulović. Pripravili smo premiero in dve ponovitvi v Štihovi dvorani, pred tem pa tudi pogovor s skladateljem. *»Tako Katja Konvalinka v vlogi Klare kot tudi Susan Bickley v vlogi Ottilie sta bili odlični. Poleg virtuoznosti in tehnične perfektnosti sta obe nastopili tudi igralsko prepričljivo. Kar je zmanjkalo v libretu, jima je včasih uspelo nadomestiti s temnim, notranje razdvojenim glasom (Susan Bickley) in svetlim, spevnim, jeznim kontrastom (Katja Konvalinka). Režijski posegi Rocca so bili res minimalni, kajti prostor Štihove dvorane Cankarjevega doma je sam narekoval njegovo delo.«* (Delo, 7. 9. 2020)

Ukrepi za zajezitev drugega vala so oktobra, tik pred premiero, ustavili zaključne vaje in premiero novega opernega projekta **BalerinanirelaB**. V intenzivnem ustvarjalnem procesu ga je v Linhartovi dvorani pripravljala umetniška ekipa s skladateljico Petro Strahovnik in režiserjem Roccom. Delo je nastalo je v produkciji Slovenskega komornega glasbenega gledališča in nizozemskega Ansambla Modelo62, v koprodukciji s Cankarjevim domom in češko organizacijo Concept operapovera. Vsekakor bi novi slovenski operni projekt radi predstavili javnosti in načrtujemo izvedbo v letu 2021.

Enaka usoda je doletela tudi novembrsko izvedbo komične operete **Kandid** Leonarda Bernsteina v različici za Kraljevo narodno gledališče London (1999), ki so ga pripravljali študentje Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani s Slovenskim komornim glasbenim gledališčem. Linhartovo dvorano smo že rezervirali za nadomestne termine v letu 2021.

1.3 Vokalna glasba

Odpadel je tudi redni **Letni koncert Akademskega pevskega zbora Toneta Tomšiča Univerze v Ljubljani**. Nadomestni datum smo načrtovali konec novembra 2020, zatem decembra; zbor je vadil prek spletnih aplikacij, vendar koncerta zaradi novih razmer nismo mogli izvesti v živo.

8. in 9. septembra sta oba ansambla SF pripravila **Koncert ob odprtju nove sezone in jubilejne koncertne sezone Zbora Slovenske filharmonije**. Pod vodstvom specialista za staro glasbo dirigenta Stephena Laytona so poustvarili monumentalno *Mašo v h-molu* Johanna S. Bacha. Vokalni solisti so bili Anna Dennis, Helen Charlston, Ruairi Bowen in Laurence Williams, basbariton; sodelovala sta Tomaž Sevšek in Domen Marinčič.

1.4 Komorna glasba

Tudi mednarodni progam komorne glasbe se je soočal z omejitvami novih razmer. Od sedmih napovedanih sporedov smo tako lahko realizirali tri gostovanja. Jeseni smo uspeli organizirati nadomestne koncerte dveh izpadlih abonmajskih dogodkov sezone 2019/20 in razpisati abonmajsko sezono 2020/21. Največja zagata v novih razmerah je majhno število sedežev pri dogodkih v tradicionalni komorni Dvorani Slovenske filharmonije, ki ob upoštevanju predpisanih razdalj omogoča le od šestdeset do sto poslušalcev. V novi sezoni ima Srebrni abonma 63 poslušalcev, sezono pred tem pa jih je štel 218.

V prvem delu leta smo tako udejanjili le en koncert Srebrnega abonmaja. Izjemnega violinista Christiana Tetzlaffa smo že spoznali v številnih glasbenih vlogah, februarja prvič tudi kot člana **Godalnega kvarteta Tetzlaff**. Spored koncerta je sledil izraziti kompozicijski kompleksnosti Schönbergovega zgodnjega godalnega kvarteta (op. 7) in enemu poznih kvartetov Ludwiga van Beethovna (op. 130 z Veliko fugo, op. 133). Zaradi zgoščenosti skladateljskega stavka je bil večer izziv tudi za poslušalce, vendar so ga ob vrhunski izvedbi lahko doživeli v vsej polnosti glasbene misli. *»Kvartet pa ponovno ni iskal vzvodov za pozunanjene učinke, enostavna emocionalna šatiranja, temveč je ostal zvest svojemu osnovnemu poslanstvu, kopanju po nadglasbeni sporočilnosti, razkrivanju najsubtilnejših prehodov.«* (Dnevnik, 17. 1. 2020, G. Pompe)

Marca načrtovani recital čembalista **Jeana Rondeauja** smo prestavili v oktober. Zaradi močno zmanjšanega števila sedežev v prvotni Dvorani Slovenske filharmonije smo koncert prestavili v Gallusovo dvorano. Ta je kljub razsežnosti ponudila primerno akustiko, tudi stik z izvajalcem ter intimnost doživljanja skladb Johanna S. Bacha in Domenica Scarlattija nista bila bistveno okrnjena. *»Nastop Jeana Rondeauja je bil vrhunski. S svojo umetniško prezenco je že takoj na začetku ustvaril razpoloženje, ki je občinstvo v dvorani skorajda prisililo k pazljivemu spremljanju glasbe. Očaral je s svojo izredno osredotočenostjo na glasbeno snov, občutenim podajanjem razpoloženj in oblikovanjem glasbenih fraz. Čembalo, ki lahko hitro zveni enolično in ne dinamično, je v njegovih interpretacijah zaživel kot svež in fascinanten inštrument, glasba sama pa je nagovarjala živo in neposredno.«* (Radio Slovenija, 14. 10. 2020, A. Štukelj Kuzma)

Aprila 2020 smo morali odpovedati recital violinista **Dana Zhuja** in pianista **Michela Dalbertoja**; izvedbo bomo prestavili v eno prihodnjih sezon.

Majski recital pianista **Grigorija Sokolova** smo prestavili na 20. september. Zaradi razlike med številom prodanih vstopnic in zmanjšanim številom sedežev v Gallusovi dvorani smo se dogovorili za ponovitev koncerta dan pozneje. Spored obeh koncertov je ostal enak majskemu (W. A. Mozart, R. Schumann). *»... umirjen dialog interpreta in glasbila, ki se poznata že zelo dolgo in skupaj vedno znova uspeta sebi in drugim pričarati intenzivno glasbeno izkušnjo. In zato je Grigorij Sokolov eden največjih živečih pianistov. Skozi svojo umetniško pot je nabral interpretacijska orodja za spregovarjanje skozi klavir, osebno glasbeno retoriko je ponotranjil do te mere, da mu je ta postala popolnoma samoumevna ...«* (Radio Slovenija, 23. 9. 2020, L. Rogelj)

Oktobrsko zaprtje je preprečilo tudi koncertno vrnitev slovitega francoskega organista, improvizatorja in skladatelja **Thierryja Escaicha** s sporedom *Zrcalni plesi*. Z agencijo načrtujemo recital v eni prihodnjih sezon.

Zmanjšanje števila sedežev v Gallusovi dvorani je občutno zmanjšalo predvidene prihodke iz nejavnih sredstev, ki bi pokrili občuten delež honorarja pianista **Iva Pogorelića**. Njegova recitala tako nismo mogli izvesti, dogovorili pa smo se za prestavitev v obdobje sprostitve ukrepov. Nadomestno smo v Srebrni abonma povabili iskano predstavnico italijanske pianistične tradicije. Sprememba mednarodne dinamike z bolj prožnim načrtovanjem na kratek rok nam je omogočila dogovor z briljantno **Beatrice Rana**. Žal je bil konec oktobra neugoden za realizacijo, upamo pa, da bomo lahko gostovanje udejanjili v eni izmed prihodnjih sezon.

Prav tako smo prestavili realizacijo slovenske turneje flavtistke **Eve-Nine Kozmus** z **Godalnim kvartetom Van Kuijk**, zaenkrat v marec 2021.

Drugi komorni koncerti

Mladi mladim
Cikel pripravljamo v sodelovanju z društvom Glasbena mladina ljubljanska; vse tri načrtovane koncerte smo prestavili v jesenski del sezone:

- 29. januar 2020: **Klavirski trio Rêverie**, koncert prestavljen zaradi bolezni;
- 16. marec 2020: **Ana Dolžan**, violina, in **Tim Jančar**, klavir; prestavljeno na november 2020,
- 6. april 2020: **Nika Deželak**, saksofon; **FourCor kvartet**; prestavljeno na december 2020.

Žal nas je dogajanje prehitelo in oktobra smo lahko izvedli le recital **Klavirskega tria Rêverie**, ki je na vrhunskem nastopu pokazal visoko stopnjo muzikalne odličnosti. Preostala koncerta bomo izvedli v letu 2021.

Odpadel je tudi **Javni nastop študentov orgelskega razreda Akademije za glasbo v Ljubljani**, ki je bil načrtovan maja; konec avgusta pa smo izvedli delavnico v okviru Poletne orgelske šole.

Dodatno smo pripravili štiri koncerte serije **Mala terasa sredi Ljubljane**, ki je v varno okolje Kluba CD povabil poslušalce ob julijskem ponovnem odprtju dejavnosti in nadaljeval septembra ob uvodu v novo sezono. Programe so oblikovali zanimivi domači glasbeniki s sporedi tehtnega, pa vendar vsebinsko dostopnega značaja, prilagojenega klubskemu konceptu:

- 1. julija 2020: **Bojan Gorišek**, klavir;
- 8. julij 2020: **Duo Dendrocopos** (Jan Čibej, Luka Poljanec, tolkala);
- 2. septembra 2020: **Sanja Repše**, violončelo; **Aleksandra Pavlovič**, klavir;
- 16. septembra 2020: **Kvartet saksofonov Roya** (Petra Horvat, sopranski saksofon; Weronika Partyka, altovski saksofon; Betka Bizjak Kotnik, tenorski saksofon; Jovana Joka, baritonski saksofon).

1.5 Sodobna glasba

Iz programa sodobnejših zvrsti smo aprilski koncert cikla Zvokotok v CD v sodelovanju z Zavodom Sploh izpeljali v jesenskem terminu. Kurator cikla Mauricio Valdés San Emeterio ga je v novem terminu pripravil za uvrstitev v program festivala Mesto žensk in ga koncipiral pod naslovom **Interpretacije elektroakustične glasbe iz preteklosti in sedanjosti**. Slišali smo dela avtoric Maryanne Amacher, Beatriz Ferreyra in novo delo *V Sonce* (*Into the Sun*, večkanalno delo, naročilo Zavoda Sploh, 2020) Elisabeth Schimana. Pred dogodkom je muzikologinja Lona Gaikis predstavila knjigo *Hidden Alliances /– versteckt verbunden* (Skrite naveze, 2019) Elisabeth Schimana o pionirkah elektronske glasbe. Dogodek je bil plod sodelovanja med Zavodom Sploh, Cankarjevim domom in Mestom žensk, podprl ga je Avstrijski kulturni forum Ljubljana.

V okviru festivala **Topografije zvoka v CD**, ki ga pripravljamo z društvom ŠKUC, smo najprej načrtovali gostovanje akuzmatičnega projekta belgijske avtorice Annette Vande Gorne. Zaradi ovir pri realizaciji smo ga nadomestili s koncertno izvedbo pesniške knjige *Ljubav reče greva* avtorice in izvajalke Nine Dragičević; sodelovala sta vokalistka Anja Novak in inštrumentalist Žiga Jenko. Avtorica je septembra prav za ta projekt prejela **Župančičevo nagrado za dveletno ustvarjanje 2020.**

Pomladno zaprtje je onemogočilo potek priprav na projekt **Laboratorij Beethoven 2020**, ki smo ga pripravljali v sodelovanju z Goethe Inštitutom Ljubljana, Akademijo za glasbo Ljubljana in Akademie der Künste Berlin, zato je bil odpovedan.

Novembra smo načrtovali izvedbo drugega dogodka cikla **Zvokotok v CD** z Zavodom Sploh pod naslovom *Modro, vokalno & oranžno***.** Povzema koncept nove skladbe Gregorja Pompeta, ki se mu pridružujejo studijska dela Joãa Pedra Oliveire in Jamesa Tenneyja. Dogovarjamo se za prestavitev izvedbe v 2021.

2. DRUGA GLASBA

Tako kot pri drugih programih je bil zaradi pandemije okrnjen tudi predvideni program Druge glasbe. Izvedli smo dvanajst koncertov iz sklopa Cankarjevi torki, s tem da je jesenski del večinoma potekal po spletu, kar se je glede na odziv občinstva izkazalo kot izvrstna programska odločitev. Manjkajoče število predvidenih koncertov smo nadomestili s poletnim ciklom Mala terasa sredi Ljubljane. Z novim ciklom smo predstavili deset koncertnih večerov devetih domačih izvajalcev, kar je pomagalo umetnikom, da predstavijo svoje ustvarjanje tudi v pandemiji.

V celoti nam je uspelo izvesti predvideni program 2. festivala Bi flamenko, ki je vključeval tudi koncert v sklopu Glasb sveta in po številu nastopov tudi program Jazz festivala Ljubljana (po prvem valu epidemije) ter tri koncerte dveh izvajalcev slovenske popularne glasbe (pred epidemijo). V jesenskem času smo lahko izvedli en mednarodni koncert popularne glasbe in štiri domače koncerte v prednovoletnem programu, ki smo jih izvedli prek spleta. Uspešno smo izvedli tri koprodukcije mednarodnih festivalov z nevladnimi organizacijami, žal pa Big Band RTV Slovenija ni uspel izvesti nobenega od predvidenih koncertov iz svoje produkcije.

Na leto 2021 smo bili primorani prestaviti tri koncerte programa Glasbe sveta iz sezone 2020/21 in dva iz 2019/20, koncerta Gregoryja Porterja in Boža Vreća ter koncerte domačih izvajalcev Gala Gjurina in Vlada Kreslina. Omeniti je treba tudi sodelovanje z Budapest Music Centre, ki je v svojem klubu Opus predstavil dve slovenski jazzovski zasedbi v okviru programa SlovenijaJazz & Beyond, sodelovanje z Unstable Network pri izvedbi koncerta Stiana Westerhuusa in sodelovanje z nemško produkcijsko hišo Berta Berlin pri izvedbi dveh spletnih koncertov.

2.1 Glasbe sveta

Abonma glasbe sveta

Izvedli smo en predviden koncert, preostale smo morali prestaviti v leto 2021. Koncert je bil izveden ob odprtju festivala Bi flamenko.

Rafael Riqueni
Ob svojem prvem obisku Slovenije na drugi izdaji festivala Bi flamenko je Riqueni izvedel lasten, že klasičen repertoar flamenka, ki zajema zvrsti, kot so *soleá, bulería* in tango. Ob spremljavi odličnih kitaristov Salvadorja Gutiérreza in Manuela de la Luza je predstavil svoj novi album *Parque de María Luisa*: lirični sprehod po seviljskem parku, kjer se pretakajo barve in vonjave mesta ob reki Guadalquivir. V tem »parku iz otroštva« Riqueni ustvarjalnosti prepušča proste roke, v prefinjenih melodičnih kontemplacijah dokaže, zakaj tudi med kitaristi samimi velja za najboljšega od še živečih umetnikov tega glasbila. Posebna gostja koncerta je bila zvezdniška plesalka mlajše generacije Maria

Moreno, ki je navduševala z izjemnimi plesnimi nadgradnjami virtuozne glasbe in ji dodajala nove razsežnosti. Skoraj razprodana dvorana je bila priča odlični predstavitvi tradicionalnega flamenka, ki v prenosu v novo stoletje ne izgubi prav nič svoje čarobnosti.
V okviru festivala Bi flamenko
Linhartova dvorana, 14. februarja 2020

Pantha du Prince: Conference of Trees
Linhartova dvorana, 9. marca 2020; prestavljeno na 13. december 2020 in nato na oktober 2021

Sílvia Pérez Cruz
Otvoritveni koncert 36. mednarodnega festivala Druga godba
Linhartova dvorana, 13. maja 2020, prestavljeno na 9. november 2020 in nato na 3. maj 2021

Birds on a Wire: Rosemary Standley in Dom La Nena
Linhartova dvorana, 23. oktobra 2020, prestavljeno v Gallusovo dvorano 14. septembra 2021

Oumou Sangaré
Gallusova dvorana, 4. novembra 2020, prestavljeno na 8. maj 2021

Orquesta Akokán
Gallusova dvorana, 28. novembra 2020, prestavljeno na 28. maj 2021

Festival Bi flamenko

V sklopu drugega festivala Bi flamenko, ki smo ga izvedli v sodelovanju s sokuratorko Ernestino Van De Noort (Flamenco Biennale Nederland), smo izvedli dva koncerta v Linhartovi dvorani in Klubu CD, eno glasbeno predstavo v Linhartovi dvorani, dva koncerta didžejev in dve glasbeno-plesni delavnici. Program je ponovno presegel standardni flamenko, saj je ponudil aktualne umetniške stvaritve, ki flamenko postavljajo ob bok najbolj drznim novejšim umetniškim produkcijam, ki znajo tradicijo popeljati v novi svet sodobnega umetniškega povezovanja.

Eduardo Guerrero & Slagwerk Den Haag
Bobnajoče noge, ploskanje rok, klikanje prstov, cvrčanje kastanjet, briljanten ole. Znana tolkalna skupina Slagwerk Den Haag in fenomenalen plesalec Eduardo Guerrero se med seboj izzivata z veliko moči in v razburljivem tolkalnem »boju«. V tej novi festivalski stvaritvi vzhajajoča zvezda iz Cadiza uporablja telo in stopala kot tolkala v pokrajini, v katero še nikoli ni vstopil. Tradicionalni »zapateado«, ritmi stopal flamenka in »čisto telo flamenka« dobijo povsem nov pomen. To je bila presunljiva glasbena predstava z jasnim konceptom in precizno dodelano izvedbo ter z izjemnim čutom za kreacijo, ki zna pritegniti in navdušiti vsakega obiskovalca.
Linhartova dvorana, 15. februarja 2020

Los Voluble: Flamenco is not a Crime
Sijajen dvojec didžejev, bratov Benita in Pedra Jimenez, nas je zapeljal v najbolj skrivne kotičke flamenka. Avdiovizualni šov je klasično sklepno zabavo sprevrgel v bizarno umetniško govorico, ki flamenko postavlja v nenavadne kulturnopolitične kontekste ponazarjanja njegove vpetosti v špansko konservativnost kot tudi v povsem sodobno in zabavno produkcijo, med katerimi so rave-partyji in elektronska glasba. Nastopa sta dopolnila koncertno dogajanje v sedečih dvoranah, a žal nista privabila producentov in občinstva, ki redno spremljajo tovrstno koncertno ponudbo v specializiranih družabnih prostorih.
Klub CD, 14. in 15. februarja 2020

Nairuz + David Carmona Trio Sueños de Locura
BIH, Turčija, Slovenija, Španija
To je bil odličen dvojni flamenko koncert, ki zajema iz povsem različnih kulturnih okolij. Mirza Redžepagić, sarajevski kitarist in vodja zasedbe Nairuz, je flamenko združil s prvinami turške in arabske glasbe, ki jih v Andaluzijo popelje slovenska plesalka Urška Centa. Prav sufijski element, ki ga v zasedbi

pričara odličen vokalist Almedin Varošanin, je glasbeno najbolj prepričljiv ter projektu daje poseben čar in poseben pridih, ki ob nekaterih pomanjkljivostih (to je bil prvi večji koncert zasedbe) zasedbo lahko postavi ob bok najboljšim novim flamenko zasedbam. Občinstvo v skoraj razprodanem Klubu CD je bilo vidno navdušeno.
Kitarskega čarovnika Davida Carmono je odkril maestro Manolo Sanlúcar, ki je svojega učenca razglasil za »posvojenca, naslednika, prihodnost igranja kitare flamenka«. Carmona je tako sledil stopinjam slavnih kitaristov flamenka, kot so Rafael Riqueni, Niño de Pura in Vicente Amigo. Na svojem debitantskem albumu *Sueños de Locura* (Sanje o norosti) David Carmona ustvarja nove harmonije flamenka. Le redko je na koncertu mogoče videti kitarista, tako odmaknjenega v svoj svet, v katerem mojstrsko prepleta različne zvrsti flamenka v samosvojo, zelo poduhovljeno interpretacijo, ki na trenutke jemlje dih. Žal se mu zaradi bolezni ni mogel pridružiti pevec Kiki Morente, tako da je Carmono spremljal tolkalec Agustin Dossena z izostrenim občutkom za spremljavo, ki niti v enem trenutku ni virtuoznega igranja postavil v ospredje, ampak se je ves koncert podrejal glasbenim pejsažem in glasbeni zaokroženosti koncerta. Perfekten zaključek glasbenega dela festivala.
Klub CD, 16. februarja 2020

36. mednarodni festival Druga godba
V sodelovanju z zavodom Druga godba smo kot koproducenti izvedli dvojni koncert dveh odličnih zasedb. Dvorana je bila polno zasedena glede na omejitve.
Uršula Ramoveš in Fantje iz Jazbecove grape
Uršula Ramoveš, Metod Banko, glas; Joži Šalej, glas, harmonika; Janez Ramoveš, poezija
Predstavitev novega albuma *Hribovske balade*, ki tako kot prejšnja dela sloni na izvrstni poeziji Janeza Ramoveša, ki jo vrhunsko interpretira kot del koncerta.
San Salvador
Gabriel Durif, vokal, tamburin; Eva Durif, vokal; Thibault Chaumeil, vokal, bas boben; Marion Lherbeil, vokal, bas boben; Laure Nonique Desvergnes, vokal; Sylvestre Nonique Desvergnes; vokal, tolkala
Šestčlanski vokalno-tolkalni kolektiv San Salvador iz Francije se pri iskanju univerzalne folklore naslanja na okcitansko polifonijo, ukoreninjeno globoko v trubadursko tradicijo, ki še kroži med kulturami in glasbenimi zvrstmi. Izjemen koncert glasovne usklajenosti ter mojstrskega povezovanja glasov in tolkal.
Klub CD, 14. maja 2020, prestavljeno v Linhartovo dvorano 11. septembra 2020

2.2 Jazz in Cankarjevi torki

Izvedli smo osem koncertnih večerov v sklopu cikla Cankarjevi torki (sedem do epidemije in enega po njej), 23 nastopov v sklopu 61. Jazz festivala Ljubljana ter s koncertom odprli cikel Mala terasa sredi Ljubljane. V sklopu Cankarjevih torkov smo izvedli tudi šesti festival slovenske jazzovske kreativnosti – Zvončki in trobentice. Že drugo leto zapored pa smo z Budapest Music Centre in njihovim klubom Opus soorganizirali program SlovenijaJazz & Beyond s koncertoma dveh slovenskih jazzovskih skupin.

Cankarjevi torki
Cankarjevi torki v Klubu CD s programsko svežino in nenehnim dogajanjem zapolnjujejo in nadgrajujejo glasbeno ponudbo v Ljubljani ter predstavljajo jedro programa Druge glasbe. Znotraj cikla smo februarja sklenili serijo koncertov The Stone in Europe, ki jih je kuriral John Zorn in so bili plod neformalne mreže promotorjev Unstable Network, ta pa nadaljuje z aktivnostjo in promocijo evropskih glasbenikov. Tako smo januarja predstavili prvi koncert iz programa Europeans Now. V jesenskem delu smo izvedli tri koncerte prek spleta, ki so imeli veliko število ogledov, enega izmed njim smo predvajali v sodelovanju z nemško produkcijsko hišo Berta Berlin.

Program Cankarjevih torkov:

All Strings Detached Septet
Jana Beltran, elektroakustična kitara, glas; Vesna Godler, el. bas, glas: Jošt Drašler, kontrabas, el. bas; Vid Drašler, bobni; Klemen Bračko, viola; Barja Drnovšek, Bojan Cvetrežnik, violina

Jana Beltran in Vesna Godler (All Strings Detached) sta v zadnjem desetletju prevetrili slovensko glasbeno prizorišče s samosvojim podajanjem kantavtorstva, ki je posegalo v najrazličnejše smeri glasbenega ustvarjanja. Oplemenitili sta marsikatero glasbeno, literarno in gledališko delo. Tokrat sta sestavili ambiciozen glasbeni projekt, ki je bil v obliki novega albuma premiero predstavljen na Cankarjevih torkih. Aranžmaje za razširjeno zasedbo je prispeval Klemen Bračko. Ti so pripomogli k precej bogatejši glasbeni podobi dua, ki pa ni zameglil minimalističnega ter nežnega in občutenega podajanja avtorskih sklad obeh avtoric. Škoda je le, da je to ostal edini takšen koncert v polletni koncertni ponudbi v Sloveniji, saj njegova glasbena kakovost presega večino trenutne popularnoglasbene ponudbe, h kateri se zatekajo drugi organizatorji. Zato ima ta koncert toliko večjo vrednost, saj je pokazal potencial, ki sta ga avtorici sposobni uresničiti, ko gre za večjo zasedbo. Časnik Dnevnik je koncert uvrstil med deset najboljših glasbenih dogodkov leta.
Klub CD, 14. januarja 2020

Stian Vesterhus: V
Norveška
Stian Westerhus, kitara, glas; Ståle Storløkken, klaviature, elektronika; Erland Dahlen, bobni, elektronika
Kitarist Stian Westerhus je znan po raztezanju zvočnih posnetkov. V tem delu z naslovom *V*, ki ga je prvotno naročil National Jazzscene v Oslu, je Westerhus zbral vse znanje in drznost ter napisal močne, čustvene, nazobčane, kaotične, lepe in nepozabne pesmi, ki so navdušile navzoče občinstvo. Škoda je le, da njegova izraznost, ki je v marsičem nadstandardna, v sodobni post rockjazzovski produkciji, ni v našem okolju bolj prepoznavna.
Program Europeans Now v sodelovanju z Unstable Network
Klub CD, 21. januarja 2020

Brest feat. Vesna Zornik
Vesna Zornik, glas; Samo Šalamon, kitara; Samo Pečar, bas; Bojan Krhlanko, bobni; Kristina Kočan, besedila
Zasedba Brest je premierno predstavila skladbe z nove plošče z naslovom *V polsnu*, ki je izšla januarja 2020. Plošča predstavlja petnajst novih skladb v značilnem slogu zasedbe Brest že s prve plošče *Nemi film* na čelu s prepoznavnim glasom Vesne Zornik (Katalena) in prodorno kitaro Sama Šalamona. Skladbe, za katere je glasbo napisal Samo Šalamon, besedila pa Kristina Kočan, odlikuje zlitje različnih glasbenih slogov, ki puščajo odprta vrata za številna presenečenja v živem soočenju. Žal je koncert privabil manjše število obiskovalcev, kot smo pričakovali.
Klub CD, 28. januarja 2020

Fed Horses
Urša Mihevc, glas; Jure Mihevc, kitara; Danijel Bogataj, violina, mandolina, kitara; Rok Škrlj, bas; Jure Maček, bobni; Mitja Kavčič, klaviature
Skupina Fed Horses je velika in pomembna osvežitev v slovenski popularni glasbi. Četudi se člani deklarirajo kot alternativna country zasedba, na čelu z odlično pevko Uršo Mihevc prispevajo h krajinski in žanrski različnosti slovenskega glasbenega prizorišča. Koncert je upravičil vsa pričakovanja, še več, privabil je celo vrsto mlajših obiskovalcev, ki so prvič obiskali Klub CD. Pevka Urša Mihevc je odlično vodila komunikacijo in bend je suvereno odigral starejše in novejše skladbe, ki imajo vso podporo v glasbenem uredništvu Vala 202. Razprodano.
Klub CD, 4. februarja 2020

Mary Halvorson & Bill Frisell
ZDA
Mary Halvorson je ena najbolj cenjenih kitaristk svoje generacije – virtuozna improvizatorka, izrazita skladateljica, aranžerka in poglobljena študentka jazzovske kitare. V letu 2019 je bila prejemnica najpomembnejše umetniške nagrade v ZDA – MacArthur Genius Fellowship. Tokrat je združila moči z živo legendo Billom Frisellom, da bi skupaj počastila kitarista Johnnyja Smitha, ki ima velik vpliv na oba. Večina občinstva v polnem Klubu CD je sicer prišla, da bi videla Billa Frisella, a je bila tokrat lahko navdušena nad obema v intimnem koncertu prefinjeno aranžiranih skladb, pod Smithovim vplivom

odigranih v duhu časa, ki se ga ne spomnimo več, a je skupaj z odlično glasbo ponovno oživel. Enkraten zaključek cikla The Stone v Ljubljani.
The Stone v Ljubljani, kurator John Zorn
»*Veščine obeh so najizraziteje zablestele v segmentih, v katerih sta melodije igrala unisono, torej skupaj – ne zgolj iste note v istih trenutkih, temveč z akcenti, poudarki ali infinitezimalnimi časovnimi zamiki, s katerimi sta drug drugemu omogočala novo globino in vzbujala občutek sublimnega – linije so napletle izdelano atmosfero, ki so jo nato sprevrgli nenadni premiki. Uspešno sta ustvarila iluzijo, da poslušamo tudi kaj več kot zgolj dve kitari.*
Glavni del nastopa sta Frisell in Halvorson zaključila z izvedbo izvirnika Smithove skladbe Walk, Don't Run, ki je predstavljala tudi edino resnično uptempo izvedbo večera, izvedeno v avtorjevem slogu, s čim manjšimi posegi v strukturo in minimalno improvizacijo. Kot poklon avtorju. A navzoči so po tem večjem delu nastopa obe kitari uspešno priklicali nazaj na oder še dvakrat, ustregli pa sta nam z le enim bisom – z izvedbo nekakšne klasične kitarske etude s precej humornimi premori za improvizirane vstavke, ki so jih vsakič sklenili z novo različico iste etude.
V celoti je bil koncert Halvorson in Frisella vsekakor prijetna meditacija o jazzovski kitari, nikoli preglasna ali prenapihnjena, vseeno pa polna presenečenj. Bila je to precej več kot le enkratna priložnost slišati in srečati enega najlegendarnejših kitaristov tega časa. Tistim, ki ste nastop zamudili, pa toplo priporočamo v posluh vsaj omenjeno ploščo The Maid with the Flaxen Hair ...« (Radio Študent, 27. 2. 2020)
Klub CD, 11. februarja 2020

Zvončki in trobentice
6. festival slovenske jazzovske ustvarjalnosti
Že šesti festival slovenske jazzovske ustvarjalnosti je predstavil nenehen napredek v zasnovi, pristopu in izvedbah novih del, bodisi v domačem ali mednarodnem okolju, ne glede na stalno ali začasno prebivališče vodilnih protagonistov. Čeprav je bil festival zamišljen s ciljem uvida v domačo vsakoletno produkcijo, je ta po zaslugi različnih dejavnikov močno vpeta v mednarodno sodelovanje in festival ob tem dejstvu želi še naprej odpirati prostor ustvarjalnim procesom, ki niso omejeni ne vsebinsko ne teritorialno. Poleg tega nikakor ni šlo za festival novincev, le koncept in dela so bili sveži. Lahko bi rekli, da so Gašper, Cene, Domen, Dré in Peter na vrhuncu ustvarjalnosti, ne glede na starost in pridobljene izkušnje ter, kot vemo iz zgodovine novih muzik, si bodo še naprej prizadevali, da s svojimi projekti ostajajo v jedru tako domače kot mednarodne scene inovativnih glasbenikov, kar v današnjem času podrazumeva tudi iskrivo in izvirno skladanje ter zmožnost improviziranja.
Program festivala:

- **Mladi raziskovalci II – Gašper Livk – code::source**: Gašper Livk, kontrabas, procesiranje; Brina Kren, baritonski in altovski saksofon; Neža Zupanc, flavta; Filip Mozetič, bobni, procesiranje; Lenart de Bock, altovski in sopranski saksofon; Leonard Medica, kitara, procesiranje
  Gašper Livk je začel in hkrati končal enoletni proces glasbenega raziskovanja, ki ima oprijemljive dosežke ob nabiranju najrazličnejših festivalskih izkušenj po Sloveniji. Na tej postaji so dekleti in fantje izstopili v nove razburljive glasbene svetove, ki jih postavlja ob bok že najbolj izkušenim slovenskim improvizatorjem.
- **Cene, Torbjörn in Frank** – Cene Resnik (SLO), tenorski in sopranski saksofon; Torbjörn Zetterberg (Švedska) kontrabas; Frank Rosaly (ZDA), bobni
  Cene Resnik, najbolj izkušen od vseh mladcev večera, ni imel nobene težave sestaviti zasedbo z najbolj izstopajočimi improvizatorji novih generacij. Pred kratkim z Robom Mazurkom, tokrat z odlično ritemsko sekcijo Zetterberg-Rosaly. Slednja sta se na koncertu še posebno dobro ujela, medtem ko je bil Resnik na začetku zadržan. Ob koncu so uspešno ulovili skupno glasbeno govorico in pokazali mojstrstvi improvizacije mlajšim generacijam.
- **Chimera** – Carolina Giannakopoulou, glas (Grčija), in Domen Bohte, bas (Slovenija)
  Carolini Giannakopoulou in Domnu Bohtetu je dež pokvaril nastop na lanskem Jazz festivalu v Parku in tako je le malokdo videl njun prestavljeni nastop v Štihovi dvorani. Zato sta dobila še eno priložnost. Medtem sta posnela tudi prvi EP, ki sta ga v celoti predstavila na koncertu. Lep spoj grške in slovanske duše v dobrih priredbah in nekaterih avtorskih skladbah. Odlično petje in spremljava na električnem basu.

- **[Dré A. Hočevar Verso Doxa]** – Dré A. Hočevar, bobni in skladbe; Bram De Looze, klavir (Belgija); Felix Henkelhausen, bas (Nemčija); Chris Pitsiokos, altovski saksofon (ZDA); Philipp Gropper, tenorski saksofon (Nemčija)
  Dré A. Hočevar, ki je trenutno najbolj zaposlen z doktorskim študijem kompozicije in računalniške glasbe na oddelku CeReNeM Univerze v Huddersfieldu, je kljub temu z različnih delov Evrope neutrudno pošiljal pozitivne signale o umetniškem aktivizmu ter ob tem snoval projekte in zasedbe, ki lahko vrhunsko udejanjijo njegove zamisli. Tokrat je z novo all star skupino predstavil »*najnovejšo različico operacijskega sistema META, pri katerem z interpretacijo kompozicij ter optimizacijo interakcijskih sistemov Verso Doxa raziskuje liminalne modele zvočne sinteze in nove sistemske možnosti vzpostavljanja pomenskih enot skozi performativne sheme, generirane v realnem času*«. Nenavaden in drzen pristop pri izvedbi, ki je glasbenike razporedil med obiskovalce po vsej dvorani, je še enkrat pokazal, da je sodobno dojemanje glasbe lahko izvedeno povsem nekonvencionalno, ne da bi pri tem glasba izgubila svoj čar. Izpostaviti je treba vlogo vokalistke Veronike Kumar, ki še nikoli ni nastopila v tako zahtevni vlogi, a se je z njo pogumno soočila in izkazala dar, ki ga doslej še nismo opazili.
- **Big Band Gverillaz** – trobente: Gregor Turk, Domen Gracej, Jernej Maček, Tadej Vujanič; saksofoni: Jaka Arh, David Mozetič, Rok Felicijan, Lan Turek, Matija Marion; pozavne: Matija Mlakar, Jakob Leban, Matjaž Kafol, Matic Kovač; Žiga Murko; ritem: Marko Čepak, kitara; Anže Vrabec, klavir; Ilj Pušnik, bas; Primož Podobnik, bobni; Peter Ugrin, violina, dirigent
  Odličen zaključek večera so uprizorili sveži, razgibani in mojstrsko vodeni Big Band Gverillaz, ki ga vodi skladatelj, aranžer in violinist Peter Ugrin. Vihrav in dovršen glasbeni nastop jim je odprl pot na 61. Jazz festival Ljubljana. Big Band Gverillaz je trenutno med najboljšimi bigbandovskimi zasedbami v Evropi.

Festival je uvedel popoldanski pogovor Mihe Zadnikarja z naslovom *Življenje, delo in ambicije v večji jazzovski zasedbi danes*. Pri pogovoru sta se mu pridružila Aleš Suša in Peter Ugrin.
Klub CD, 25. februarja 2020

Samo Šalamon Trio feat. Igor Matković & Kristijan Krajnčan + Dejan Terzić Axiom
Dvojni koncert:
Igor Matković, trobenta; Samo Šalamon, kitara; Kristijan Krajnčan, bobni, violončelo
Chris Speed, saksofon (ZDA), Bojan Z, klavir (Francija); Matt Penman, bas (ZDA); Dejan Terzic, bobni (Nemčija)
Novi slovenski trio kitarista in skladatelja Sama Šalamona je predstavil nove skladbe, ki so bile napisane posebej za trio in so izšle januarja 2020 na dveh albumih – *Rare Ebb* in *Common Flow*. Skladbe odlikujeta ECM-ovska melodičnost in odprtost, ki so jih glasbeniki v živi različici odigrali perfektno in navdušili zbrano občinstvo.
V drugem delu večera smo se odpravili na pot skozi neomejene ekspresivne možnosti bobnov. Skladbe Dejana Terzića so izredno kompleksne in jim je bilo občasno težko slediti, tudi sami glasbeniki so bili bolj kot v povezovanje z občinstvom zazrti v branje not. Tako se koncert ni do konca razživel.
Klub CD, 3. marca 2020

Same babe + Jani Kovačič
Klub CD, 11. marca 2020; prestavljeno na 8. september 2020 v sklopu Mala terasa sredi Ljubljane

Natalija Šaver + Emila Mårtensson
Dvojni koncert
Klub CD, 17. marca 2020, prestavljeno na 20. oktober 2020, Natalija Šaver izveden 6. oktobra (glej v nadaljevanju), koncert Emile Mårtensson pa odpovedan

Pulcinella + Pixvae
Klub CD, 24. marca 2020; koncert Pulcinelle odpovedan, koncert Pixvae prestavljen na 17. november 2020 in pozneje tudi odpovedan

Ana Kravanja & Samo Kutin + Abacaxi
Klub CD, 31. marca 2020; koncert Abacaxi odpovedan, koncert Ana Kravanja & Samo Kutin izveden 2. junija (glej spodaj)

Ana Kravanja & Samo Kutin
Ana Kravanja, viola, violina, glas; Samo Kutin, *hurdy gurdy*, čiftelija, tampura brač, akustični resonatorji, glas
To je bil dolgo pričakovan in prvi koncert za občinstvo v Sloveniji po končani epidemiji. Ana Kravanja in Samo Kutin sta že vrsto let stalnica na kreativni slovenski glasbeni sceni – tisti, ki prekipeva od novih izraznih možnosti v poljih namišljene folklore, alternativnega rocka, eksperimentalne glasbe in svobodne improvizacije. V zadnjem času ju občinstvo nemara najbolj pozna kot dve tretjini (tudi mednarodno) cenjenega benda Širom, znanega po sanjsko zveneči in žanrsko neujemljivi godbi. Tokrat Ana in Samo ustvarjata v tandemu, pri katerem so v ospredju hurdy-hurdy, brenkali tampura brač in čiftelija z akustičnimi resonatorji (Samo) ter viola, violina in glas (Ana). Z veščim igranjem sta hitro pridobila pozornost občinstva. Igrala sta skladbe, polne plapolanja in odzvanjanja, ki so se razkrivale kot zahtevne in večslojne, a so nas kljub temu s svojo gibkostjo v hipu očarale in začarale. Sijajen glasbeni večer, ki nam je ponudil novo upanje.
»*Kravanja in Kutin sta edinstven duet, ki se pri izvajanju skladb ne zanaša na vzorčenje ali elektronsko zankanje, temveč na svoji telesi in inštrumente. Z nastopom zato izžarevata skromnost, ki lepo kontrastira bogatiji njunega izraza. S številnimi inštrumenti poskušata zares zapolniti širok spekter primarnega človeškega dojemanja glasbe in ujeti brezčasje. Med koncertom je bilo zelo lahko izgubiti občutek za čas* ...« (Mario Batelić, Radio Študent, 4. 6. 2020)
Klub CD, 2. junija 2020

Bratko Bibič z gosti: »Gostovanja: Hommage à cliché«
Klub CD, 7. aprila 2020; prestavljeno na 27. oktober 2020 in nato odpovedan

Okkyung Lee & Liz Kosack + LIUN & The Science Friction Band
Klub CD, 14. aprila 2020; koncert Okkyung Lee & Liz Kosack odpovedan; koncert LIUN & The Sicence Friction Band prestavljen na 15. december 2020 (slednje glej spodaj)

LIUN + The Science Fiction Band
Lucia Cadotsch aka LIUN, glas, sintetizator; Wanja Slavin, sintetizator; Dan Nicholls, klaviature; Andi Haberl, bobni
Čeprav koncerta nismo mogli izvesti za občinstvo, je šlo za zelo uspešen projekt, pri katerem smo se ponovno povezali (tako kot pri koncertu Mirne Bogdanović na Jazz festivalu) z berlinsko produkcijsko hišo Berta Berlin, v obdobju covida-19 specializirano za produkcijo koncertov, ki jih brezplačno ponuja prek spleta. Ker gre za platformo, ki je programsko, še posebno pa produkcijsko, vrhunska, menimo, da je tovrstno sodelovanje zgled mednarodnemu sodelovanju v času pandemije in hkrati vpogled na način produkcije spletnih koncertov, ki predstavlja nove standarde, prilagojene spletnim predstavitvam umetnikov. Na srečo je Berta Berlin posnela koncert zasedbe, ki je bila že izbrana v program za leto 2020 in tako smo imeli Cankarjev torek tokrat iz osrčja Berlina. LIUN & The Science Fiction Band je znanstvenofantastična zasedba, ki se vije med temnimi, silovitimi ritmi in krhkimi melodičnimi obrisi. Kompleksni večplastni aranžmaji Wanje Slavina so v nasprotju z Luciinim odkritim in prosojnim glasom, ki seka skozi nered. Vsekakor koncert odseva aktualna razmišljanja mlajše generacije glasbenikov, ki se ne omejuje z žanri, temveč ponuja novo glasbo, zmožno nagovoriti občinstvo z željo po novih pristopih in podajanju glasbe. Vrhunsko!
Premierno predvajanje prek spleta iz Berlina v sodelovanju z berta.berlin; 15. decembra 2020

Lee Ranaldo & Raul Refree: Names Of North End Women
ZDA, Španija
Klub CD, 21. aprila 2020; odpovedano

Natalija Šaver
To je bil edini koncert sklopa, ki smo ga jeseni lahko izvedli za občinstvo v dvorani. Natalija Šaver je slovenska umetnica številnih darov: pianistka, skladateljica, klasična in sodobna glasbenica ter pomembno ime v novem gibanju, ki raziskuje ustvarjalno sticišče klasične in sodobne glasbe. Njen zadnji projekt Atmospherica je njen umetniški manifest. Temeljno polikromatičen, neprestano razvijajoč se iz enega tona v drugega; Atmospherica je popolnoma skladna in razkriva prefinjeno kompilacijo zvokov. Združuje dva svetova: nežnost, zasanjanost iz opusa Ludovica Einaudija ter

klasično postavljeno, vendar posodobljeno in nekoliko bolj ritmično usmerjeno glasbo Natalije Šaver. Prav zaradi omenjenih značilnosti je bil koncert pomembna širitev in dopolnitev programa in je naletel na dober odziv občinstva.
Klub CD, 6. oktobra 2020

Level 21 x Sogodbe: .čunfa & Gaj Bostič
Jan Bajc Funa, elektronika; Gaj Bostič, bobni
V koprodukciji z društvom KUD Channel ZERO in zavodom Druga godba, ki sta skupaj organizirala glasbeni Level Up in Sogodbe, smo predstavili koncert dveh nadobudnih glasbenikov z Obale. To je bil eden redkih koncertov za občinstvo v jesenskem času.
Klub CD, 13. oktobra 2020

Balkan Roots feat. Danny Grissett in Ameen Saleem + Emila Mårtensson
Klub CD, 20. oktobra 2020, odpovedano

Bowrain / Vollmaier
Tine Grgurevič aka Bowrain, Sašo Vollmaier, klavir
S tem koncertom smo zaradi okoliščin program sklopa preselili na splet. Šlo je za zelo posrečeno programsko potezo, ki je nastala v novih okoliščinah in se prilagodila novim razmeram sprejemanja umetnosti. Ker je šlo za dva od najvidnejših slovenskih pianistov, ki sta se predstavila v dveh med seboj povezanih solističnih recitalih, nismo doživeli samo vrhunskih predstav umetnikov, ampak tudi izjemen odziv občinstva s številnimi navdušenimi komentarji ob koncertih in z ogromnim številom ogledov prek youtube kanala in facebook strani Cankarjevega doma. Izkazala se je tudi izvedbena ekipa Cankarjevega doma, ki je v javnost posredovala tehnično brezhiben prenos.
Spletni koncert v živo iz Gallusove dvorane, 1. decembra 2020

Feedback
Matej Magajne, kitara; Andrej Maver, bobni; Miloš Leban, klaviature; Andrej Klavžar, bas
Drugi spletni prenos sklopa je predstavil 20-letno ustvarjanje tolminske fusion zasedbe Feedback. Tudi ta je imel odličen odziv občinstva z velikim številom ogledov. Skupina je bila z izvedbo in tehnično kakovostjo prenosa tako navdušena, da ga želi v letu 2021 izdati na DVD.
Spletni koncert v živo iz Kluba CD, 8. decembra 2020

Joshua Redman Quartet
Musicology Barcaffe Sessions v sodelovanju s Cankarjevim domom
Linhartova dvorana, 18. marca 2020, koncert odpovedan

Gregory Porter
Gallusova dvorana, 9. novembra 2020, prestavljeno na marec 2021

Big Band RTV Slovenija
Predvideni koncerti niso bili izvedeni.

61. Jazz festival Ljubljana

Osrednji glasbeni projekt Druge glasbe je tudi v letu 2020 Jazz festival Ljubljana, ena najstarejših prireditev te vrste v Evropi. Program so tretje leto zapored pripravili Bogdan Benigar in Edin Zubčević ter Dre Hočevar kot kurator programa Abeceda, a tokrat v povsem spremenjenih razmerah. Zaradi novih okoliščin smo ga imenovali Jazz na distanci – novi prehodni glasbeni format in podpora nadaljevanju umetniške ustvarjalnosti. Večina glasbenikov kot tudi drugih umetnikov je ostala brez svojega osnovnega delovnega sredstva – odra. Z izvedbo festivala smo zagotovili nove pogoje glasbenega nastopanja s ključnim skupnim elementom: odgovornostjo do glasbenikov/ustvarjalcev, občinstva in kakovostne glasbene produkcije. 61. Jazz festival Ljubljana je bil eksperiment v kreiranju novega, prehodnega koncertnega formata in uresničenje ideje, kako zadržati visoko raven umetniške produkcije, ki podpira tako ustvarjanje umetnikov na eni strani kot občinstva in produkcije na drugi. Festival pa je ohranil tudi svoj mednarodni značaj. Tako so poleg številnih slovenskih glasbenikov (58

nastopajočih na dvanajstih koncertih) iz svojih matičnih držav z ekskluzivno produkcijo za naš festival nastopili priznani glasbeniki iz Avstralije, Belgije, Bosne in Hercegovine, Italije, Kanade, Nemčije, Norveške, Švice in ZDA (31 nastopajočih na dvanajstih koncertih).
Program je potekal v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma in v Parku Sveta Evrope ter na spletnih platformah. Koncerte v Linhartovi dvorani je občinstvo lahko podprlo z nakupom vstopnic, ogled dogodkov na razdalji (na spletu in v Parku Sveta Evrope) pa je bil brezplačen. Festival je presegel vsa pričakovanja, koncerti v Linhartovi dvorani so bili vsak večer zelo dobro obiskani, park je bil ob kulturnem razmiku poln, ogledov prek spleta pa več kot dvajset tisoč po vsem svetu tudi s pomočjo Europe Jazz Network, ki je na svojem fb-kanalu delila vse koncerte festivala. Festival sta podprla Veleposlaništvo ZDA in časopis Delo. Glavna pokroviteljica je bila NLB.

Program:

- Sreda, 17. junija 2020
  20.00 **Žan Tetičkovič »The Port of Life II – Ensō«**, Linhartova dvorana, nastop v živo in premierno predvajanje* (* Park Sveta Evrope ter www.ljubljanajazz.si, FB Jazz festivala Ljubljana in YouTube Cankarjevega doma)
  Lenart Krečič, pihala; Ana Čop, glas; Tomaž Gajšt, trobenta; Jani Moder, Marko Črnčec, klavir; Miha Koren, bas; Žan Tetičkovič, bobni, skladbe Janus Atelier string quartet: Matija Krečič, prva violina; Nejc Avbelj, druga violina; Barbara Grahor, viola; Zoran Bičanin, violončelo
  21.15 Abeceda: **Gaj Bostič – Eris**, Park Sveta Evrope, nastop v živo
  Gaj Bostič, bobni; Vid Šketa, trobenta; Nejc Poljanec, harmonika; Jošt Lampret, električni bas, kontrabas
  22.00 **Mirna Bogdanović Group** premierno predvajanje*
  Mirna Bogdanović, glas, efekti; Peter Meyer, kitara; Povel Widestrand, klavir/sintetizator; Felix Henkelhausen, kontrabas; Philip Dornbusch, bobni
  22.45 **Trickster** premierno predvajanje*
  Miles Okazaki, kitara; Matt Mitchell, klavir; Anthony Tidd, bas; Sean Rickman, bobni
- Četrtek, 18. junija 2020
  20.00 **Vollmaier: Kind of Laibach**, klavir, Linhartova dvorana, nastop v živo in premierno predvajanje*
  21.00 Abeceda: **Brina Kren – Rišem si bogove**, Park Sveta Evrope, nastop v živo
  Brina Kren, altovski saksofon; Lenart de Bock, tenorski saksofon; Tisa Neža Herlec, slika; Vida Vatovec, glas; Urban Megušar, violončelo
  21.45 **Ottla** premierno predvajanje*
  Bert Dockx, kitara; Nicolas Rombouts, bas; Frans Van Isacker, altovski saksofon; Thomas Jillings, tenorski saksofon, klarinet; Louis Evrard, bobni; Yannick Dupont, bobni, sintetizator
  22.30 **Irreversible Entanglements** premierno predvajanje*
  Camae Ayewa (aka Moor Mother), MC, poezija; Keir Neuringer, saksofon; Aquiles Navarro, trobenta; Luke Stewart, bas; Tcheser Holmes, bobni
- Petek, 19. junija 2020
  20.00 **Teo Collori & Momento Cigano**, Linhartova dvorana, nastop v živo in premierno predvajanje*
  Teo Collori, vodilna kitara; Metod Banko, ritemska kitara; Matija Krečič, violina; Matej Kužel, klarinet; Jošt Lampret, bas
  21.15 **Žiga Murko, gost Ryuzo Fukuhara**, Park Sveta Evrope, nastop v živo
  Žiga Murko, elektronika, pozavna; gost: Ryuzo Fukuhara, ples
  22.00 **Brian Marsella** premierno predvajanje*
  Brian Marsella, klavir
  22.45 **Kim Myhr & Tony Buck** premierno predvajanje*
  Kim Myhr, kitara, klaviature, efekti; Tony Buck, bobni, berimbau
  23.30 **Caterina Palazzi & Kanaka** premierno predvajanje*
  Caterina Palazzi, kontrabas; Kanaka, oblikovanje vizualij; Impro / avdiovizualni projekt v živo
- Sobota, 20. junija 2020
  11.00 **Boštjan Gombač**, interaktivni koncert za otroke, Velika sprejemna dvorana, nastop v živo
  15.00 **Ava Mendoza** premierno predvajanje*

Ava Mendoza, kitara
15.45 **Lakiko** premierno predvajanje*
Lakiko, violončelo, glas
18.00 **Gordon Grdina** premierno predvajanje*
Gordon Grdina, kitara, ud
19.00 **Mladi raziskovalci III – Tobija Hudnik** premierno predvajanje*
Tobija Hudnik, klavir; Luka Poljanec, tolkala; Oskar Longyka, viola; Maj Kavšek, trobenta; Lenart De Bock, saksofon
20.00 **Big Band GveriLLaz**, Linhartova dvorana, nastop v živo in premierno predvajanje*
Peter Ugrin, dirigent, violina; Andrej Štrekelj, Rok Krajnc, Istvan Tadian, Tadej Vujanić, trobente; Matija Mlakar, Matjaž Kafol, Žiga Murko, Matic Kovač, pozavne; Lan Turek, Jaka Arh, David Mozetič, Rok Felicijan, Albert Kerekeš, Annemarie Glavič, saksofoni/flavta; Anže Vrabec, klavir; Marko Čepak, kitara; Ilj Pušnik, bas; Primož Podobnik, bobni
21.15 **Etceteral**, Park Sveta Evrope, nastop v živo; premierno predvajanje*
Boštjan Simon, baritonski saksofon, DSI Evolver; Marek Fakuč, bobni, Moog Grandmother; Lina Rica, vizualije
22.00 **Generator** premierno predvajanje*
Anina Trobec, glas; Maksim Špelko, bobni; Primož Špelko, bas; Tomaž Zorko, Marko Turk, kitara; Joseph Wheba, klavir, sintetizator; Mitja Turk, saksofon; Gregor Turk, pozavna; Denis Androič, trobenta
22.45 **Moor Mother** premierno predvajanje*
Moor Mother, MC, poezija
23.30 **Trio Heinz Herbert** premierno predvajanje*
Dominic Landolt, kitara, efekti; Ramon Landolt, klaviature, sintetizator, vzorčenje; Mario Hänni, bobni

Odmevi:
»*Jazz festival Ljubljana postal svetovna senzacija*« (Nina Novak, Odzven, 29. 6. 2020)
»*Jazz festival Ljubljana je tudi letos nezavidljivim razmeram navkljub v posluh ponudil nadvse raznovrsten program in ohranil mednarodno noto. V teh negotovih časih, ko so številni (poletni) festivali po vsej Evropi že davno odpovedani, bi zato morali biti še kako ponosni na dejstvo, da smo mi osrednji slovenski jazzovski festival tudi letos imeli, in to v skoraj povsem enaki (ali vsaj enakovredni) različici kot sicer. Hkrati je res, da prisotnosti na koncertu v nobenem pogledu ne gre enačiti s spremljanjem posnetkov. Jasno je, da je zaradi njih festival postal dostopen širokemu krogu ljudi in jazzovskim navdušencem po vsem svetu, saj spletno predvajanje ne zahteva fizične navzočnosti na samem prizorišču. Ob tem je prenose morda prav tako zasledil večji krog domačega občinstva, pri čemer se bo, upajmo, marsikdo med njimi v prihodnjih letih festivala resnično udeležil.*« (Nina Novak, Odzven, 29. 6. 2020)
»*A posneti koncerti imajo kljub temu tudi svoje prednosti. Kot je Bogdan Benigar izpostavil ob napovedi koncerta Vollmaierja, je bil strogo statistično letošnji Jazz festival Ljubljana najbolje obiskan v zgodovini. Delno, ker so streami in polovica živega programa potekali na prostem in brezplačno. Izraziteje pa zavoljo dejstva, da je festival v svoje internetne pretoke privabil tudi širše mednarodno občinstvo. To pomeni, da je festival tudi v širšem in aktualnejšem smislu služil kot neke vrste dodana showcase platforma, ki je z distribucijo profesionalnih posnetkov koncertov po svetu promovirala tudi izbrane domače ustvarjalce.*« (Jan Kopač, Radio Študent, 23. 6. 2020)
»*Najizrazitejša lastnost tega spletnega festivala je neposrednost neformalnih pretakanj v živo z domov umetnikov, glasbenih sob ali studiev. Ob dobri avdiovizualni kakovosti poslušalce resnično nagovarjajo z intimnostjo in toplino, ki ju koncerti, predvajani iz uradne koncertne dvorane brez občinstva, ne premorejo. Verjamem, da bodo poleg koncertov v živo ob navzočnosti občinstva ta neformalna pretakanja postala prav poseben del glasbene scene.*« (Tony Dudley-Evans, tdepromotions.wordpress.com, 22. 6. 2020)
Časnik Dnevnik je koncert Saša Vollmaierja uvrstil med deset najboljših glasbenih dogodkov leta 2020.

Dva večera slovenskega jazza v Budimpešti
Kot plod Evropske jazz konference v Ljubljani (2017) je Cankarjev dom že drugič logistično sodeloval pri izvedbi dvodnevnega programa slovenskega jazza v klubu Opus Budapest Music Centra v Budimpešti. Madžarski kolegi so izbrali zasedbi **Boštjan Simon There Be Monsters** in **Ecliptic**, ki sta navdušili zbrano občinstvo in utrdili moč novega slovenskega jazza.
Budapest Music Centre, 31. januarja in 1. februarja 2020

2.3 Popularna glasba

Pred epidemijo smo predstavili dva koncerta slovenske popularne glasbe. V poletnem času smo program obogatili s sklopom Mala terasa sredi Ljubljane z desetimi koncerti. Jeseni smo lahko izvedli samo en koncert za občinstvo, leto pa smo zaključili s štirimi koncerti prek spleta. Izvedli smo tudi tri glasbene večere v koprodukcijah z društvom Ljudmila in zavodom MoTA.

Hamo & Tribute 2 Love
Intimen koncert pred evforičnim in fenovskim občinstvom, ki je vstopnice razgrabilo v nekaj urah. Ob starih uspešnicah so predstavili tudi skladbe z novega albuma *4K*.
Štihova dvorana, 17. januarja 2020

Vita Mavrič: Nokturno žlahtnih duš
Vita Mavrič, glas; Jaka Pucihar, glasbene priredbe in klavir; Simone Zanchini, harmonika; Matej Hotko, bas; Gašper Bertoncelj, bobni; Ana Bezjak, spremljevalni glas
Ena najvidnejših in najpomembnejših slovenskih šansonjerk je zelo uspešno in pred razprodanima koncertoma predstavila nov projekt hkrati z izidom novega albuma.
Klub CD, 13. in 29. februarja 2020

Gal Gjurin: Mi, sever – We, The North
Gallusova dvorana, 24. marca 2020, prestavljeno na 22. februar 2021

Mala terasa sredi Ljubljane

Zaradi novih okoliščin, ki so nam preprečile izvedbo programa v marcu in aprilu, smo se odločili občinstvu ponuditi nov sklop koncertov, utemeljenih na domači produkciji, ki nagovarja širši krog občinstva. Koncerti so bili zelo dobro sprejeti, skoraj vsi so bili polno zasedeni, glede na omejitev števila obiskovalcev, ki se je med izvedbo sklopa spreminjala zaradi različnih ukrepov.

Teo Collori & Mario Babojelić
Odličen kitarski duet je z veliko avtorstva in dovršenih improvizacij pripravil izvrsten glasbeni večer, na katerem so kraljevale popularne pesmi z območja nekdanje države iz bližnje in malo bolj oddaljene preteklosti.
Odprtje cikla Mala terasa sredi Ljubljane
Klub CD, 30. junija 2020

Marko Brdnik, Uroš Rakovec, Gašper Peršl
Marko Brdnik, harmonika; Uroš Rakovec, kitara; Gašper Peršl, bobni
Odličen trio, ki je predstavil skladbe s prihajajočega albuma, ki svojevrstno povezuje svet tanga, jazzovskih melodij in improvizacije.
Klub CD, 7. julija 2020

Počeni škafi
Marjeta Prudič, glas, klavir; Matevž Zlatnar, trobenta; Andraž Gnidovec, pozavna; Jakob Grčman, kitara; Nejc Klun, kontrabas; Jernej Juren, perilnik
Počeni škafi so velika osvežitev na slovenski glasbeni sceni z unikatnimi izvedbami lastnih skladb, ki temeljijo na swingu in francoskem šansonu. Odkritje leta – mlada in odlična pevka Marjeta Prudič.
Klub CD, 14. julija 2020

Jazz Ladies
Natalija Tumpej, glas; Taja Božič, klavir; Nina Merkoci, saksofon; Petra Trobec, kontrabas; Nina Korošak Serčič, bobni
Jazz Ladies je glasbena zasedba petih mladih dam, ki osvajajo občinstvo z izvedbami in priredbami glasbe šestdesetih, sedemdesetih pa vse do danes. Igrajo jazzovske standarde, v njihovem repertoarju pa je najti tudi skladbe latinskoameriškega izvora in pesmi slovenske popevke.
Klub CD, 15. julija 2020

Divje jezero, posebna gostja Vesna Zornik
Alen Bogataj, bas; Luka Čibej, bobni; Aleš Golja, kitara; Žiga Kovačič, klaviature; Tomi Peljhan, saksofon: Žan Sedej, glas
Divje jezero je zasedba, doma iz Idrije, ki že več kot deset let navdušuje s svojim glasbenim avanturizmom. Temelji na progresivnem rocku in artrocku. Na koncertu je predstavila svoj novi album.
Klub CD, 21. julija 2020

Severa Gjurin
Severa Gjurin, glas, kitara; Gal Gjurin, glas, klavir, kitara; Žiga Golob, kontrabas; Blaž Celarec, tolkala, bobni; Dejan Lapanja, kitare; Uroš Rakovec, kitara, mandolina
Ena izmed najboljših slovenskih pevk in kantavtoric je končno predstavila svoj prvenec. Kot vedno je tudi tokrat navdušila zveste privržence z avtorskimi skladbami in odličnimi aranžmaji, nastalimi kot plod dela izvrstnih domačih glasbenikov, ki sestavljajo njeno zasedbe. Severa Gjurin je nedvomno prvo ime angažirane slovenske pop glasbe tega stoletja.
Klub CD, 1. in 22. septembra 2020

Same babe + Jani Kovačič
Miha Nemanič, glas, orglice, tamburin, šejker; Marko Voljč, glas, trobenta, tamburin, šejker; Marko Jelovšek, glas, kontrabas, kitara; Matjaž Ugovšek - Ugo, Viki Baba, Jani Kovačič, glas, kitara
Zasedbo Same babe odlikujejo odlični koncerti, ki so tokrat dobili novo razsežnost v sodelovanju z legendarnim kantavtorjem Janijem Kovačičem, ta pa je nastopu zasedbe dodal še nekaj lucidnosti. Zaradi velikega zanimanja občinstva smo izvedli dva koncerta v istem večeru.
Klub CD, 8. septembra 2020

Anja Golob in Drago Ivanuša
Anja Golob, poezija; Drago Ivanuša, klavir, elektronika
Na našo pobudo sta umetnika pripravila svojevrsten projekt, ki je združil poezijo nagrajevane pesnice in univerzalno glasbo enega vodilnih skladateljev nove glasbe pri nas. Nastop je požel veliko zanimanja in je navdušil s pristopom in izvedbo, ki jo pri nas še nismo poznali in ki po zasnovi spominja na najboljše »spoken word« projekte iz newyorškega glasbenega okolja.
Klub CD, 9. septembra 2020

Jure Lesar
Jure Lesar, glas, kitara; Denis Horvat, klavir, klaviature
Mladi pevec in kitarist iz Pirana Jure Lesar je bil ustvarjalna in gonilna sila že pri skupini Eskobars. Po razpadu skupine Jure ustvarja samonikle pesmi, ki ga uvrščajo v sam vrh nove generacije slovenskih kantavtorjev. Koncert je privabil veliko obiskovalce z Obale.
Klub CD, 15. septembra 2020

A dela?
Koprodukcija *A dela?* z društvom Ljudmila mednarodnega festivala umetnosti, znanosti in tehnologije, ki je potekal med 25. in 28. avgustom 2020 na različnih prizoriščih v Ljubljani in ki je bil del mreže EASTN-DC, sofinancirane v programu Evropske unije Ustvarjalna Evropa. V Cankarjevem domu smo izvedli dva večera v Linhartovi dvorani in Klubu CD, ki sta bila kombinacija predstavitev v živo in na spletu.
Program v Linhartovi dvorani, 25. avgusta 2020
- Ludger Brummer: Spheres of Resonance | 8-kanalna kompozicija (24 min)
- Kosmas Giannoutakis: Bursty Exorbitance | 8-kanalna kompozicija (8 min)

- Julia Jasmin Rommel: Zwischenraum – Akustische Kartographie | 8-kanalna AV-kompozicija (12 min)
- Tadej Droljc: Singing Sands | AV-kompozicija (15 min)

Program v Klubu CD, 28. avgusta 2020

- Yannick Hofmann: Figure-ground | AV-nastop (20 min)
- Dan Wilcox: robotcowboy | AV-nastop (30 min)
- Ansambel PRSA | AV-nastop (35 min)
- J. B. Arthui : 55H22 | live-act (45 min)

Festival Sonica
12. festival SONICA: Vrt, ki ga preganja raj
Tradicionalno smo kot koproducenti izvedli en večer festivala Sonica v organizaciji zavoda MoTA.
Irena Tomažin, glas & Maja Osojnik, glas, elektronika
Clara de Asis, godala, elektronika
Klub CD, 25. septembra 2020

Vlatko Stefanovski, posebni gost Rade Šerbedžija
Legendarni makedonski kitarist in pevec se je vrnil v Cankarjev dom z velikim samostojnim koncertom, šele drugim po letu 2004. Slišali smo številne uspešnice, kot so *Jovano, Jovanke, Makedonsko devojče, Čuvam noć od budnih, Čukni vo drvo* in druge, ki so predstavljene z akustično kitaro. Vlatko je na oder povabil tudi Radeta Šerbedžijo, s katerim sta izvedla nekaj popularnih skladb iz njegovega repertoarja. Številno občinstvo je bilo navdušeno.
Gallusova dvorana, 3. oktobra 2020

Božo Vrećo
Gallusova dvorana, 30. oktobra (prestavljeno na 30. junij 2021)

Vlado Kreslin
Gallusova dvorana,13.–15. decembra 2020, prestavljeno v leto 2021

Prednovoletni program

Program je tokrat potekal prek spleta in je naletel na velik odziv. Več kot deset tisoč ogledov navdušenega občinstva, ki je program spremljalo na youtube kanalu in facebook strani Cankarjevega doma. Program je bil zasnovan tako, da je zadovoljil ljubitelje različnih žanrov. Izpostaviti je treba odlično tehnično izvedbo koncertov, ki so bili privlačni za spremljanje od doma.

Bakalina Velika
Jani Kutin, glas, piščal in besedila; Renata Lapanja, harmonika; Andrea Pandolfo, trobenta, krilni rog in klavir; Matej Magajne, električna kitara in bas kitara; Samo Kutin, zvočila, balafon, *hurdy gurdy*, kitara, brač, bas harfa, n'goni in bas kitara; Dejan Lapanja, bobni, kitara in bas kitara; Marjan Stanič, bobni in tolkala; gostja Bogdana Herman, glas
Prvi krajec na božič! Priljubljena zasedba je obogatila praznični večer s pustolovščino, ki nas je popeljala od skritih kotičkov starodavnih jam in tolminskih vršacev do eklektičnih zvokov in domišljenih intimnih zgodb.
Spletni koncert v živo iz Gallusove dvorane, 25. decembra 2020

JUNEsHELEN & ALJA PETRIC: Zvočne krajine – Spevi & Arije
Nina Šardi aka JUNEsHELEN, glas, klaviature, elektronika; Alja Petric, glas, himalajske posode, gongi, boben, kristalne posode, zvončki
Umetniški projekt JUNEsHELEN in Alje Petric je v svojevrstnosti gotovo ena najbolj zanimivih glasbeno zasnovanih idej in izvedb v Sloveniji v zadnjem času ter sloni na raziskovanju intuitivnega sveta s simbiozo dronovskih, orkestralnih melodij, harmoničnosti in intuitivnega petja v namišljenem jeziku. Premierna predstavitev albuma, ki sta ga avtorici izdali 30. novembra 2020 pri lastni založbi Modra Safira.
Spletni koncert iz Gallusove dvorane, premierno predvajanje, 26. decembra 2020

Žiga Murko, solo
Žiga Murko, elektronika, pozavna
Po nastopu na letošnjem Jazz festivalu Ljubljana je Žiga Murko pripravil nov projekt, ki smo ga premierno ponudili v ogled z našega največjega odra.
Spletni koncert v živo iz Gallusove dvorane, 30. decembra 2020

Rudi Bučar
Rudi Bučar, glas, kitara; Goran Krmac, tuba; Anže Vrabec, klavir, hmd, klavičembalo; Gaber Radojevič, oblikovalec zvoka, gost: Hamo
Za silvestrovo nas je tokrat razveselil istrski trubadur. Večkratni zmagovalec festivalov, ki s svojim glasbenim ustvarjanjem že poldrugo desetletje ohranja in plemeniti istrsko kulturno dediščino, je skupaj s prijatelji pričaral intimno prednovoletno ozračje, ki nas je poneslo nekaj desetletij v preteklost, v tople dnevne sobe, z muziko iz starih zvočnikov. Med številnimi uspešnicami je predstavil tudi nov album *Kambjale so čase*.
Spletni koncert v živo iz Gallusove dvorane, 31. decembra 2020

3. UPRIZORITVENE UMETNOSTI (GLEDALIŠČE IN PLES)

Program uprizoritvenih umetnosti je tako kot druge programe zaznamovala zgodnja prekinitev izvajanja programa zaradi pandemije. Aktivnosti programa uprizoritvenih umetnosti so potekale vse do razglasitve izrednih razmer. Delo je bilo do prekinitve nemoteno, v visokem ustvarjalnem ritmu, odziv občinstva na izvedene dogodke je bil nad pričakovanim. Projekti, ki smo jih izvedli, so nastali v produkciji Cankarjevega doma, v koprodukciji z gledališkimi institucijami, nevladnimi organizacijami, izvedena so bila tudi mednarodna gostovanja. Program je sledil začrtanim vsebinskim smernicam, med katerimi je osnovna omogočanje ogleda za domači ustvarjalni prostor avtorsko izvirnih vsebin, ki jih v aktualni domači uprizoritveni produkciji ni zaslediti.

Januar je minil v znamenju intenzivnih priprav in premiere največje domače gledališke koprodukcije. Četrto koprodukcijsko sodelovanje Cankarjevega doma, Mestnega gledališča ljubljanskega in SNG Drama Ljubljana se je izteklo v premiero projekta *2020*, zasnovanega po besedilih izraelskega pisatelja Yuvala Noaha Hararija in v režiji Ivice Buljana. Kljub epidemiji so bile do konca septembra 2020 izvedene vse načrtovane ponovitve.

Februarja je bila izvedena druga, zdaj lahko z gotovostjo zatrdimo, da tradicionalna izdaja mednarodnega festivala Bi flamenko. Gostili smo trenutno največjo zvezdo sodobnega flamenka Patricio Guerrero in njen projekt *Distopija* ter njeno mlajšo kolegico Vaneso Aibar s projektom *Kača*. Premierno sta bila uprizorjena kar dva domača projekta, *ENO-ONE* Urške Centa in *Prostor med nama je najin odnos* Anje Mejač. Osnovni del festivala so bile tudi delavnice, izvedeni sta bili dve. Prvo, *Iskanje občutka*, je vodil Alejandro Granados, delavnico *Začuti ritem* sta vodila Tremendito Hijo in Eduardo Guerrero. Izpeljan je bil tudi glasbeni in filmski program ter pogovori z ustvarjalci.

Velik odziv pri obiskovalcih je doživel projekt *Solistika* Branka Završana, dodatnih ponovitev je bila deležna tudi uprizoritev *to jabolko, zlato* avtorice Simone Semenič in režiserja Primoža Ekarta. Projekt je dobil vabilo tako v tekmovalni program Tedna slovenske drame kot na Borštnikovo srečanje. Izvedeni sta bili tudi zadnji ponovitvi koprodukcije *Pohujšanje v dolini šentflorjanski* ter dodatne ponovitve koprodukcij *La musica* in *DE FACTO* (Pojdi s seboj).

Žal sta zaradi razglašene epidemije odpadla dva projekta abonmaja Veličastnih 7 sezone 2019/20, *Kalakuta republika* skupine Faso Danse Theatre in triptih *Pogled & druge zgodbe* izraelske skupine Batsheva Young Ensemble. Odpovedan je bil tudi vsakoletni tradicionalni projekt *Improvizija* (produkcija KUD Sokoli Tabor), prav tako *Impro liga: Finale 2020* (produkcija Društvo za kulturo in izobraževanje IMPRO), gostovanje plesne produkcije skupine MN Dance Company s projektom *DE-SET* je bilo sicer najprej prestavljeno na začetek sezone 2020/21, pozneje pa odpovedano.

Kot izredno uspešen se je izkazal v lanskem letu prvič izvedeni glasbeno-performativni cikel Mala terasa sredi Ljubljane, ki je v prvi polovici julija in prvi polovici septembra v Klubu CD poleg glasbenih gostil tudi gledališke projekte. Izvedeni so bili projekti *Solistika* Branka Završana, *Eno balado, prosim!* Urške Centa in Zvezdane Novakovič, predstava, nastala po predlogi *Svet´ večer* Daniela Kehlmanna, glasbeni kabaret *Piaf Edith Piaf* (izveden tudi v jesenskem delu) in monodrama *Večja od vseh* Roka Vilčnika.

Odpovedi so se zaradi aktualne zdravstvene krize nadaljevale tudi v prvi polovici sezone 2020/21. Razen uvodnega projekta abonmaja Veličastnih 7 *Otoki* plesne skupine Carolyn Carlson Company, smo bili prisiljeni odpovedati že večkrat prestavljeno gostovanje projekta *Kalakuta republika*, enako se je zgodilo z novoletno serijo gostovanj *Pepelke* v produkciji baletnega ansambla SNG Maribor. Odpovedana so bila gledališka gostovanja domačih in tujih gledališč, ponovitve koprodukcij *ONA-ONE* Urške Centa, *Prostor med nama je najin odnos* Anje Mejač, več za šolsko publiko načrtovanih ponovitev projekta *iCankar*, načrtovane ponovitve *Solistike*. Odpovedani novoletni program v Klubu CD je bil deloma nadomeščen z brezplačnim spletnim ogledom projektov *Piaf Edith Piaf* in *Tatovi podob*.

3.1 Slovenske gledališke koprodukcije

Premiere

2020
(Po motivih besedil Yuvala Noaha Hararija)
Znanstveni kabaret
Režija: Ivica Buljan
Koprodukcija: SNG Drama Ljubljana, Mestno gledališče ljubljansko, Cankarjev dom
Dela Yuvala Noaha Hararija zadnjih nekaj let kraljujejo na vrhu svetovnih lestvic najbolje prodajane literature. Pri nas je enako, prevedeni deli *Sapiens – Kratka zgodovina človeštva* in *Homo Deus – Kratka zgodovina prihodnosti* sta odlično prodajani in v knjižnicah ves čas izposojeni, enako pot ubira njegova zadnja uspešnica *21 nasvetov za 21. stoletje*. Harari je pisatelj, mislec, filozof, ki sebe misli tako, da misli svet, ki ga živi. Pri tem je celosten, zaobjeti ga želi vsega. In zato so njegova dela tako popularna, saj ponujajo celo(s)ten odgovor v tem razdrobljenem času.
Projekt *2020*, nastal pod režijskim vodstvom Ivice Buljana, izredno provokativno, gledališko inovativno in brezkompromisno celovito prikaže izzive bližnje prihodnosti, s katerimi se bo moralo soočiti človeštvo. Največji odrski dogodek sezone je v Gallusovi dvorani postregel z izvirno gledališko poetiko, z zavestnim prestopanjem utečenih uprizoritvenih praks, z iskanjem odgovorov na način, ki je v slovenski gledališki pokrajini v manjšini (in zato veliko bolj polemičen, pa tudi pomenljiv).
Kombinacija različnih žanrskih prijemov, montaža na videz izključujočih si prizorov, načrtno kršenje klasičnih dramaturških pravil, kombinacija performativnega, plesnega, ritualnega, dokumentarnega, glasbenega … gledališča je ustvarila projekt, ki je po eni strani navduševal občinstvo, hkrati pa izrazito razdvojil strokovno javnost.
Projekt *2020* je format, ki se zaveda do skrajnosti mediatiziranega časa, v katerem je nastal, zaveda se terorja podobe in forme nad vsebino, prav tako diktata različnih elektronskih formatov nad našim zasebnim življenjem. Iz tega tudi izhaja, ne zateka se v klasične gledališke konvencije in iskanje potvorjenih uteh, ki jih te prinašajo.
Če se je domača kritika na projekt praviloma odzvala izredno negativno (predolga predstava, brez ritma, idejnega in vsebinskega fokusa, ilustrativnost …) pa je projekt na povsem drugačen odziv naletel pri tujem delu strokovne javnosti.
Kritičarka Olga Vujović je na srbskem spletnem portalu kritikaz.com (5. 4. 2020) v članku *Harari, prepričljivi pripovedovalec* zapisala: »*Navdušena sem bila nad odličnimi pevskimi nastopi (Matej Puc), očarale pa so me tudi plesne izvedbe dramskih igralcev. Scenografija uprizoritvenega prostora ni dušila (Karmen Klučar, Ivica Buljan), video gradivo je bilo funkcionalno (Vanja Černjul) in kostumi (Ana Savić Gecan) so se vrstili od spektakularnih do minimalističnih.*« Zanjo so »*slike in prizori, oblikovani po Hararijevih tezah, prepoznavni, vendar brez neposredne medsebojne povezave ali logike. Takšen način uprizarjanja ustreza duhu Hararijevih knjig, saj Harari ne pripoveduje nepretrgane zgodbe, ampak dogodke povezuje asociativno. Ker glede na napovedano kabarejskost uprizoritve niti nisem*

pričakovala trdne narativne strukture, mi takšno pojmovanje predstave ni nelogično. Moje spremljanje predstave so občasno ovirali samo zmanjšana intenzivnost in praznine med dogodki, do katerih je prihajalo kljub odličnim izvajalcem na odru (poleg že omenjenih so nastopali še Iva Babić, Mojca Funkl, Nina Ivanišin, Nika Korenjak, Jette Ostan Vejrup, Benjamin Krnetić, Matej Zemljič ter glasbeniki Vid Drašler, Jošt Drašler in Andraž Polič), vendar se mi je predstava za to vsekakor oddolžila z ganljivimi slikami in dobro razporejenimi čustvi. To je bil velik zalogaj, za katerega mislim, da se nikakor ni zataknil v grlu«.
Podobno pozitivno mnenje ob ogledu je imel tudi direktor mednarodnega gledališkega festivala BITEF. V članku *Svet brez ljudi*, objavljenem v srbskem tedniku *NIN*, je zapisal, da je projekt *2020 »(vizionarsko) zasnovan in uresničen kot aktualen in večplasten dialog s sedanjostjo, z letom 2020, kot ga oblikujejo aktualni miselni koncepti (Hararijeve knjige) in (zaman) načrtovani svetovni dogodki (olimpijske igre v Tokiu in volitve v ZDA)*«. Prepozna večplastnost uprizoritve in njeno načrtno stilno kontradiktornost: »*Ob humorju in nanj pripeti stilizaciji je splošna stilsko-žanrska značilnost prvega in drugega dela uprizoritve odrska spektakularnost. Temelji tako na (odličnem) petju songov in izvajanju plesnih točk dinamičnega in sodobnega izraza kot na uporabi odrske tehnike, ki omogoča tudi nekaj prizorov letenja. Nasproti spektakularnosti kot stilski značilnosti uprizoritve je, zelo zanimivo, tudi izraziti minimalizem. Scenografije skorajda ni, prostor ustvarjajo igralci sami, najpogosteje s premeščanjem praznih kartonskih škatel, medtem ko so odlični in premišljeni kostumi Ane Savić Gecan stilizirani tudi z izbiro materiala, iz katerega so krojeni (pogosto so iz plastike, s katero človek uničuje planet); da bi bili 'dokončani', pa zahtevajo občasno igralsko intervencijo.*« Izpostavi bistvene elemente igralske ekipe: »*Vseprisotnost igralcev v vseh ustvarjalnih procesih uprizoritve je pravzaprav njena temeljna poetična značilnost. Igralci v duhu omenjenega devised theatra ne le oblikujejo oder (delno tudi kostume), pojejo in plešejo, temveč predvsem osmišljajo svojo odrsko akcijo. Prizori, izhajajoči iz Hararijevih knjig, so dramaturško prepričljivo – seveda, svobodno asociativno – povezani z razmišljanji samih igralcev o temah, ki zadevajo vsakogar.*«
Gallusova dvorana, od 24. januarja do 19. septembra 2020 (enaindvajset predstav)

Ponovitve

Ivan Cankar: Pohujšanje v dolini šentflorjanski
Režiser: Eduard Miler
Avtorica priredbe in dramaturginja: Žanina Mirčevska
Igrajo: Uroš Smolej, Maša Kagao Knez, Primož Pirnat, Iva Krajnc Bagola, Lotos Vincenc Šparovec, Maša Derganc, Jana Zupančič, Igor Samobor, Nina Valič, Gašper Jarni, Rosana Hribar, Gregor Čušin, Nik Škrlec
Glasbeniki: Janez Dovč, Kristijan Krajnčan, Goran Krmac
Koproducenti: SNG Drama Ljubljana, Mestno gledališče ljubljansko, Cankarjev dom
Gallusova dvorana, 24. in 25. februarja 2020 (dve predstavi)

Simona Semenič: *»to jabolko, zlato«*
Režiser: Primož Ekart
Dramaturginja: Simona Hamer
Igrajo: Saša Pavček, Barbara Cerar, Mirjam Korbar, Mija Skrbinec, Primož Vrhovec
Producent: Imaginarni
Koproducenti: Cankarjev dom, SNG Drama Ljubljana, MGL
Štihova dvorana, 27. in 28. februarja 2020 (dve predstavi)

Marguerite Duras: La musica II
Avtorica predstave/režiserka: Petra Govc
Svetovalka za dramaturgijo: Mojca Medvedšek
Igrata: Petra Govc in Joseph Nzobandora
Producentka: Petra Hazabent
Koproducenta: Cankarjev dom in Pocket Teater Studio
NG Nova Gorica, 7. marca 2020

3.2 Gledališka gostovanja iz Slovenije

Solistika
Besedilo in režija: Branko Završan
Glasbena struktura in aranžmaji: Boštjan Gombač in Marko Brdnik
Kostumografija: Jelena Proković
Dramaturgija in produkcija: Ivana Djilas
Oblikovanje svetlobe: Branko Šulc
Igrajo: Branko Završan, Boštjan Gombač, Marko Brdnik
Produkcija Familja
Koprodukcija: MGL
Dva glasbena solista se znajdeta na glasbenem tekmovanju, katerega neposredni prenos je predvajan po radiu, in niti naduti voditelj se ne zaveda, da sta to edina tekmovalca tega dne. Vendar »show must go on«, in to brez prekinitev, saj radio tišine pač ne prenese. Iznajdljivost in komični zapleti so neizogibni. Na odru se samo za gledalce krešejo samoljubje, tekmovalnost, dokazovanje, podtikanja, pa vendar občutljivost in končna združitev nadarjenih v virtuozne vrhunce, ki jih igralec Branko Završan, vsestranski glasbenik Boštjan Gombač in mag harmonike Marko Brdnik še kako dobro obvladajo.
Solistika je projekt, ki je nastal pred več kot desetimi leti in dočakal že skoraj sto ponovitev. Po daljšem obdobju neaktivnosti se ga je ustvarjalna ekipa ponovno odločila oživiti. Razlogi so v njegovi komunikativnosti, duhovitosti in odlični izvedbi. Gre za projekt, v katerem nastopajo vrhunski glasbeniki, ki skozi »radijsko oddajo v živo« razkrijejo čudoviti svet ustvarjanja glasbe, njenih neštetih ustvarjalnih možnosti. Poseben čar predstavi poleg glasbenega mojstrstva večinštrumentalista Boštjana Gombača in harmonikarja Marka Brdnika daje tudi igralski nastop Branka Završana, ki kombinira elemente cirkuških veščin, močne igralske karizme in izrednega daru za komiko.
Klub CD, 5., 8. in 22. februarja, 2. julija, 3. oktobra 2020 (šest predstav, od tega dve na festivalu Bobri, ena v okviru cikla Mala terasa sredi Ljubljane)

Eno balado, prosim!
Urška Centa, ples, glas, ploskanje
Zvezdana Novaković, glas, harfa, elektronika
Produkcija: Zavod Slovena Ptuj
Zvezdana Novaković je slovenska umetnica, ki raziskuje meje svojega glasbenega in performativnega izražanja. V iskanju rezonirajočega petja odprtih glasov se je podala na raziskovanje ljudskih pesmi slovanskih in balkanskih kultur. Sodelovala in učila se je od avtentičnih pevcev Bolgarije, Belorusije, Srbije, Bosne, Poljske, Hrvaške in Slovenije.
Urška Centa je vsestranska plesna ustvarjalka, ki je doma v flamenku. Njeno delo zaznamuje spajanje flamenka z različnimi kulturnimi zvrstmi bodisi sodobnih plesnih in glasbenih umetnosti bodisi bolj tradicionalnih ljudskih. Ob raziskovanju giba in zvoka ustvarja prostore za utemeljitev flamenka kot svobodnega in izjemno osebnega izraznega orodja.
Eno balado, prosim! je projekt, ki združuje glasbo, ples in pripoved, stkane skozi bogate zgodovinske sledi slovanskih kultur in flamenka. V pripovedovanju zgodb, kombiniranih z uglasbljenimi baladami, ste se za mizo srečali vokalistka in harfistka ter plesalka flamenka. Umetnici sta uspeli oblikovati ekspresiven tandem, ki se je suvereno in rahločutno gibal v premišljeno nanizanem programu pesmi, uglasbljenih pogovorov, ritmike in melodij slovanskih kultur in flamenka. Zvok pripovedovanja se je elegantno prelival v ples Urške Centa ter skupaj s petjem in zvoki harfe Zvezdane Novaković ustvaril monumentalno zvočno polje osvežene ljudske zapuščine.
Klub CD, 9. julija 2020 (Mala terasa sredi Ljubljane)

Daniel Kehlmann
Svet´ večer
Prevod in režija: **Samo M. Strelec**
Igrata: **Nataša Barbara Gračner, Vlado Novak**
Producent: Narodni dom Maribor
Daniel Kehlmann, nemško-avstrijski prozaist in dramatik, je *Svet' večer* ustvaril po terorističnem napadu leta 2015 v Parizu. Drama je bila krstno uprizorjena februarja 2017 na Dunaju, že isto leto je doživela prvo uprizoritev v Veliki Britaniji. Besedilo se ukvarja z vprašanjem razmerja med

posameznikom in državo, svobodo in nadzorom, strahom in upanjem, da morda vse le ni tako, kot je videti. Nastanek drame Daniela Kehlmanna je navdihnil ameriški vestern *High Noon* režiserja Freda Zinnemanna, na Kehlmannovo pisanje pa sta vplivala tudi prijetje Edwarda Snowdena in teroristični napad v Parizu leta 2015.
Režiser Samo M. Strelec je eden od večjih domačih poznavalcev nemškega dramatskega in gledališkega prostora, katerega režijsko ustvarjanje odlikuje natančno in minuciozno delo z igralci. Tokratna uprizoritev je to zgolj še enkrat potrdila. Sodelovanje z vrhunskima igralcema, Natašo Barbaro Gračner in Vladom Novakom (šlo je za njun prvi skupni nastop), je z njegovo pomočjo besedilo pripeljalo do odlične odrske realizacije. Ustvarila sta napeto igro »mačke in miši« oziroma dveh enakovrednih protagonistov, ki sta vsak zase prepričana, da rešujeta domovino, sočasno pa razgaljata družbene posledice paranoidne dileme sodobnega sveta. Priče smo bili preizpraševanju odnosa med posameznikom in državo, svobodo in nadzorom, strahom in upanjem. Hkrati pa se je izpisovala zgodba grožnje tehnološkega razvoja, ki vodi bodisi k popolnemu razpadu sistema, strahotni katastrofi ali novi svetovni vojni. Zagotovo zgodba, primerna današnjemu času, podkrepljena z odlično izvedbo nastopajočih.
Klub CD, 16. julija 2020 (Mala terasa sredi Ljubljane)

Piaf Edith Piaf
Režija: **Tijana Zinajić**
Nastopata: **Vesna Pernarčič, Jože Šalej**
Dramaturg: **Andrej Jaklič**
Kostumografija in scenografija: **Jasna Vastl**
Oblikovanje svetlobe: **Igor Remeta**
Produkcija: KD Gledališče EU enigma ustvarjanja
Zdi se, da je podoba Edith Piaf zakoreninjena za vse večne čase: nežno, krhko dekletce, ki jo je ulica oblikovala v presunljivo umetnico. Človek, ki poje tako odlično in samosvoje kot Edith, tega ne bi bil sposoben, če ne bi ne samo poznal, temveč tudi doživel dogodkov z druge, »slabše« plati življenja. Trditev, da le ta, ki pozna pekel, lahko govori tudi o raju, še kako velja tudi zanjo.
Vesna Pernarčič vlogo Edith Piaf igra že od davnega leta 2004, zanjo pa je istega leta prejela tudi Borštnikovo nagrado za glavno žensko vlogo.
Kabaretna forma, glasbena spremljava pianista Jožija Šaleja ter igra in petje Vesne Pernarčič po dobrih petnajstih letih življenja predstave ostajajo enako sveži kot ob nastanku. Razlogi so preprosti in jasni: odlično in presunljivo petje Vesne Pernarčič, njen minimalistični igralski stil, ki gradi na detajlu, hkrati pa ustvarja veličastno podobo legende francoskega šansona ter empatična glasbena spremljava, ki nikoli zgolj ne spremlja glavne junakinje, pač pa se po potrebi vzpostavi tudi kot enakovreden protiigralec. Vse to ponudi jasen in pretresljiv vpogled v tragično, a veličastno zgodbo legendarne pevke, hkrati pa gledalcem ponudi prvovrsten glasbeni in gledališki užitek.
Klub CD, 23. julija in 3. septembra (Mala terasa sredi Ljubljane)
Spletno predvajanje posnetka, 27. decembra 2020

Rok Vilčnik – rokgre
Večja od vseh
Režiser: Alen Jelen
Igra: **Vesna Slapar**
Dramaturginja: **Marinka Poštrak**
Kostumografka: **Belinda Radulović**
Produkcija: Prešernovo gledališče Kranj, 2020
Večja od vseh je monodrama, v kateri je Pikapolonica Zmagoslava Marjetica Nogavička – torej Pika Nogavička, za razliko od legendarne otroške junakinje zgodb Astrid Lindgren zrasla. In ravno odraščanje je osrednja tema drame, vključno z otroškimi sanjami, razočaranji, s telesnimi spremembami in socialnimi obveznostmi. A besedilo monodrame v upodobitvi Vesne Slapar se ne zadrži zgolj pri uvodni melodramatski zasnovi in ne stavi izključno na čustveno noto. Vesna Slapar jasno razgali tudi Pikino notranjo premišljenost ter obenem negotovost in izgubljenost, ki niso le posledica nepredvidljivega najstniškega doživljanja sveta, pač pa tudi del eksistencialnega bistva vsakega odraslega človeka. Igra, namenjena predvsem odraslim, nas je v režiji Alena Jelena soočila z obilico duhovitih situacij, hkrati pa omogočila številne različne poglede na odraščanje in zrelost, od

feminističnega, romantičnega, mladostniškega do socialnega in psihološkega. Intimni prostor Kluba CD in sam kontekst predstave sta ponudila odlično priložnost za vzpostavitev čvrste čustvene povezave in dialoga z občinstvom.
Klub CD, 17. septembra 2020 (Mala terasa sredi Ljubljane)

Tatovi podob
Produkcija: Zavod EMANAT
Tehnoburleska *Tatovi podob* je projekt, ki ga skupina performerjev Feminalz pod produkcijskim vodstvom Zavoda Emanat izvaja že slabo desetletje (od začetka leta 2013). Gre za t. i. žanr »komedije telesa«, ki z vsako osveženo, posodobljeno in za konkretni prostor prilagojeno ponovitvijo načrtno parodira okorelost družbenih vlog. *Tatovi podob* neprenehoma izdelujejo nove umetniške prispevke, komentarje in sporočila, ki neposredno nagovarjajo občinstvo, se vrtijo okoli, znotraj in čez polje t. i. feministične burleske. Telo in njegove reprezentacije so osrednja tema, okrog katere se vrtita proces in delo pri predstavi. Pri tem si nekritično prisvajajo, posnemajo in problematizirajo ženstvenost, moškost, družinska razmerja, mačizem in druge družbene vloge, ki po krivem veljajo za normativne.
Ko se Tatovi povsem razgalijo, in tako je bilo tudi v tokratni različici, ki je zaradi aktualnih družbenih razmer doživela prvo spletno verzijo, sloj za slojem odvržejo družbene preobleke, ugotovijo, da je bistvo izredno izmuzljiv, če ne kar neulovljiv pojem, uprizorjene travestije telesa pa so zgolj način, ki dela bivanje znosno. In zabavno, saj smo bili v tokratni verziji priče avtorskim interpretacijam popularnih pesmi, videov, filmskih prizorov in gledaliških projektov, pri katerih je hkrati z njihovim parodiranjem šlo tudi za predrugačenje izvirnega smisla oziroma njihove parodije.
Projekt je bil tehnično izvedbeno zahteven, šlo je za kombinacijo vnaprej posnetih epizod, odrskega nastopanja v živo in komuniciranja z gledalci v realnem času. V telematičnem formatu je potekal po prostopretočni platformi, ustvarjeni z namenom pretakanja umetniških vsebin (pretok.tv).
Spletni prenos iz Kluba CD, 29. decembra 2020

3.3 Gledališka gostovanja iz tujine

Gledališka gostovanja iz tujine so bila zaradi pandemije odpovedana.

3.4 Plesne koprodukcije

Premiere

Urška Centa
ENO – ONE
Avtorstvo in koreografija: Urška Centa
Ples: Urška Centa, Tina Habun
Glasba: Tomaž Gajšt
Dramaturgija: Andreja Kopač
Oblikovanje luči: Borut Bučinel
Fotografija: Andrej Lamut
Produkcija: Flota, Ljubljana; Flota, zavod, Murska Sobota
Koprodukcija: Cankarjev dom, CoraViento
Predstavo *ENO – ONE* skozi preprostost odrske prezence nastopajočih gradi umetniška govorica flamenka, ki se spaja s formo sodobnega plesa in zvoka, segajočega v druge glasbene kulture.
Plesalka in avtorica projekta Urška Centa kot solistka v flamenku zastopa sebe, svojo dvojnost in svoje prebliske, s katerimi si pot do sebe išče skozi osvobajanje od pravil, ki jih zapoveduje tradicija flamenka, in se podaja v ustvarjalni svet, razrešen uma. Telesne perkusije flamenka, ki se odražajo v udarcih nog, tleskanju, ploskanju, dihu in glasu, služijo kot glasbeni inštrument, s katerim soustvarja glasbeno kompozicijo.
Enako kot projekt *Prostor med nama je najin odnos* je tudi projekt *ENO – ONE* izdelek ustvarjalke najmlajše generacije. To pa je tudi skorajda njuna edina skupna točka, saj Urška Centa ubira povsem drugačne ustvarjalne poti kot njena kreativna in generacijska sopotnica Anja Mejač.

ENO – ONE staplja sodobni ples, flamenko tradicijo z glasbo, ki zajema iz bogate in neskončne zakladnice jazzovskega ustvarjanja. Rezultat je neverjetno zrela, koreografsko izčiščena etida. Ta preseneti z odlično avtorsko glasbo Tomaža Gajšta ter plesnim duetom Urške Centa in Tine Habun. Flamenko je žanr, ki je ves čas opazen, hkrati pa se ves čas izgublja in prekriva na eni strani s sodobno plesno ustvarjalnostjo, na drugi pa z jazzovskimi podtoni. Nastane neverjetno domišljena, rahločutna in predvsem perfektno izvedena predstava, ki sporoča, da je Centa ena od ustvarjalk, na katero je treba v prihodnosti še kako računati še drugje kot v flamenko ustvarjalnosti.
Kosovelova dvorana, 14. februarja (festival Bi flamenko) ter 1. in 3. marca

Anja Mejač
Prostor med nama je najin odnos
Avtorica, režija: Anja Mejač
Dramaturgija: Katja Černe
Koreografija: Anja Mejač, Alejandro Granados
Svetovanje za gib: Jurij Konjar
Avtorska glasba, zvočno oblikovanje: Bowrain
Nastopata: Anja Mejač, Tines Špik
Produkcija: Skladišče 172
Koprodukcija: Cankarjev dom
Anja Mejač je ena najmlajših domačih ustvarjalk, ki se intenzivno ukvarjajo z raziskovanjem in študijem flamenka. To počne nevsakdanje in avtorsko izvirno. Njeni projekti bolj kot v klasični flamenko sodijo v prostor sodobne raziskave plesnega medija, ki se napaja v pestrih oblikah tradicionalnega flamenka. Enako je s projektom, ki je bil premierno izveden na mednarodnem festivalu flamenka Bi flamenko.
Prostor med nama je najin odnos je njen odrski prvenec. Izpeljan je bil suvereno in odrsko prepričljivo. Mejačeva se je izkazala za eno tistih ustvarjalk, ki sledijo lastni umetniški intuiciji, velikokrat drugačni od pričakovane ustvarjalne oblike. Tudi zato je projekt na meji med flamenkom in številnimi drugimi zvrstmi. Niso mu tuji ne performans, glasbeno gledališče, ne sodobni ples. Projekt je najmočnejši takrat, ko se gibalno osredotoči v njenem telesu, spremlja pa ga izvirna avtorska glasba pianista Bowraina.
Predstava *Prostor med nama je najin odnos* raziskuje stik tradicionalne simbolike bikoborb z razmišljanji o sprejemanju in predajanju človeški naravi, ki v organski svet odnosov riše anorganske meje. Temelji na plesu flamenka, ki ga prepleta s sodobnimi uprizoritvenimi in gibalnimi pristopi. Glasba, zvok in ritem prostor polnijo in ga obenem praznijo.
Vsekakor je projekt z uvrstitvijo na festival upravičil tvegano programsko potezo, hkrati pa potrdil odločitev, da je soočanje mladih domačih ustvarjalcev in tujih priznanih umetnikov za prve izredno pozitivno in opogumljajoče.
Štihova dvorana, 15. februarja 2020 (festival Bi flamenko)

Ponovitve

DE FACTO (pojdi s seboj)
Koreografija: Leja Jurišić
Glasba: Milko Lazar
Scenografija: Petra Veber
Produkcija: Pekinpah in Triola
Koprodukcija: Cankarjev dom
Plečnikovo letno gledališče Tivoli, 17. junija (festival Spider 2020), 29. avgusta (Odprti oder Muzejske ploščadi Metelkova (Trigger festival 2020) in SNG Nova Gorica 10. oktobra 2020

3.5 Plesna gostovanja iz Slovenije

Plesna gostovanja iz Slovenije so bila zaradi pandemije odpovedana.

3.6 Plesna gostovanja iz tujine

Vanesa Aibar
Kača (Sierpe)
Koreografija in ples Vanesa Aibar
Ples: José Torres Vicente
Kitara: Rocío Guzmán, Tremendo
Petje: Benito Jiménez
Produkcija: Gestora de Nuevos Proyectos
Koprodukcija: María Molina
Simbolika, ki jo prinaša kača, je večznačna in ambivalentna, navzoča v mitih skoraj vseh kultur. Če jo nekateri razumejo kot podobo brutalne energije, drugim predstavlja alegorijo modrosti, tretji prisegajo na pomen zla, spet drugi v njej vidijo simbol obnavljajočega se življenja. V istoimenskem projektu je kača predvsem pooseblјenje ženske moči.
Enako kot Patricia Guerrero tudi Vanesa Aibar tradicijo flamenka, iz katere črpa, razume kot možnost svobodnega vzpostavljanja analogije s sodobnostjo. V *Kači* nas je soočila s svojim odnosom oziroma razumevanjem pomena kače tako v mitologiji kot povsem v »vsakdanjem«, v razmerju med spoloma, še najbolj pa plesnem. Raziskuje in nadgrajuje formalne in simbolične temelje med plesom, prav tako imenovanim *Sierpe* (kača), in arhetipom plesa, ki je nastal na razumevanju romantike kot obdobja, ki do ekstrema poudari ženskost, njeno moč in veličino, hkrati pa od ženske zahteva tudi poslušno ženo, ljubečo mater, skrbnico družine.
Vanesa Aibar gre po poti Patricie Guerrero. Ta je njena lastna in vodi strmo navzgor. Razlogi so po ponovno videni *Kači* jasni: njena liričnost je nekaj težko dosegljivega, njen gib je izredno natančen, čvrst, a hkrati poln mehkobe. Aibarjeva uživa v manjših odrskih formatih, idealnih za izkazovanje njenih ustvarjalnih moči, a njena energija bi z lahkoto delovala tudi na večjih prizoriščih. A vseeno, *Kača* je intimno delo, zahteva bližino tako ustvarjalca kot obratno. *Kača* zajema iz gledalčeve pozornosti in od nje živi. Je skupinska izkušnja, ki je vedno drugačna in izredno sugestivna.
Kosovelova dvorana, 15. februarja 2020 (festival Bi flamenko)

Patricia Guerrero
Distopija (Distopía)
Koreografija: Patricia Guerrero
Glasba: Dani de Morón
Produkcija: Compañía Patricia Guerrero – Endirecto FT S.L.
Patricia Guerrero je najmlajša predstavnica udarnega vala ustvarjalk (in ustvarjalcev), ki na novo premišljajo bogato zgodovino flamenka in jo avtorsko tudi bogatijo. Kritiki za njeno ustvarjanje trdijo, da gre za ples v velikih potezah, občinstvo, da je v raziskovanju ter kreaciji sodobna, drzna, ustvarjalna in svobodna. Gostujoči projekt *Distopija* je zgodba o neizprosni naravi, o samoti, nerazumevanju, o življenju, ki ni takšno, kot si ga zamišljamo, zato pa vedno znova ravno zaradi tega presenetljivo, boleče lepo in vsakega trenutka vredno uživanja.
Stvaritev, ki čvrsto stoji na neponovljivi karizmi Patricie Guerrero, je nadgrajena s tremi vrhunskimi plesalci, prav takšnimi glasbeniki in odlično pevko, ki se enako dobro znajde v vseh žanrskih legah, naj gre za opero, flamenko ali pop viže trenutno najbolj vročih izvajalcev. *Distopija* je zgodba, s katero se dotaknemo točke nič, sočasno pa se od nje že odrinemo, je hkrati zgodba od včasih in še kako zgodba od danes.
Izvedba Patricie Guerrero v Gallusovi dvorani je superlative, ki jo že nekaj let spremljajo, zgolj le potrdila. Polna dvorana je dobila kombinacijo perfektne mojstrice flamenka. Vrhunska tehnika, nadgrajena s subtilnostjo njenega giba, ki načrtno zapušča tradicijo in se inspirira s sodobnimi plesnimi tokovi, sta temelj njenega avtorskega pristopa. Ne boji se velikih odrov, njena prezenca je dovolj močna, da se spopade z vsakim formatom. Pri svojem plesu je ves čas suverena, nadzoruje dogajanje, odlično obvlada ritem. Odlični plesalci in pevka ter glasbeniki so le še nadgradnja njenega neponovljivega nastopa. Odlična in pravilna odločitev velikega finala festivala Bi flamenko.
Gallusova dvorana, 18. februarja 2020 (festival Bi flamenko)

Carolyn Carlson Company
Otoki (*Islands)*
Program solov in duetov

Sedma ženska *The Seventh woman*
Solo (2020)
Koreografija Carolyn Carlson
Plesalka Sara Orselli
Živa glasba Guillaume Perret

Sedmi moški *The Seventh man*
Solo (2019)
Koreografija Carolyn Carlson
Plesalec Riccardo Meneghini
Živa glasba Guillaume Perret

Ženski vetra *Wind women*
Duet (2018), variacija na solo iz leta 2011
Koreografija Carolyn Carlson
Plesalki Céline Maufroid in Sara Simeoni
Avtorska glasba Nicolas de Zorzi

Mandala
Solo (2010)
Koreografija Carolyn Carlson
Plesalka Sara Orselli
Glasba Michael Gordon: *Weather (Vreme) 1. del*

Aktualne zdravstvene razmere so močno vplivale na načrtovanje programa Veličastnih 7. Po številnih odpovedih že načrtovanih in dogovorjenih projektov smo bili prisiljeni v iskanje nadomestnih. Projekti z manjšim številom sodelujočih so se izkazali kot najzanesljivejši in hkrati še vedno enako umetniško verodostojni. Odločitev za serijo solov in duetov legendarne ustvarjalke Carolyn Carlson in njene skupine se zato zdi logičen in popolnoma upravičen. Od sedemdesetih let in slovite koreografije *Density 21.5*, s katero si je Carolyn Carlson prislužila status zvezdniške koreografinje Pariške opere, je solo najljubša forma kalifornijske ustvarjalke. Pomeni ji temeljno obliko koreografskega dela in trenutek primarnega stika s plesom.
Otoke so sestavljali trije soli in duet. Šlo je za dela, s katerimi se je Carlsonova znova vrnila k iskanju svojega bistva, lastne intime, hkrati pa razkrila vso lepoto in moč, ki jo izžareva samostojno plesalčevo telo. Dodana vrednost je bil gotovo glasbeni uvod v program in nastop v prvem solu. Pripadel je Guillaumu Perretu, francoskemu jazzovskemu skladatelju in saksofonistu, v zadnjih letih enemu najpopularnejših imen sodobne francoske jazzovske scene.
Sedma ženska je izbrana variacija Carolyn Carlson na uvodni prizor sola Sedmi moški, v celoti preoblikovanega za plesalko. Kot preludij sola Riccarda Meneghinija je Sara Orselli z gracioznostjo in subtilnostjo telesa podala dobršno mero optimizma, nujno potrebnega za današnjo dobo velikih pretresov.
Koreografija sola *Sedmi moški* je utelesila prelome, rekonstrukcije in (neizpolnjene) obljube sedanjosti, s katerimi se v življenju sooča slehernik. Intenziven, fluiden in dinamični gib Riccarda Meneghinija, organska glasba Guillauma Perreta in abstraktna luč Guillauma Bonneauja so gledalca potegnili v hipnotični vrtinec, na pot notranje preobrazbe, ki nas oblikuje v pluralna človeška bitja.
V stvaritvi *Ženski vetra* je Carolyn Carlson preizpraševala minljivost človekovega čutenja in zaznavanja. Delo je nadaljevala tam, kjer ga je leta 2011 končala skupaj s plesalko Céline Maufroid. Izredno uspešno in koncizno ga je tokrat nagradila v duet s plesalko Saro Simeoni.
Zadnji solo, *Mandala*, je plesalka Sara Orselli konkretizirala v delo, ki predstavlja vrhunec več kot desetletne sinergije med njo in Carolyn Carlson. *Mandala* je zasnovana kot inkarnacija človekovega srčnega utripa, hkrati pa kot del prostora, ki si ga delimo vsa bitja. Tu čas življenja prevzame sklenjeno

obliko *ensō*, kroga v zen budizmu. Simbolizira tako vesolje kot tudi umetniško dovršenost, ki ju lahko doseže samo docela svoboden duh.
Gallusova dvorana, 6 oktobra 2020

3.7 Folklora

Izvedbo **72. letne predstave Akademske folklorne skupine Franceta Marolta**, ki je bila pod naslovom *Oj, Triglav, moj dom* prvotno načrtovana maja 2020 v Linhartovi dvorani, smo nameravali izvesti v septembrskem terminu, vendar se je ob ponovni vzpostavitvi vaj izkazalo, da folklorni skupini po izpadlih mesecih vaj ne bo uspelo pripraviti dovolj kakovostne izvedbe.

4. FILMSKI PROGRAM

Filmski program smo v letu 2020 zaradi pandemije in zaprtja kulturnih ustanov izpeljali v nekoliko manjšem obsegu. Kljub temu smo lahko izvedli vse najbolj odmevne dogodke, predvsem filmske festivale. Najbolj opazna pomladna dogodka smo lahko organizirali v živo. Prvi festival tega programskega obdobja (še pred epidemijo) je bil 14. Mednarodni festival gorniškega filma (od 24. do 28. februarja), pregled gorniških filmov, ki ga organiziramo v sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo. Festival dokumentarnega filma (FDF), ki je bil načrtovan med 11. in 18. marcem, smo izvedli med 9. in 16. junijem na stalnih prizoriščih (Kosovelova in Linhartova dvorana CD; Kinodvor, Slovenska kinoteka). Tradicionalni Ljubljanski mednarodni filmski festival (Liffe) smo kljub sprva hibridni zasnovi nazadnje v celoti preselili na spletno platformo.

Pandemija je najbolj oklestila program filmske distribucije; v prvi polovici leta smo lahko prikazali tri filme iz ponudbe lokalnih distributerjev, s filmom *2001: Odiseja v vesolju* pa smo odprli tematski festival Slovenija 2050. Jesenski filmski program je bil razen spletnega Liffa v celoti odpovedan, vključno s premierami novih slovenskih filmov, ki jih pod oznako *Naši filmi doma* organiziramo v sodelovanju s Slovenskim filmskim centrom.

4.1 Filmski festivali

14. Mednarodni festival gorniškega filma
Gorniški festival ohranja veliko popularnost med obiskovalci, ki jo je začel pridobivati pred približno petimi leti. Tudi 14. izdajo smo izvedli v sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo Domžale. Festival je znova doživel pričakovan obisk, filme si je ogledalo več kot štiri tisoč šeststo obiskovalcev.
Španski film *Čolite*, dramaturško in tehnično dovršena predstavitev rahločutne zgodbe bolivijskih žensk, ki so se odločile za življenjski preobrat, je prejel glavno nagrado 14. festivala. Poleg glavne nagrade mesta Domžale je festivalska žirija med tridesetimi filmi v tekmovalnem programu nagradila tudi najboljše v kategorijah alpinizem, plezanje, gore, šport in avantura ter gorska narava in kultura, posebno nagrado je podelila tudi Televizija Slovenija.
Na petdnevnem festivalu so si obiskovalci lahko ogledali več kot petdeset domačih in tujih gorniških in avanturističnih filmov vseh dolžin, filmski program so dopolnjevala predavanja vrhunskih alpinistov. Učna leta slovenskega himalajizma so ob arhivskih filmih in v pogovoru podoživeli člani v jugoslovanskih alpinističnih odpravah Trisul (1960), Kangbačen (1965) in Anapurna (1969) Marko Butinar, Pavle Dimitrov, Anton Sazonov, Kazimir Drašlar in Lojze Golob, ob filmu in okrogli mizi z Dušico Kunaver, Ando Perdan, Marjeto Keršič Svetel, Danilom Cedilnikom, Petrom Markičem, Bojanom Pollakom in Janijem Beletom je oživel spomin na štirideset let slovenske šole v Manangu, ki je nastala leta 1979 na pobudo Aleša Kunaverja, prvič v zgodovini festivala je bilo mogoče prisluhniti Kino koncertu Bergfilm, ki so ga ob nemih gorniških filmih v živo izvedli Gregor Ftičar ter bratje Simon, Nolan in Brian Quinn. Program festivala je v celoti zasnovalo Društvo za gorsko kulturo.
Kosovelova in Linhartova dvorana, od 24. do 28. februarja 2020

22. Mednarodni festival dokumentarnega filma (FDF)
Na festivalu smo predvajali 24 celovečernih sklopov, od tega pet filmov v tekmovalnem sklopu na temo človekovih pravic, ki ga organiziramo v sodelovanju z Amnesty International Slovenije. Festivalsko retrospektivo smo ob nedavni trideseti obletnici padca Berlinskega zidu posvetili vzhodnonemškemu dokumentarcu med 1946 in 1990.
Letošnja izdaja FDF je bila v filmskoprogramskem smislu izvedena v celoti, žal pa smo morali odpovedati številne načrtovane spremljevalne dogodke, med drugimi gostovanja tujih avtorjev in strokovnjakov. Kljub omejitvam zaradi fizične distance smo našteli tisoč šesto obiskovalcev, kar je približno polovica manj kot prejšnja leta. Programski sklopi so bili tradicionalni: Tekmovalni sklop na temo človekovih pravic; Intimni in globalni portreti; Aktualni, družbenokritični dokumentarci; Retrospektiva/Fokus. Je pa svoje delo opravila tričlanska mednarodna žirija, ki je prvo nagrado podelila romunskemu filmu *Kolektiv* režiserja Alexandra Nanauja. O festivalu so poročali vsi vidnejši slovenski mediji, še posebej obširno pa Delo, Dnevnik, Mladina, Radio Slovenija in TV Slovenija.
»*Torkov začetek Festivala dokumentarnega filma z obilno nagrajenim makedonskim filmom Medena dežela je pritrdil mnenju najstrastnejših filmofilov, da je dokumentarni film kljub tradicionalno obrobni poziciji po kakovosti prevzel primat nad igranim, saj tako po tematikah kot po estetskih prijemih prinaša več relevantnega.*« (Tanja Lesničar-Pučko, Dnevnik, 10. 7. 2020)
Kosovelova in Linhartova dvorana, Kinodvor, Slovenska Kinoteka, od 9. do 16. junija 2020

31. Ljubljanski mednarodni filmski festival (Liffe)
Najbolj ambiciozen projekt filmskega programa Cankarjevega doma je bil v 31. izdaji prisiljen celoten program preseliti na spletno platformo. Prerez najsodobnejše svetovne filmske produkcije je festival predstavil na VOD platformi CineSquare, premierno smo v prikazali 23 celovečernih in 16 kratkih filmov, za katere nam je uspelo dobili dovoljenje za spletno predvajanje. 31. Liffe je v prvotno zamišljeni hibridni izdaji (kino in VOD) načrtoval 56 celovečernih filmov, vendar vseh ni bilo mogoče prikazati na video platformi, nekatere nove naslove zato, ker lastniki pravic niso dovolili spletnega predvajanja, retrospektivo Federica Fellinija pa zato ker je bila načrtovana na 35-milimetrskih filmskih kopijah. Retrospektivo bomo v letu 2021 predvajali, ko bodo epidemiološke razmere dopuščale projekcije v kino dvorani.
Ob VOD (*video-on-demand*) izpeljavi festivala se je ustaljena podoba filmskega festivala seveda nekoliko podrla, vseeno pa nam je uspelo obdržali večino načrtovanih dogodkov. Ohranili smo vse tradicionalne sklope, vključno s tekmovalnim programom, ki je po sili razmer tokrat vseboval pet filmov. Stranski dogodki so v celoti potekali v virtualnem okolju, veliko pozornosti smo kot običajno namenili izobraževalnemu programu za mlade. V sodelovanju s Pionirskim domom smo organizirali mladinsko filmsko delavnico *Nepopisan list*, v sodelovanju z zavodom Motovila in Art kino mrežo Slovenije pa strokovno srečanje z naslovom *Pogled v prihodnost AV-industrije po pandemiji*. Noč evropskega filma smo organizirali ob tekmovalnem filmu *Sadeži pozabe*, ko se nam je prek zooma živo pridružil tudi režiser filma.
O Liffu smo našteli približno sto osemdeset medijskih objav, o festivalu so obširno poročali tudi na spletnih straneh ter v različnih in priljubljenih blogih. Festival je leta 2020 spremljalo več kot sto dvajset domačih akreditiranih novinarjev. Filme si je bilo na spletni platformi v dvanajstih dneh mogoče ogledati 24 ur na dan. Obisk festivala smo tokrat šteli nekoliko drugače; ker so si gledalci filme predvajali na TV zaslonih v domačem okolju, je natančno številko nemogoče ugotoviti, a smo predvidevali, da si posamični film v povprečju ogledata po dva gledalca, zato se nam številka dvanajst tisoč petsto prodanih kod/vstopnic zdi visoka, še posebej zato ker smo lahko ponudili četrtino običajnega programskega obsega.
Glede programske zasnove festivala smo prebirali v glavnem pozitivne kritike. V dnevnem časopisu Delo, ki je bil tudi medijski pokrovitelj festivala, so med festivalom vsak dan pol strani ali celo stran v celoti posvetili festivalu, kar je za Liffe pomemben podatek. Enako pomemben je vložek spletnega portala MMC RTV Slovenija, ki zelo aktivno deluje tudi pred festivalom, ko poteka predprodaja vstopnic in opozarja na prihajajoče presežke festivala.
Programsko realizacijo festivala je omogočila tudi pridobitev finančnih sredstev zunaj javnih razpisov. Glavni pokrovitelj Telekom Slovenije je znova finančno podprl festival. Medijska pokrovitelja sta bila časopisna hiša Delo in Multimedijski center RTV Slovenija, kot običajno smo uspešno pridobili dragocena sredstva evropskega sklada MEDIA, ki pod vse bolj ostrimi pogoji podpira najbolj inovativne

filmske festivale, ki gredo v tok s časom, npr. z multimedijskimi pristopi, ki vsebujejo povezovanje z drugimi dogodki preko »živih« spletnih povezav.
Liffe ostaja t. i. pregledni festival, ponuja množico filmov, ki so bili tako ali drugače deležni pozornosti na svetovnih filmskih platnih, njegovo osrednje programsko načelo pa ostaja predstavljanje novih avtorjev, katerih prvence in druge filme predstavljamo v tekmovalnem sklopu Perspektive. Festival je tokrat podelil štiri nagrade; tradicionalnega vodomca za najboljši film iz sklopa Perspektive je prejela grško-slovenska koprodukcija *Sadeži pozabe*, nagrado združenja mednarodnih filmskih kritikov FIPRESCI kosovsko-nemški film *Izgnanec*, nagrado za najboljši kratkometražec estonski film *Zima v deževnem gozdu*. Drugič smo v sodelovanju z Art kino mrežo Slovenije podelili tudi nagrado AKMS, ki velja za motivacijo lokalnemu distributerju; prejel jo je italijanski film *Martin Eden*.
Na spletu (CineSquare in DKino) 11.– 22. novembra 2020

4.2 Filmski cikli

Zaokroženih filmskih ciklov v spomladanskem delu ni bilo, smo pa organizirali projekciji dveh filmov, ki sta se tematsko navezovala na širšo programsko ponudbo Cankarjevega doma.
17. januarja smo v Linhartovi dvorani predvajali klasiko *2001: Odiseja v vesolju* Stanleyja Kubricka. S prelomnim znanstvenofantastičnim in filozofsko navdahnjenim filmom smo pospremili tematski cikel Slovenija 2050 in triptih knjig izraelskega zgodovinarja Yuvala Noaha Hararija, ki je po drugi strani navdihnil osrednji dogodek festivala, gledališko predstavo *2020* Ivice Buljana.
17. februarja smo ob festivalu Bi flamenko organizirali projekcijo dokumentarca *Impulz*, filmski portret režiserja Emilia Belmonteja, ki Rocío Molina, eno najprodornejših ustvarjalk aktualne in sodobnega flamenko prizorišča predstavi na stopnji, ki je očem gledalcev največkrat skrita. Razkrije nam zapleteni, s surovo energijo in čustvi nabiti mehanizem nastajanja predstave *Padec iz raja*, s katerim je zaslovela in postala največja.

4.3 Filmi v distribuciji

Premierno so bili v redni distribuciji predstavljeni trije sodobni umetniški filmi, ki so predpremiero doživeli na 30. Liffu.

Nevidno življenje Evridike (*A vida invisível de Eurídice Gusmao*), brazilski film režiserja Karima Ainouza, je v petdeseta leta 20. stoletja postavljena, a sodobno zrežirana tropska melodrama o nezlomljivi vezi med dolgo ločenima brazilskima sestrama. To je film o izginjajoči generaciji, ki nazorno prikaže, kako je bilo živeti v času, ko ločitev ni bila dovoljena, seksualna revolucija se še ni začela in kontracepcijskih tablet ni bilo, ko so Brazilijo zaznamovale zelo stroge, konservativne družinske vrednote.
Gorazd Trušnovec je v oddaji *Gremo v kino* na radiu Ars 3. 1. 2020 poročal takole: »*Predvsem navdušuje izvrstna poustvaritev okolja in ozračja petdesetih let ter žitja in bitja povprečne družine iz tega obdobja. Filmski organizem, ki temelji na zakonitostih melodrame in tragičnem ponesrečenem srečanju oziroma zmoti, preseva blag magični realizem, ki ima kajpak temeljno domovinsko pravico prav v Južni Ameriki. Moč filma je tudi v tem, da avtor ne razlaga vsega, z marsikatero režijsko elipso spretno preskoči leta, s prefinjeno izbiro barvnih tonov, zvočne opreme, glasbe in dogajalnih prostorov pa se izogne pojasnilom o čutenju in razmišljanju sester.*«
Kosovelova dvorana, od 1.– 9. januarja 2020 (osem projekcij)

Obtožujem! (*J'accuse*) je zadnji film Romana Polanskega, ki je tako na beneškem filmskem festivalu kot na podelitvi francoskih cezarjev pobral kopico nagrad. Svoj pogled je režiser ponovno usmeril v preteklost in prikazal razplet enega največjih političnih škandalov v francoski zgodovini, ko je leta 1895 vojaški vrh obetavnemu oficirju Alfredu Dreyfusu zaradi domnevnega vohunjenja za Nemčijo odvzel vojaški čin, ga obsodil na dosmrtno ječo in poslal na Hudičev otok.
Denis Valič je 17. 1. 2020 na Radiu Slovenija film ocenil takole: »*Bolj kot s samo zaroto vladajočih elit proti nebogljenemu posamezniku se Polanski v njem posveti premisleku o odzivu posameznikov, tistih, ki spletejo živo tkivo civilne družbe ter se ne ustrašijo mogočnega aparata, ki ga ima na voljo oblast.*

Pač pa kljub in navkljub temu sledijo ideji pravičnosti. Obtožujem je po svoje napeta proceduralna sodna drama, a hkrati tudi klic h kritični presoji krivic in nepopustljivemu zasledovanju ideje pravičnosti. Polanskemu se pri tem k sreči uspe povsem izogniti pomilovanju tistih, ki so krivico utrpeli, in ustvarjanju novih mučenikov.«
Kosovelova dvorana, od 10.–21. januarja 2020 (enajst projekcij)

Izdajalec (*Il traditore*), italijanski film veterana Marca Bellocchia, je resnična zgodba o mafijskem šefu Tommasu Buscetti, vidnem pripadniku cose nostre, ki se je pred vihro umaknil v Brazilijo ter od daleč opazoval, kako njegovi sinovi in bratje doma izgubljajo življenja, da bi konec osemdesetih let v največjem protimafijskem sodnem procesu vseh časov oblastem pomagal do pomembne zmage v boju proti organiziranemu kriminalu.
MMC RTV Slovenija je 1. 2. 2020 film pospremil z besedami, da »*Bellocchio spada med italijanske avtorje, ki so se znašli nekako med intimizmom Antonionija in ekstravaganco Fellinija, njegova dela, prežeta z antikonformizmom in kritično držo do malomeščanskega duha italijanskega srednjega razreda, so vedno predstavljala osvežitev italijanskega filma. Takšen, neprilagojen, uporniški in z vedno kritičnim pogledom, je Bellocchio ostal tudi v zrelem obdobju svojega ustvarjanja, čeprav so ga po zatonu italijanskega političnega filma številni že odpisali*«.
Kosovelova dvorana, od 22.–31. januarja 2020 (deset projekcij)

4.4 Izredne projekcije, drugo

Naši filmi doma – Premiere slovenskih filmov
V sodelovanju s Slovenskim filmskim centrom smo nadaljevali uspešno in odmevno serijo slavnostnih premier domačih filmov, ki jih umeščamo v okolje Linhartove dvorane. S tem domačemu filmu podelimo prestižnejši značaj, saj so filmi domače produkcije do nedavnega premiere doživljali v multipleksih. Iniciativa, ki smo jo s Slovenskim filmskim centrom poimenovali »Naši filmi doma«, se je izkazala za zelo uspešno, predstave so bile odmevne tako med občinstvom kot v medijih.
V prvi polovici leta smo 18. februarja predstavili tretji film režiserja Martina Turka z naslovom *Ne pozabi dihati*, intimno dramo o odraščanju, prvi ljubezni, ljubosumju in močnih čustvih, ki človeka prevevajo v tem obdobju. Režiser Turk je skozi oči petnajstletnika prikazal težave v adolescenci, zaznamovane z nespametnimi izpadi, nerodno zmedenostjo, neomajno aroganco, predvsem pa s strahom pred izgubo osebe, ki mu je v tistem trenutku najpomembnejša.

5. KULTURNO-VZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM

Načrt **Kulturnovzgojnega programa** 2020 je bil prepoznan kot vrhunski in z enakimi superlativi lahko govorimo tudi o njegovi izvedbi v mesecih, ko smo bili lahko odprti: po obiskanosti in odzivih je presegel tudi naša pričakovanja.

Ponudbo so oblikovali bogat nabor različnih prireditev, ki jih z uspehom ponavljamo že več programskih sezon, ter tri premiere, ki so s svojimi inovativnimi ustvarjalnimi pristopi obogatile program za otroke in mladino: premiero glasbene predstave smo realizirali s koproducentoma, ki s svojimi odličnimi referencami pridobivata programska sredstva za tovrstno produkcijo; *Afriški živalski raj*, za katerega je besedilo prispeval Tomaž Vrabič, glasbo pa je napisal Anton. J. Koprivšek, je zaživel pod režijskim vodstvom Eve Hribernik in navdušil mlado občinstvo. Kreativna ekipa, zbrana okoli skladatelja Gregorja Strniše, se je z novo uglasbitvijo ljudskih pesmi posvetila vprašanju identitete in strpnosti – pomemben projekt v času, ki ga živimo. Vse leto smo skupaj s koproducentom SNG Maribor pripravljali glasbeno-baletno predstavo *Nanine pesmi*; čas, ki nam ga je raztegnila epidemija, se je izkazal kot dobrodošel, saj so baletniki s koreografinjo Valentino Turcu, glasbeniki ter Nana Milčinski lahko dali polet svoji domišljiji in ustvarjalnosti – nastala je velika predstava, ki bo leta 2021 doživela premiero na odru Gallusove dvorane, kar osem tisoč gledalcev pa je že prisostvovalo spletni premieri na božični dan in odzivi so navdušujoči.

Ko so se v zadnjih februarskih dneh in v začetku marca začele odpovedi šolskih skupin, smo do konca sezone imeli še približno šest tisoč petsto rezervacij za naše kulturnovzgojne projekte, žal smo lahko realizirali le devet ponovitev v dvoranah (za 1074 obiskovalcev). Z dvema produkcijama smo se preselili na splet, in sicer je Nik Škrlec požel izjemno zanimanje za izvrstno adaptacijo predstave *Naj gre vse v pi* (preimenovano kot *Spletni solo*), Špela Frlic pa je zasnovala *Bajkomat* – pripovedovanje pravljic ob živi glasbeni spremljavi, ki z interaktivnim pristopom ohranja stik z učenci.

Za uspešno prodajo KV-predstav šolskim skupinam je pomembno predvsem komuniciranje s koordinatorji kulturno-umetnostne vzgoje na šolah, ki poteka po več kanalih; kljub zaostrenim razmeram smo uspešno realizirali najpomembnejši promocijski dogodek, tj. tradicionalni zajtrk za mentorje (predstavitev kulturnovzgojnega programa 2020/21). Prvič smo predstavitev organizirali v Linhartovi dvorani, kar se je izkazalo za dobro odločitev, saj smo gostili 95 udeležencev.

Pripovedovalski festival smo v skladu z epidemiološkimi razmerami z marca prestavili na oktober in ga dan pred otvoritvenim dogodkom žal odpovedali. Celoten program – z rdečo nitjo *Pokrajina in zgodba* – je bil popolnoma pripravljen za izvedbo. Poleg enkratnih dogodkov z več pripovedovalci (večer strašljivih povedk *Jama, reka, gozd, tam pa straši* in *Večer resničnih zgodb*) smo pripravili dve produkciji *Večer srečnih začetkov* (miti o nastanku sveta) in *Hudiči pa z angeli plešejo* (zgodbe o peklu in nebesih; Janez Škof, Tamara Avguštin, Samo Kutin). Interni premieri smo izvedli, premiere z občinstvom in ponovitve prestavljamo v leto 2021.

Odpovedati smo se morali tudi osrednjemu festivalu dijaške ustvarjalnosti Transgeneracije; selektorji so kljub temu pripravili sezname nagrajencev, ki smo jih razglasili na spletni prireditvi, ki je imela tisoč osemsto ogledov.

12. Kulturni bazar smo sicer prilagodili ukrepom zaradi epidemije, a uspešno izpeljali štirideset dogodkov usposabljanja koordinatorjev kulturno-umetnostne vzgoje v vzgojno-izobraževalnih in kulturnih ustanovah; osrednja tema bazarja je bila *Enaki v različnosti*. S posebno pozornostjo na kulturno-umetnostno vzgojo na daljavo nastaja spletni katalog; tej vsebini smo posvetili tudi strokovno usposabljanje *Tkemo mrežo ustvarjalnosti*.

Humanistični program je zasledoval aktualno vsebinsko osmišljenost, saj se je navezoval na usmeritve in programe kulturno-umetniškega programa. Predavatelji in sodelavci so bili referenčni, do marca lahko govorimo o stoodstotni realizaciji načrta, po vnovičnem odprtju pa smo uspeli uresničiti samo štiri dogodke. Izpostaviti velja program ob festival Slovenija 2020, ko smo o družbi prihodnosti razmišljali tako na večeru Fabula pred Fabulo kot v okviru cikla Slovenija 2020; žal smo zaradi pandemije lahko organizirali le tri večere, ki jih je javnost – strokovna, publicistična, laična – dobro sprejela. Še vedno tudi v mednarodni strokovni sferi odmeva konferenca *Pogledi na grško jezikoslovje*, katere zbornik pripravljamo s Filozofsko fakulteto in bo dostopen tudi na naši spletni strani.

Cikli predavanj so tudi v letu 2020 pospremili oba filmska festivala, dneve gorniškega filma ter nekatere razstavne projekte. Žal smo zaradi zaprtja kulturnih ustanov v oktobru uspeli izvesti samo predavanje dr. Gregorja Pompeta, edino iz serije *Iz oči v oči* (ob razstavi portretne fotografije Henrija Cartier-Bressona).

V okviru **literarnega programa** smo zadnji februarski dan začeli osrednji festival Fabula, katerega koproducenti smo, a smo gostili le dva umetnika, ki sta imela odmevna nastopa, preostale festivalske napovedane dogodke smo odpovedali. Z založbo Beletrina smo se zato dogovorili za skupno izvedbo ljubljanskega festivalskega dogodka Dni poezije in vina, ki je na poletni večer v park Evropa privabil številne ljubitelje vezane besede. Jeseni smo skupaj z založbami in stanovskimi organizacijami izpeljali nekaj literarno-pogovornih večerov in dve podelitvi literarnih nagrad.

5.1 Kulturna vzgoja

Abonmaji za otroke in mladino

Programe abonmajev za otroke in mladino (Moj prvi abonma, Ivan, Cankar) smo oblikovali z izborom lastnih produkcij, gledaliških produkcij slovenskih gledaliških hiš in v sodelovanju z nevladnimi organizacijami; filmski abonma Liffe po Liffu je programski prispevek Simona Popka, vodje filmskega programa. Po odzivih so se abonentom zdeli pestri, domišljeni, kar jih je verjetno napotilo k vnovičnemu vpisu, saj smo pri vseh abonmajih povečali število abonentov.
V okviru Mojega prvega abonmaja sta bili zaradi ukrepov Vlade RS za zajezitev epidemije koronavirusa prestavljeni dve predstavi *Kako zorijo ježevci* (druga ponovitev) in *Na dvorišču*, a smo izvedli le slednjo. Tudi v okviru abonmaja Ivan sta bili prestavljeni zadnji dve predstavi, *Večer srečnih začetkov* in *Moj lajf*: slednjega smo izvedli v septembru, za predstavo *Večer srečnih začetkov* pa nadomestni termin še ni določen. Preostala abonmaja sta bila izvedena v skladu z načrtom.

Nove produkcije in koprodukcije Kulturnovzgojnega programa

Afriški živalski raj
Avtor glasbe: Anton J. Kropivšek; avtor besedila: Tomaž Vrabič; režija: Eva Hribernik; koreografija: Jana Kovač Valdés; svetovalka za gib: Simona Kočar; scenografija: Jaro Ješe; kostumografija: Anjana Pavlič; asistentki režije: Jasmina Ferenček; oblikovanje luči: Samir Botonjić, Rok Rejc; oblikovanje zvoka: Jasmina Bernjak; koprodukcija Cankarjevega doma, Glasbene matice Ljubljana, Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana
Nastopili so: dramska igralka Alja Kapun in Bernard Dobravec, Lan Zupančič, Klara Gantar, Loti Rozman, Uma Freja Prosen, Zarja Anželj, Žana Todorović Goričan, Eva Ipavec, Brina Rednjak; otroški pevski zbor Glasbene matice Ljubljana, ki ga je vodila Tatjana Dolenc Marinšek; plesalke Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana: Aurora Maria Anžlovar, Mana Eržen, Naomi Uma Zorman, Živa Lavriša, Jara Sofija Ostan, Neža Rogl
Glasbena predstava, ki je bila premierno izvedena 31. januarja in doživela trinajst ponovitev (štiri več od predvidenih devet) za kar dva tisoč štiristo obiskovalcev, je v celoti uspela in pomeni presežno produkcijo v ustvarjalnosti mladih.
V pevskem, igralskem in plesnem ansamblu so nastopili mladi, ki izkazujejo veliko zanimanje za scensko umetnost in jim ta predstavlja možnost za izražanje lastne kreativnosti, hkrati pa gre za mlade, umetniško še neizoblikovane osebnosti, za katere je nepogrešljiva strokovna pomoč pri odkrivanju, spodbujanju ter vodenju njihovih ustvarjalnih sposobnosti in skritih potencialov. Tako je tudi tokratna produkcija sledila usmeritvi Cankarjevega doma in Glasbene matice, da išče sinergijo profesionalnega in ljubiteljskega, interdisciplinarnost (petje, ples, igra) in medgeneracijsko povezovanje (otroci, mladostniki, odrasli) ter pri tem zasleduje tudi eno od pomembnejših usmeritev sodobne kulturno-umetnostne vzgoje.
Avtorja in umetniško vodstvo predstave so referenčni in priznani umetniki na svojih področjih. Poleg tega so se v nastajanje predstave vključili tudi študenti glasbene akademije, v aktivni vlogi (asistentka režiserke in asistentka zborovodkinje) ter v obliki hospitacij, prek katerih so spremljali in analizirali nastajanje produkcije.
Po spoznavni plati gre za preprosto poetično zgodbico, ki otrokom približa oddaljen živalski svet; skladatelj Anton Kropivšek je rimano poezijo ujel v zanimivo glasbeno igro, ki je zborovskim pevcem, mladim igralcem in učencem sodobnega plesa ponudila priložnost, da skupaj s profesionalno dramsko igralko in s profesionalno umetniško ekipo nadgradijo svoje znanje in razvijajo umetniške kompetence.
»Ker čedalje več strokovnjakov prepoznava, kako pomembna je umetnost pri zdravem psihosocialnem razvoju posameznika za njegovo delovanje v družbi, so tovrstni projekti, še posebej tako dobro pripravljeni in izdelani, dragocen prispevek v vzgojno-izobraževalnem procesu.« (Aleksandra Gartnar, revija Glasna, 27. 3. 2020)
Štihova dvorana, 30. januarja do 8. februarja 2020 (štirinajst predstav)

SLOblues
Glasba: Gregor Strniša; nastopajo: Ursula Luthar, Andrej Zupan, Aleš Marjetič, Gregor Strniša, Uroš Usenik, Miha Friedrich

Skladatelj in aranžer Gregor Strniša je v novem projektu, ki ga je pripravil za učence tretje triade in dijake na novo uglasbil ljudska besedila ter skupaj z zasedbo na začetku nastopa z glasbenimi primeri prikazal razliko med izvirnikom, novim aranžmajem in na novo uglasbljenim besedilom (skladba *Še kiklco prodala bom* je najprej zazvenela v izvirniku s klarinetom, nato še priredbi v obliki valčka in pa bosse nove s celim ansamblom). V sproščenem razpoloženju in z velikim angažmajem občinstva skozi nastop teče »učna ura« o nastanku in razvoju bluesa (z glasbenega vidika so predstavili bluesovsko lestvico v primerjavi z durovsko, ki je večinoma v rabi v slovenski ljudski glasbi, ter značilne za blues značilne harmonske pristope).
Projekt – ob prenosu glasbenega znanja – pozornost namenja tudi večjezičnosti, vprašanju identitete vseh vrst, strpnosti do drugačnosti. S tem je pomembno obogatil repertoar kulturnovzgojnih učnih ur Cankarjevega doma.
Izvedli smo premiero z dvema ponovitvama, nekaj ponovitev načrtujemo tudi v jesenskem delu.
»Projekt SLOblues je učna ura glasbene kohezivnosti in univerzalnosti, predvsem pa dober način motiviranja mladih za ohranjanje slovenske kulturne dediščine.« (Dnevnik, 13. 1. 2020)
Kosovelova dvorana in Klub CD, 13. in 18. januarja 2020 (tri predstave)

Nanine pesmi
Režija in koreografija Valentina Turcu; besedila pesmi Frane Milčinski – Ježek; avtorja glasbenih aranžmajev Jani Hace, Matija Krečič; avtor veznega besedila Nejc Gazvoda; glasba Anja Pavlin, Jan Medle, Peter Penko, Janez Dovč, Tomaž Okroglič Rous, Jani Hace; video Rok Predin; scenografija Matic Kašnik; kostumografinja Nataša Recer; dramaturški sodelavec Vili Ravnjak; asistentka koreografinje Tanja Baronik; nastopili so: Nana Milčinski, Bojan Maroševič in baletni ansambel SNG Maribor: Ema Perić, Adriana Cioata, Metka Masten, Ines Uroševič, Tanja Baronik, Tiberiu Marta, Sytze Jan Luske, Jan Trninič, Vadim Kurgajev, Mircea Golescu, Cristian Popovici, Tim Dolinšek; koprodukcija med Cankarjevim domom in SNG Maribor
Premiero glasbene plesne predstave *Nanine pesmi* smo si 25. decembra 2020 lahko ogledali na spletu, sicer pa je predstava namenjena najmlajšemu občinstvu in bo na odrih živela v letu 2021.
Izhodišče projekta je glasbena slikanica z istoimenskim naslovom, ki predstavlja manj znano Ježkovo poezijo, nastajajočo od Naninega rojstva do njenega tretjega leta. Uprizoritev slika zgodbo o odraščanju deklice ob dedku ter spoznavanje njunega skupnega vesolja risarij, igrač in sanjskega sveta – kot srečanje dveh generacij v posebnem miru, ki ga človek lahko doživi samo na začetku in koncu življenja; na zasnovo vizualne estetike je vplival Ježkov citat: »Kar v srcu imaš rada, vse tebi pripada.«
Nanine pesmi so bile v svojem osnovnem konceptu mišljene kot koncert, z vključitvijo SNG Maribor pa je nastal celovit gledališki, plesni in glasbeni projekt, pri čemer je treba izpostaviti zlasti koreografski delež Valentine Turcu in odličnost izvedbe ansambla; z besedami kritičarke Daliborke Podboj (Parada plesa): *»Plesna umetnica in koreografinja Valentina Turcu je s svojo subtilno koreografsko vsebnostjo prispevala k čudovitemu plesnemu orisu, ki iskri tudi pristno mladostno vzdušje akrobacij, tudi pisano poetiko baletnih višajev, ko se gib zliva z glasbo in ples polni z besednim skladjem vokala. Valentina Turcu se znova potrdi kot dobra poznavalka odrskih zakonitosti, ko njena režija tega plesno-glasbenega dogodka verodostojno oživi, pa čeprav na video posnetku, se tudi boči v dramsko zasnovanem loku, ko se ne vrstijo razvlečeni zastoji ali sledijo neprijetna prekrivanja, pač vse poteka v pravem trenutku na pravšnji poziciji in ima svoj potrebni čas ekspozicije. Predstava Nanine pesmi je multimedialni projekt izrednih dinamičnih (plesnih) sosledij, poetike vokala in pristne igre besed, kjer se skoraj s spretnostjo filmske režije, kamere in montaže sočasno dogaja in kadrira v statičnem okviru gledališkega odra …«*
(Spletno) premiero Naninih pesmi si je v štirih urah ogledalo 8000 gledalcev, potem smo jo umaknili s spleta.
Spletno predvajanje posnetka, 25. decembra 2020

Spletni premieri

Bajkomat
Idejna zasnova, izbor zgodb in pripovedovanje: Špela Frlic; avtor glasbe in besedil songov, električna kitara in glas: Andrej Fon; harmonika, glas: Tea Vidmar; koprodukcija med zavodom Homo Narrans in Cankarjevim domom

Bajkomat temelji na prepričanju, da je pripovedovanje domišljijska igra, v kateri enakovredno sodelujemo pripovedovalci in poslušalci. Produkcijo so izvajalci zasnovali z mislijo na živo predvajanje prek zooma (in jo temu prilagodili), pri čemer so ohranili interaktivnost in živ stik z osnovnošolci.
Ustvarjalci so se vsebinsko osredinili na manj poznane balkanske čudežne pravljice in se »igrali« z njihovimi temeljnimi značilnostmi (začetki, konci, pravljična števila, čudežni pomočniki ...), ob tem pa poslušalce (učence 6. in 7. razreda) nevsiljivo opozarjali na značilno strukturo pravljic in preverjali njihovo izpovedno moč v sodobnem času.
Izvedli so pet zoom-predstav, glede na odziv občinstva in odlične povratne informacije mentoric izvedbe ocenjujemo kot zelo uspešne. Še posebej smo zadovoljni, da nam je uspelo razviti formo, ki učinkovito deluje tudi na spletu.
Spletna predstava v živo iz Kosovelove dvorane 22.–24. decembra 2020

Spletni solo
Zasnova in izvedba: Nik Škrlec; produkcija: Cankarjev dom
Pi, *spletni solo* je bila uprizoritev, ki je potekala v Štihovi dvorani Cankarjevega doma, za gledalce z živim prenosom na Youtubu. Decembra smo jo najprej pripravili za šolarje, potem pa še za vse spletne gledalce. Mladino, ki je ta dogodek spremljala v šoli, torej v sklopu učnega programa, je Nik Škrlec, edini igralec v tej predstavi, najprej vprašal, kaj pravzaprav gledajo; tako so skupaj odprli vprašanje gledališča na spletu, ter to vprašanje izkoristili za kratek in zabaven prelet zgodovine drame, na koncu pa si skupaj pogledali še nekaj odlomkov iz predstave *Naj gre vse v pi*, ki jo je Nik prav tako odigral v Štihovi dvorani.
Odzivi so bili dobri, nekako čudno je mlajšim Youtube kot okolje bližje in se hitro znajdejo v kontekstu spletnih pretočnih storitev, ki so jim poznane predvsem zaradi priljubljene platforme za prenašanje videoiger Twitch. Ker jim je format domač, so lahko zelo dinamično sodelovali tudi v klepetu.
Predstava za izven je bila zastavljena bolj spektakularno in manj izobraževalno, vendar je sledila enakim izhodiščem. Sicer so tehnične težave zagrenile prenos, ampak so gledalci ravno po tem na družbenih omrežjih odpirali teme živosti spletnih prenosov in se spominjali žive izkušnje gledališča, ki jo splet tako težko ponudi. Zdelo se je, da pa so ravno nepredvidene tehnične težave ponudile izkušnjo prisotnosti in življenja, ki je sicer na odru zakrita z iluzijo gledališča.
Zanimanje za *Spletni solo* je izjemno. Zaradi interaktivne narave performansa smo prijave omejili na dvesto petdeset udeležencev za posamezni dogodek.
Spletna predstava v živo iz Štihove dvorane 14., 15. in 28. decembra 2020

Ponovitev produkcij Kulturnovzgojnega programa in kulturnovzgojnih učnih ur ter projektov drugih producentov

Kulturnovzgojne predstave za šole so bile v mesecih, ko je bil CD odprt (januar, februar, prva polovica marca, september in prva polovica oktobra 2020), dobro obiskane.
Otroška opera **Snežna kraljica** skladatelja Matthewa Kinga, ki je premiero doživela decembra 2019 ter je nastala v koprodukciji med Cankarjevim domom, Glasbeno matico Ljubljano in Slovenskim komornim glasbenim gledališčem, je navduševala tudi v februarju 2020; na petih ponovitvah si jo je ogledalo 1905 obiskovalcev. Dobro zasedenost dvoran lahko pripišemo tako odmevni premieri kot tudi priljubljenosti istoimenske Andersenove pravljice, po kateri je nastal libreto Andrewa McKinnona. Kritika Aleksandre Gartnar, objavljena dva meseca po prvih izvedbah, med drugim izpostavi vlogo zbora, ki se je izkazal pri obvladovanju nekonvencionalnih harmonij, ter režijski pristop Eve Hribernik in pohvali organizatorje za drzen podvig: *»Treba je čestitati organizatorjem za tovrstne projekte, ki med poslušalce vseh generacij prinašajo svež pristop k širjenju umetnosti in mednje znova vračajo zavedanje, da je ravno umetnost ena od najbolj neposrednih glasnic večnih resnic – v tem primeru pristnih odnosov, ki temeljijo na nesebični ljubezni.«* (Aleksandra Gartnar, revija Glasna, 27. 3. 2020)
Po številu ponovitev izstopata večletni uspešnici, gledališka predstava **Prosto po Prešernu** (13 ponovitev, 2.284 obiskovalcev) ter predstava **Romeo in Julija** (6 ponovitev, 1.274 obiskovalcev), obe v koprodukciji z Zavodom Margarete Schwarzwald.
Vrsto let naše najmlajše obiskovalce uspešno nagovarjajo člani skupine Slovenskega tolkalnega projekta z učnima urama **Tolkala za radovedneže** in **Tolkala od blizu**; v januarju smo imeli štiri ponovitve za 392 gledalcev.

Na festivalu Bobri smo sodelovali z dvema ponovitvama glasbenega performansa **Tesla** Janeza Dovča, koncert **Enci benci katalenci** pa smo ponovili dvakrat, v dvorani smo našteli 722 navdušenih mladih obiskovalcev.
Jeseni je štiri ponovitve doživel **Džumbus** Petra Kusa, na vsaki je bilo nekaj več kot sto obiskovalcev.
Priljubljene matineje, ki jih pripravljamo skupaj z Glasbeno mladino ljubljansko in Glasbeno mladino Slovenije, zaradi epidemije niso bile izpeljane skladno z objavljenimi sporedi; namesto načrtovanih desetih smo jih izvedli le pet, te pa so bile – kot vedno – odlično obiskane.

Delavnice
Ob razstavi *Ideja, znanost in tehnologija antične Grčije* smo za otroke in mlade pripravili tri različne, odlično zasnovane delavnice, ki osvetljujejo vsaka svoje področje inovativnosti v antični Grčiji, ter jih izvedli kar 26 in privabili 596 obiskovalcev. Delavnica *Kdo je premagal Minotavra?,* namenjena otrokom od šestega do dvanajstega leta, je predstavila vlogo mitologije v starogrškem svetu, ob izdelavi mask in/ali poslikav krožnikov pa so najmlajši spoznavali tudi tedanje gledališče in vazno slikarstvo. Mladi od desetega do petnajstega leta so se na delavnici *Ali znaš razbrati antično sporočilo?* naučili treh različnih šifrirnih sistemov, ki so bili tedaj v uporabi. Za starejše najstnike od dvanajstega do osemnajstega leta pa smo organizirali delavnico *Matematika ali igra?,* kjer so se poučili o Arhimedovi sestavljanki ostomahion in sami odkrili eno izmed 17.152 mogočih rešitev.

Kulturni bazar
Kulturni bazar, enodnevno nacionalno strokovno usposabljanje, je 6. oktobra 2020 dvanajstič potekalo v Cankarjevem domu. Organizatorji dogodka so Ministrstvo za kulturo, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport ter Zavod RS za šolstvo v sodelovanju z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano ter Ministrstvom za okolje in prostor pod častnim pokroviteljstvom Slovenske nacionalne komisije za UNESCO in izvršnim producentom Cankarjevim domom.
Program, ki je bil v letošnjem letu prilagojen ukrepom zaradi epidemije covida 19, je vključeval štirideset dogodkov: predstave, predstavitve, predavanja, delavnice in vodenja po razstavi, namenjenih strokovnim delavcem in študentom z različnih področij (vzgoje in izobraževanja, kulture, kmetijstva in prehrane, zdravstva, sociale, okolja in prostora, športa …).
Udeležba na Kulturnem bazarju je bila vse obiskovalce brezplačna. Dogodka se je udeležilo 378 strokovnih delavcev.
Osrednja tema dvanajstega Kulturnega bazarja je bila *Enaki v različnosti*. Dogodek sta uvedli filozofinja in sociologinja dr. Renata Salecl in gledališka režiserka mag. Ivana Djilas z dialoškim predavanjem *Čigavo delo je spreminjanje kulturnih vzorcev?*. Sklepna prireditev Kulturnega bazarja 2020 je bila filmska projekcija *Kolonija: mularija*.
Poleg teoretskih in praktičnih spoznanj strokovnjakov, kakovostnih kulturnovzgojnih projektov ter predstavitev kreativnih partnerstev med vzgojno-izobraževalnimi zavodi in kulturnimi ustanovami so udeleženci skozi program spoznavali tudi možnosti za povezovanje kulturno-umetnostne vzgoje z drugimi področji. Tudi letos so se nam pridružili partnerji iz drugih resorjev – skupni medresorski dogodki so povezali kulturno-umetnostno vzgojo z okoljem in prostorom ter gastronomijo. Poleg dogodkov v dvoranah in predavalnicah so se v Veliki sprejemni dvorani Cankarjevega doma na razstavnih prostorih predstavljala vsa področja kulturno-umetnostne vzgoje z gradivi, publikacijami in dodatnimi informacijami. V Prvem preddverju so obiskovalci ob tematskem sklopu *Enaki v različnosti* in razstavi *Tradicionalni slovenski zajtrk* spoznavali, kako se kulturno-umetnostna vzgoja povezuje z drugimi področji.
Program Kulturnega bazarja 2020 je predstavil različne načine, kako nam je z medresorskim sodelovanjem uspelo okrepiti zavest o pomenu kakovostne kulturno-umetnostne vzgoje ter spodbuditi številna kreativna partnerstva, ki danes že pripomorejo ne le k inovativnejšemu učnemu okolju, temveč spodbujajo tudi kreativno mišljenje, socialno vključenost, krepijo družbene veščine ter imajo številne druge pozitivne učinke na razvoj posameznika in družbe.
26. avgusta 2020 smo okviru projekta Kulturni bazar izvedli tudi sedaj že tradicionalno strokovno usposabljanje *Tkemo mrežo ustvarjalnosti,* namenjeno registriranim koordinatorjem kulturno-umetnostne vzgoje v vzgojno-izobraževalnih zavodih, kulturnih ustanovah in lokalnih skupnostih. V letošnjem letu smo posebno pozornost namenili kulturno-umetnostni vzgoji na daljavo oziroma izzivih ob pouku na daljavo. Usposabljanja se je udeležilo 53 koordinatorjev.

V okviru projekta Kulturni bazar smo leta 2020 zaključili vsebinsko in vizualno prenovo portala https://kulturnibazar.si/, ki služi kot informacijska točka za celoten nacionalni projekt. Novembra smo v okviru strani vzpostavili rubriko *Kulturno-umetnostna vzgoja na daljavo*, v kateri predstavljamo izbor kakovostnega spletnega učnega gradiva, ki ga pripravljajo kulturne ustanove iz vse Slovenije, vključene v nacionalni projekt. Izbor je namenjen otrokom, učencem in dijakom ter strokovnim delavcem v vrtcih, šolah, pa tudi drugim odraslim, ki skrbijo za otroke in mlade.

5.2 Ustvarjalnost mladih

Transgeneracije 2020
Festival dijaške ustvarjalnosti Transgeneracije 2020 bi moral biti izveden v dveh delih; v prvem, ki bi potekal med 30. marcem in 4. aprilom, bi morala biti predstavljena gledališka in plesna dela, v drugem delu festivala med 5. in 15. majem pa še dela iz filma, fotografije, stripa, likovne umetnosti in poezije. Zaradi takšnega izvedbenega načrta je bil ločen tudi razpis. Rok za prijavo gledaliških in plesnih del je bil do 14. februarja, za prijavo del z drugih področij pa do začetka aprila. Na žalost je vmes posegla epidemija in je letošnji festival v celoti odpadel. Ker pa so si selektorji ogledali vse predstave, prijavljene na gledališki in plesni del festivala, smo se odločili, da podelimo nagrade na področju uprizoritvenih umetnosti.
Selektorja Katja Markič in Matej Bogataj sta si ogledala enajst različnih gledaliških predstav, kar je v primerjavi s prejšnjimi leti izjemno malo, ter v dveh predstavah prepoznala še posebej ambiciozno in zrelo izvedbo z jasnim in premišljenim razumevanjem odrskega ritma, zato sta mentorsko nagrado podelila Dragu Megliču z Druge gimnazije Maribor za produkcijo *Antigone* v izvedbi Druge scene ter v priredbi in režiji Lane Krmelj, nagrado za najboljšo predstavo v celoti pa dijakom SVŠGUGL pod mentorskim vodstvom Barbare Kranjc Avdič za *Tri sestre*.
Selektorici Marjeta Lavrič in Ana Štefanec sta si ogledali štiri plesne predstave. Za najboljšo sta nagradili SVŠGUGL PRED-PREMIERA '20: S/PREGLE/DANO TELO, v kateri je najbolj izstopal plesni izraz in v kateri so se dijaki najbolj prepričljivo in samozavestno posvetili svoji temi, posebej pa sta nagradili še dijakinjo Tajo Regent Veras za najboljšo plesno izvedbo in dve dijakinji s produkcijsko nagrado: Nežo Kokalj za izvedbo plesne miniature *Trenutek* in Mašo Grce za izvedbo plesne miniature *Neudobno udobje*.
Razglasitev zmagovalcev zaradi znanih okoliščin ni bila izvedena v živo, pač pa posneta in na začetku prihodnjega šolskega leta predvajana na spletnih straneh Cankarjevega doma, hkrati z razpisom za Transgeneracije 2021. Pri pripravi posnetka smo sodelovali z Nikom Škrlecem.

Druge produkcije
Januarja je v Linhartovi dvorani znova gostovala Druga gimnazija Maribor, gledališke skupine English Student Theatre, tokrat z muzikalom **Figarova svatba**. Glasbeno predelavo nekoč revolucionarne komedije v svetovni literaturi odlikuje vpogled v zgodovino glasbe – mlado občinstvo so navduševale kreativne kombinacije klasične glasbe z baročno navdahnjenimi uspešnicami iz osemdesetih let. Mladi ustvarjalci v simbiozi s profesionalci so pripravili dve uri in pol dolgo, izvedbeno dovršeno predstavo, ki bi jo mirne duše lahko uvrstili na program slovenskih poklicnih gledališč. Zasluga gre kakovostnemu mentorskemu delu in izjemnim pogojem, ki jih za gledališko ustvarjanje zagotavlja ravnatelj Ivan Lovrenčič.
Med t. i. drugimi produkcijami bi izpostavili še letni javni nastop dijakov Konservatorija za glasbo in balet Ljubljana **Čas, da se zbudimo**. Nastopilo je 298 mladih plesalcev v koreografijah, ki jih je pripravila Jana Kovač Valdes. Opazna sta bila tehtna programska dramaturgija ter inovativen in raznovrsten spored.
Pripravili smo tudi dva večera, na katerih so se s svojo ustvarjalno potenco predstavili koroški Slovenci ter tržaški Slovenec pisatelj, pesnik in publicist Marij Čuk. Prireditev **Koroška pesem prek meja** je nastala v sodelovanju z Društvom slovensko-avstrijskega prijateljstva, ponudila pa je koncert mešanega pevskega zbora Podjuna iz Pliberka, odlikovanega z Gallusovim priznanjem, ter recitacije koroških narodnih pesmi. Vzgib za prireditev **Črni obroč** pa je bila obletnica požiga Narodnega doma v Trstu, ob kateri je izšel roman Marija Čuka, prvo romaneskno delo o tej temni strani zgodovine; sodelovali so: avtor, politik Lojze Peterle kot član mešane zgodovinske komisije za ugotavljanje

slovensko-italijanskih odnosov, zgodovinar Boris M. Gombač ter urednica založbe Mladika Nadia Roncelli.

5.3 Humanistika

Humanistični dogodki ob festivalu Na Olimpu
Razstavi v Galeriji CD smo tudi v letu 2020 namenili programsko pozornost ob dopolnjevanju z različnimi vsebinami, ki zadevajo najtrajnejše prispevke starogrške znanosti in tehnologije.
Osrednji dogodek je bila **konferenca, posvečena grškemu jeziku in jezikoslovju**, ki je v slovenski prostor pripeljala najuglednejše strokovnjake iz grškega jezikoslovja, še ene vede, katere začetki izhajajo iz starogrške tradicije. Govorci s tujih univerz so bili: dr. Brian Joseph (Državna univerza v Ohiu, predsednik Ameriškega združenja jezikoslovcev), dr. Geoffrey Horrocks (Univerza v Cambridgeu), dr. Mark Janse (Univerza v Gentu / Univerza v Harvardu), dr. Spyridoula Varlokosta (Univerza v Atenah) in dr. Orest Xherija (Univerza v Chicagu). Vsak zase je predstavil svoj vidik preučevanja grščine (ki ima med vsemi evropskimi jeziki najdaljšo pisno tradicijo), tako da so se predavanja dotaknila zgodovine grščine, njene didaktike, pa tudi modernih nevrolingvističnih raziskav. Brian Joseph je govoril o dešifriranju linearja B, kar je bilo eno največjih odkritij grškega jezikoslovja v 20. st., dr. Geoffrey Horrocks o kategoriji starogrškega medija, dr. Spyridoula Varlokosta o prispevku grškega jezikoslovja k modernim nevrolingvističnim raziskavam, dr. Orest Xherija pa o tem, kako lahko moderna računalniška tehnologija prispeva k rekonstrukciji fragmentarno ohranjenih antičnih besedil. Osrednja pozornost je bila namenjena dr. Marku Janseju in o njem posnetemu filmu *Last words* (Serious Films, 2014), ki smo ga ob tej priložnosti predvajali v Cankarjevem domu. Dr. Janse je v svetu jezikoslovja zaslovel potem, ko je leta 2005 odkril, da je kapadoška grščina še vedno govorjena.
Na konferenci so poleg tega nastopili jezikoslovci iz slovenskega prostora in predstavili svoj vidik preučevanja grščine (dr. Matej Hriberšek, dr. Jerneja Kavčič, dr. Christina Manouilidou).
Konferenca je bila odlično obiskana; udeleženci so prišli iz Slovenije (študentje klasičnih jezikov ter primerjalnega in splošnega jezikoslovja, klasični filologi, zgodovinarji, drugi jezikoslovci, člani grške skupnosti v Sloveniji) pa tudi iz tujine. Med udeleženci je bila tako skupina študentov in profesorjev z Oddelka za klasično filologijo Univerze v Zagrebu, z visoke šole za prevajalstvo v Trstu ter posamični udeleženci z Univerze na Dunaju in iz nekaterih italijanskih ustanov.
Konferenco smo organizirali v sodelovanju z oddelkoma za klasično filologijo ter za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske univerze v Ljubljani, ki sta ju predstavljali dr. Jerneja Kavčič in dr. Christina Manouilidou. Izbrani prispevki s konference in okrogle mize bodo ob koncu letošnjega leta izšli v posebni, tematski številki revije *Keria*: *Studia Latina et Graeca*, osrednje revije klasične filologije v Sloveniji, ki bo tokrat nastala v sozaložnišvu s Cankarjevim domom.
Z Alumni klubom Strojne fakultete v Ljubljani smo pripravili pregledni predavanji o razvoju hidravlike in konstruktorstva od antike do danes. Predavanje ***Konstruktorstvo od antike do danes*** je profesor dr. Jernej Klemenc zasnoval tako, da smo prek predstavljenih artefaktov tehničnih rešitev antičnih kultur dobili uvide v razvoj temeljnih naravoslovnih in tehničnih ved ter posebej konstruktorstva. **O hidravliki skozi čas** s poudarkom na antični Grčiji pa je predaval profesor dr. Matevž Dular. Predavanji sta približali tematiko širšemu občinstvu in spomnili na nekatere zanimivosti celo tiste, ki se s hidravliko poklicno, nekateri tudi znanstveno ukvarjajo. To sta dokazali živahni razpravi, ki smo jima bili priče ob zaključkih predavanj.
Teatrologom in tudi širši javnosti je bil namenjen obisk cenjene profesorice dr. Konstantine Ziropoulou, ki raziskuje vlogo starodavne grške drame. Na predavanju z naslovom ***Kako se znajde stara grška drama v sodobni Grčiji?*** smo spoznali mejnike v zgodovini oživljanja antične grške drame od ustanovitve neodvisne grške države do danes. Odlika tega dogodka je bila tudi izjemna odzivnost občinstva, ki je navdušila našo gostjo – strokovnjakinjo z veliko znanja in ustvarjalne senzibilnosti.

Cikel dogodkov ob festivalu Slovenija 2050
Cikel predavanj in okroglih miz v Cankarjevem domu, ki je pospremil gledališki projekt *2020*, je 20. januarja odprl ameriški primatolog italijanskega rodu dr. Dario Maestripieri. Dogodek, ki je potekal v skorajda polnem Klubu CD, je bil sestavljen iz dveh delov. V začetnem je chicaški profesor predaval o protislovnosti koncepta človekove narave, v drugem delu pa je odgovarjal na vprašanja novinarke Patricije Maličev in občinstva.

3. februarja sta med javnim pogovorom v polnem Klubu CD nastopila multimedijska umetnica dr. Maša Jazbec in nevrolog dr. Blaž Koritnik. Pogovor z naslovom ***Možgani – ta čudoviti, nagubani, skrivnostni organ*** je vodila Mojca Kumerdej. Dopolnjena beležka pogovora je bila objavljena 14. marca 2020 v Sobotni prilogi Dela (https://www.delo.si/sobotna-priloga/mozgani-so-organ-ki-se-lahko-dobro-prilagaja-izzivom-novih-tehnologij-287770.html).
Antropolog dr. Borut Telban je 20. februarja predaval pred skoraj polno Kosovelovo dvorano. Predavanju z naslovom ***Dojemanje sveta, bogastva in belcev na Papui Novi Gvineji*** je sledilo več kot uro trajajoče zastavljanje vprašanj iz občinstva, med katerim je dr. Telban osvetlil mentaliteto prebivalcev Papue Nove Gvineje, običaje in lastne terenske izkušnje.
»V družbi sicer primanjkuje poglobljenih pogovorov o prihodnosti. Tematski festival Slovenija 2050 ponuja teme, ki za javnost danes morda še niso pomembne. V bližnji prihodnosti bodo zagotovo.« (Blaž Mazi, Radio Slovenija, 18. 1. 2020)

Fabula pred Fabulo
Teoretsko jedro festivala Fabula, katerega pobudnik je Cankarjev dom, je bilo letos namenjeno moči mesta; trije gosti – avtorica utopičnega romana *Oval*, ki se poigrava z možnostmi nekaj let oddaljene prihodnosti, Elvia Wilk, pisatelj fiktivnih romanov Simon Sellars ter ameriška arhitektka in predavateljica na Univerzi Yale, Keller Easterling, katere predavanje je potekalo prek skypa – so v svojih predavanjih razmišljali o silah, ki se lomijo v mestih danes, ter predvidevali, kakšna bodo mesta prihodnosti. Večer, ki je odpiral tudi vprašanje dandanašnjega javnega prostora, je številno občinstvo v nabito polnem Klubu CD spremljalo z velikim zanimanjem; po številu intervjujev sodeč so bili gostje zanimivi tudi za medije, ki so njihova razmišljanja o razmerjih moči in jutrišnjem svetu posredovali širši javnosti.

Dvajseto stoletje v objektivu
Ob razstavi očeta sodobne dokumentarne fotografije smo pripravili več predavanj ob portretih velikanov literature, glasbe, družbenega in družabnega življenja, žal pa smo lahko realizirali samo enega, in sicer je dr. Gregor Pompe pripravil predavanje z naslovom ***Dolgo glasbeno 20. stoletje skozi oči Igorja Stravinskega***, v katerem je razgrnil predvsem skladateljev odnos do sodobnikov in najvplivnejših predhodnikov.

Delavnica Marka Pogačnika 2020
Na letošnji delavnici z naslovom *Ustvarjalno soočenje z izzivi sodobnega trenutka* se je nagrajenec Prešernovega sklada Marko Pogačnik ukvarjal z vprašanji, kako se soočiti osebno in tudi civilizacijsko s podnebnimi spremembami in razkrojem življenja narave kot posledice človekove izgube pristnega in globinskega razmerja z bitji, razsežnostmi in svetovi narave in Zemlje kot celote. Na osnovi svojih izkušenj pri delih, povezanih z zdravljenjem krajinskih in urbanih prostorov, trdi, da smo se kot civilizacija znašli med procesi Zemljine preobrazbe, pri kateri Zemlja opušča togo delitev na materializirane in subtilne razsežnosti prostora ter pri tem oblikuje novo, večrazsežnostno strukturo planetarnega prostora.
Obisk je sicer veliko slabši kot v minulih tridesetih letih, ko smo delavnice zaradi zanimanja po večkrat ponavljali, še vedno pa predavatelj privabi več kot sto obiskovalcev.

Medreligijski dialog skozi prizmo sodobnih migracij
Cikel, ki smo ga zasnovali z ZRS Koper in Društvom za primerjalno religiologijo ter ga začeli oktobra 2019, smo do začetka epidemije uspeli realizirati v celoti.
Izhodišči predavanja dr. Nadje Furlan Štante sta bili analiza ženskih prizadevanj za zgraditev (religijskega) miru in vprašanje enakovredne spolne pripoznanosti. O medreligijskem dialogu kot alternativi sekularizmu v luči izkušenj v Združenem kraljestvu, Sloveniji ter Bosni in Hercegovini je predaval dr. Gorazd Andrejč, o verskem ekskluzivizmu na eni strani in odprtosti za druge religije na drugi pa dr. Bojan Žalec.
Predavanja so bila namenjena širši javnosti in brezplačna, torej zelo dostopna, vendar razmeroma slabo obiskana (povprečno trideset obiskovalcev na dogodek).

Pozitivna psihologija
Cikel Pozitivna psihologija je letos potekal osmo leto zapovrstjo, načrtovali smo šest predavanj, realizirali pa smo jih pet.
Programsko je bil 8. cikel pozitivne psihologije posvečen razvojnim temam. Predavanja so si sledila takole:

- 20. januarja 2020: predavateljski trojček Katja Krasko Šteblaj z izkušnjo izgorelosti, psihoterapevtka Tina Bončina in nutricionistka Katja Jerovšek: ***Življenje PO izgorelosti***;
- 3. februarja 2020: dr. Damijan Perne, psihiater: ***Kdo nam kroji usodo ali svoboda izbire o tem ali bom zmagovalec ali žrtev***;
- 2. marca 2020: dr. Dušan Rutar, filozof in psiholog: ***Kritična pozitivna psihologija***;
- 16. septembra 2020: mag. Miran Možina: ***Skrb zase: od antike do danes***;
- 5. oktobra 2020: dr. Darja Zaviršek: ***Ženske, duševno zdravje in procesi okrevanja***.

Izvedena predavanja so bila posneta za portal Videolectures.net in javno objavljena. Objavljena predavanja vseh prejšnjih sezon so še vedno v celoti dostopna[54]. Dober odziv ima tudi naša Facebook-skupina, ki jo trenutno spremlja že več kot petindvajset tisoč ljudi[55].
Pri izvedenih predavanjih smo letos uvedli novost: udeleženci so imeli možnost postavljanja vprašanj prek aplikacije www.mentimeter.com, ki omogoča anonimno spraševanje, torej ne da se posameznik izpostavi.

5.4 Literatura

Fabula 2020
Festival Literature sveta Fabula, ki poteka v koprodukciji založbe Beletrina in Cankarjevega doma, je potekal med 28. februarjem in 8. marcem 2020. Rdeča nit, ki naj bi povezala vse festivalske dogodke, je bila znova velika tema – igra moči. Z brezplačnimi literarnimi večeri smo tudi tokrat želeli nagovoriti najširše občinstvo, letos že z otvoritvenim večerom, ko smo gostili enega največjih živečih pisateljev v nemškem jeziku Bernharda Schlinka, katerega roman *Bralec* je bil leta 1995 v Der Spieglu označen za literarni triumf in je dosegel svetovno slavo.
»Za velikopotezno odprtje Fabule je včeraj poskrbel Nemec Bernhardt Schlink. Ni predstavljal le svojega najnovejšega romana Olga, temveč je občinstvo Cankarjevega doma pripustil tudi v svoje odraščanje, ki je vplivalo na njegovo politično držo danes.« (Dnevnik.si, 1. 3. 2020)
đ»Drugič na obisku v Ljubljani se je pisatelj dotaknil tudi pomembne simbolike, da na glavnem trgu mesta ne stoji v bron poveličan vojskovodja na konju ali vojak, ampak književnik. Poudaril je pomen obsodbe mednarodnih hudodelstev in zločinov.« (Kristina Božič, Večer, 2. 3. 2020)
V Ljubljani se je uspel ustaviti še hrvaški literarni zvezdnik Kristian Novak, ki v svojem romanu *Cigan, ampak najlepši* piše o strahu: *»Poskušal sem prikazati strah z vseh strani in ga tudi povezati.«* O tem je tudi govoril na pogovornem večeru, ki ga je vodil Boštjan Narat.
V začetku marca so se potem zvrstile neljube odpovedi Edouarda Louisa, Sheile Heti in Sare Stridsberg zaradi pandemije.

Kritikovo oko
V rubriki Kritikovo oko (pano s kritiko ima stalno mesto v Prvem preddverju) je kritik Matej Bogataj obravnaval književna dela, katerih kakovost, prodornost in perspektivnost je prepoznal. V letu 2020 so se zvrstili: ***Jiri Kočica: Izvirnik*** (Založba Mladinska knjiga); ***Lenart Zajc: Delci svetlobe*** (Litera); ***Andrej Blatnik: Luknja*** (Goga); ***Ana Schnabl: Mojstrovina*** (Beletrina).

Ob izidu
Načrt za leto 2020 je predvideval predstavitve desetih knjižnih del; zaradi znanih omejitev smo izvedli samo pogovora ob dveh novih biografijah, ki ju je izdala založba Beletrina. Pred občinstvom sta se »razgalila« igralec Radko Polič - Rac ter pravnica in nekoč varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer.

[54] http://videolectures.net/pozitivnapsihologija_ljubljana
[55] https://www.facebook.com/pozitivnapsihologijazaboljsezivljenje/

Drugi literarni večeri in omizja
V sodelovanju z založbo Beletrina in mrežo nacionalnih kulturnih inštitutov Evropske unije smo v okviru festivala ***Dnevi poezije in vina*** pripravili branje petih mednarodno uveljavljenih pesnikov. V parku Evropa pod krošnjami dreves so nastopili: pesnice Ariel Spigler iz Francije, Gaia Ginevra Giorgi iz Italije, Sonja Harter iz Avstrije, Krisztina Toth iz Madžarske ter pesnik Mikael Harter iz Nemčije. Njihova poezija je zazvenela v izvirniku, ki smo ga poslušali ob prevodnem branju v slovenskem jeziku. Program je povezovala dr. Manca G. Renko.
V septembru smo tradicionalno organizirali literarni večer s štirimi nominiranci za nagrado Marjana Rožanca za najboljšo esejistično zbirko leta 2020; na dogodku z naslovom ***Rožančeva vizija Evrope*** so se predstavili nominiranci: Kozma Ahačič, Esad Babačić, Uroš Zupan, Mojca Pišek in Tadej Meserko; pogovor z njimi je vodil dr. Edvard Kovač.
Literarni večer z naslovom ***Glasovi miru*** sta zasnovali Ksenija Jus in Gabirela Babnik Quattara; na njem je ženski odbor Slovenskega centra PEN podelil nagrado mira.

6. RAZSTAVNI PROGRAM

Leta 2020 se bomo neradi spominjali po svetovni pandemiji novega koronavirusa, ki je narekovala, uravnavala in še zlasti omejevala utrip kulturnega življenja. Kljub večkratnemu zaprtju javnega življenja, težkim razmeram pod številnimi strogimi ukrepi ter vsesplošni negotovosti smo uresničili enajst razstav in osem vizualnih postavitev, v lastni produkciji ali koprodukcijsko ter vrsto spremljevalnih programov strokovno-izobraževalnega značaja. Ob izvajanju že načrtovanega programa so ves čas potekali tudi dogovori in priprave za prihodnja programska obdobja, posebej zapletena sta bila koordiniranje in terminsko usklajevanje programov zaradi pandemijske krize. Lahko sklenemo, da smo se kljub začetnemu šoku v nadaljevanju uspešno in hitro odzivali na neprijazne epidemiološke okoliščine tako med prvim kot drugim zaprtjem javnega življenja ter v nenavadnem času med njima. Razen razstave Henrija Cartier-Bressona smo postavitve razstav objavljali na spletnih straneh, na katerih smo tudi izvedli nekaj spremljevalnih dogodkov in vodenj. Prav tako so po obeh zaprtjih razstave prve med umetniškimi zvrstmi odprle svoja vrata obiskovalcem, ob spoštovanju strogih epidemioloških ukrepov.

Pred izbruhom pandemije novega koronavirusa smo se veselili uspešnega uvoda zimske sezone s sedmimi razstavami v prvem trimesečju, med katerimi so izstopale obsežnejše razstave v preddverjih – pet večjih in tematsko izzivnih razstavnih projektov: v novo leto smo vstopili z izvirno razstavo *Vintage CD* ob štirideseti sezoni Cankarjevega doma, izstopali pa sta še razstava ob stoletnici šole za arhitekturo v Ljubljani in razstava nove generacije grafičnega oblikovanja, ki pa sta zaradi začetka pandemije ostali brez uradnega odprtja in skoraj takoj tudi zaprti za javnost.

Razstavni program je nedvomno vsebinsko obogatil tematski festival Slovenija 2050, ki ob veliki koprodukcijski predstavi Ivice Buljana v Gallusovi dvorani preizprašuje razmišljanje o naši prihodnosti, in sicer z večjim mednarodnim fotografskim projektom z naslovom *Zajčja luknja*, z bienalno razstavo članov Društva oblikovalcev Slovenije *MMXX*, eno predstavitvijo iz cikla Likovni kritiki izbirajo in dvema predstavitvama iz oblikovalskega cikla Daljnogled.

V Galeriji CD, našem osrednjem razstavišču, smo zaradi velikega zanimanja šol nekoliko podaljšali razstavo starogrške znanosti in tehnologije *Ideja* (do 3. maja), v novih razmerah, ki so onemogočile fizično komuniciranje med državami, je bil ta projekt postavljen še do 9. avgusta.

Pri načrtovanju in izvedbi razstavnega programa smo kot doslej dejavno povezovali najrazličnejše kulturne subjekte v Sloveniji in tujini. V prvi polovici leta 2020 smo v skladu s svojim poslanstvom sodelovali z vrsto nacionalnih strokovnih združenj, kot so Zveza društev likovnih umetnikov Slovenije, Društvo oblikovalcev Slovenije in Slovensko društvo likovnih kritikov. Med drugimi nevladnimi organizacijami so tu Fundacija Brumen, Zavod Photon, Zavod Membrana in revija Fotografija, med tujimi kulturnimi ustanovami pa grški Noesis iz Soluna in Fundacija Henrija Cartier-Bressona iz Pariza. V jesensko sezono smo torej zaradi »kulturnega molka« v obdobju koronavirusa prestavili dve razstavi,

Henri Cartier-Bresson v Galeriji CD, fotografsko razstavo Marine Peran Lekić v Mali galeriji in dve vizualni postavitvi v Prvem preddverju.

Posledično smo morali v leto 2021 premakniti šest projektov, med njimi tri razstave, in sicer 14. Slovenski bienale ilustracije v Galeriji CD ter fotografsko razstavo Andreja Blatnika in mednarodno razstavo Bienala neodvisnih v Mali galeriji ter tri vizualne postavitve, dve iz cikla Likovni kritiki izbirajo in eno iz cikla Daljnogled (Oblikovalska identiteta).

Glede na nenaklonjene okoliščine smo pravzaprav lahko zadovoljni, da je zaradi pandemije povsem odpadla le mednarodna razstava ob festivalu *Fotonični trenutki* s spremljevalnimi programi v sodelovanju z zavodom Photon, načrtovana v juniju in odvisna od številnih gostov iz tujine.

6.1 Razstave v galeriji CD in v dvorani Duše Počkaj

Ideja: Znanost in tehnologija antične Grčije
Vsestransko zahteven razstavni projekt iz leta 2019, ki smo ga pripravili v sodelovanju z Znanstvenim centrom in tehnološkim muzejem NOESIS iz Soluna, smo najprej zaradi velikega zanimanja šolskih skupin podaljšali do 3. maja. Kot v uvodu zapisano, razstave, zaprte od 12. marca naprej, zaradi epidemije nismo mogli pospraviti v majskem roku, zato smo jo, ko je bilo spet mogoče, odprli za javnost 11. maja in podaljšali še do poletja. Od januarja do sredine marca smo izvedli sto dvanajst vodenj in šestindvajset delavnic, zaradi epidemije pa smo za obdobje od 12. marca do konca aprila morali odpovedati trideset napovedanih vodenj in enajst delavnic. Po vnovičnem odprtju razstave smo do njenega izteka pod strogimi ukrepi izvedli le štiri javna vodenja. Do sredine avgusta smo razstavo, ne brez organizacijskih in transportnih težav, skupaj z grškimi kolegi končno uspeli razmontirati in odpeljati nazaj v Solun.
Do 9. avgusta 2020

Henri Cartier-Breson: Iz oči v oči, razstava fotografskih portretov
Skoraj dvajset let po veliki retrospektivni razstavi francoskega fotografa Henrija Cartier-Bressona v Veliki sprejemni dvorani smo se odločili, da spet predstavimo dela tega vplivnega avtorja 20. stoletja. Le malokateri umetnik je živel tako dolgo in skoraj do smrti tudi aktivno kot HCB, zanj lahko upravičeno rečemo, da je s svojim delom zaznamoval 20. stoletje. Njegovo življenje in delo sta polna rekordov in superlativov, z visokimi umetniškimi in etičnimi merili ter zaščitnimi znaki, posebnostmi, kot so fotografiranje brez bliskavice, nasprotovanje obrezovanju fotografij, vztrajanje pri črno-beli fotografiji, negovanje geometrije in kompozicije, fleksibilnost, mobilnost in diskretnost v procesu fotografiranja ter nenazadnje koncept slovitega odločilnega trenutka.
Med več tematsko naravnanimi razstavnimi projekti smo izbrali predstavitev njegovih portretov z naslovom *Iz oči v oči – Tête à tête*, sto fotografskih portretov, ki so zaznamovali glavna poglavja njegove ustvarjalne poti. Predstavitev je pomembna, ker je izbor za knjigo in razstavo ob svoji devetdesetletnici leta 1998 pripravil sam HCB in ker je spremno besedilo za knjigo prispeval slavni, leto dni mlajši, umetnostni zgodovinar Ernst H. Gombrich. Premierno je bila postavljena v ugledni londonski Narodni portretni galeriji. Pripravili smo jo v sodelovanju s fundacijo Henrija Cartier-Bressona, ki je odprla svoja vrata leta 2003, utemeljili pa so jo na pobudo avtorja njegova žena, tudi fotografinja, Martine Franck, hčerka Mélanie Cartier-Bresson ter nekaj zvestih sodelavcev, med njimi je bila tudi sedanja umetniška direktorica Agnes Sire. Fundacija hrani arhive obeh zakoncev, ki obsegajo fotografije, risbe, kontaktne kopije, publikacije, redke knjige idr. Ta izjemni nabor pomeni umetniško in neodtujljivo dediščino zasebne fundacije, ki ji priznajo javni interes in je danes ena najprestižnejših pariških ustanov.
Ljubljanska postavitev je torej obsegala sto portretov, črno-belih fotografij, ki so nastajale med letoma 1933 in 1996 ter jih v svoji zbirki hrani omenjena Fundacija HCB v Parizu. V prostoru DDP je na ogled tudi dokumentarni film o tem velikem fotografu. Na prehodu iz Galerije v Dvorano Duše Počkaj smo kot majhno zanimivost predstavili tudi portret kiparja Vasje Žbone, domnevno edinega Slovenca, ki ga je portretiral HCB. Fotografiji sta nastali v Parizu leta 1977. Avtentičnost dokazuje tudi posvetilo: »pour Basil tres cordialement Henri« (za Basila (= Vasilij) od vsega srca Henri) ter avtorjev osebni žig z navodili za uporabo fotografije.

Izbrani portreti pomenijo svojevrsten odsev javnega in kulturnega življenja 20. stoletja: od Pabla Picassa, Henrija Matissa in Alberta Giacomettija, Simone de Beauvoir in Jean-Paula Sartra, prek Marilyn Monroe, Edith Piaf in Coco Chanel do Cheja Guevare in Dalajlame, pa Igorja Stravinskega in Roberta Oppenheimerja, zato smo najpomembnejše med njimi opremili tudi s kratkimi biografijami, ki jih je pripravila novinarka in publicistka Patricija Maličev, ter s tem razstavi poleg njenega umetniškega dodali še kulturnozgodovinski pomen.
Vsekakor ne gre za običajno potujočo razstavo, marveč za ekskluziven razstavni projekt, saj je postavitev razstave v Cankarjevem domu šele njeno deveto gostovanje od leta 1998. Po Londonu je bila predstavljena še v Edinburgu in Liverpoolu, čez deset let so bile tri razstave v večjih avstralskih kulturnih središčih (Canberra, Adelajda in Viktorija), pred nekaj leti v francoskem Toulonu in lani v portugalskem Portu.
Zelo dobro postavitev razstave je vnovič prispevala arhitektka Katarina Štok Pretnar, ki je pri oblikovanju kompozicije razstavljenih fotografij lovila krhko ravnovesje med estetiko in fizičnimi omejitvami prostora. Glede na obsežnost razstavne zbirke in njene prostorske potrebe je zasnovala spet drugačne montažne stenske elemente, ki po eni strani rešujejo prostorsko zadrego, po drugi pa pomagajo ustvarjati pestro doživetje galerijskega prostora. Z izborom rdeče barve smo poudarili črno-bele fotografije z belimi paspartuji in črnimi lesenimi okvirji, jih povzdignili na višjo (vizualno) raven, ob pomoči izjemnih osvetlitvenih zmožnosti Cankarjevega doma nas celota prestavi v neki drugi čas.
Kustosinji razstave sta bili Aude Raimbault iz fundacije HCB in Nina Pirnat Spahić iz CD, postavitev in grafično oblikovanje razstave je, kot rečeno, zasnovala arhitektka Katarina Štok Pretnar, medtem ko je vse tiskano gradivo oblikoval Edin Alibešter.
Odprtje razstave smo morali iz junija pomaknili v drugo polovico septembra, za las smo še ujeli ugodnejše epidemiološke pogoje za izvajanje prireditev, ki so dovoljevali skoraj dvesto obiskovalcev v Veliki sprejemni dvorani, kjer je potekal program otvoritve z govori generalne direktorice CD Uršule Cetinski, mojstra fotografije in Prešernovega nagrajenca Stojana Kerblerja ter ministra za kulturo RS dr. Vaska Simonitija. Prijetno pootvoritveno druženje pa smo pripravili v prostoru Velike sprejemne dvorane in Parka Sveta Evrope.
Načrtovani spremljevalni program, razen maloštevilnih vodenih ogledov (trinajst javnih in naročenih vodenj) zaradi epidemije žal ni bil izveden.
Kot del zunanjih obrazstavnih dejavnosti je potekal ciklus desetih objav v Dnevnikovem objektivu, celostranskih predstavitev pomembnejših portretirancev, med njimi Picassa, Coco Chanel, Edith Piaf, Cheja Guevare, Jean-Paula Sartra in drugih. Ob sobotni rubriki so v Dnevniku zapisali: »… *Mojster francoske fotografske šole Henri Cartier-Bresson, ki sodi med najboljše fotografe na svetu, se je posvečal tako umetniški kot reportažni fotografiji, pri tem pa je izoblikoval prepoznaven intimistični črno-beli slog …*«
Od 23. septembra (do 24. oktobra); zaradi epidemije zaprto in ponovno odprto 19. decembra 2020. Podaljšano do 9. maja 2021.

6.2 Razstave v večnamenskih prostorih CD

Vintage CD
Razstavo stare tehnične opreme smo uresničili ob praznovanju 40. sezone Cankarjevega doma ter se spomnili velikih in prelomnih odrskih dogodkov, ki nam bodo za vedno ostali v neizbrisnem spominu: *Krsta pod Triglavom* iz leta 1985, Strniševih, Frayevih *Žab* in *Kralja Leara* iz sezone 1992/93, mednarodne koprodukcije *Turandot* iz leta 1994 in koprodukcijske predstave *Macbeth* iz 1997.
Avtorica razstave, tehnična direktorica CD Karmen Klučar, je veliko pozornosti namenila povezovanju tehničnih elementov z umetniško in vsebinsko platjo posamezne predstave. Ob razstavljenih artefaktih iz posameznih predstav je bil torej glavni poudarek na stari tehnični opremi, ki je omogočila izvedbo teh neponovljivih doživetij. Nostalgične spomine smo obujali ob starih zvočnikih, mikrofonih, magnetofonih, dia in video projektorjih, starih klasičnih gledaliških reflektorjih, raznovrstnih scenskih elementih, rekvizitih in kostumih … Avtorica zasnove je postavitev razstave pripravila skupaj z likovno umetnico Ireno Pivka.
»Ne gre le za nostalgijo – čeprav je družba v zadnjih štiridesetih letih doživela skokovit tehnološki razvoj, se včasih izkaže, da ima tehnična oprema izpred več desetletij na nekaterih področjih še vedno prednost.« (Lara Paukovič, Mladina, 3. 1. 2020)

Velika sprejemna dvorana, od 9. januarja do 5. februarja 2020

Zajčja luknja
Fotografija, magija in resničnost
Mednarodna fotografska razstava v okviru festivala Slovenija 2050
Kuratorska ekipa (Membrana): Jasna Jernejšek, Jan Babnik
V izzivni postavitvi, ki jo je zasnovala Jasna Jernejšek, so svoja zelo raznovrstna dela v razponu od klasične fotografije do prostorske fotografske instalacije razstavili: Marion Balac (Francija), Simon Menner (Nemčija), Špela Škulj (Slovenija), Jojakim Cortis & Adrian Sonderegger (Švica) ter Miha Godec in Valerie Wolf Gang (Slovenija). Sokurator Jan Babnik je prispeval tehtno, teoretično naravnano besedilo za razstavno publikacijo in svoj esej sklenil takole: »*Projekti Zajčje luknje izražajo dvom v današnjo stvarnost in obenem razkrivajo načine njene tehnološke vpetosti, namigujejo pa tudi na možnosti njenih prihodnjih ureditev. Smo res v stiku z resničnostjo? Ali pa smo na nemilost prepuščeni stalno migotajočim in nenehno spreminjajočim se simulacijam, kopijam in reprezentacijam? Katera je prava? A vendar, je to sploh pravo vprašanje? Razstavljeni projekti premišljujejo o spodletelem srečanju resničnosti in fotografije – o njunem spustu v fantazmagorične krajine sodobne vidnosti ter o družbenih posledicah opijanjenosti, ki jo prinese ta bliskoviti spust. Projekti, kakor so sodobne različice zažganih podob iz obredov staroselcev Kuna, ustvarijo iluzijo in nas tako ubranijo pred 'hladnim', hromečim, fantomskim redom tehnologije – a vendar, morda pa nas zgolj anestezirajo, tik preden treščimo v distopično družbeno stvarnost. … Fotografiji nikoli nismo odrekli njenih izvornih mističnih lastnosti – in tako ostaja ena izmed najbolj magičnih tehnologij današnjega časa.*«
Ob razstavi smo v sklopu spremljevalnega programa izvedli štiri strokovna vodenja s kuratorjema Jasno Jernejšek in Janom Babnikom ter z na razstavi sodelujočimi umetniki. Vodenja po razstavah obiskovalcem namreč omogočajo neposreden stik z ustvarjalci in dragocen uvid v njihove ustvarjalne procese. Del spremljevalnega programa je predstavljal tudi moderirani pogovor o resničnosti, fotografiji in magiji med francosko vizualno umetnico Marion Balac in dr. Jožetom Guno, docentom na Fakulteti za elektrotehniko Univerze v Ljubljani. Marion Balac v svojem delu raziskuje vzgibe in interakcije med čustvi in tehnologijo ter za proučevanje napetosti in povezav med vedenjem posameznikov in množice uporablja raznovrstne medije. Področja raziskav dr. Jožeta Gune pa se osredotočajo na internetne in multimedijske tehnologije, IPTV-sisteme in IoT, s posebnim poudarkom na uporabniško usmerjenem načrtovanju, modalnostih interakcij, oblikovalskem mišljenju ter VR/AR/MR tehnologijah, vključno z vidiki poigritve in toka zavesti.
»*Zanimivo je, da vsa razstavljena dela hkrati v bistvu postavljajo vprašanje, kaj fotografija sploh je, kaj je tisto, kar gledamo in kar vidimo, ter razpirajo vprašanja o prihodnosti, ne le o tem, kako in kam se fotografija razvija, ampak tudi o širši družbeni prihodnosti.*« (Jan Babnik v pogovoru z Izo Pevec za Likovne odmeve, Radio Slovenija, Likovni odmevi, 24. 1. 2020)
V sodelovanju z Zavodom Membrana in revijo Fotografija
Prvo preddverje, od 20. januarja do 1. marca 2020

MMXX
Bienalna razstava članov Društva oblikovalcev Slovenije
Bienalni razstavni projekt, del festivala Slovenija 2050, nas pod tokratnim naslovom MMXX sooča z razmerji med virtualnim in realnim. Oblikovalska razstava se spremeni v gledališko predstavo, v kateri kot glavni igralec nastopa oblikovanje v vseh svojih manifestacijah od intimnega sveta oblikovalca do prisotnosti končnega v realnosti uporabnikov. Postavitev razstave je delovala vizualno učinkovito z veliko črno kocko v sredini razsežnega prostora Velike sprejemne dvorane ter z naborom zanimivih misli in citatov slovenskih in tujih oblikovalcev, natisnjenih in obešenih na velikih paravanih okoli kocke. Pogled v kocko skozi reže na treh stranicah je ponujal intimno, deloma interaktivno, doživetje vsakemu obiskovalcu – gledalcu posebej in hkrati prikaz prihajajočih tehnologij, ki postopoma spreminjajo človeško okolje. Z virtualno predstavljenimi deli so sodelovali ustvarjalci: Renata Bedene, Edi Berk, Ernest Bevc, Jožica Curk, Gašper Demšar, Ljubica Suna Čehovin, Jurij Dobrila, Tea Goljevšček, Irena Gubanc, Nataša Grandovec, Danijela Grgić, Teja Jalovec, Dejan Kos, Bojana Kovačič Zemljič, Jasna Kralj Pavlovec, Robert Klun, Julijan Krapež, Jana Mršnik, Martina Obid Mlakar, Mateja Panter, Roman Pirnar, Klemen Smrtnik, Jasna Šafar, Huberto Široka, Mateja Škofič, Vesna Štih, Anka Štular, Nataša Šušteršič Plotajs, Tina Rugelj, Mojca Turk, Nataša Vuga, Nina Zidanič in Marjan Žitnik.

Zasnovo, projekt, videnje in vodenje realizacije je prispeval Jurij Dobrila v sodelovanju s strokovno skupino: Marko Japelj, Mateja Panter, Danijela Grgič, Nataša Vuga, Nataša Šušteršic Plotajs, Petra Bole.
»*V osrčju razstavnega prostora, svojevrstni agori, stoji velika 'črna skrinjica', s katero se oblikovalci navezujejo na Baumannovo misel, da se ljudje zaradi negotovih gospodarskih in družbenih razmer učimo dojemati svet in druge ljudi v njem kot 'zabojnik, poln zavrgljivih predmetov za enkratno rabo'*.«
(Maja Šučur: Majhna skrivnost velike črne skrinjice, Dnevnik, 29. 2. 2020)
V sodelovanju z Društvom oblikovalcev Slovenije
Velika sprejemna dvorana, od 18. februarja do 8. marca 2020

Mladi smo in živi
Sto let Šole za arhitekturo
Pregledna razstava o zgodovinskem razvoju fakultete, osebnostih, prelomnih dogodkih, pedagoških metodah pomembnih profesorjev in njihovem vplivu zunaj fakultete, uspešnih diplomantih/alumnih in njihovih delih, vpetosti fakultete v mednarodno okolje in vplivu fakultete na razvoj drugih strok (arhitekturna teorija in kritika, krajinska arhitektura, industrijsko in grafično oblikovanje, scenografija, publicistika). Naslov razstave izhaja iz uvodnika, s katerim je Jože Plečnik pospremil izid prve publikacije študentskih del leta 1923: »Iz čistega veselja prihaja ta knjiga: *Mladi smo in živi*.« Iz njega veje zanosno razpoloženje ob predstavitvi rezultatov prvih treh let študija arhitekture na novi, slovenski univerzi. Skozenj pa se izraža tudi ambicija družbeno angažiranega poučevanja arhitekture z visokimi etičnimi in umetnostnimi merili. Ta ambicija se je skozi stoletje ohranjala vse do danes. Z upoštevanjem vsakokratnih sodobnih izzivov in stalno prenavljajočimi se lastnimi identitetami je študij arhitekture v Ljubljani ohranjal začetno prodornost in svežino. Zato lahko danes z enakim entuziazmom, kot je bil Plečnikov, ponovimo: »Iz čistega veselja prihaja ta razstava: *Mladi smo in živi*.«
Univerza je prostor, kjer se z interdisciplinarnimi pristopi generira novo znanje. Za raziskovalno polje Fakultete za arhitekturo v Ljubljani sta značilna iskanje in nihanje med naslonitvijo na tradicijo in usmeritvijo k eksperimentu, preizpraševanju in redefiniranju sedanjih dognanj ter odpiranje poti v neznano. To se kaže v razstavljenih delih študentov Fakultete za arhitekturo od leta 1920 do 2020. Kritični premisleki o aktualnih družbenih in okoljskih vprašanjih, sodobnih tehnologijah, dediščini in posegih v prostor, ki jih predstavljajo njihove študijske naloge, so dragoceno gradivo za vse, ki se soočajo z odločitvami o trajnih posegih v grajeno in naravno okolje, pa tudi za tiste, ki se zavzemajo za oblikovanje teoretskega mišljenja na področju arhitekture.
Razstava je bila zasnovana kot začetek zbirke izbranih dosežkov študijskih del na Fakulteti za arhitekturo ter predstavlja izhodišče za nadaljnje raziskave študija, razmišljanja in snovanja arhitekture v Sloveniji. Osrednji del razstave so zaključna dela od prvih diplom iz leta 1924 do sodobnih magistrskih del, ki so v takšnem obsegu zdaj prvič zbrana na enem mestu. Zaključna dela predstavljajo vrh študija in so najbolj samostojno delo študentov. V njih se zrcalita posebnost in enkratnost študija arhitekture v Ljubljani, ki temelji na delu v t. i. vertikalnem seminarju, to je študiju arhitekture v obliki manjših skupin študentov različnih letnikov pod vodstvom izbranega mentorja. Razstavljeni mozaik različnih tem, predstavljenih skozi pet arhitekturnih meril, kaže na izjemno širino tako študijskih nalog kot obštudijskih dejavnosti, ki oblikujejo kompleksno mislečega, družbeno angažiranega arhitekta. Razstavo smo pripravili v sodelovanju s Fakulteto za arhitekturo Univerze v Ljubljani, koordinator vseh dejavnosti je arhitekt Rok Žnidaršič ob asistenci Katarine Čakš. V svetovalnem odboru razstave so bili zbrani: Katarina Čakš, Petra Čeferin, Maja Vardjan, Radovan Jenko, Nika Grabar, Miloš Kosec, Andrej Hrausky, Aleš Vodopivec, Matej Blenkuš, Matevž Čelik.
V okviru spremljevalnega programa so arhitekti najprej (proti koncu maja) uresničili snemanje (*live stream*) strokovnega pogovora o arhitekturi, v juniju pa štiri vodenja (tri javna: doc. Rok Žnidaršič, izr. prof. Domen Fras in prof. mag. Peter Gabrijelčič ter eno izredno vodenje za ciljno skupino dekanov ljubljanske univerze) in predavanje arhitekta Andreja Hrauskyja z naslovom *Plečnikova šola – 100 let šole za arhitekturo*.
Velika sprejemna dvorana, od (10. marca) 11. maja do 22. avgusta 2020

Vdove in pankrt
Razstavo novega vala avtorjev vidnih sporočil smo v program uvrstili na pobudo profesorja Radovana Jenka kot še en kamenček v mozaiku javnega diskurza o dosežkih oblikovalskega dela. Ajda Bevc, Petra Bukovinski, Hana Jesih, Maša Majce Mesarič, Ajda Schmidt in Jan Virant sodijo med vidnejše

predstavnike nove generacije oblikovalcev, diplomantov Oddelka za oblikovanje Akademije za likovno umetnost in oblikovanje, ter menijo, da za oblikovanje gola všečnost ni visoko na prednostni lestvici. Pomembnejši sta učinkovitost in ustreznost – pojma, pogojena s kontekstom oblikovanega dela, ki pa zato težko nastopa kot razstavni objekt, izoliran od siceršnje konkretne namembnosti. Razstava zato predstavlja prerez procesa oblikovanja, nakazuje uporabljene tehnične prijeme in izpostavlja tiste zamisli, ki so projekte najopazneje zaznamovale. Obiskovalce razstave vabijo, da odstrejo tančico in od blizu spoznajo oblikovalsko perspektivo s strokovnim žargonom vred: naslovna pojma vdova in pankrt sta namreč oblikovalska termina, ki v knjižnem prelomu označujeta osamele vrstice na vrhu (vdova) in dnu strani (pankrt), ki bi jih vesten oblikovalec moral pridružiti k pripadajočemu odstavku na prejšnji ali naslednji strani. Aljaž Vindiš, oblikovalec digitalnih produktov, strokovnjak za vizualizacije in član žirije 9. bienala Brumen, je v spremnem zapisu k razstavi z naslovom *Otroci krize* izpostavil specifično izhodišče generacije, ki jo predstavljajo avtorji: posameznikov, ki so vstopali v prihodnost, polno obljub, vendar pa »*svet, v katerega so stopili po študiju, ne bi mogel biti bolj drugačen od pričakovanega. Pričakali so jih prekarnost, razvrednotenje strokovnosti poklica, padanje cen zaradi presežka konkurence. V stroki je zijalo brezno med praktiki tiska in praktiki digitalnega. Družba se je mentalno nasičila z novimi mediji, v katerih so nanje prežale novodobne taktike masovnega oglaševanja in dezinformiranja. Preštevilni kulturni naročniki so se spreminjali iz vizionarjev ali provokatorjev v zabavljače ali strokovnjake za EU razpise*«. Avtorji so si s samostojnim delom izborili svoj prostor v stroki: »*Ker jim prostor ni bil dan, so si ga vzeli sami. Ker jim podpore niso dali, so si jo ponudili med seboj. Ker jim sloga ali mišljenja ne narekuje uveljavljena »šola«, so poiskali in razvili (vsak) svojega.*«
Avtorji so obiskovalcem v junijskem vodenem ogledu razložili ozadje nastanka projektov in razstave, po ogledu pa z obiskovalci nadaljevali diskusijo o vprašanjih sodobnega dizajna v prostoru Štihove dvorane.
Na domiselno postavljeni razstavi so predstavili naslednje projekte: Ajda Bevc: Knjiga *Živel napredek, živela svetloba*; *Zgodovina elektrifikacije Ljubljane* (naročnik: Elektro Ljubljana), Petra Bukovinski: *Serija spletnih infografik Energetski koncept Slovenije* (v sodelovanju z agencijo Futura DDB, naročnik: Ministrstvo za infrastrukturo), Hana Jesih: *Interaktivna knjiga namiznih iger Gamebook* (avtorski projekt), Maša Majce Mesarič: *Serija plakatov Kogl* (naročnik: Vinska klet Kogl), Ajda Schmidt: *Revija Lutka; Vpliv sodobnih tehnologij na lutkovno umetnost* (naročnik: Lutkovno gledališče Ljubljana) in Jan Virant: *Celostna grafična podoba Festivala kratkega filma Ljubljana* (naročnik: Društvo Kraken).
Prvo preddverje, od (9. marca) 11. maja do 19. julija 2020

Likovni kritiki izbirajo
Vizualne postavitve v Galeriji Europlakat
Cikel, priljubljen med likovnimi umetniki, pa tudi obiskovalci najrazličnejših prireditev CD, v organizacijsko nekoliko spremenjeni obliki nadaljujemo tudi v letu 2020: zaradi nepredvidenega pandemskega premora smo predstavili le dva od štirih avtorskih parov, predvidenih do poletja. Udeležencem smo kot napovedano in načrtovano prvič izplačali simbolično razstavnino. Ob koprodukcijski predstavi *2020*, zasnovani na temah in prespraševanju prihodnosti izraelskega zgodovinarja N. Y. Hararija, smo postavili izjemno instalacijo novomedijske umetnice Tanje Vujinović v izboru umetnostnega zgodovinarja Mihe Colnarja z naslovom *Carboflora* (dokumentacija generativne instalacije). Vujinovićeva v tem delu, kot v številnih drugih, opozarja na naraščajočo onesnaženost okolja na način predstavljanja zgodovinske in kozmološke vloge različnih organskih elementov za življenje na planetu Zemlja.
Druga postavitev prve polovice leta je bila zaradi epidemioloških razmer postavljena vse do začetka septembra, avtorski par sta sestavila mlajša umetnostna zgodovinarka Iza Pevec in likovni ustvarjalec starejše generacije Ivo Mršnik. Pevčeva je za postavitev izbrala niz t. i. *Psihogramov*, risb, ki nastajajo iz avtorjeve točke dvoma že od devetdesetih let, jih preobraža s številnimi variacijami, a jih doslej ni prenehal ustvarjati.
V jesenski sezoni smo uresničili še dva para: Petra Vencelj je predstavila slikarja Jurija Kalana, ki je interveniral na starejše delo s skoraj barbarskim posegom, saj je starejšo oljno sliko prekril z neprodušno »masko«, sicer prozorne folije, in skozi njo izpraznil veselo omizje s preprostimi, a še kako pripovednimi temnimi linijami. Pri natančnem ogledu delo večplastno nagovarja obiskovalca in odpira številne, tudi povsem aktualne interpretacije.
Brane Kovič pa je izbral fotografa Mareta Mutiča, ki je z izvirnim oblikotvornim posegom načel problematiko razmerij med ploskvijo in prostorom, podobo je na specifičen način »popredmetil« tako,

da je s ponavljanjem istega motiva na prozornih plastičnih folijah različnih formatov z manjšimi odstopanji od temeljne (največje) površine sestavil konstrukcijo, ki gledalcu daje bolj prepričljiv vtis globine slikovnega polja. Ker je bil CD že od konca oktobra zaprt, je Mutičev projekt z video posnetkom zahtevne postavitve predstavljen na naših spletnih straneh.
Zaradi večkratnega zaprtja hiše smo dva projekta iz tega cikla pomaknili v leto 2021, izostala je tudi jesenska podelitev nagrad *kritiško pero*. Vsekakor pa ciklus Likovni kritiki izbirajo za številne likovne umetnike ostaja dragocena možnost predstavitve v središču kulturnega dogajanja.
V sodelovanju s Slovenskim društvom likovnih kritikov
Prvo preddverje, januar–december 2020

Oblikovalska identiteta CD
Vprašanjem prihodnosti so se mladi oblikovalci posvečali tudi v ciklu vizualnih predstavitev Daljnogled, ki so ga oblikovali v Društvu oblikovalcev Slovenije (DOS) ter je namenjen mladim ustvarjalcem iz produktnega oblikovanja, oblikovanja vizualnih komunikacij, uveljavljanja in vodenja oblikovalskih procesov ter oblikovalskega razumevanja družbe in novih medijev. Na natečaju so izbrali nagrajence, ki jih v letu 2020 predstavljamo v okviru festivala Slovenija 2050 na strukturi Oblikovalska identiteta v preddverju CD. V Prvi polovici leta smo načrtovali tri, a smo zaradi premora ob novem koronavirusu uresničili le dva projekta. Scenografijo Nike Curk za avtorsko predstavo *Otroci na oblasti*, ki sledi bleščeči ideji materialističnega sveta kot prostora za štirimi stenami, kjer je patriotizem predstavljen kot omejenost, ideologija kot grožnja, prihodnost kot resnica, medtem ko morala, odgovornost in pravila ne obstajajo.
Drugi, ki je na ogled še do septembra, predstavlja *Biopolimere*, kot sta jih razvili študentki industrijskega oblikovanja Julija Karas in Neža Medved. Gre za zanimiv, nov, povsem bioosnovan in biorazgradljiv, celo kompostabilen, naravni polimer iz zavrženih jutinih vreč in zavrženih banan, krompirjevih olupkov ipd., v kombinaciji z jutinimi vlakni različnih oblik in velikosti, od nitastih vlaken do prahu.
V začetku septembra smo odprli tretjo postavitev iz tega cikla, in sicer kompleksen projekt *MiCreate* avtorice Siline Senice Pintar, ki združuje uporabo sodobne tehnologije, celosten pristop k oblikovanju uporabniške izkušnje ter v trenutnem času izjemno pereče tematike. Zanimivo in zelo pohvalno je spodbujanje medsebojnega sodelovanja že na področju samega ustvarjanja aplikacije, saj oblikovalka v svoje delo povabi različne ilustratorje in tako uporabniku s predstavitvijo različnih likovnih izrazov omogoči večji nabor izraznega jezika.
Leto smo zaključili z grafično postavitvijo že tradicionalnih Oblikovalskih presežkov 2020, zaradi epidemioloških razmer slavnostne podelitve nismo uresničili. Postavitev se bo iztekla šele ob koncu januarja, zato upamo, da bomo v skromnem obsegu to izvedli v tem času. Iz cikla Daljnogled smo torej uresničili štiri enote, le en projekt (predstavitev analogno-digitalne knjige brez besed Teje Jalovec) smo pomaknili v leto 2021.
V sodelovanju z Društvom oblikovalcev Slovenije in v okviru festivala Slovenija 2050
Prvo preddverje, januar–september 2020

6.3 Fotografske razstave v Mali galeriji

Ana Kučan: L'Espace Infini
Ana Kučan sodi med najvidnejše krajinske arhitekte v Sloveniji, je tudi profesorica na Oddelku za krajinsko arhitekturo Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani in vodja Studia AKKA, ki ga je leta 2017 ustanovila z Luko Javornikom. V zadnjih letih se intenzivneje posveča fotografiji, ki jo je sicer ves čas uporabljala le kot nujno strokovno orodje. Predlansko prvo postavitev izvirnega fotografskega projekta v kostanjeviški galeriji je avtorica za Cankarjev dom dopolnila z vrsto novejših fotografij najbolj znamenitega parka na svetu, baročnega parka v francoskem Versaillesu. Njene fotografske impresije časa in prostora v velikem formatu so odlično zazvenele v premišljeni postavitvi v Mali galeriji. Versajski fotografski cikel Kučanove je pri filozofu Mladenu Dolarju (ki je bil mimogrede avtor besedila ob prvi razstavi) zbudil asociacijo na filozofski izraz heterotopija Michela Foucaulta, ki kot primer navaja prav vrt – mikrokozmos, ki odseva makrokozmos. Za ljubljansko razstavno publikacijo pa je zapis prispeval umetnostni zgodovinar in likovni kritik Vasja Nagy Hofbauer, umetniški vodja mariborskega Festivala fotografije 2019, ki je dela Ane Kučan tudi uvrstil na ta pomemben fotografski dogodek. Izvrstna

razstava Ane Kučan je imela vrsto pozitivnih odzivov v medijih, med njimi naj izdvojimo ta pomenljivi zaključek: »*Morda je Kučanova, ker je profesorica krajinske arhitekture, prav s tem svojim ciklom fotografij veliko pripomogla k razmisleku o vlogi krajinske arhitekture danes. Hkrati se je z impresivnimi fotografijami versajskih vrtov predstavila kot odlična fotografinja, ki v prihodnosti ne bi več smela zapostavljati te plati svoje nadarjenosti.*« (Vesna Teržan, Mladina, 10. 1. 2020)
Od 8. januarja do 23. februarja 2020

Aleš Bravničar: Boginje
Uveljavljeni in večkrat nagrajevani fotograf, direktor fotografije in režiser Aleš Bravničar tokrat z razstavo v Mali galeriji praznuje dvajseto obletnico sodelovanja z revijo Playboy. Svojo fotografsko pot pri tej ugledni reviji je začel leta 2001, posebno priznanje je doživel, ko je kot prvi Slovenec svoje fotografije objavil tudi v ameriški izdaji. Na razstavi s pomenljivim naslovom *Boginje* avtor predstavlja izbor tridesetih del, ki se osredotočajo na akte »resničnih« žensk in deklet, močnih, neodvisnih, samostojnih. So sestre, hčerke, matere, žene, umetnice, podjetnice in vizionarke. Izbrane barvne in črno-bele fotografije so nastajale v zadnjih desetih letih, posnete so bile na različnih krajih sveta, vse pa odražajo avtorjev zelo poseben, prefinjen in spoštljiv pristop k ustvarjanju erotične fotografije.
Napoved razstave je v obliki intervjuja z naslovom *Lepota čutnega* pripravila profesorica in publicistka dr. Manca Košir, ki je med drugim zapisala: »... *Nikoli niste zdrsnili v vulgarnost, vaše fotografije dihajo vrhunsko estetiko. V umetnosti sta estetika in etika sestri in na vaši razstavi lahko uziramo obe. ... Vi goloto oblačite v svetlobo in tako uporabite enega od osnovnih vizualnih principov umetnosti, ki pričara magičnost ...*«
Besedilo za razstavno publikacijo pa je prispevala Mojca Mavec, znan medijski obraz, voditeljica in publicistka, ter ga sklenila z besedami: »*So boginje zato prišle med nas? Bi rade dokazale, kako ponosne smo lahko na to, kar smo? Da se bolje zavemo svoje vrednosti? Da smo lahko privlačne, materinsko zaščitniške, ljubeče in vendarle ženstvene? Da nam pomagajo izraziti strast, občutljivost, veselje do življenja in zavedanje lastne moči kot ženske? Na eni od fotografij Vesta že hiti z ognjem čez nam domačo planjavo. Morda jo skrbi, da ne ugasne luč samo zato, ker je nekoga strah, da preveč zasveti. In Eos? Je že odprla duri. Saj eden najlepših čudežev ni le sončni vzhod, ampak preprosto biti ženska.*«
Od 26. februarja do (19. aprila) 14. junija 2020

Ajna Zlatar: Podobe glasbe
Razstava grafičnega oblikovanja
Prvo odprtje razstave ob rahljanju socialnih omejitev je v Parku Sveta Evrope potekalo skladno s trenutno veljavnimi ukrepi za zajezitev epidemije. Po uvodnem nagovoru umetniškega vodje festivala Bogdana Benigarja in posnetem oglašanju avtorice razstave na velikem zaslonu so si obiskovalci lahko varno ogledali razstavo v prostoru Male galerije.
Na razstavi, ki tradicionalno spremlja ljubljanski Jazz festival v Cankarjevem domu, smo tokrat predstavili razstavo sarajevske umetnice Ajne Zlatar s pregledom njenih grafičnih rešitev za plakate, nastale v dolgoletnem sodelovanju z mednarodnim glasbenim festivalom Jazz Fest Sarajevo in založbo Gramofon, za katero je oblikovala naslovnice albumov glasbenikov, kot so Amira Medunjanin (»Zumra« in »Amira Live«) ter bendov Sikter in Validna Legitimacija.
Ajna Zlatar je sarajevska grafična oblikovalka in vizualna umetnica, ki se je izobraževala v Sarajevu in Milanu, od konca devetdesetih let dvajsetega stoletja deluje kot umetniška direktorica in svobodna umetnica. Ponaša se s številnimi nagrajenimi oglaševalskimi kampanjami in evropsko nagrado za oblikovanje Epica – Europe's Creative Awards. Prebiva in dela v Sarajevu, razstavlja v Bosni in Hercegovini in Italiji. Že vrsto let uspešno sodeluje tudi z mednarodnim glasbenim festivalom Jazz Fest Sarajevo. Za svoje grafične rešitve festivalskih plakatov in naslovnic glasbenih albumov je osvojila več strokovnih nagrad. O svojem delu je povedala: »*Glasba prikliče posebna občutja, ki si jih prizadevam vizualizirati s ponekod domala romantično in drugje večpomensko rešitvijo, ki mora obenem ustrezati programskemu konceptu festivala ali albuma, njuna skupna prvina pa je – užitek ob vrhunski glasbi.*«
Od 16. junija do 6. septembra 2020

Marina Peran Lekić: Hvalnica kamnu
Arhitektka in fotografinja Marina Peran Lekić, ki živi in ustvarja med Ljubljano in rodno Dalmacijo, se je šele med dveletnim bivanjem v ZDA bolj poglobljeno seznanjala tudi s fotografijo ter se po vrnitvi v

domovino pridružila takrat že uveljavljeni foto sekciji Delo. Zanimivo je, da se je med sto petdesetimi skupinskimi razstavami predstavila kar na dveh razstavah v produkciji CD, Akt na Slovenskem in Arhitektura-Inventura. Ciklus fotografij *Hvalnica kamnu* (izvirno *Oda stini*), ki smo ga izbrali za njeno samostojno predstavitev v Mali galeriji, pomeni svojevrsten avtoričin *work-in-progress*, saj nastaja vse od leta 2011 do danes v kamnolomih na otoku Braču (Pučišča, Povlja, Dračevice). Izbor tridesetih barvnih fotografij sta skupaj z avtorico pripravila Brane Kovič in Nina Pirnat Spahić.
V razstavni publikaciji je likovni kritik Brane Kovič poudaril, da si je »*Marina Lekić za tokrat razstavljeni cikel fotografij iz zelo osebnih razlogov za vir navdiha izbrala kamen kot snov, ki s svojo strukturiranostjo in različnimi konfiguracijami sestavlja zanimive sintagmatske nize bodisi povsem abstraktnega bodisi asociativnega reda (slednjega seveda precej redkeje). Na pogosto težko določljivi razmejitvi med ploskovitostjo in plastičnostjo se pred gledalčevim pogledom porajajo podobe, ki zaradi kompozicijskih rezov svojo materialno predlogo pretvarjajo v avtonomne vizualne entitete z dvojnim učinkom: na senzorni ravni so to konstrukti s subtilnimi alternacijami svetlih in temnih površin, ki jih včasih dinamizirajo substituti grafičnih intervencij, kot sprožilci miselnih asociacij pa povzemajo vse tisto, kar se je skozi kulturo akumuliralo v semantičnih razsežnostih empirične naravne danosti*«.
Razstava bo ostala v spominu tudi po izjemnem otvoritvenem dogodku med prvim in drugim valom epidemije, saj smo ga skupaj z druženjem po njem zaradi takratnih zdravstvenih ukrepov pripravili v prijetnem okolju Parka Sveta Evrope pred Cankarjevim domom.
Od 10. septembra do 24. oktobra 2020

Jošt Franko: *Odkud znam. Ljubim vas. Neznam, šta je bilo*.
(*Kako naj vem. Ljubim vas. Ne vem, kaj se je zgodilo.)*
Fotograf in umetnik Jošt Franko, ki je v dokumentarni in avtorski fotografiji dejaven že vrsto let ter deluje tako v domačem kot mednarodnem prostoru, se je v Mali galeriji Cankarjevega doma predstavil z izsekom iz svojega umetniškega delovanja v minulih dveh letih, ko so na njegovih raziskovalnih poteh po Balkanu nastala številna angažirana dela. Frankov ustvarjalni izraz je izrazito heterogen ter odraža premike v sodobni (avtorski) fotografiji in gibljivi sliki, saj se povezujejo najrazličnejše zvrsti, od angažiranega dokumentarizma do večmedijskih pristopov. Čeprav je njegova praksa v osnovi dokumentarna, se v novejših delih obrača k načelom vizualne redukcije in metaforike, pri čemer se poslužuje principa »pars pro toto« v odnosu do obravnavanih tem. Njegova dela se namreč dotikajo perečih in večplastnih družbenih pojavov v njegovi neposredni in bližnji okolici, v zadnjem času zlasti neposrednih in daljnosežnih posledic državljanske vojne v Bosni in Hercegovini ter usod notranje razseljenih oseb. Franko se pri svojem izboru tem zavestno izogne spektakelskim vizualnim pristopom in poenostavljanju političnih diskurzov, ampak si prizadeva omenjene teme predstaviti večplastno in kompleksno, v skladu z dejanskim stanjem na terenu in različnimi pogledi. Kustos razstave in pisec besedila v razstavni publikaciji je bil umetnostni zgodovinar Miha Colner, od nedavna kustos v kostanjeviški Galeriji Božidarja Jakca.
Frankov projekt smo postavili med zaprtjem na začetku decembra, zato je med čakanjem na ponovno sproščanje predstavljen na spletnih straneh CD.
Od 9. decembra 2020 do 31. januarja 2021

KONGRESNO-KOMERCIALNI PROGRAM (DEJAVNOST NA TRGU)

V minulem letu je kongresno-komercialni program močno zaznamovalo dejstvo, da je Cankarjev dom v normalnih okoliščinah deloval le 75 dni, preostanek leta pa je bila institucija zaprta ali smo delovali z omejenimi zmogljivostmi. Zato se je ta program močno oddaljil od leta 2019 zastavljenih programskih in poslovnih ciljev. Poleg tega je pandemija po vsem svetu močno prizadela ravno industrijo srečanj, kar se je odražalo tudi na velikem številu odpovedanih mednarodnih prireditev, pa tudi domačih.

V novih okoliščinah se je kongresno-komercialni program intenzivno preusmerjal na organizacijo spletno posredovanih ali pa t. i. hibridnih prireditev, kjer je šlo za preplet dogodkov v živo, kombiniranih s spletno izvedenimi prireditvami.

1. Kongresno-komercialni program

2020 je bilo v kongresni dejavnosti leto izzivov, predvsem pa prilagajanja in učenja uporabe novih tehnologij, mednarodnih povezav in s tem rasti. Učili smo se sprejemati nove okoliščine, ob tem pa obračali spremembe v svoj prid in poskušali ohraniti čim več pozitivnosti.

Naš cilj je bil ohranjati in ustvarjati dolgoročne poslovne odnose z naročniki, našimi stalnimi poslovnimi partnerji, pri katerih si prizadevamo za zagotavljanje storitev na visoki profesionalni ravni.

V letu 2020 je bilo predvideno, da bo v Cankarjevem domu potekalo devetnajst kongresov z različnih znanstvenih področij, vendar jih je bila zaradi pandemije večina prestavljena ali odpovedana. Enako velja za vse druge pridobljene prireditve v spomladanski in jesenski shemi programa tržne dejavnosti Cankarjevega doma. Deset kongresov, konferenc, dogodkov in seje smo uresničili s pomočjo novih tehnologij.

Kongresi in konference

Mednarodna kongresna borza – Conventa 2020
Najpomembnejši poslovni dogodek v kongresni industriji Jugovzhodne Evrope je srečevališče, ki ponuja tržno-poslovno platformo. Je izrednega pomena za kongresno industrijo Slovenije, saj prinaša nove poglede in globalne trende prihodnosti.
Osrednji sprejem mednarodne borze ponudnikov industrije nove Evrope Conventa je povezan s podelitvijo nagrad *Meeting Star Awards*. Te prireditve se vsako leto udeleži okoli petsto gostov – organizatorjev dogodkov iz tujine, ki iščejo priložnosti za svoje dogodke tako v Sloveniji kot na Balkanu in v Srednji Evropi. Poleg njih se večera udeležujejo tudi vsi vidnejši predstavniki kongresne industrije Slovenije. Letošnji dogodek je nadgradila razstava Vintage CD ob 40-letnici Cankarjevega doma, ki je bila povezana s prireditvijo.
Od 21. do 22. januarja 2020

Srečanje Službe Vlade RS za razvoj in evropsko kohezijsko politiko
Srečanja se je udeležilo sto dvajset slušateljev, glavna tema je bila črpanje evropskih sredstev in nove perspektive.
14. februarja 2020

Mednarodna konferenca za izboljšanje vinske trte *COST Integrape 2020*
Dogodek opredeljuje Evropsko sodelovanje v znanosti in tehnologiji (*The European Cooperation in Science and Technology* – COST), ki ga organizira združenje za financiranje oblikovanja raziskovalnih mrež, imenovanih COST Actions. Te mreže ponujajo odprt prostor za sodelovanje med znanstveniki po vsej Evropi (in zunaj nje) ter s tem dajejo zagon za razvojni napredek in inovacije.
Ker je Slovenija znana kot vinska država, ne preseneča, da mednarodni dogodek poteka v njeni prestolnici. Končni cilj srečanja je izkoristiti vse razpoložljive podatke za doseganje boljših praks upravljanja in stroškovno učinkovitejše vzreje za izboljšane genotipe. Združuje vse deležnike v raziskovalni skupnosti vinske trte – od raziskovalcev, pridelovalcev in industrije, oblikovalcev politike in potrošnikov.
Od 2. do 5. marca 2020

Slovenski inženirski dan
Vsakoletno srečanje osemstotih inženirjev iz Slovenije je potekalo v obliki plenarnih predavanj ter dela v skupinah gradbenih, elektro, strojnih inženirjev, inženirjev rudarske in geotehnološke stroke ter geodetov na temo novih tehnologij v strokah in izmenjavi mnenj.
4. marca 2020

CONVENTA CROSSOVER
Posveča se izzivom prirejanja dogodkov, od korporativnih do znanstvenih srečanj. Konference se običajno udeleži do dvesto strokovnjakov – specialistov iz organizacije, trženja, ponudnikov storitev in zmogljivosti, ki poslušajo aktualne vsebine in spoznajo novosti industrije srečanj. V letu 2020 je

Conventa Crossover potekala hibridno, deloma po spletu in deloma v živo, teme so bile osredotočene na iskanje rešitev za preživetje industrije srečanj v času pod vplivom koronavirusa.
27. avgusta 2020

Conventa Crossover
Foto: Marko Delbello Ocepek

23. Schrottovi dnevi
Že tradicionalno so Schrottovi dnevi namenjeni zdravnikom in specializantom družinske medicine ter vsem drugim zdravnikom ali farmacevtom, ki želijo obnoviti znanje in se dodatno izobraziti na tem področju. Družinska medicina je primarno zdravstveno varstvo vseh članov družine, in sicer ne glede na spol, starost ali zdravstveni problem, v letu 2020 pa so Schrottovi dnevi obravnavali sklop vsebin z naslovom Novosti v zdravljenju. Srečanje v obliki plenarnega dela in prek satelita posredovanih simpozijev je spremljala tudi strokovna razstava (dvajset razstavljavcev), prav tako so v okviru srečanja potekali delovni sestanki s predstavniki mednarodnih združenj.
Od 4. do 5. septembra 2020

SPORTO 2020
V okviru priprav na konferenco SPORTO, ki bo potekala v izvedbi Cankarjevega doma v januarju 2021, se je organizator Sport Media Focus odločil, da izpelje spletno izvedene pogovore s priznanimi strokovnjaki iz sveta športa in marketinga v športu. Tako smo gostili predstavnika znamenitih čikaških Bikov Luka Dukicha, vodjo NBA kluba Chicago Bulls. Odgovoren je tako za nadzor klubskih profilov na družbenih medijih kot tudi za vključevanje pokroviteljskih partnerjev. Dukich s svojim delom prispeva k uspešnosti kluba in je prejemnik številnih nagrad.
Spletno izvedena prireditev na platformi OnAir 9. septembra 2020

Motivacija in ustvarjalno razvijanje glasbenih kompetenc v novi ustvarjalnosti
Izobraževalnega dogodka Glasbene matice Ljubljana so se udeležili vzgojitelji, pevski pedagogi, učitelji glasbe, razredni učitelji, zborovodje, specialni pedagogi, mentorji kulturno-umetnostne vzgoje. Glavna tema je bila glasba v razmerah covida 19.
Od 17. do 18. septembra 2020

VIII. kongres Slovenskega mikrobiološkega društva
Organizator kongresa Slovensko mikrobiološko društvo deluje že več kot šestdeset let in združuje mikrobiologe različnih profilov, ki se na nacionalni ravni srečajo enkrat letno. Program kongresa je izpostavil pomembne prispevke iz mikrobiologije v Sloveniji v obdobju 2017–2020, na plenarnih predavanjih pa so sodelovale vse tri Zoisove nagrajenke na področju mikrobiologije iz tega obdobja. Delo je potekalo v sklopih: mikrobi in zdravje, mikrobi in analitika, mikrobi in protimikrobne učinkovine, mikrobi in biotehnologija, mikrobi in okolje ter mikrobi in molekularne interakcije. Na osemnajstih predavanjih in več kot sedemdesetih plakatih so strokovnjaki predstavili najpomembnejše prispevke

tega obdobja. Ker je oblikovanje programa kongresa zaznamoval tudi novi koronavirus z boleznijo, ki jo povzroča, je vsak dan potekalo eno plenarno predavanje na to temo.
Spletno izvedena prireditev na platformi OnAir od 23. do 25. septembra 2020

Moj zdravnik 2020
Podelitev priznanja *moj zdravnik* vsako leto v ospredje postavi izstopajoče posameznike, ki se v zdravstvenem sistemu odlikujejo na svojem področju. Nagrado vsako leto podeljuje revija Viva s podporo revij Medicina & ljudje in Medicina danes, podeljena je v vseh vejah zdravstva. Priznanje za leto 2020 je prejela Hatije Ismaili, dr. med., spec. ginekologije in porodništva, ki je osvojila naziv zdravnica leta.
28. septembra 2020

SPORTO 2020
V drugem SPORTO, spletno izvedenem pogovoru, je nastopil Ricardo Fort, ki je pri multinacionalki The Coca-Cola Company podpredsednik za globalna partnerstva športa in zabave. Z udeleženci je delil spoznanja o tem, kako upravljati pokroviteljstvo v obdobju, ko ni dogodkov v živo, in kako bo to dejstvo vplivalo na prihodnost sponzorske industrije.
Spletno izvedena prireditev na platformi OnAir 1. oktobra 2020

Mednarodna konferenca 2020 – Stari, ASI v ravnovesju?
Glavna tema konference je bilo vprašanje, kako vzpostaviti novo ravnovesje med delovnim vsakdanom in prostim časom v trenutnih razmerah, ko smo prisiljeni omejiti medosebne stike, obiskovati dogodke na daljavo, delati od doma. Strokovnjaki dr. Miha Mazzini, dr. Željko Ćurić, Carl Honore, Nigel Marsh, Maja Golob, dr. Damjana Pondelek so udeležencem mednarodne konference pokazali različne zorne kote, kako razumeti stres in ga obvladati, kako prevzeti nadzor in odgovornost za svoje življenje, kako se »upočasniti«, da bomo bolj učinkoviti. Zakaj prihaja do izgorelosti in zgaranosti, kako ju prepoznati in preprečiti. Prikazali so konkretne praktične nasvete za uspešnejše usklajevanje med delom in zasebnim življenjem.
Spletno izvedena prireditev na platformi OnAir od 4. do 5. novembra 2020

Konferenca Mednarodnega združenja za industrijske baterije in akumulatorje – IBA 2020
Na kongresu sta bili glavni temi raziskave in praktična raba naprednih materialov in tehnik, ki omogočajo prihodnji razvoj naše družbe – od komunikacijskih pa do transportnih sredstev. Srečanje je ponudilo enkratne priložnosti za seznanitev z najnovejšimi dognanji in raziskavami baterijskih materialov in sistemov. Organizator je zaradi pandemije kar dvakrat spremenil termin konference in v tretje smo jo izvedli v spletni različici.
Spletno izvedena prireditev na platformi OnAir od 17. do 18. novembra 2020

19. SEEA Net simpozij in 8. Slovenska konferenca o zdravljenju odvisnosti v času epidemije covida-19
Kot vsako leto so tudi letos strokovnjaki, združeni v mrežo SEEA net, predstavili najnovejša dogajanja na področju odvisnosti. Na tem največjem dogodku v letu 2020 so se jim pridružili referenčni tuji strokovnjaki z različnih področij zasvojenosti. Pri svojem delu se srečujejo z odvisniki od drog in nasiljem nad zdravstvenimi delavci. Pogovor je tekel tudi o porabi predpisanih opioidov v Sloveniji in EU, umrljivosti zaradi kokaina, detoksikaciji pacientov, odvisnih od GHB/GBL, o delu z uporabniki prepovedanih drog v zaporih, o zasvojenosti v reintegracijskem centru ter o vse bolj razširjenem dopinga v športu.
Ob tem so skupaj s specialisti za zdravljenje covida 19 pripravili simpozij o zdravljenju te bolezni med uživalci mamil ter preučevali možnosti preprečevanja in zmanjševanja škode v skupnostih.
Spletno izvedena prireditev na platformi OnAir od 15. do 16. decembra 2020

Tiskovne konference in informiranje družbe

Tiskovna konferenca Civilne iniciative Dovolj.je
Organiziral jo je Zavod za kulturo življenja, za zaščito žrtev spolnih zlorab v Cerkvi na Slovenskem.
15. januarja 2020

Novinarske konference vlade RS, covid-19
Cankarjev dom je med razglašeno epidemijo koronavirusa v Sloveniji gostil petdeset novinarskih konference Vlade RS v Kosovelovi dvorani, dva sestanka Vlade RS in tri sestanke Ministrstva za zdravje.
Od 1. aprila do 6. junija 2020

Učinkovito komuniciranje v lionizmu
Distrikt 129, humanitarna organizacija Lions Slovenija, je za svoje člane organizirala PR-izobraževanje z gosti s področja medijev. Teme so segale od spoznavanja glavnih zakonitosti uspešnih odnosov z javnostmi, ključnih komunikacijskih orodij in tehnik, organizacije uspešnega dogodka, ki je medijsko odmeven in prepoznaven, ter učinkovitih odnosov z mediji.
30. septembra 2020

Dogodki vladnih in nevladnih organizacij

Počastitev mednarodnega dneva žena
Vsakoletna prireditev ob mednarodnem dnevu žena, ki jo prireja Mestna občina Ljubljana, vsakič napolni Linhartovo dvorano. Opominja na enake možnosti obeh spolov.
6. marca 2020
20-letnica ustanovitve NSi
Krščanski demokrati (NSi) so v Cankarjevem domu proslavili 20. obletnico. Slovesnosti se je udeležil tudi vodja Evropske ljudske stranke, Donald Tusk.
4. septembra 2020

Dobrodošli v prihodnost
Dogodek je potekal v hibridnem formatu, se pravi deloma po spletu in deloma v živo, v organizaciji HealthDay.si in odpira nova vprašanja v postopkih zdravljenja. Personalizirana medicina je novo aktualno področje v medicini, ki se je pojavilo z razvojem genetske tehnologije in njeno uporabo v biomedicini. Za razliko od tradicionalnega pristopa daje v ospredje posameznika ter tako pacientovo celotno diagnozo, terapijo in preventivo gradi na njegovem genetskem profilu.
10. septembra 2020

LIONS konvencija Distrikta 129, Slovenija
Zveza Lions klubov, Distrikt 129, Slovenija, združuje 59 Lions klubov s tisoč petsto člani, ki jih združujeta potrebni humanitarnost in pomoč posameznikom in skupinam. V Cankarjevem domu sta potekala zaključek usposabljanja za predsednike in seja kabineta guvernerja s predsedniki Lions klubov. Glavni temi konvencije sta bili 30 let lionizma v Sloveniji in opredelitev petih stebrov dobrodelnosti.
12. septembra 2020

Odvetniška šola 2020
Na dogodku, ki ga vsako leto organizira Odvetniška zbornica Slovenije, predavatelji prenašajo znanja in aktualne prakse na mlajše generacije.
18. septembra 2020

Vrh spretnosti 2020 – Strategije spretnosti za svet v okrevanju
Slovenija je v sodelovanju z Organizacijo za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) gostila tretji Vrh spretnosti 2020. Udeležilo se ga je 42 delegacij z vsega sveta, od tega 36 držav ter visoki predstavniki mednarodnih organizacij UNESCO in Sveta Evrope, kar je največ doslej. Izpostavljamo udeležbo tudi najvišjih predstavnikov Evropske komisije (podpredsednik Evropske komisije, Margaritis Schinas, Evropska komisarka za inovacije, raziskave, kulturo, izobraževanje in mlade, Mariya Gabriel, ter Evropski komisar za delovna mesta in socialne pravice, Nicolas Schmit). Slovensko delegacijo je vodila ministrica za izobraževanje, znanost in šport dr. Simona Kustec. Na dogodku so sodelovali tudi minister za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Janez Cigler Kralj, minister za zdravje dr. Tomaž Gantar, minister za javno upravo Boštjan Koritnik ter državni sekretar na ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo Simon Zajc. Zbrane sta uvodoma nagovorila predsednik Vlade

Republike Slovenije Janez Janša in namestnik generalnega sekretarja OECD, Ulrik Vestergaard Knudsen. Tehnična izvajalka hibridnega srečanja, ki je potekalo v Kongresnem centru Brdo, je bila ekipa Cankarjevega doma. Dogodek je bilo v delu, odprtem za javnost, mogoče spremljati tudi v neposrednem spletnem prenosu.
Hibridna (deloma v živo in spletno izvedena) prireditev 9. oktobra 2020

Javna razgrnitev programa festivala Europa Cantat
Europa Cantat je eden največjih mednarodnih zborovskih festivalskih dogodkov v Evropi, ki od leta 1961 vsaka tri leta poteka v enem od izbranih evropskih mest. V sodelovanju z Evropsko zborovsko zvezo (ECA-EC) ga organizira JSKD. V Slovenijo bo leta 2021 prišlo nekaj najboljših zborovskih dirigentov in glasbenikov z različnih delov sveta. V osmih dneh se bo na štiridesetih festivalskih prizoriščih zvrstilo skoraj dvesto dogodkov.
14. oktobra 2020

Slavnostna seja akademskega zbora Medicinske fakultete
Cankarjev dom je k izvedbi akademije pristopil kot tehnični organizator na platformi OnAir.
Spletno izvedena prireditev na platformi OnAir 17. decembra 2020

Dogodki za osebno rast in razvoj

Pozitivni psihološki utrinki: Ponovitve izbranih predavanj sezone 2019
Vsakoletni organizator Premiera je uspešno izvedel tri maratone pozitivne psihologije v Novi Gorici, Ljubljani in Mariboru. V Cankarjevem domu so ponovili Pozitivne psihološke utrinke in v njegovem okviru tudi po eno predavanje iz vsakega maratona pozitivne psihologije v letu 2019. Tako so pred tristo petdesetimi udeleženci nastopili Sandi Kofol (Ljubezen žal ni dovolj), dr. Zdenka Zalokar Divjak (Nedosleden starš, negotov otrok – vzgoja danes), Sara Isaković (Zakaj so naši možgani tako težko pozitivni).
16. januarja 2020

Ljubezen je vodilo življenja
Sedemdeset obiskovalcev se je udeležilo pogovornih večerov ob okrogli mizi Hiše Ljubhospica s tematiko o zadnjem obdobju življenja. Gostje dr. Matjaž Zwitter, onkolog in profesor etike na Medicinski fakulteti Maribor, prof. dr. Jože Balažic, profesor na Medicinski fakulteti Ljubljana, dr. Barbara Hrovatin, zdravnica in dr. nutricistike, dr. Silvo Šinkovec, urednik revije Vzgoja, Gregor Čušin, gledališki igralec, Tanja Bečan, ravnateljica bolnišnične šole, in Branko Čeak, delavec na svobodi, so spregovorili o odnosih ob zaključevanju življenja in o dragocenosti tega časa.
14. februarja 2020

Korporativni dogodki različnih organizacij

Inženirka leta 2019
V središču drugega slovenskega izbora Inženirka leta se je dogodka udeležilo dvesto povabljenih. Dogodek opozarja na potencial inženirk, namen izbora pa je promocija tega poklica pri ženskah. Kriteriji, ki so glavno merilo izbora, so bili: izobrazba, starost, področje dela, dosedanja pojavnost in poklicna usmeritev. Naslov *inženirka leta 2019* je prejela dr. Aida Kamišalić Latifić.
8. januarja 2020

Delova osebnost leta
Delova osebnost leta med Slovenci, ki so v iztekajočem se letu navdihovali, opogumljali, spreminjali življenje vseh na bolje, je obiskalo štiristo petdeset vabljenih gostov. Podelitev nagrade je sklenila prvo trideseterico Delovega izbora in naziv Delova osebnost leta 2019. Prejel jo je dr. Jadran Lenarčič, direktor Instituta Jožef Stefan.
9. januarja 2020

Podelitev 7. mednarodnih nagrad Medis Awards 2020 za raziskave v medicini
Priznanja za najboljše raziskovalne dosežke v medicini in farmaciji v JV Evropi so v minulih sedmih letih postala simbol odličnosti v zdravstvu, saj prepoznavajo in nagrajujejo izstopajoče zdravnike in farmacevte v regiji, ki se poleg vsakdanjega kliničnega dela posvečajo tudi raziskovanju inovacij v diagnostiki in zdravljenju. Strokovna komisija je med 222 nominiranci z devetih različnih področij medicine izbrala finaliste in jim podelila nagrade. Za potrebe dogodka je v Štihovi dvorani nastal tv-studio, iz katerega je potekal prenos na splet in družbene medije.
10. decembra 2020

Kulturne prireditve drugih organizatorjev

Danijela Martinović: Nepopisno
Na celovečernem koncertu je nastopila priznana hrvaška pevka zabavne glasbe Danijela Martinović. Tokratni dogodek je obiskovalcem prinesel novo glasbeno izkušnjo in priredbe njenih uspešnic.
13. februarja 2020

Mnozil Brass – Gold
Svetovno znana trobilna zasedba Mnozil Brass velja za eno vodilnih oz. uveljavljenih trobilnih zasedb, ki se sprehaja med klasiko, jazzom in drugimi glasbenimi zvrstmi. Njihovi nastopi so pravo doživetje tudi z gledališkega zornega kota, saj so prežeti s komičnimi prizori. Zaradi tega navdušujejo vse generacije poslušalcev. V Cankarjevem domu so napolnili Gallusovo dvorano s tisoč petsto sedeži.
19. februarja 2020

Filharmonični orkester milanske Scale
68. Ljubljana festival se je sklenil v Cankarjevem domu z gostovanjem Filharmoničnega orkestra milanske Scale pod dirigentskim vodstvom Fabia Luisija s programom Uvertura Oberon Carla Marie von Webra, Koncert za klavir in orkester št. 4 v G-duru, op. 58, in Simfonija št. 6 v F-duru, op. 68, Ludwiga van Beethovna.
30. avgusta 2020

Sejmi in festivali

Čar lesa 2020
S festivalom in razstavo Čar lesa že dvanajsto leto po vrsti promoviramo rabo lesa in lesnih izdelkov ter ozaveščamo potrošnike o vseh prednostih lesa. Leseni izdelki pripomorejo k varovanju okolja in blažitvi podnebnih sprememb. Namen prireditve je razširiti uporabo izdelkov in gradnjo objektov iz slovenskega lesa. Slogan razstave se je letošnje leto glasil Uporabimo slovenski les. Osrednja razstava predstavljenih izdelkov iz masivnega lesa v Veliki sprejemni dvorani CD vsako leto očara obiskovalce, znanstvena konferenca in strokovni posvet pa ponudita dodatna nova znanja.
Razstava Čar lesa se je iz Cankarjevega doma preselila v Arboretum Volčji Potok, nato v Rektorat Univerze na Primorskem v Koper, od tam v Slovensko narodno gledališče v Novo Gorico ter nato na Tehniško fakulteto Univerze v Mariboru. Ocenjujemo, da si je klub pandemiji in omejitvam, ki jih ta prinaša, razstavo v Cankarjevem domu ogledalo okoli tri tisoč obiskovalcev.
Od 31. avgusta do 8. septembra 2020

36. Slovenski knjižni sejem: eSKS
Slovenski knjižni sejem je najstarejši, največji in najpomembnejši knjižni dogodek pri nas. V svoji polstoletni zgodovini je prešel skozi različna razvojna obdobja, a njegova 36. različica je bila prva na spletu, saj nestabilne epidemiološke razmere z zaostrenimi ukrepi niso omogočale izvedbe v živo. Dogajanje se je iz dvoran Cankarjevega doma preselilo v domove po Sloveniji.
Spletno stran www.knjiznisejem.si, ki je postala srčika sejemskega dogajanja, je med sejmom obiskalo kar 45.316 obiskovalcev. V sejemskem programu smo gostili 24 dogodkov (na ogled na sejemskem YouTube kanalu) in prikazali 68 dogodkov razstavljavcev – posameznih založb.
Z nami so bili Niko Grafenauer, Tadej Golob, Andrej Predin, Barbara Korun, Borut Gombač, Agata Tomažič, Alenka Puhar, Manca Košir, Marjanca Jemec Božič, Aleš Berger, Alenka Sotler, Miroslav Košuta, Marjan Manček, Vlado Kreslin, Renata Salecl, Ivo Svetina, Dušan Šarotar … Med tujimi gosti

pa Ruediger Wischenbart, Carlo Carenho, Arunas Gudinavičius, Alma Čaušević, Miguer Barrero, Tore Slaatta, Helge Ronning, Olga Novo, Juan Bonillo … Prvotno načrtovano trajanje od 23. do 29. novembra 2020 smo organizatorji zaradi zaprtih knjigarn in možnosti spletnega nakupa knjig podaljšali do 5. decembra.
Spletno izvedena prireditev od 23. novembra do 5. decembra 2020

Tabela 18 **Število projektov, obiskovalcev in trajanje prireditev dejavnosti na trgu 2020 in 2019**

	Število prireditev		Trajanje dni		Število obiskovalcev		Število dogodkov	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Kongresi in prireditve								
Kongresi	14	10	40	17	4.739	1.951	296	91
Proslave	20	2	20	2	18.762	550	40	66
Valete, Gaudeamus	7		7		1.820		14	
Kulturne prireditve	68	4	66	4	76.726	2.950	87	5
Sejmi, razstave, festivali	4	2	16	7	55.545	48.000	582	29
Znanstveno- izobraževalne prireditve	31	16	36	13	5.835	1.680	103	34
Sprejemi	7	1	7	1	1.350	60	9	1
Tiskovne konference	5	52	5	52	185	91	5	52
Družabne prireditve	32	5	33	5	9.734	1.040	49	5
Dobrodelne prireditve, drugo	10	12	10	12	890	403	11	17
	198	**104**	**240**	**113**	**175.586**	**56.725**	**1.196**	**300**
Tehnične storitve	**1**		**3**				**1**	
	199	**104**	**243**	**113**	**175.586**	**56.725**	**1.197**	**300**

2. Trženje kongresno-komercialnega programa

Za nadaljnji razvoj Kongresno-komercialnega programa CD je pomembno sodelovanje s Slovenskim kongresnim uradom, katerega člani smo, ter še posebej z Zavodom za turizem Ljubljana in s Slovensko turistično organizacijo.

Zelo pomembno je delovanje na mednarodnem kongresnem področju, zato smo člani ICCA – Mednarodnega združenja za kongresni marketing in IAPCO – Mednarodnega združenja profesionalnih kongresnih organizatorjev. Obe združenji nam omogočata neposredne povezave do akterjev mednarodne kongresne industrije prek baze podatkov, podajata nam nove smernice znanj o kongresih ter z letno udeležbo na skupščinah omogočata možnost novih povezav.

V januarju smo se udeležili CONVENTE 2020 na Gospodarskem razstavišču. Zaradi pandemije covida-19 se nismo udeležili letne skupščine IAPCO v Vancouvru in tudi ne mednarodne kongresne borze IMEX v Frankfurtu. Udeležili smo se spletno posredovane različice mednarodne kongresne borze IBTM decembra v Barceloni.

Ugled kongresne dejavnosti CD smo utrdili z objavami, intervjuji v tiskanih in digitalnih medijih na domačem in mednarodnem medijskem prizorišču. Kongresno dejavnost smo promovirali v Delu (Svet kapitala – priloga Znanost), Dnevniku (Poslovni turizem), posamezne prireditve ali festivale pa tudi v drugih tematskih medijih. Program kongresne dejavnosti smo lahko zasledili tudi v dnevnih borznih časopisih CONVENTA Daily in v reviji Kongres.

Medijsko smo komunicirali s kongresnimi javnostmi na spletni strani mednarodnega združenja ICCA in IAPCO, katerega član smo.

Delovali smo na družbenih omrežjih E-novice KUS in revije Kongres, sodelovali smo pri mednarodni promociji kongresne Slovenije, Slovenskega kongresnega urada (KUS, pošiljanje kratkih novičk) in s

podstranjo kongresno-komercialnega programa v okviru spletne strani CD, na Facebooku (CD Congress Centre), LinkedInu in Twitterju ter YouTubu.

V skrbi za zaposlene, obiskovalce in udeležence kongresnih dogodkov smo implementirali standarde »Varno in zdravo na dogodke«, ki jih je Kongresni urad Slovenije pripravil v sodelovanju z Nacionalnim inštitutom za javno zdravje (NIJZ). S tem smo si prislužili dva certifikata – certifikat v kategoriji organizatorja dogodkov in certifikat prizorišča za dogodke.

Vstop na dogodke v času epidemije
Foto: arhiv CD

V virtualno organizacijo kongresov smo implementirali novo tehnologijo, nove rešitve, nove poslovne modele na daljavo, »spletno posredovane« ali »hibridno izvedene«, pri slednjem gre za kombinacijo dogodka v živo in spletno posredovanega dogodka. To možnost nam je omogočila platforma profesionalnega kongresnega programa z imenom OnAir, ki jo posedujemo že ves čas našega kongresnega delovanja. Pridobili smo mednarodni certifikat za opravljanje z virtualnim modulom.

S platformo OnAir lahko organiziramo kongres ali podobna srečanja tako, kot če bi bil dogodek v živo na določenem prizorišču, s to razliko, da je dogodek dostopen prek spleta. Tako potekajo tudi sestanki, odmori s kavo in pogovori med udeleženci oz. razstavljavci, pokrovitelji in predavatelji, ki odgovarjajo na zastavljena vprašanja sodelujočih. Mogoče se je sprehoditi po razstavi s plakati in slediti predstavitvi avtorja ali izbrati kakšno drugo dejavnost v programu kongresa. Platforma omogoča organizacijo kongresa od A do Ž, vključno z registracijo in prijavo ter obdelavo povzetkov predavateljev.

Za pridobivanje kongresov smo v letu 2020 poiskali ambasadorje znanosti, raziskali mednarodni trg, pripravili 17 kandidatur (do leta 2028) in jih poslali mednarodnim združenjem. Od tega smo prejeli štiri (24 %) potrditve za organizacijo, do konca leta 2020 sta bili zavrnjeni dve (12 %), za enajst (65 %) kandidatur še pričakujemo odločitev.

Slika 14 **Kandidature kongresov do leta 2028**

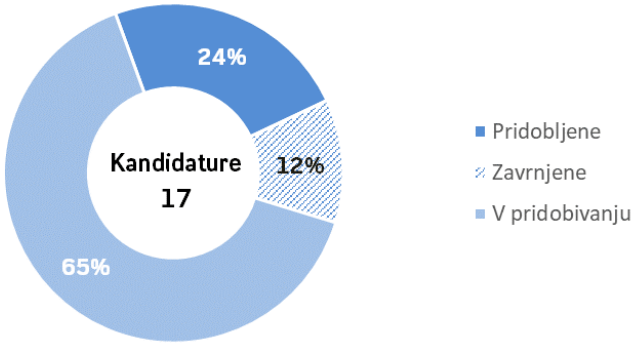

Prikaz odpovedanih terminov za kongresno-komercialne prireditve v letu 2020

Na področju tako imenovanih **enodnevnih prireditev je bilo 58 % odpovedanih ali prestavljenih zaradi covida-19**. Od skupno 178 povpraševanj po prireditvah jih je 95 zainteresiranih (53 %) prireditev odpovedalo zaradi covida-19, 39 (22 %) se jih je odločilo za drugo prizorišče, pri šestnajstih (9 %) je bil razlog neznan, osem (4 %) jih je odpovedalo zaradi previsoke cene, šest (3 %), ker nismo imeli prostega termina, pet (3 %) jih je prestavilo prireditve v naslednja leta zaradi covida-19, štirje (2 %) so prireditve zaradi covida-19 prestavili za nedoločen čas, trije (2 %) so prestavili dogodek za nedoločen čas, dva (1 %) nista imela dovolj sredstev za izvedbo dogodka.,

Slika 15 **Razlogi za odpoved terminov (prireditve)**

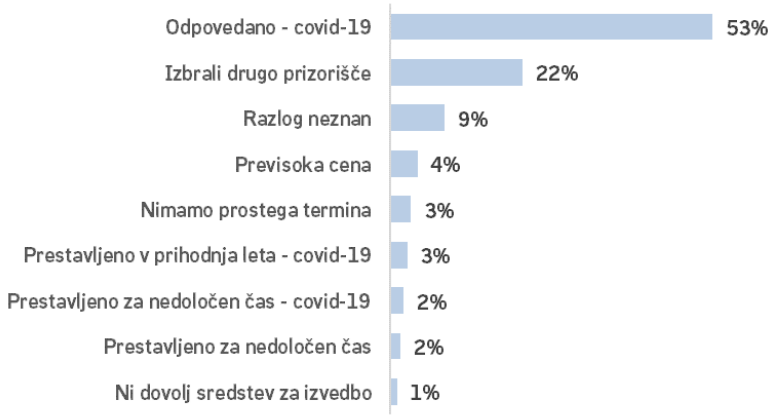

Na področju **kongresov** se je od skupno 29 povpraševanj s strani različnih organizatorjev kongresov deset zainteresiranih (35 %) odločilo za drugo državo in devet (31 %) za drugo lokacijo, štirje (14 %) so kongres odpovedali zaradi covida-19, trije (10 %) so odpovedali, ker nismo imeli prostih terminov v željenem času, dva (7 %) sta odpovedala zaradi previsoke cene, pri enem (3 %) je bil razlog neznan.

Slika 16 **Razlogi za odpoved terminov (kongresi)**

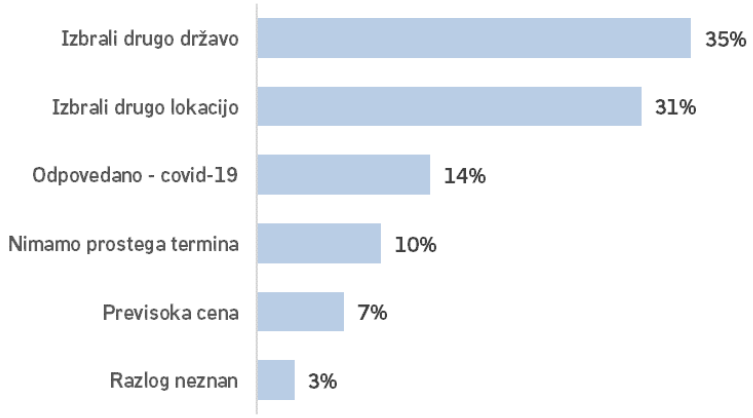

Priloga: Seznam prireditev in število obiskovalcev kulturno-umetniškega programa 2020

Datum	Prizorišče	Projekt/prireditev	Prireditve	Obisk
RESNA GLASBA				
SIMFONIČNA GLASBA				
Feb., marec, okt.	GD	Orkester Slovenske filharmonije (Modri abonma, Oranžni abonma, SMS, FKK)	11	5.812
20.2., 23. in 24.9.2020	GD	Simfonični orkester RTV Slovenija (Kromatika)	3	1.727
8.2.2020	GD	Zlati abonma: Festival Strings Lucerne, Solista: Ian Bostridge, tenor; Ivo Gass, rog; koncertni mojster: Daniel Dodds	1	1.241
1.1.2020	GD	Novoletni koncert SF: Oda radosti; Dirigent: Philipp von Steinaecker, Solista: Nika Gorič, sopran; Jaka Mihelač, bariton	1	1.463
7. in 13.1.2020	LD	Dopoldan s Simfoniki in Otroškim pevskim zborom RTV Slovenija : kje je Tina?; Glasba: Matevž Goršič, Dirigentka: Anka Jazbec, Režiser: Klemen Markovčič	2	1.055
23.9.2020	GD	Mladi mladim z orkestrom Slovenske filharmonije: Mati narava, Dirigentka: Mojca Lavrenčič, Solistka: Meta Fajdiga, klavir, Povezovalec: Tadej Pišek	2	883
			20	**12.181**
GLASBENO SCENSKA DELA				
4., 5. in 6.9.2020	ŠD	Slovensko komorno glasbeno gledališče: Onkraj vrta,Glasba: Stephen McNeff, Libreto: Aoife Mannix, Režija, scenografija: Rocc; komorna opera	3	81
			3	**81**
VOKALNA GLASBA				
8. in 9.9.2020	GD	Koncert ob odprtju nove sezone in 30-letnici zbora Slovenske filharmonije, Dirigent: Stephen Layton	2	673
			2	**673**
KOMORNA GLASBA				
		Srebrni abonma		
14.1.2020	SF	Godalni kvartet Tetzlaff	1	328
20. in 21.9.2020	GD	GRIGORIJ SOKOLOV, klavir	2	576
9.10.2020	GD	JEAN RONDEAU, čembalo	1	322
			4	**1.226**
		Mala terasa sredi Ljubljane		
1.7.2020	Klub CD	Bojan Gorišek, klavir	1	66
8.7.2020	Klub CD	Duo Dendrocopos, Jan Čibej, Luka Poljanec, tolkala	1	42
2.9.2020	Klub CD	Sanja Repše, Aleksandra Pavlovič	1	67
16.9.2020	Klub CD	Kvartet saksofonov Roya	1	63
			4	**238**
2.10.2020	Klub CD	Mladi mladim: Klavirski trio Reverie; Tanja Činč, klavir; Mojca Jerman, violina; Katarina Leskovar, violončelo	1	84
28.8.2020	GD	Poletna orgelska šola	1	
			10	**1.548**
SODOBNA GLASBA				
19.9.2020	Klub CD	Ljubav reče greva, Avtorica in izvajalka: Nina Dragičević; koncertna izvedba pesniške zbirke	1	32
12.10.2020	ŠD	Zvokotok v CD: Interpretacije elektroakustične glasbe iz preteklosti in sedanjosti	1	22
			2	**54**
			37	**14.537**
DRUGA GLASBA				
GLASBE SVETA				
14.2.2020	LD	Rafael Riqueni, Rafael Riqueni, Salvador Gutiérrez, Manuel de la Luna, kitare; posebna gostja Maria Moreno, ples; Bi Flamenko	1	542

14. in 15.2.2020	Klub CD	Flamenko ni zločin: Los Voluble: Pedro in Benito Jiménez, DJ; Bi flamenko	2	280
15.2.2020	LD	!KLICK-PLUCK-PLANTA-TACÓN-CLICK-TAP-CLACK!: Eduardo Guerrero; Bi flamenko	1	227
16.2.2020	Klub CD	Nairuz + David Carmona Trio Suenos De Locura; Bi flamenko	2	168
11.9.2020	LD	Druga godba: Uršula Ramoveš in fatnje iz Jazbecove grape + San Salvador	1	141
			7	**1.358**
JAZZ IN CANKARJEVI TORKI				
		Cankarjevi torki		
14.1.2020	Klub CD	All Strings Detached Sextet	1	220
21.1.2020	Klub CD	Stian Vesterhus: V	1	43
28.1.2020	Klub CD	Brest Feat. Vesna Zornik	1	42
4.2.2020	Klub CD	Fed Horses	1	244
11.2.2020	Klub CD	Mary Halvorson & Bill Frisell	1	249
25.2.2020	Klub CD	Zvončki in trobentice	5	133
3.3.2020	Klub CD	Dejan Terzić Axiom; Samo Šalamon Trio Feat. Igor Matković & Kristijan Krajnčan	2	64
2.6.2020	Klub CD	Ana Kravanja & Samo Kutin	1	77
8.9.2020	Klub CD	Same babe +n Jani Kovačič; Mala terasa sredi Ljubljane	4	160
6.10.2020	Klub CD	Natalija Šaver	1	70
8.12.2020	eDogodek/Klub CD	FEEDBACK	1	1.044
15.12.2020	eDogodek/Berlin	LIUN & The Science Fiction Band	1	137
			20	**2.483**
		61. Jazz festival Ljubljana		
17.6.2020	Park Sveta Evrope	Abeceda: Gaj Bostič – Eris	1	270
17.6.2020	LD	Žan Tetičkovič »The Port of Life II. – Enso	1	79
17.6.2020	Park Sveta Evrope	Mirna Bogdanović Group	1	270
17.6.2020	Park Sveta Evrope	Trickster	1	250
18.6.2020	LD	Sašo Vollmaier: Kind of Laibach	1	58
18.6.2020	Park Sveta Evrope	Abeceda: Brina Kren – Rišem si bogove	1	300
18.6.2020	Park Sveta Evrope	Ottla	1	300
18.6.2020	Park Sveta Evrope	Irreversible Entanglements	1	260
19.6.2020	LD	Teo Collori & Momento Cigano	1	70
19.6.2020	Park Sveta Evrope	Žiga Murko	1	310
19.6.2020	Park Sveta Evrope	Brian Marsella, klavir solo	1	300
19.6.2020	Park Sveta Evrope	Kim Myhr & Tony Buck	1	250
19.6.2020	Park Sveta Evrope	Caterina Palazzi & Kanaka	1	200
20.6.2020	Park Sveta Evrope	Boštjan Gombač, interaktivni koncert za otroke	1	75
20.6.2020	Park Sveta Evrope	Ava Mendoza	1	30
20.6.2020	Park Sveta Evrope	Lakiko	1	130
20.6.2020	Park Sveta Evrope	Gordon Grdina	1	100
20.6.2020	Park Sveta Evrope	Mladi raziskovalci III. – Tobija Hudnik	1	100
20.6.2020	LD	LD Big Band GveriLLaz	1	70
20.6.2020	Park Sveta Evrope	Etceteral	1	330
20.6.2020	Park Sveta Evrope	Generator	1	330
20.6.2020	Park Sveta Evrope	Moor Mother	1	200
20.6.2020	Park Sveta Evrope	Trio Heinz Herbert	1	120
			23	**4.402**
			43	**6.885**
POPULARNA GLASBA				
17.1.2020	ŠD	Hamo & Tribute 2 Love	1	254
13. in 29.2.2020	Klub CD	Vita Mavrič: Nokturno žlahtnih duš	2	484
30.6.2020	Klub CD	Duo Teo Collori in Mario Babojelić; Mača terasa sredi Ljubljane	1	45
7.7.2020	Klub CD	Marko Brdnik, Uroš Rakovec, Gašper Peršl Mala terasa sredi Ljubljane	1	52
14.7.2020	Klub CD	Počeni škafi, Mala terasa sredi Ljubljane	1	67
15.7.2020	Kklub CD	Jazz Ladies: Mala terasa sredi Ljubljane	1	51
21.7.2020	Klub CD	Divje jezero in Vesna Zornik; Mala terasa sredi Ljubljane	1	27
25.8.2020	LD	Festival: A dela?: Ludger Brummer: Spheres of Resonance; Julia Jasmin Rommel: Zwischenraum – Akustische Kartographie, Lisa Bensel: From Xenakis's	1	80

		UPIC to Graphic Notation Today; Tadej Droljc: Singing Sands		
28.8.2020	Klub CD	Festival: A dela?: Simone Giordano: Toc; Yannick Hofmann: Figure-ground; Dan Wilcox: robotcowboy; Ansambel PRSA: nn; J.B. Arthui : 55H22	1	50
1. in 22.9.2020	Klub CD	Severa Gjurin; Mala terasa sredi Ljublljane	2	168
9.9.2020	Klub CD	Anja Golob in Drago Ivanuša; Mala terasa sredi Ljubljane	1	79
15.9.2020	Klub CD	Jure Lesar; Mala terasa sredi Ljubljane	1	75
25.9.2020	Klub CD	12. festival Sonica: VRT, KI GA PREGANJA RAJ; Irena Tomažin, glas & Kaja Draksler, klavir; Clara de Asis, godala, elektronika	1	50
3.10.2020	GD	Vlatko Stefanovski	1	480
13.10.2020	Klub CD	LEVEL 21 X SOGODBE: Čunfa & Gaj Bostič	1	40
1.12.2020	eDogodek/GD	Bowrain & Vollmaier	1	2.560
25.12.2020	eDogodek/GD	Bakalina Velika	1	1.846
26.12.2020	eDogodek/GD	JUNEsHELEN & Alja Petric:Zvočne krajine: Spevi & arije	1	431
30.12.2020	eDogodek/GD	Žiga Murko	1	592
31.12.2020	eDogodek/GD	Rudi Bučar	1	3.550
			22	**10.981**
			72	**19.224**
GLEDALIŠČE				
GLEDALIŠKE KOPRODUKCIJE				
24. in 25.2.2020	GD	Ivan Cankar: Pohujšanje v dolini šentflorjanski, režija: Eduard Miler; SNG Drama Lj, MGL, CD	2	1.034
Feb, september	GD	2020, režija: Ivica Buljan; SNG Drama Lj, MGL, CD	21	13.489
27. in 28.2.2020	ŠD	Simona Semenič: to jabolko zlato, režija: Primož Ekart	2	283
			25	**14.806**
GLEDALIŠKA GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE				
Feb., julij, oktober	Klub CD	Branko Završan in Solista: Solistika; Besedilo in režija: Branko Završan; tudi festival Bobri in Mala terasa sredi Ljubljane	6	902
16.7.2020	Klub CD	Daniel Kehlmann: Svet' večer, prevod in režija: Samo M. Strelec, igrata: Nataša Barbara Gračner in Vlado Novak, produkcija: Narodni dom Maribor; Mala terasa sredi Ljubljane	1	75
Julij, september, december	Klub CD dDogodek/KCD (posnetek)	Vesna Pernačič in Jože Šalej: Piaf, Edith Piaf; Mala terasa sredi Ljubljane in Prednovoletni program	3	1.729
17.9.2020	Klub CD	Rok Viličnik – rokgre: Večja od vseh, Režiser: Alen Jelen, Igra: Vesna Slapar; Mala terasa sredi Ljubljane	1	13
29.12.2020	eDogodek/KCD	Zavod Emanat: Tatovi podob, Režija: Luka Prinčič	1	1.200
			12	**3.919**
			37	**18.725**
PLES				
PLESNE KOPRODUKCIJE				
14.2., 1. in 3.3.2020	KD	Eno – One, Avtorica, koreografija: Urška Centa (tudi Bi flamenko festival)	3	348
15.2.2020	ŠD	Anja Mejač: Prostor med nama je najin odnos; Bi flamenko festival	1	122
			4	**470**
PLESNA GOSTOVANJA IZ SLOVENIJE				
9.7.2020	Klub CD	Urška Centa in Zvezdana Novaković: Eno balado, prosim!; Mala terasa sredi Ljubljane	1	65
			1	**65**
PLESNA GOSTOVANJA IZ TUJINE				
12.–16.2020	M3+4	Plesne delavnice: Alejandro Granados, Iskanje občutka flamenka; Ples v mojem telesu; Bi flamenko festival	10	250
15.2.2020	VSD	Plesna delavnica: Tremendito Hijo in Eduardo Guerrero: Začuti ritem; Bi flamenko festival	1	60
15.2.2020	KD	Vanesa Aibar: Kača (Sierpe), Koreografija, ples: Vanesa Aibar; José Torres Vicente: Bi flamenko festival	1	120
18.2.2020	GD	Patricia Guerrero: Distopija, koreografija: Patricia Guerrero; Bi flamenko festival; Veličastnih 7	1	880

6.10.2020	GD	Carolyn Carlson Company: Otoki; Veličastnih 7	1	280
			14	**1.590**
			19	**2.125**
FILMSKI PROGRAM				
FILMSKI FESTIVALI				
24.2. – 5.3.2020	KD, LD	14. Festival gorniškega filma	20	3.889
9. – 16.6.2020	KD, LD, Kinodvor, Kinoteka	22. Festival dokumentarnega filma (FDF)	40	1.590
7.10.2020	KD	Liffe pred Liffom: OČE, rež: Srdan Golubović	1	41
11. – 22.11.2020	eDogodek	31. Ljubljanski mednarodni filmski festival – 31. Liffe V.O.D.	25	12.418
			86	**17.938**
FILMSKI CIKLI				
18.1.2020	LD	2001: Odiseja v vesolju, rež: Stanley Kubrick	1	257
17.2.2020	KD	Impulz, rež: rež: Emilio Belmonte; Bi flamenko festival	1	29
			2	**286**
FILMI V DISTRIBUCIJI IN DRUGE PROJEKCIJE				
1. – 9.1.2020	KD	Nevidno življenje Evridike, rež: Karim Ainouz	8	100
10. – 21.1.2020	KD	Obtožujem, rež: Roman Polanski	11	251
22. – 31.1.2020	KD	Izdajalec, rež: Marco Bellocchio	10	175
18.2.2020	LD	Ne pozabi dihat, rež. Martin Turk; Naši filmi doma	1	494
			30	**1.020**
			118	**19.244**
KULTURNO-VZGOJNI IN HUMANISTIČNI PROGRAM				
KULTURNA VZGOJA				
10. in 11.1.2020	LD	Moj prvi abonma: Svetlana Makarovič: Kosovirja na leteči žlici, Režija: Matjaž Latin, Slovensko ljudsko gledališče Celje	2	854
13. in 18.1.2020	KD, Klub CD	SLOblues, Gregor Strniša	3	482
16., 19. in 20.1.2020	ŠD	Janez Dovč: TESLA, Režija: Ivana Djilas; Glasbeno gledališče (tudi festival Bobri)	3	706
21.– 24.1., 13. in 14.10.2020	ŠD, LD	Prosto po Prešernu, Režija: Maruša Kink, Igrajo: Jernej Čampelj, Tina Gunzek in Saša Pavlin Stošić	13	2.284
27.1.2020	LD	Katalena: Enci benci katalenci; Polona Janežič, Vesna Zornik Stonič, Boštjan Gombač, Tibor Mihelič Syed, Boštjan Narat, Robert Rebolj	2	722
30.1.– 8.2.2020	ŠD	Afriški živalski raj, Režija: Eva Hribernik, Glasbena matica Ljubljana, Cankarjev dom, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana	14	2.618
2. – 6.2.2020	LD	Snežna kraljica, Režija: Eva Hribernik; Slovensko komorno glasbeno gledališče, Glasbena matica Ljubljana, Cankarjev dom; opera za otroke	5	1.905
3. in 4.2,2020	KD	Tolkala za radovedneže	4	392
22.2.2020	LD	Abonma Ivan: Mark Haddon, Simon Stephens: Skrivnostni primer ali kdo je umoril psa, Režija: Mateja Kokol; SNG Maribor	1	347
3., 4. in 5.3.2020	ŠD	W. Shakespeare: Romeo in Julija, Režija: Maruša Kink	6	1.274
7.3.2020	KD	Moj prvi abonma: Peter Svetina: Kako zorijo ježevci, Režija: Bojan Labovič, Lutkovno gledališče Maribor	1	169
18.6. in 19.9.2020	LD	Abonma vrtec: Feri Lainšček in Lojze Kranjčan: Na dvorišču, Režija: Ivana Djilas	3	155
6.9.2020	LD	Moj prvi abonma: Zverjasec in zverjašček, rež: Max Lang, Jakob Schuh / Uwe Heidschötter, Johannes Weiland	2	120
13.9.2020	LD	Abonma Ivan: Boštjan Gorenc - Pižama: Moj lajf, Režija: Sebastijan Horvat; Lutkovno gledališče Maribor	1	165
28. in 29.9.2020	KD	Peter Kus, Nana Miličinski: Džumbus, Zvočno gledališče za otroke	4	404
14., 15. in 28.12.2020	dDogodek/ŠD	Nik Škrlec, π, spletni performans	5	3.790
22., 23. in 24.12.2020	eDogodek/KD	Špela Frlic: Bajkomat; Pripovedovalska interaktivna učna ura	5	180
25.12.2020	eDogodek	F. M. Ježek: Nanine pesmi, Režija in koreografija: Valentina Turcu, Koprodukcija: Cankarjev dom in SNG Maribor, premiera	1	8.000

		Srečanje s policijskim orkestrom		
23.01.2020	LD	Srečanje s policijskim orkestrom: Paul Dukas, prir. Nejc Bečan: Čarovnikov vajenec, Dirigent: Nejc Bečan, Pripovedovalec: Jure Sešek	1	284
24.01.2020	LD	Srečanje s policijskim orkestrom: Sergej Prokofjev, prir. Johannes Stert: Peter in volk, Dirigent: Tomaž Kmetič, Pripovedovalec: Jure Sešek	1	380
31.01.2020	LD	Srečanje s policijskim orkestrom: Carlo Collodi: Ostržek, Dirigent: Tomaž Kmetič, Pripovedovalec: Jure Sešek	1	395
			3	**1.059**
16. in 17.3.2020	LD	Jazz v živo: Sprehod skozi zgodovino jazza, Big Band RTV Slovenija, Dirigent: Lojze Kranjčan, Vokal: Nina Strnad, Povezovalec: Blaž Trček	2	1.014
		Delavnice ob razstavi Ideja		
14.1. – 5.3.2020	M1, M2	Matematika ali igra?	8	173
15.1. – 5.3.2020	E6, M2	Ali znaš razbrati antično sporočilo?	16	383
8. in 22.2.2020	E6, M2	Kdo je premagal minotavra?	2	40
			26	**596**
		Delavnice ob 31. Liffu		
11.11.2020	eDogodek	Delavnica Pionirskega doma: Nepopisan list, za otroke od 7. leta	1	10
14.11.2020	eDogodek	Delavnica Pionirskega doma: Čarobna škatla, za otroke od 7. leta	1	10
			2	**20**
		Kulturni bazar		
26.8.2020	KD, P2	Tkemo mrežo ustvarjalnosti	1	45
8.9.2020	Različna prizorišča	Branje kot vrednota? Posvet bralnega društva Slovenije	1	110
6.10.2020	Različna prizorišča	Kulturni bazar 2020	38	378
			40	**533**
		Liffe po Liffu		
15.1.2020	KD	Judy, rež: Rupert Goold	1	171
15.2.2020	KD	Lara, Režija: Jan Ole Gerster	1	171
4.3.2020	KD	Resnica, rež: Kore-eda Hirokazu	1	171
5. in 6.6.2020	LD	Izdajalec: rež: Marco Bellocchio	2	69
22. in 23.6.2020	LD	Medtem ko vas ni bilo, rež: Ken Loach	2	62
7. in 8.9.2020	LD	Parazit; rež: Bong Joon-ho	2	213
			9	**857**
			157	**28.646**
USTVARJALNOST MLADIH				
10.– 12.2.2020	LD	Figarova svatba, režija: Matjaž Latin; English Student Theatre, II. gimnazija Maribor	6	2.767
3.9.2020	eDogodek/VSD	Transgeneracije: Podelitev nagrad	1	1.800
27.9.2020	GD	Čas, da se zbudimo, Režija: Jana Kovač Valdes; letna produkcija Oddelka za sodobni ples, KGBL	2	750
7.10.2020	LD	Koroška pesem prek meja; Mešani pevski zbor Podjuna iz Pliberka, zborovodkinja: Anja Kapun; v sodelovanju z Društvom slovensko-avstrijskega prijateljstva	1	122
			10	**5.439**
HUMANISTIKA				
		Medgeneracijski dialog skozi prizmo sodobnih migracij		
13.01.2020	M3+4	Ženski glasovi v medreligijskem dialogu in religijski gradnji miru, dr. Nadja Furlan Štante	1	24
04.02.2020	M3+4	Medreligijski dialog kot alternativa sekularizmu – kritična refleksija v luči izkušenj v Združenem kraljestvu, Sloveniji in BiH; dr. Gorazd Andrejč	1	48
03.03.2020	M3+4	Medreligijski dialog skozi prizmo sodobnih migracij: verski ekskluzivizem in odprtost za druge religije, dr. Bojan Žalec	1	22
			3	**94**
		Festival na Olimpu		
15.01.2020	KCD	Pogledi na grško jezikoslovje		187
27.01.2020	KCD	Hidravlika od antike do danes, dr. Matevž Dular		190
04.02.2020	KD	Kako se znajde stara grška drama v sodobni Grčiji?, dr. Konstantina Ziropoulou		89

12.02.2020	KCD	Konstrukterstvo od antike do danes, dr. Jernej Klemenc		161
			4	**627**
		Slovenija 2050		
20.01.2020	Klub CD	Človeška narava: makaki opice, ki bi lahko učile Machiavellija, dr. Darij Maestripier, Patricija Maličev; Slovenija 2050	1	199
03.02.2020	Klub CD	Možgani – ta čudoviti, nagubani, skrivnostni organ, dr. Blaž Koritnik, dr. Maša Jazbec, Mojca Kumerdej; Slovenija 2050	1	98
20.02.2020	KD	Dojemanje sveta, bogastva in belcev na Papui novi Gvineji, dr. Borut Telban; Slovenija 2050	1	125
			3	**422**
		Pozitivna psihologija		
20.01.2020	LD	Življenje po izgorelosti, Katja Krasko Štebljaj, Katja Jerovšek in Tina Bončina	1	277
03.02.2020	KD	Kdo nam kroji usodo ali svoboda izbire o tem, ali bom zmagovalec ali žrtev, dr. Damijan Perne	1	170
02.03.2020	ŠD	Kritična pozitivna psihologija, dr. Dušan Rutar	1	159
16.09.2020	LD	Skrb zase: od antike do danes, mag. Miran Možina	1	60
05.10.2020	LD	Ženske, duševno zdravje in procesi okrevanja, red. prof. dr. Darja Zaviršek	1	92
			5	**758**
15.2.2020	VSD	Tremendito Hijo in Eduardo Guerrero: Začuti ritem; Bi flamenko festival	1	60
19.2.2020	ŠD	Ustvarjalno soočenje z izzivi sodobnega trenutka, Marko Pogačnik	1	116
27.2.2020	M3+4	Zajčja luknja: Undefined	1	16
28.2.2020	Klub CD	Fabula pred Fabulo: Elvia Wilk, Simon Sellar in Keller Easterling	1	180
		14. Festival Gorniškega filma		
25.02.2020	KD	40 let Slovenske šole v Manangu; Peter Markič, Bojan Pollak, Anda Pardan in Dušica Kunaver. Pogovor bo vodila Marjeta Keršič – Svetel		76
26.02.2020	LD	Apalaška pešpot, Jera Musič		297
28.02.2020	KD	Bedrca, ring locki in zvezdnato nebo, David Debeljak		170
27.02.2020	KD	Patagonija in Karakorum: avantgarda velikih sten, Jim Donini		94
27.02.2020	KD	Patagonija in Karakorum: avantgarda velikih sten, Jim Donini		168
24.02.2020	KD	Prelomnice, Tomaž Jakofčič		170
25.02.2020	KD	Skozi trave oblakov, Milan Romih		126
			7	**1.101**
		31. Liffe		
12.11.2020	eDogodek	MMC dogodek: Pogovor o toksičnem delovnem okolju in kulturi tišine, Nika Kovač,Petra Meterc, Ana Jurc	1	23
16.11.2020	eDogodek	Noč evropskega filma: Sadeži pozabe, rež: Christos Nikou; Ogled filma in pogovor z režiserjem	1	25
17.11.2020	eDogodek/Lili Novy	Pogled v prihodnost AVindustrije po pandemiji; strokovno srečanje (live stream)	1	35
			3	**83**
		Druga predavanja, priložnostna omizja, simpoziji		
18.6.2020	ŠD	Vdove in pankrt; okrogla miza	1	21
1.7.2020	VSD	Predavanje: Mladi smo in živi; Andrej Hrausky	1	10
1.–2.9.2020	KD	SOREN KIERKEGAARD; 8. mednarodna konferenca	1	90
4.9.2020	Lili Novy	Slovensko komorno glasbeno gledališče: ONKRAJ VRTA; pogovor s skladateljem	1	10
12.10.2020	Lili Novy	Lona Gaikis: Predstavitev knjige Hidden Alliances – versteckt verbunden; Mesto žensk	1	19
14.10.2020	M3+4	Seja Nacionalnega sveta za kulturo; strokovni pogovor o prihodnosti slovenske kulture	1	20
15.10.2020	KD	Predavanja ob razstavi Cartier Bresson: Dolgo glasbeno 20. stoletje skozi oči Igorja Stravinskega, prof. dr. Gregor Pompe	1	10
11. in 18.11.2020	eDpgpdek	Predstavitev strukture programa in dinamike delovanja CD študentom muzikologije FF	2	27
			9	**207**
			38	**3.664**

LITERATURA				
		Kritikovo oko		
1.–31.1.2020	P1	Jiři Kočica: Izvirnik; Mladinska knjiga (Nova slovenska knjiga), 2019	1	1.000
1. 2.–12.3.2020	P1	Lenart Zajc: Delci svetlobe; Litera, 2019	1	1.000
1.7.–30.9. 2020	P1	Andrej Blatnik: Luknje: Zgodba stranpoti; Goga, Novo mesto 2020	1	1.000
1.–15.10.2020	P1	Ana Schnabl: Mojstrovina: Prešuštni časi pred tranzicijo; Beletrina, Ljubljana 2020	1	100
			4	**3.100**
		Fabula 2020		
29.2.2020	LD	Bernhard Schlink	1	562
2.3.2020	Klub CD	Kristian Novak	1	225
			2	**787**
		Pred in ob izidu		
29.9.2020	LD	RAC; Predstavitev biografije igralca Radka Poliča – Raca, avtorica Petra Pogorevc	1	130
8.10.2020	GD	Nekaj vam moram povedati … ;Predstavitev knjige Vlaste Nussdorfer	1	261
			2	**391**
3.3.2020	LD	Eli H. Radinger: Modrost volkov; vodi Tone Hočevar	1	218
17.6.2020	ŠD	Marij Čuk: Črni obroč, Predstavitev romana ob 100. obletnici požiga Narodnega doma v Trstu	1	36
26.8.2020	PSE	Dnevi poezije in vina	1	49
17.9.2020	ŠD	Rožančeva vizija Evrope; Podelitev nagrade Marjana Rožanca za najboljšo esejistično zbirko, pogovor vodi dr. Edvard Kovač	1	36
10.10.2020	Klub CD	Podelitev nagrade Mira	1	30
			13	**4.647**
			218	**42.396**
RAZSTAVNI PROGRAM				
RAZSTAVE V GALERIJI IN DVORANI DUŠE POČKAJ				
1.1. – 9.8.2020	G,DDP	Ideja; Znanost in tehnologija antične Grčije	1	2.994
22.9 – 31.12.2020	G, DDP	Henri Cartier Bresson: Iz oči v oči	1	1.507
			2	**4.501**
RAZSTAVE V VEČNAMENSKIH IN DRUGIH PROSTORIH				
9.1.–5.2.2020	VSD	Vintage CD, Razstava stare tehnične opreme ob obeleževanju 40. sezone Cankarjevega doma	1	6.500
20.1.–1.3.2020	P1	Zajčja luknja, Fotografija, magija in resničnost	1	4.000
18.2.–7.3.2020	VSD	MMXX, Bienalna razstava članov Društva oblikovalcev Slovenije	1	1.300
9.3.–22.8.2020	VSD	Mladi smo in živi; ob 100-letnici Šole za arhitekturo UL v Ljubljani	1	532
9.3.–18.7.2020	P1	Vdove in pankrt; Novi val oblikovanja	1	585
		Oblikovalska identiteta		
1.-15.1.2020	P1	Podelitev nagrad za oblikovalski presežek	1	480
16.1.-3.3.2020	P1	Daljnogled: Nika Curk; scenografija avtorske predstave Otroci na oblasti	1	1.000
5.3.-13.9.2020	P1	Julija Karas in Meža Medved: Biopolimeri	1	500
17.9.–15.10.2020	P1	Silina Senica Pintar: Micreate	1	65
			4	**2.045**
		Likovni kritiki izbirajo		
1.–5.1.2020	P1	Izbor: ALEKSANDER BASSIN, avtor: DRAGO HRVACKI	1	150
7.1.–2.3.2020	P1	Izbor: MIHA COLNER, avtorica: TANJA VUJINOVIĆ	1	1.000
3.3.–30.6.2020	P1	Izbor: IZA PEVEC; avtor: IVO MRŠNIK	1	540
8.9.–15.10.2020	P1	Izbor: PETRA VENCELJ; avtor: JURIJ KALAN	1	90
			4	**1.780**
		Spremljevalne razstave		
17.2.–3.3.2020	P1	Fabula 2020: Predstavitev naslovnih plakatov	1	1.000
			1	**1.000**
			14	**17.742**
FOTOGRAFSKE RAZSTAVE V MALI GALERIJI				
1.–6.1.2020	MG	Gregor Radonjič: Metakrajine	1	230

8.1.–23.2.2020	MG	Ana Kučan: L'espace Infini	1	3.100
26.2.–30.5.2020	MG	Aleš Bravničar: Boginje	1	906
16.6.–6.9.2020	MG	Ajna Zlatar: Podobe glasbe; Jazz festival	1	690
10.9.–1.11.2020	MG	Marina Peran Lekić: Hvalnica kamnu	1	320
9.– 31.12.2020	eDogodek/MG	Jošt Franko: Odkud znam. Ljubim vas. Ne znam, šta je bilo.	1	[56]
			6	**5.246**
			22	**27.489**
GOSTOVANJA PO SLOVENIJI IN TUJINI				
31.1.2020	Budimpešta	Slovenski jazz v Budimpešti: There Be Monsters	1	120
1.2.2020	Budimpešta	Slovenski jazz v Budimpešti: Ecliptic	1	120
19.2.2020	Velenje	Pesem o Odiseju, Rapsodiseja za dva po Homerju, režija: Ivana Djilas; Pia Zemljič, Boštjan Gombač	2	632
7.3.2020	Nova Gorica	Marguerite Duras: La Musica II; Petra Govc, Jose	1	40
17.6., 29.8. in 10.10.2020	Festival Spider Lj, Stara elektrarna Lj, Nova Gorica	Leja Jurišić in Milko Lazar: De Facto (pojdi s seboj); Glasba: Milko Lazar, Koreografija: Leja Jurišić	3	360
			8	**1.272**
DRUGI PROJEKTI				
7.2.2020	GD	Državna proslava ob slovenskem kulturnem prazniku s podelitvijo Prešernovih nagrad in nagrad Prešernovega sklada	1	1.500
Januar, maj		Drugi projekti javne službe	4	1.388
			5	**2.888**
DRUGI DOGODKI				
Marec – nov. 2020	eDogodki	Ostali spletni dogodki	24	24.730
Jan – dec. 2020	Različna prizorišča	**Drugi dogodki**		
		Novinarske konference	11	698
		Vodeni ogledi po razstavah	129	2.663
		Sprejemi po različnih projektih	18	4.171
		Ogledi prostorov CD in orgel	9	914
		Pogovori pred/po prireditvah	5	272
		Sponzorski dogodki	4	335
		Zajtrk z mentorji	1	107
			177	**9.160**
			201	**33.890**

	Prireditve	Obisk
RESNA GLASBA	37	14.537
DRUGA GLASBA	72	19.224
GLEDALIŠČE	37	18.725
PLES	19	2.125
FILM	118	19.244
KULTURNA VZGOJA, HUMANISTIKA IN LITERATURA	218	42.396
RAZSTAVE	22	27.489
GOSTOVANJA PO SLOVENIJI IN TUJINI	8	1.272
DRŽAVNE PROSLAVE	1	1.500
DRUGI PROJEKTI	4	1.388
DRUGI DOGODKI	201	33.890
	737	**181.790**

[56] Do 31. 12. 2020 na spletni strani CD objavljen kratek prispevek o razstavi: https://www.cd-cc.si/kultura/razstave/jost-franko-odkud-znam-ljubim-vas-ne-znam-sta-je-bilo

14. 2. 2020
Abonma Glasbe sveta in festival Bi flamenko
Rafael Riqueni
Linhartova dvorana

15. 2. 2020
Festival Bi flamenko
Vanesa Aibar
Kača
Kosovelova dvorana

Foto: Ajda Martinčič

20. 1. 2020
Tematski festival Slovenija 2050
Človeška narava in družbena razmerja: igre v medčloveških odnosih
Gost: dr. Dario Maestripieri
Klub CD

Foto: Kristina Bursać

1.12.2020
Cankarjevi torki
Bowrain / Vollmaier
Spletni koncert v živo
Gallusova dvorana

29. 2. 2020
Festival literature sveta Fabula
Literarni večer
Gost: Bernhard Schlink, povezuje: Ksenija Horvat
V sodelovanju z založbo Beletrina
Linhartova dvorana

Foto: Matej Pušnik

Od 21. do 24. 1. 2020
13. in 14. 10. 2020
Prosto po Prešernu
Gledališka predstava 9+
Koncept: Maruša Kink, Simona Hamer, Mija Špiler
Režija: Maruša Kink
Koprodukcija: Cankarjev dom, Zavod Margarete Schwarzwald
Štihova dvorana

Foto: Žiga Koritnik

Od 8. 1. do 23. 2. 2020
Ana Kučan
L'Espace infini
Mala galerija Cankarjevega doma

Foto: Kristina Bursać

Od 18. 2. do 8. 3. 2020
MMXX – Bienalna razstava DOS
Velika sprejemna dvorana Cankarjevega doma

Foto: Kristina Bursać

17. 1. 2020
Hamo & Tribute 2 Love
Štihova dvorana

Foto: Marko Alpner

Od 9. 1. do 5. 2. 2020
Vintage CD
Razstava tehnične opreme Cankarjevega doma
Velika sprejemna dvorana

Foto: Kristina Bursać

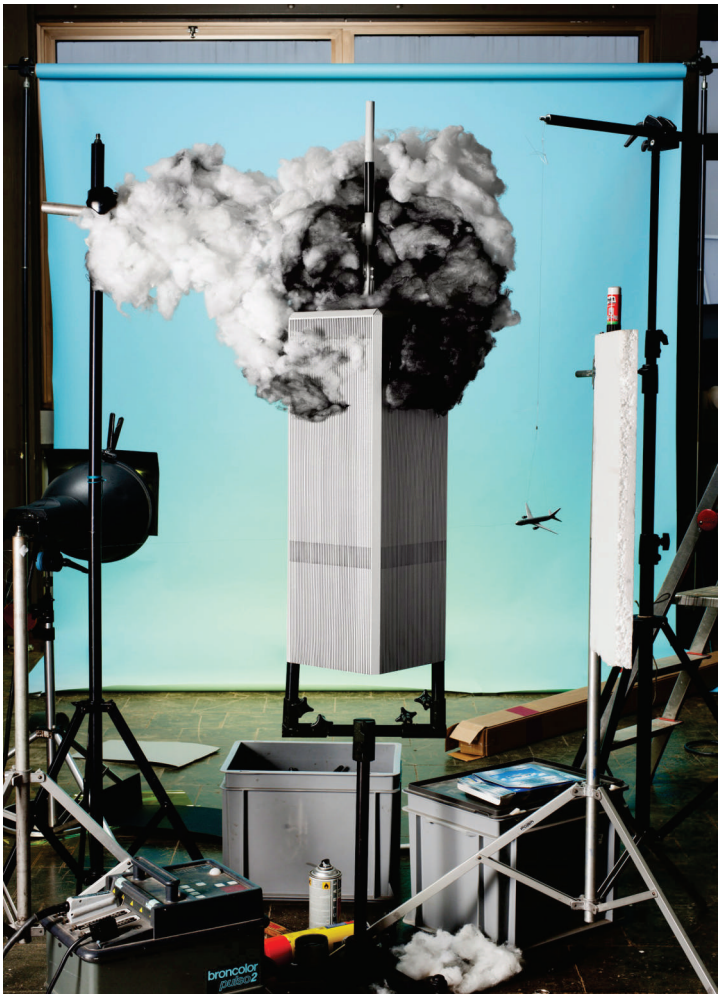

Od 20. 1. do 1. 3. 2020
Zajčja luknja
Fotografija, magija in resničnost
Prvo preddverje Cankarjevega doma

Foto: ©Jojakim Cortis & Adrian Sonderegger

24.–28. 2. 2020
14. Festival gorniškega filma
V sodelovanju z Društvom za gorsko kulturo
Linhartova dvorana

Foto: Andreja Kuster

14. 7. 2020
Mala terasa sredi Ljubljane
Počeni škafi
Klub CD

18. 2. 2020
Festival Bi flamenko
Patricia Guerrero
Distopija
Koreografija: Patricia Guerrero
Glasba: Dani de Morón
Gallusova dvorana

Foto: Ajda Martinčič

Od 16. 6. do 6. 9. 2020
Ajna Zlatar: Podobe glasbe
Jazz plakati – ob 61. Jazz festivalu Ljubljana
Mala galerija Cankarjevega doma

Foto: Kristina Bursać

25. 1. 2020 – premiera, ponovitve do maja 2020
Abonma Velilčastnih 7, Festival Slovenija 2050
2020
Znanstveni kabaret
Po motivih besedil Yuvala Noaha Hararija
Režija: Ivica Buljan
Koprodukcija: SNG Drama Ljubljana, Mestno gledališče ljubljansko, Cankarjev dom
Gallusova dvorana

Foto: Toni Soprano

Od 23. 9. 2020 do 9. 5. 2021
Henri Cartier-Bresson
Iz oči v oči (Tęte ŕ tęte)
V sodelovanju s Fundacijo
Henrija Cartiera-Bressona, Pariz
Galerija Cankarjevega doma

Foto: Henri Cartier-Bresson, Simone de Beauvoir, Pariz, Francija, 1947

9. 10. 2020
Srebrni abonma in za izven
Jean Rondeau, čembalo
Gallusova dvorana

Foto: Darja Štravs Tisu

17. – 20. 6. 2020
61. Jazz festival Ljubljana
Jazz na distanci - v živo in premierna predvajanja
Linhartova dvorana, Park pri CD

Foto: Nada Žgank

10. 3. do 24. 8. 2020
Mladi smo in živi
100 let šole za arhitekturo
Velika sprejemna dvorana Cankarjevega doma

Foto: Miran Kambič

14. 1. 2020
Srebrni abonma in za izven
Godalni kvartet Tetzlaff
Slovenska filharmonija

Foto: Arhiv CD

9.–16. 6. 2020
22. Festival dokumentarnega filma – FDF
Odprtje festivala
Linhartova dvorana

Foto: Iztok Dimc

31. 1. do 8. 2. 2020
Od 5. do 10. leta
Afriški živalski raj
Glasbena igra
Avtor glasbe: Anton J. Kropivšek
Koprodukcija: Glasbena matica Ljubljana, Cankarjev dom, Konservatorij za glasbo in balet Ljubljana
Štihova dvorana

Foto: Janez Kotar

TO, 29. septembra 2020, ob 19. uri
Rac
Predstavitev biografije igralca Radka Poliča - Raca avtorice Petre Pogorevc
V sodelovanju z založbo Beletrina
Linhartova dvorana

Foto: Črt Piksi

Od 11. 9. do 1. 11. 2020
Marina Peran Lekić
Hvalnica kamnu
Mala galerija Cankarjevega doma

Foto: Kristina Bursać

21. 9. 2020
Srebrni abonma in za izven
Grigorij Sokolov, klavir
Gallusova dvorana

Foto: Arhiv CD

14., 15. in 28. 12. 2020
Od 12. leta
π, spletni performans
Interaktivno gledališko druženje z Nikom Škrlecom
Štihova dvorana/v živo prek You tube kanala Nika Škrleca

Foto: Matic Klešnik

18. 2. 2020
Ne pozabi dihati
Režija: Martin Turk
Naši filmi doma
V sodelovanju s Slovenskim filmskim centrom
Linhartova dvorana

Foto: Željko Stevanić

8. 2. 2020
Zlati abonma in za izven
Festival Strings Lucerne
Umetniški vodja in koncertni mojster: Daniel Dodds
Solista: Ian Bostridge, tenor; Ivo Gass, rog
Gallusova dvorana

Foto: Arhiv CD

6. 10. 2020
Abonma Veličastnih 7
Carolyn Carlson Company
Otoki
Program solov in duetov
Gallusova dvorana

Foto: Aleš Rosa

15. 1. 2020
Festival Na Olimpu
Konferenca Pogledi na grško jezikoslovje
Govorniki: prof. dr. Mark Janse (Univerza v Gentu in Univerza Harvard; na fotografiji), prof. dr. Geoffrey Horrocks (Univerza v Cambridgeu), prof. dr. Brian D. Joseph (Univerza v Ohiu), prof. dr. Spyridoula VarlOkosta (Univerza v Atenah) ter drugi jezikoslovci iz Slovenije in tujine.
V sodelovanju z Oddelkom za klasično filologijo ter z Oddelkom za primerjalno in splošno jezikoslovje Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani
Klub CD

Foto: Matej Hriberšek

11.–22. 11. 2020
31. Liffe, 31. Ljubljanski mednarodni filmski festival
Koproducenta filma Sadeži pozabe Aleš Pavlin, Andrej Štritof z nagrado Vodomec

Foto: Kristina Bursać

Od 22. do 24. 12. 2020
Od 11. do 12. Leta
Bajkomat
Pripovedovalska interaktivna učna ura
Idejna zasnova, izbor zgodb in pripovedovanje: Špela Frlic
Produkcija: Zavod Homo Narrans
Kosovelova dvorana/v živo prek zooma

4.–6. 9. 2020
Onkraj vrta, komorna opera
Štihova dvorana
Koprodukcija: Slovensko komorno glasbeno gledališče,
Concept operapovera (Češka), Cankarjev dom

Foto: Darja Štravs Tisu

27. 12. 2020
Vesna Pernarčič:
Piaf, Edith Piaf
Režija: Tijana Zinajić
YouTube kanal Cankarjevega doma

Foto: Arhiv CD

28. 2. 2020
Fabula pred Fabulo: Moč mesta, mesto moči
Simon Sellars, Elvia Wilk, Keller Easterling
V sodelovanju z založbo Beletrina, revijo Šum in Ljubljano – Unescovim mestom literature
Klub CD

Foto: Matej Pušnik

Od 9. 3. do 19. 7. 2020
Vdove in pankrt
novi val oblikovalcev vidnih sporočil
Prvo preddverje Cankarjevega doma

Foto: Mankica Kranjec

25. 12. 2020
Od 5. do 10. Leta
Nanine pesmi
Glasbeno-plesna predstava
Režija in koreografija: Valentina Turcu
Koprodukcija: Cankarjev dom in SNG Maribor
Facebook SNG Maribor

Foto: Miran Waldhütter

Poslovno poročilo za leto 2020 so pripravili:

- Uršula Cetinski, generalna direktorica
- Barbara Štukelj, direktorica poslovnega sektorja
- Karmen Klučar, direktorica tehničnega sektorja
- Brigita Pečovnik, direktorica kongresno-komercialnega programa
- Ingrid Gortan, vodja programa resne glasbe, opere in baleta
- Bogdan Benigar, vodja programa druge glasbe
- Andrej Jaklič, vodja gledališkega in plesnega programa
- Simon Popek, vodja filmskega programa
- Barbara Rogelj, vodja kulturne vzgoje in humanizma
- Nina Pirnat Spahić, vodja programa razstav
- Janja Kolenc, vodja službe za kadrovske in splošne zadeve
- Saša Globačnik, vodja službe za trženje programa in odnose z javnostjo
- Irena Verdinek, koordinatorka programa
- Uroš Primc, samostojni strokovni sodelavec

ter druge sodelavke in sodelavci iz Cankarjevega doma.

Uredila: Barbara Štukelj

Jezikovni pregled: Sonja Vesel Košmrlj

Odgovorna oseba:

Uršula Cetinski
Generalna direktorica

Ljubljana, 16. februarja 2021

cankarjev dom